

שאלות ותשובות בחסידות ברסלב

אוסף שאלות ותשובות אקטואליות
העוסקות בכל תחומי החיים

אמונה

זוגיות

חינוך

בריאות

פרנסה

אקטואליה

שמחה

ועוד

חלק י"ב

הכתבת להשיג את הספר הזה
וכל ספרי אדמו"ר מוהר"ן מברסלב זי"ע
וספרי תלמידיו הקדושים

* * *

בארץ ישראל
יבנאל
עיר ברסלב בגליל

* * *

בארצות הברית
מתיבתא היכל הקדוש - חסידי ברסלב

1129 .42nd st

Brooklyn N.Y. 11219

* * *

יוצא לאור על ידי

מוסדות 'היכל הקדוש' חסידי ברסלב בארץ ובחו"ל
שעל-ידי עמתת 'ישמח צדיק - קהלת ברסלב בגליל'
בנשיאות כ"ק מוהרא"ש שליט"א - הצדיק מיבנאל
רח' רבי נחמן מברסלב 1, ת.ד. 421 יבנאל, 15225
טלפון רב קוי: 04-6656666 - פקס: 04-6656655

דאר אלקטרוני: info@breslevcity.co.il

אתר אינטרנט: www.breslevcity.co.il

* * *

להזמנת ספר זה והפרכים הקודמים:
'ברסלב סנטר' - המרכז לתשמישי קדשה ויוזאיקה הגדול בצפון
04-6650050

תֵּכֵן הָעֲנִיָּיִם

- הקדמה** טו
- א' שכ.** למה האדם לומד רק אחרי שהוא סובל? האם
- אין דרך שהוא ללמד בדרך נעים? יז
- א' שכא.** התחלתי ללמד שעור ברבים בספרי רבנו ז"ל,
- וכבר יש אנשים שעושים עלי בקרת ומדברים
- עלי **כא**
- א' שכב.** אני חושדת בבעלי שהוא בוגד בי, ואני רוצה
- להתגרש ממנו. מה דעתו של הצדיק? **כד**
- א' שכג.** בגלל שהורי התגרשו, ואינני מוצא את זוגי, אני
- מרגיש בודד ועצוב מאד. איך אני יכול לשקם את
- עצמי? **כו**
- א' שכד.** עברתי שני נתיחים, ומאז אני סובלת מחרדות
- ופחדים, שיקרה לי עוד משהו לא טוב **כח**
- א' שכה.** אני חיה תמיד בתחושה שמשהו רע עומד לקרות
- לי, והמחשבות האלו לא נותנות לי מנוחה **ל**
- א' שכו.** חמותי נותנת לי תחושה של מלחמה מי יכבש את
- לב בעלי — היא או אני **לג**
- א' שכז.** אנו רוצים לעבר לגור ליבנאל, אף משום שאנו
- משתיכים לחצר חסידית מסוימת, אנו חוששים
- מתגובת המשפחה. **לו**
- א' שכח.** בעלי לא מעניק לי אהבה, וכמעט שלא מתניח
- אלי **מא**

תִּכְן הָעֲנָנִים

א' שכט. השתתפתי בארוע במקום כָּשֶׁר, וּבְגֵלֶל רְשָׁלוֹת
הַגִּישׁוֹ שֶׁם בְּשֶׁר לֹא כְּשֶׁר. מַה הִתְקוּן? **מג**

א' של. אַחוֹתִי נִמְצְאָת בְּקֶשֶׁר עִם עַרְבִי, וְאֶנְחֵנוּ מֵאֵד
חוֹשָׁשִׁים שֶׁהוּא יִרְצַח אוֹתָהּ. **מו**

א' שלא. מַה הַזְּמַן הַמִּתְאַיִם בְּיוֹתֵר לְנִסְיַעַת נָשִׁים לְאוֹמֵן?
וְהֵאֵם מִתֵּר לְנִסְעַ בְּקִבּוּצָה מֵעֶרְבָת? **מח**

א' שלב. עָלִי לְעֵבֶר נְתוּם, וְאֵינִי יוֹדַעַת הֵאֵם כְּדַאי לִי
לְעִשׂוֹתוֹ בְּחוּ"ל אוֹ בְּאֶרֶץ. **נ**

א' שלג. אִמָּא שְׁלִי חֲנֻכָּה אוֹתִי לְסִלִּידָה קִיצוֹנִית מִגְּבָרִים,
וְזֶה פָּגַע מֵאֵד בְּחַיֵּי הַנְּשׂוּאִין שְׁלִי. **נב**

א' שלד. יְדוּעַ שְׂרַבְנוּ צְנִיה לֹא לְעִסְק בְּכּוֹנוֹת. הֵאֵם זֶה נֶאֱמַר
גַּם לְגַבֵּי כְּנוֹת בְּקִיּוּם מְצוֹת? **נד**

א' שלה. הָרַב כּוֹתֵב רְבוֹת מִמְעַלֵּת הַיְחוּדִים: ע"ב ס"ג מ"ה
ב"ן. הֵאֵם זֶה שִׁיָּד לְכֻלָּם? **נח**

א' שלו. הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב אָמַר, שֶׁלֹּא לְלַקֵּת לְמָקוֹם שָׁבוּ
נִרְצָחוּ יְהוּדִים. אִזּוֹ אֵיךְ נוֹסְעִים לְאוֹמֵן, שָׁבוּ נִרְצָחוּ
שְׁלֵשִׁים אֶלֶף יְהוּדִים? **ס**

א' שלז. אֵיךְ אֶפְשֶׁר לְדַעַת אֵיפֹה אָנִי אוֹחֲזֵת בְּרוֹחַנִיּוֹת,
וְאֵם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְרַצָּה מִמֶּנִּי? **סג**

א' שלח. רַבְנוּ ז"ל אָמַר, שְׁמִי שְׁיִהְיֶה אֲצִלוּ בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה,
בְּחֻנְפָה וּבְשִׁבּוּעוֹת יִנְצַל מֵעוֹלָם הַתְּהוֹו. הֵאֵם זֶה
שִׁיָּד גַּם לְדוֹרְנוּ? **סה**

א' שלט. הֵאֵם מִתֵּר לְהַדְלִיק גַּר נְשָׁמָה בְּעֵבוּר אָבִי גַּם
לְאַחַר הַשָּׁנָה הָרֵאשׁוֹנָה, וּמָה עוֹד אֶפְשֶׁר לְעִשׂוֹת
לְעֵלוֹי נְשָׁמוֹת? **ע**

תִּכְן הָעֲנִינִים

ה

- א' שמ.** אָנִי סְטוּדְנָטִית דְּתִיָּה וְחִבְרָה בְּאֶרְגוֹן הַסְטוּדְנָטִים.
הָאִם מִתֵּר לִי לְהַמְשִׁיךְ בְּפִעִילוֹת שָׁם לְמֵרוֹת שְׁהִיא
מְעַרְבֶּתִי? **עב**
- א' שמא.** הָאִם צְרִיכִים לַעֲרֹךְ 'חֲנֻכַּת הַבַּיִת' בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם
שְׁנִכְנָסִים לַבַּיִת הַחֲדָשׁ? **עד**
- א' שמב.** שְׁתֵּי דִירוֹת מֵהַבְּנֵי שְׁלִי מִבְּקָשׁוֹת שְׁאֲבוֹא לְהַעֲדִי
לְטוֹבָתוֹ, כִּי רוֹצִים לְקַחַת מֶהֶן אֶת הַיְלָדִים. מֵה
הַצְדִּיק מְצִיעִי? **עו**
- א' שמג.** נוֹלַד לָנוּ בֶן בְּמִשְׁקָל גָּמוּד, וְהָרוּפְאִים הוֹרִו לָנוּ
לְהַמְתִּין עִם הַבְּרִית. הָאִם לְהַמְתִּין? הָאִם יֵשׁ בְּכֶךָ
פָּגָם רוֹחֲנִי לַיְלָד? **עח**
- א' שרמ.** אָנִי עוֹמֵד לְהִתְחַתֵּן בְּקָרוֹב, וּמִתְלַבֵּט הָאִם
לְהִשְׁקִיעַ בְּעֶסֶק שְׁלִי, אוֹ בַקְּבוּצָת הַפְּדִיָּרָגֶל בְּהָ אָנִי
מִשְׁחָק. **פ**
- א' שמה.** יָצֵאתִי עִם מִיֶּשֶׁהוּ כְּשָׁבוּעִים, וּמֵאַזְ שְׁסִימְנוּ אֶת
הַקֶּשֶׁר קֶשֶׁה לִי מְאֹד, וְאֵין לִי כַח נִפְשִׁי לַעֲוֹד
פְּגִישׁוֹת. **פב**
- א' שמו.** אָנוּ חִילוּנִים גְּמוּרִים, וּמֵאַזְ שְׁבִתְנוּ הַתְּחִבְרָה
לְזָרֵם חֲרָדִי קִיצוֹנִי אֲבִדְנוּ אוֹתָהּ. מֵה נִתֵּן
לַעֲשׂוֹת? **פד**
- א' שמוז.** אָנִי וְאֶשְׁתִּי רַבִּים בְּלִי סוֹף, וְיֵשׁ בְּבֵית הַמּוֹן
מַחֲלָקֶת וְעֶצְבִּים. מֵה עוֹשִׂים? **פו**
- א' שמח.** אָנִי מְנַסֶּה לְלַמֵּד בְּסִפֵּר "לְקוּטֵי-מוֹהֲרָ"ן", אֲבָל לֹא
מְצַלִּיחַ לְהַבִּין כָּלוּם. **פז**
- א' שמט.** בְּתִי הִיא יְלָדָה מִקְסִימָה, מְלֵאת חַן וּבִעֲלַת חֶסֶד,
אֲךָ אֵינְנָה מְצַלִּיחָה בְּלִמּוּדִים. עַד כַּמָּה לְלַחֵץ
עָלֶיהָ? **פז**

- א' שנ.** אָנִי כֹהֵן, וְיֵשׁ לִי צַעַר גָּדוֹל, שְׂאֵינֶנִּי יְכוֹל לְהִתְפַּלֵּל
בְּקִבְרֵי צְדִיקִים. הָאֵם יֵשׁ הֵתֵר כְּלִשְׁהוּ עֲבוּרֵי? **צו**
- א' שנא.** רַבְּנוּ ז"ל אָמַר, שְׁמִי שְׂיָבוֹא אֶל צִיּוּנו, הוּא יִמְשָׁךְ
אוֹתוֹ בְּהַפְּאוֹת, וְיוֹצִיא אוֹתוֹ מִהֲגִיהֶנוּם. הָאֵם זֶה
שְׂךָד גַּם לְנָשִׁים? **צח**
- א' שנב.** הַמְשַׁדָּךְ שְׁלִי שֶׁקָּר שֶׁהוּא רֵוֶק, וְגִלִּיתִי שֶׁהוּא
הִתְחַתֵּן וְהִתְגַּרֵּשׁ פְּעַמִּים. הָאֵם לְהִמְשִׁיךְ
בְּקֶשֶׁר? **קג**
- א' שנג.** מֶהֶם הַדְּבָרִים שְׂצָרִיכִים לְבַדֵּק אֶצֶל בֶּן הַזּוּג
שְׂמִצְעִיעִים לִי? הָאֵם צָרִיכִים לְהִתְחַשֵּׁב בְּהַשְׁקָפַת
הָעוֹלָם? **קו**
- א' שנד.** הָאֵם זֶה נֶכוֹן, שְׂאֵם לֹא מְגִישִׁים בְּשָׂר בְּסַעֲדַת
הַבְּרִית, לְרַךְ הַנִּמּוֹל ?הִיָּה קִשָּׁה לְלַמֵּד תּוֹרָה? **קח**
- א' שנה.** רַבְּנוּ אוֹמֵר שְׂצָרִיכִים לְהִתְפַּלֵּל עַל כָּל מִדָּה עַד
שְׂזוֹכִים לְבִטְלָה. אֵיךְ אֶפְשָׁר לְהִתְפַּלֵּל עַל אוֹתוֹ
דָּבָר כְּלִכְּד הַרְבֵּה זְמוֹן? **קט**
- א' שנו.** אָנִי יוֹדֵעַ שְׂבִימִי חֲנֻכָּה צָרִיכִים לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה,
אָבֵל מֵרַב צָרוֹת, אָנִי לֹא מְסַגֵּל לְשִׂמְחָה. **קיב**
- א' שנוז.** עֵינֵי מִהֲמַרְיבוֹת עִם בְּעָלִי, וְאֵנִי חוֹשֶׁבֶת שְׂגֻבָּר
אַחַר יֵאָהֵב אוֹתִי הַרְבֵּה יוֹתֵר מִמֶּנּוּ. **קטו**
- א' שנח.** הִתְנַתַּקְתִּי בְּמַסִּירוֹת נֶפֶשׁ מִהָעֶבֶר שְׁלִי, אֵדָּ יֵשׁ
כְּמָה אֲנִישִׁים שְׂלֹא מְרַפִּים מִמֶּנִּי **קיח**
- א' שנט.** הָאֵם יֵשׁ עֲנָן לְשַׁחַק עִם הַיְלָדִים בְּסִבִּיבוֹן? וּמָה
מְסַמְלֹת הָאוֹתִיּוֹת הַכְּתוּבוֹת עֲלֵיו? **קכ**
- א' שס.** אָנוּ מִתְפַּלְלִים בְּבֵית־כְּנֻסַת שֶׁל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, אֵדָּ
בְּגִלְל חֶסֶר מְקוּם, בְּנִי לֹא יוֹשֵׁב לְיָדֵי. הָאֵם לְלַכֵּת
לְבֵית־כְּנֻסַת אַחֵר? **קכג**

תִּכְן הָעֲנִינִים

ז

- א' שסא.** הַשְּׂכָנִים שְׁלָנוּ כָּל הַזְּמַן צוֹרְחִים עַל הַיְלָדִים שְׁלָהֶם. הָאֵם כְּדַאי לְדוּחַ עַל כָּךְ לְגוֹרֵם מְקַצְעִי? **קכד**
- א' שסב.** אֲשֵׁתִי הִקְרָה נִפְטָרָה מִמַּחֲלַת הַסֶּרְטֹן לְאַחַר חֲמָשִׁים שָׁנוֹת נְשׂוּאִין. אֵיךְ אוֹכֵל לְהִתְמוֹדֵד עִם הַכְּאָב? **קכז**
- א' שסג.** הָאֵם צְרִיכִים לְקַרְא לְיֶלֶד בְּשֵׁי הַשְּׁמוֹת שְׁלוֹ? וְהָאֵם יֵשׁ בְּעֵינָהּ לְקַרְא לְיֶלֶד בְּשֵׁם חֶבֶד? **קכט**
- א' שסד.** הָאֵם יֵשׁ בְּעֵינָהּ כְּלִשְׁהִי לַעֲשׂוֹת בְּרוּסְיָה עֲצִירַת בֵּינִים, כְּאֲשֶׁר טָסִים מִמְּקוֹם לְמְקוֹם? **קל**
- א' שסה.** כְּבָר תִּקְוֶיָה אֶרְכָּה בְּנֵנוּ לֹא מִסְפִּים לְלַקֵּת לַתְּלִמּוּד תּוֹרָה, כָּל מָה שְׁנֹסִינוּ לֹא עֵזֶר, וְאַנְחָנוּ אוֹבְדֵי עֲצוֹת **קלב**
- א' שסו.** הָאֵם זֶה נֶכֶן שֶׁלֹּא טוֹב שְׁתִּינּוּק יְרָאָה אֶת עֲצָמוֹ בְּמִרְאָה, עַד שְׁיִצְמָחוּ לוֹ שְׁנִים? **קלד**
- א' שסז.** אֲנַחְנוּ רוֹצִים לְקַנּוֹת בֵּית בִּנְיָמִן. הָאֵם כְּדַאי לְקַנּוֹת עִכְשָׁו אוֹ לְחַפּוֹת שְׁהַמְחִירִים יְרֵדוּ? **קלה**
- א' שסח.** אֲנִי מִמְּשַׁפְּחָה דְתִית לְאֵמִית, וְרוֹצָה לְהִתְחַתֵּן עִם בַּחוּר חִבְדִּי"ק שְׁהַפְרָתִי, אֵךְ לְהוֹרִים שְׁלִי יֵשׁ כְּמָה חֲשָׁשׁוֹת **קלט**
- א' שסט.** בְּנֵנוּ שֶׁחָג לֹא מְזָמֵן בְּרִמְצוּה נִמְצָא בִּירֵידָה רוֹחֲנִית. אֵיךְ אֶפְשֶׁר לְעַצֵּר אוֹתָהּ? **קמג**
- א' שע.** מִדּוּעַ רַבְּנוּ ז"ל הִיָּה בְּצַעַר, שֶׁלֹּא מָחוּ עַל בְּזִיוּנוֹ, וְלַעֲמֻת זֹאת, דָּוִד הַמֶּלֶךְ אָמַר לְעַבְדָּיו, שֶׁלֹּא לְמַחֲוֹת עַל בְּזִיוּנוֹ? **קמה**

תִּכְוֵן הָעֲנִינִים

- א' שעא.** האם יש דרך להנצל מענש' עולם התהו' המובא
בספרים הקדושים? **קמח**
- א' שעב.** הבן שלי משתולל ועושה בעיות כל הזמן, ואינני
יודע כיצד להתנהג אתו **קנ**
- א' שעג.** מרב בזיונות, השפלות והצקות שסבלתי בישיבה
בגלל שאני ברסלבר, נפלתי לגמרי **קנב**
- א' שעד.** יצאתי לפגישה עם מישהו נחמד, הבעיה שהוא
נראה מרחף, ונראה לי שהוא נפגש אתי בגלל
שהלחיצו אותו **קנו**
- א' שעה.** לאחרונה יש גל של שמועות שהעולם עומד
להתרב, ומאז ששמעתי את זה, אינני מצליחה
לישן, וקשה לי לתפקד **קנח**
- א' שעו.** אנחנו רוצים להתחתן, אבל אין לנו אמצעים
לכך, וגם ההורים שלנו טוענים, שאין לנו לאן
למהר **קס**
- א' שעז.** שמעתי שיש סוד בכך, שגם יוסף וגם יהודה
הצרכו לרדת למצרים. מהו הסוד? **קסג**
- א' שעח.** השכנים של אבינו מציקים לו מאד, ועושים לו
את המעות. האם מתר לנו להתערב ולהזהיר
אותם? **קסה**
- א' שעט.** לאחרונה אני סובל מהזיות קשות, ואני מדמין
שאנשים מסביבי מביטים בי **קסז**
- א' שפ.** אמרתם לי בעבר, ששמי 'גיא' אינו שם טוב.
איזה שם כדאי לי להוסיף? **קע**
- א' שפא.** אשתי עומדת ללדת בפעם הראשונה, ואני זקוק
להדרכה כיצד להיות הורה ומחנך טוב. **קעא**

תִּכְוֵן הָעֲנִיּוֹנִים

ט

- א' שפב.** אָנִי מְקַרֵּב לְבָרְסָלֵב כְּבָר עֶשֶׂר שָׁנִים, אֵךְ בְּזָמֶן
הַאֲחֵרוֹן אָנִי שׁוֹמֵעַ כֹּל־כָּךְ הִרְבָּה מַחְלֹקוֹת, וְזֶה
מַחְלִישׁ אוֹתִי **קעד**
- א' שפג.** שְׂמַעְתִּי שְׂכַבּוּדוֹ אוֹסֵר לְנָשִׁים בְּקִהְלָתוֹ לְלַקֵּת עִם
פֶּאֶה אֶרְכָּה. הָאֵם זֶה נְכוּן? **קעח**
- א' שפד.** מָה עֲדִיף: לְהַפְיֵץ כַּמּוֹת גְּדוּלָה שֶׁל סִפְרִים
בְּזִרְיוֹת מִבְּלִי לְדַבֵּר עִם אֲנָשִׁים, אוֹ לְהַפְיֵץ כַּמּוֹת
קִטְנָה, וּלְחַזֵּק אֶת הָאֲנָשִׁים? **קפב**
- א' שפה.** אָנִי לֹא רוֹאֶה שׁוּם נִקְדָּה שֶׁל אֹר וְשֶׁל טוֹב בְּחַיִּים
שְׁלִי, וְתַמִּיד אָנִי בַעֲצָבוֹת **קפה**
- א' שפז.** הַתְּאַבְּחָנוּ בְּקִהְלָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁלְכֶם בְּזָמֶן הַהִפְגָּזוֹת
בְּדָרוֹם, הַתְּרַשְׁמָנוּ מֵאֵד, וְהַחֲלַטְנוּ שְׂאֲנַחְנוּ רוֹצִים
לְעֵבֵר לִיבְנָאֵל **קפח**
- א' שפזו.** הָאֵם זֶה נְכוּן שְׂמִי שְׂמִטְאֵטָא אֶת הַרְצָפָה, דְּוִקָא
הוּא צְרִיף לְהָרִים אֶת הַלְכָלוֹף, אַחֲרַת יֵשׁ בְּזֶה
סִכְנָה? **קצב**
- א' שפח.** אָנִי רוֹצֶה לְהַתְּפַלֵּל בְּבֵית־כְּנֶסֶת אַחֵר, בּוֹ יֵשׁ לִי
הַתְּעַלּוֹת רוּחָנִית, אֵךְ רַב בֵּית־הַכְּנֶסֶת שְׁלִי
מִתְנַגֵּד **קצה**
- א' שפט.** הָעֵסֶק שֶׁלְנוּ לֹא מְצַלִּיחַ, וְאָנִי חוֹשֵׁשֶׁת שֶׁזֶה בְּגַל
עֵין הַרְעִי. מָה אֶפְשֶׁר לַעֲשׂוֹת? **קצז**
- א' שצ.** בְּעֲלֵי הַחֲלִיט שֶׁהוּא רוֹצֶה לְהַתְּגַרֵּשׁ מִמֶּנִּי, וְלִמְרוֹת
שְׂאֲנִי יוֹדַעַת שֶׁהַכֹּל לְטוֹבָה, זֶה מֵאֵד כּוֹאֵב
לִי **קצח**
- א' שצא.** גָּלוּ לִי שְׁתֵּי צִיִּסְטוֹת בְּשַׁחֲלָה. הָאֵם לְהַתְּחִיל
בְּטַפּוּל טְבָעִי, אוֹ לַעֲשׂוֹת נְתוּחַ כַּעֲצַת
הַרוֹפְאִים? **רא**

תֵּכֵן הַעֲנִינִים

י

א' שצב. יש לי יסורים מהמחשבה שאשתי בנדה בי בעבר, למרות שאין לי הוכחות לכך. **רג**

א' שצג. האם מעלת התבודדות בקברי צדיקים גדולה יותר מהתבודדות בבית או בשדה? **רה**

א' שצד. בכל פעם שאני הולך להתבודדות, פתאם נעלם לי החשק לגמרי. **רז**

א' שצה. מובא בספר 'פעלת הצדיק', שרבונו ז"ל היה אוכל תשעה בייגלך בכל סעדה. איך זה יתכן? **ריא**

א' שצו. אני חושש שאשתי תסתכל על גברים אחרים, ולכן אני מונע ממנה לצאת מהבית. **ריג**

א' שצז. האם כדאי לטוס לאומן כעת כשהכל משלג, או שיותר טוב לטוס בתקופת האביב? **רטו**

א' שצח. כיצד יתכן שאליהו הנביא אמר לרב ברוקא, שאין בשוק אפלו מישהו אחד שהוא בן העולם הבא? **ריח**

א' שצט. האם מתר לכהן להכניס לציון רבנו ז"ל, ולעמד סמוך לקבר? **רכא**

א' ת. יש לי עכוב בשדוד, ואני חוששת שזה בגלל שבוער מישהו שם לי טבעת על האצבע, ואמר לי: 'הרי את מקדשת'. **רכג**

א' תא. מה עלי לעשות, כדי שתלמידי לא יצאו לתרבות רעה? ומה הנקדה העקרית שצריכים להשריש בהם? **רכה**

א' תב. האם כדאי לפנות לשדכנים, כדי למצא שדוד, או רק להמשיך להתפלל עד שהישועה תבוא? **רכז**

תִּכְן הָעֲנִינִים

יא

- א' תג.** יבוא היום, שְׁאֶצְטַרְף לְהַתְיַצֵּב לִפְנֵי בֵּית־דִּין שֶׁל מַעֲלָה. מָה עָלַי לַעֲשׂוֹת כְּדֵי שְׁאֶזְכֶּה בְּדִין? **רכט**
- א' תד.** בְּעָלֵי מַלְוָה כָּסֹף לְאֲנָשִׁים עִם הַתֵּר עֶסְקָה, וְטוֹעֵן שָׁזָה מִתֵּר. מָה דַעְתּוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק בְּעֲנָנוּ? **רלב**
- א' תה.** הָאִם הָאִשָּׁה צְרִיכָה לְכַבֵּד אֶת בַּעֲלָהּ יוֹתֵר מֵאִשָּׁר הוּא אוֹתָהּ? **רלד**
- א' תו.** אָנִי רוֹצֵה לְהוֹדוֹת לְצַדִּיק עַל כָּל הַדְּבָרִים הַנִּפְלְאִים שֶׁקִּבַּלְתִּי מִמֶּנּוּ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת **רלו**
- א' תז.** רַבְּנוּ אָמַר, שְׂיֵשׁ עוֹן שְׁגוּרִם לְאָדָם לִהְיוֹת בַּעַל חוֹב. הָאִם יְדוּעַ אֵיזָה עוֹן זֶה? **רמ**
- א' תח.** אָנִי מְרַגֵּשׁ שֶׁהַמְּנִיעוֹת עַל הַתְּפִלָּה מְשַׁתְּחָוֹת כְּנֶגְדִי, וּמוֹנְעוֹת מִמֶּנִּי לְהַתְּפַלֵּל **רמג**
- א' תט.** מִדּוּעַ יִצְאֲתֶם בְּצוּרָה כַּל־כָּף חֲרִיפָה נֶגֶד אוֹתוֹ אַחַד, שְׁאָמַר שֶׁלֹּא צְרִיכִים יוֹתֵר לְהַגִּיעַ לְאוֹמֵן בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה? **רמו**
- א' תי.** רְאִיתִי שֶׁהַצַּדִּיק אוֹמֵר בְּעֵת הַזְּמִון מְשִׁהוּ בְּלַחֵשׁ, הָאִם תּוֹכְלוּ לְגַלוֹת לִי מָה אַתֶּם אוֹמְרִים? **רמט**
- א' תיא.** מַהִי דַעְתּוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק לְגַבֵּי הַדָּרָךְ הַמְּמַלְצֵת לְאַרְחַ חַיִּים בְּרִיא? **רנב**
- א' תיב.** הָאִם כְּדָאִי לַעֲשׂוֹת 'בְּטוֹחַ דִּיכְה', אוּ שָׁזָה נִחְשָׁב חֶסֶר בְּאִמּוּנָה וּבְטַחוּן? **רנד**
- א' תיג.** מַה הַכּוֹנֵה בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל שְׁאָמַר, שְׁצַרִּיכִים לְרְאוֹת אֶת הַחַיּוֹת אֶלְקוֹת שְׂיֵשׁ בְּכָל דְּבָר? **רנו**

תִּכּוֹן הָעֲנָנִים

יב

- א' תיד.** רבנו אמר, שְׁאֶפְשֵׁר לְהַשִּׁיג כָּל דְּבַר דְּרָדָה הַמְחַשְׁבָּה.
הָאִם אֵין זֶה סְתִירָה לְכָד שְׁצָרִיכִים לְהַתְפַּלֵּל עַל כָּל
דְּבַר? **רנח**
- א' תטו.** שְׂמַעְתִּי שְׁעַד חֲנֻכַּה עֲדִין אֶפְשֵׁר לְשַׁנּוֹת אֶת מַה
שְׁנַגְזָר בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה. הָאִם זֶה נְכוּן? **רסא**
- א' תטז.** שְׂמַעְתִּי הִרְבֵּה דְבוּרִים נֶגְדַּה הַהֲפָצָה, וּמֵאָז
הַפְּסָקְתִּי לְהַפְּיֵץ לְגַמְרִי, אֶשְׁמַח לְדַבְרֵי חַיִּיק
מְהַצְדִּיק **רסד**
- א' תיז.** אֲבָקֵשׁ לְהַבִּין מַעֲט מַעֲמֵק הַסְּפּוּר שֶׁל 'הַמְּלָךְ הָעֲנָוִי'
שְׁבַסְפֵּר "סְפּוּרֵי-מַעֲשִׂוֹת" **רסז**
- א' תיח.** אֵיךְ אֶפְשֵׁר לְנַצֵּל אֶת זְמֵי חֲנֻכַּה בְּצוּרָה הַטּוֹבָה
בְּיוֹתֵר, וּלְהַרְגִּישׁ אֶת הָאֹר שְׁלֵהֶם? **רסט**
- ת' תיט.** אֲנִי בְּקוֹשֶׁר עִם גָּבֵר מְדַהִים כְּבָר שְׂמוֹנֵה חֲדָשִׁים,
וְלִמְרוֹת שְׁאַנְחֵנוּ מְאֹד אוֹהֲבִים, הוּא לֹא רוֹצֵה
לְהַתְחַתֵּן **רעא**
- א' תכ.** כְּשֶׁהֵייתִי צָעִיר נִכְשַׁלְתִּי הִרְבֵּה בְּחַטָּאת נְעוּרִים.
מָה אֲנִי יָכוֹל לַעֲשׂוֹת כְּדֵי לְתַקֵּן אֶת
הַכֹּל? **ערה**
- א' תכא.** אֲשַׁתִּי נִמְצְאת בְּשַׁבּוּעַ הַשְּׁלִשִׁים וּשְׂמוֹנֵה לְהַרְיֹן,
וְהַעֲבָר נִמְצָא בְּמַצֵּב עֶכוּז. מָה הִרְבַּ מְצִיעַ
לַעֲשׂוֹת? **רפא**
- א' תכב.** אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ מְהַצְדִּיק, שְׂיִתֵּן לִי עֲצָה לְשָׁלוֹם-
בֵּית אִמְתִּי, כִּי אֲנַחְנוּ לֹא מְסַתְדְרִים **רפג**
- א' תכג.** מִדּוּעַ כְּשֶׁאָדָם הִרְאִישׁוֹן אָמַר: "הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נִתְּתָה
עִמָּדִי", נְחָשֵׁב לְכַפּוֹי טוֹבָה, הֲרִי אָמַר אֶת
הָאִמָּת? **רפה**

תִּכְן הָעֲנִינִים

יג

א' תכד. אֲשֶׁתִּי שְׁקוּעָה בְּעֲנִינֶיהָ כָּל הַזָּמַן, וְלֹא אֶכְפֹּת לָהּ
מִהַבִּית מֵהִילָדִים וּמִמָּנִי רפח

א' תכה. אֵיךְ יִתְכַּן שְׂאֵחֵרֵי הַפְּטִירָה מְרַגְּשִׁים אֶת צַעַר
הַגּוֹף, הֲרֵי הַנְּשָׂמָה עוֹלָה לְשָׁמַיִם? רצ

א' תכו. מָה הָעֲנִין בְּזֶה שֶׁהֲרֵבָה אֲנָשִׁים מְקַרְבִּים
לְאֲדָמוֹרִי"ם וּלְצַדִּיקִים? רצג

א' תכז. הַנְּשׂוֹאִין שְׁלֵנוּ לֹא מְצַלְחִים בְּכֹל, וְהַגְּעֵנוּ לְמִסְקָנָה
שֶׁאֲנַחְנוּ רוֹצִים לְהַתְּגַרֵּשׁ ש

א' תכח. אֲנִי מְרַגֵּשָׁה צָרָךְ לְהוֹסִיף לְעֲצָמֵי אֶת הַשֵּׁם 'אֲדָל'.
הֵאֵם כְּדֹאֵי לִי לַעֲשׂוֹת זֹאת? שב

א' תכט. מוּבָא כְּמָה פְּעָמִים בְּסֵפֶר 'חֵי-מוֹהַר"ן', שְׁקָרָה
מְשֻׁהוּ בְּבִאֲרֵדִיטְשׁוּב, אֵךְ לֹא כְּתוּב מַה. בְּמָה
מְדַבֵּר? דש

תְּפִלָּה לְהַנְצִל מִמַּאֲכָלוֹת אֲסוּרִים כ
תְּפִלָּה לְזָכוֹת לְגִזְלוֹת הַמַּחִין רמא
תְּפִלָּה לְלַדָּה קָלָה רפב

**גַּם לָכֶם יֵשׁ שְׂאֵלָה?
עֲכָשׁוּ הַהֲדָמֵנוֹת הַנְּדִירָה
לְשֵׁאל שְׂאֵלָה וּלְקַבֵּל תְּשׁוּבָה -
אֶפְשָׁרִית!**

**בְּמִסְפַּר הַטֵּלְפוֹן שֶׁל
מְשִׁרְד הַקְּהֵלָה בִּיבְנֵאל -
04-6656666**

**אוּ בְדָאָר אֶלְקֵטְרוֹנִי -
info@breslevcity.co.il**

**אוּ בְאִתְר הָאִינְטֵרְנֵט -
www.breslevcity.co.il**

הַקְדָּמָה

הַסֵּפֶר הַזֶּה הוּא הַחֵלֶק הַשְּׁנַיִם-עָשָׂר בְּסִדְרַת "שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת בְּחִסְדוֹת בְּרִסְלָב". וְבוֹ מוֹפִיעוֹת שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת בְּנוֹשָׂאִים שׁוֹנִים וּמְגֻנָּיִם, הַנוֹתְנוֹת מֵעֲנָה לַתְּהִיּוֹת וּסְפָקוֹת שֶׁל מַתְקַרְבִּים חֲדָשִׁים לְדַרְכָּהּ שֶׁל חִסְדוֹת בְּרִסְלָב, וְכֵן לַתְּלַמִּידִים וְתִיקִים, אֲשֶׁר מֵעֲנִינִים לְדַעַת אֶת דַּעַתוֹ שֶׁל רַבְּנוֹ הַקְּדוֹשׁ רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרִסְלָב זי"ע, וְאֵת הַדֶּרֶךְ שֶׁלֵּמַד אוֹתָנוּ.

הַשְׁאֵלוֹת שֶׁהִגִּיעוּ מִכָּל רַחְבֵי הָעוֹלָם, נִשְׁלַחוּ לְלִשְׁכַת כְּבוֹד קִדְשַׁת מוֹהֲרַא"ש שְׁלִיט"א — הַצַּדִּיק מִיַּבְנָאֵל, אֲשֶׁר הִשִּׁיב עֲלֵיהֶן בְּאִפְּן אִישִׁי, הַתְּשׁוּבוֹת אוֹצְרוֹת בְּתוֹכָן עֲצוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִיךָ לְהַחְזִיק מֵעֵמֶד בְּכָל מַה שֶׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִקְטָן וְעַד גְּדוֹל, בְּרוֹחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְאִיךָ לְהַתְּמוּדָד עִם כָּל בְּעִיּוֹת הַחַיִּים בְּזֶה הָעוֹלָם.

מֵאַמְצִים גְּדוֹלִים נַעֲשׂוּ עַל מְנַת לְהַגִּישׁ לְקוֹרְאִים אֶת הַסֵּפֶר בְּאִפְּן מְהִדָּר וְאִיכוּתִי, וּבְלִבְנוֹ תַקְוָה, שֶׁכָּל מִי שֶׁיִּקְרָא בְּסֵפֶר הַזֶּה, יִהְיֶה וְיִחְיֶה אֶת עֲצֻמוֹ מְאֹד, וְיִמְצָא תְשׁוּבָה גַם לְשְׁאֵלוֹתָיו הַפְּרָטִיּוֹת, כִּי לְמִרוֹת שְׁהַמְכַתְּבִים נִכְתְּבוּ בְּאִפְּן אִישִׁי לְשׁוּאֵל, מֵיעֲדִים הֵם לְכָל אָדָם מִיִּשְׂרָאֵל.

עַל-יְדֵי שְׂאֵתָהּ נוֹטֵל עֲצָה מֵהָרֵב, עַל-יְדֵי-זָהָה
תִּזְכָּה לִישׁוּעָה.

(ספֿר־הַמִּדּוֹת, אוֹת עֲצָה, סִימָן ה')

אִי אֶפְשָׁר לָבוֹא לְאֱמוּנָה, אֶלָּא עַל-יְדֵי אֱמֶת...
וְאִי אֶפְשָׁר לָבוֹא לְאֱמֶת, אֶלָּא עַל-יְדֵי
הַתְקַרְבוּת לְצַדִּיקִים, וְיִלְךְ בְּדַרְךְ עֲצָתָם.

(לְקוּטֵי-מוֹהַב"ן, חֶלֶק א', סִימָן ו')

שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת בְּחִסְדוֹת בְּרִסְלָב

א' שכ.

**לְמָה הָאָדָם לומד רק אַחֲרֵי שֶׁהוּא סוֹבֵל? הַאִם
אֵין דֶּרֶךְ שֶׁהוּא יִלְמַד בְּדַרְכֵי נַעֵם?**

שאלה:

מֵאֵת רַפְאֵל: שְׁלוֹם לְכָבוֹד קִדְשֵׁי מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א.
בְּרִצּוֹנִי לְשֵׁאל: לְמָה הָאָדָם לְרַב לֹא לומד, אֶלָּא רַק
אַחֲרֵי שֶׁהוּא סוֹבֵל? הַאִם אֵין דֶּרֶךְ שֶׁהוּא יִלְמַד בְּנַחֲת?
וְכֵן מֵה יַעֲשֶׂה אָדָם, שְׁבַעֲקֻבוֹת הַדֶּרֶךְ הַזֶּה מִצְטַיֵּר לוֹ,
שְׁגָם אַחֲרֵים אֵינָם יְכוּלִים לְלַמֵּד אֶלָּא "בְּכַח", וְזֶה גוֹרֵם
לוֹ לְנַהֵג בְּקִשְׁיוֹת וּפְעָמִים אַף בְּאַכְזָרִיוֹת כְּלַפְיָהֶם,
בְּמָקוֹם לְרַחֵם עֲלֵיהֶם?

אֲנִי מְאֹד רוֹצֶה לְהִיּוֹת רַחֲמָן וְטוֹב תְּמִיד, אַךְ פְּעָמִים
שׁוּבָה בָּא בְּקִשִׁי, אֲנִי מְנִיחַ שְׁבַגְלָל הַפְּגָמִים שֶׁפָּגַמְתִּי.
אֲבָל בְּכָל זֹאת אֲנִי רוֹצֶה רַק אֶת הַטוֹב בְּתוֹךְ תּוֹכִי. הַאִם
יֵשׁ מִשְׁהוּ סִפְצִיפִי לְלַמֵּד אוֹ לַעֲשׂוֹת עַל מְנַת לְחִזֵּק יוֹתֵר
אֶת הַטוֹב שְׁלִי, וְשֵׁאל יִתְגַּבֵּר אֶצְלִי הַיֵּצֵר וְהַבְּעָסִים?
נְסִיתִי לְגַרֵס כָּל יוֹם חִ"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת, אַךְ זֶה אוֹרֵךְ
זְמַן רַב, וְלֹא תְּמִיד מִצְלִיחַ לִי, וְגַם לְחַלֵּק לְבַקֵּר, צְהַרִים
וְעָרַב לֹא מִתְאַפְּשֵׁר לִי בְּגִלְל הָעֲבוּדָה וְכוּ'. בִּינְתִים
מִצְאָתִי לְנִכּוֹן רַק לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרַּךְ, שׁוּבָה הַדֶּבֶר הַכִּי
חִזֵּק לְפִי דְבַרֵי הַצְּדִיק, כְּמוֹ שֶׁלְּמִדְתָּם אוֹתִי, אֲבָל מְעַנֵּן
אוֹתִי, אִם יֵשׁ מִמָּמֶר בְּלִקּוּטֵי־הַלְכוֹת, הַמְדַבֵּר מִהֶעֱנִין

הזה, ומלמד איך כל אדם יוכל לזכות לטוב, אפלו אם הוא כמו שהוא?
 אני בטוח, שאם הייתי קורא את כל ספרי רבנו, השאלה הזו לא הייתה קיימת אצלי, אבל בינתיים אני צריך לדעת, ומבקש שתכונו אותי בבקשה.
 תודה ורפואה שלמה עם הצלחה מרבה ואריכות ימים ושנים. אוהב אתכם מאד יותר מכל דבר שבעולם.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת קדש לסדר וישלח, ט"ז כסלו ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל רפאל, גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אדם צריך להרגיל את עצמו לחפש ולבקש ולמצא בעצמו את הנקודות טובות שיש בו, כמו שהזהירנו רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב), וצריכים לדון את עצמו לכה זכות, ולהיות שש ושמח עם כל נקדה ונקדה טובה שיש בו, וישמר את עצמו מפני יהרסו, כי כף מוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן עב), שגם בהתקרבות להקדוש-ברוך הוא יש ענין של 'פן יהרסו' לעלות אל הנו"ה, צריכים לצמצם את ההתלהבות שלו, שלא יהיה יותר מדי, שאחר-כך לא יעשה כלום וכו', ואל זה זוכים על-ידי תקף השמחה, בר ישראל צריך תמיד לשמח על נעם חלקו, שנברא מזרע ישראל, ולא עשני גוי כגויי הארצות, שזו השמחה העולה על כל השמחות, מלבד זאת כל בר ישראל מלא מצוות כרמון, כמאמרם ז"ל (ברכות נו.) על הפסוק (שיר השירים ד): "כפלח הרמון רקתך", מאי רקתך? אפלו ריקנין שבך מלאים מצוות כרמון; ואמרו חכמינו הקדושים (ירושלמי ברכות, פ"ק ט',

הַלְכָה ה'): תְּנִי בְשֵׁם רַבִּי מְאִיר, אֵין לָךְ אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, שְׂאִינוּ עוֹשֶׂה מְאָה מְצוּוֹת בְּכָל יוֹם: קוֹרֵא אֶת שְׁמַע וּמְבַרֵךְ לְפָנֶיהָ וּלְאַחֲרֶיהָ, וְאוֹכֵל אֶת פֶּתוֹ, וּמְבַרֵךְ לְפָנֶיהָ וּלְאַחֲרֶיהָ, וּמִתְפַּלֵּל שְׁלֹשׁ פְּעָמִים שֶׁל שְׁמוֹנֶה-עֶשְׂרֵה, וְחוֹזֵר וְעוֹשֶׂה שְׁאָר מְצוּוֹת וּמְבַרֵךְ עֲלֵיהֶן. וְכֵן הָיָה רַבִּי מְאִיר אוֹמֵר: אֵין לָךְ אָדָם בְּיִשְׂרָאֵל, שְׂאִין הַמְצוּוֹת מְקִיפּוֹת אוֹתוֹ: תְּפַלֵּן בְּרֵאשׁוֹ וּתְפַלֵּן בְּזֵרוּעוֹ, וּמְזוֹנָה בְּפִתְחוֹ, מְלָה בְּבִשְׂרוֹ, אַרְבַּע צִיצִיּוֹת בְּטִלְתּוֹ מְקִיפִין אוֹתוֹ. הוּא שְׂדוּד אָמַר (תְּהֵלִים ק"ט): "שְׁבַע בַּיּוֹם הִלְלִיתִךָ עַל מִשְׁפָּטֵי צְדָקָךָ". וְכֵן הוּא אוֹמֵר (תְּהֵלִים ל"ד): "חֲנֹה מִלְּאֵף הַיּוֹנִי"ה סָבִיב לִירְאִיו וַיִּחַלְצֵם".

וְלִכֵּן אַתָּה צְרִיךְ רַק לְשַׁמַּח עִם הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שְׁבָךְ, וְכָל בְּרָכָה וּבְרָכָה וְכָל מְצוּנָה וּמְצוּנָה תִּהְיֶה מְאֹד מְאֹד חֲשׂוּבָה בְּעֵינֶיךָ, וְאִז אַף פֶּעַם לֹא תִפְּל בְּכַעַס וּבְרִצְיָחָה וְכוּ', וְתִהְיֶה תְּמִיד סְבֻלָּן, וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קנ"ה), שְׁלֵהֲגִיעַ לְאַרְיִכוֹת אַפִּים, שֶׁהִיא מִדַּת הַסְּבֻלָּנוּת, זֶה זוֹכִים עַל-יְדֵי תִקְוָה הֶאֱמוּנָה, שְׂצָרִיכִים לְהַחֲדִיר בְּעַצְמוֹ, שְׂאִין בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְדָבָר גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינוֹ נַעֲשֶׂה בְּעַצְמוֹ, אֲלֹא בְּהַשְׁגַּחַת הַמַּאֲצִיל הַעֲלִיּוֹן, וְלִכֵּן לָמָּה צְרִיךְ לְהִיּוֹת עַצְבָּנִי, אֲפִלּוּ שְׁלֵא הוֹלֵךְ לוֹ כְּלוּם, לָמָּה לְהַתְעַצְבֵּן וְכוּ', הָרִי הַכֵּל מְלַמְעֵלָה, וְכַפִּי שְׂאָדָם מַחֲדִיר בְּעַצְמוֹ אֶמוּנָה, כִּי יִזְכֶּה לְשִׁמְחָה, וְכַפִּי שְׂמִכְנִיס בְּעַצְמוֹ שִׁמְחָה, עַל-יְדֵי-זֶה זוֹכֶה לְהַגְדִּיל אֶת דַּעְתּוֹ, וְאִז כָּבֵר אַף פֶּעַם אֵינוֹ מִתְעַצְבֵּן, וְלֹא נִמְצָא בְּמַצְבִּים שְׂמִדְכָאִים אוֹתוֹ וְכוּ', אֲלֹא הוּא שֶׁשׁ וְשִׁמַּח עִם כָּל נְקֻדָּה וּנְקֻדָּה טוֹבָה שִׁישׁ בּוּ.

רְאֵה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם אֲפִלּוּ קִצַּת דְּקֻצָּת, כִּי תִפְסֹת מְרַבָּה לֹא תִפְסֹת, וְלִכֵּן תִּקְבַּע לְעַצְמְךָ שְׁעוּרִים כְּסוּדָרָן לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם

בסדר נכון, מקרא: חמש ורש"י ותרגום מפרשת השבוע. משנה: שתתחיל לגרס פראקים משניות מהתחלת ברכות, עד שתזכה לסים ששה סדרי משנה, ותתחיל עוד פעם ועוד פעם וכו' וכו' כל ימי חייך, כי למוד משנה מטהר את הנשמה מכל מיני חלדה. גמרא: תלמד בכל יום דף גמרא, אם אפשר בסדרת הדף היומי — מה טוב ומה נעים, ואם אי אפשר לך, אזי תתחיל ללמד ממסכת ברכות דף אחר דף מסכת אחר מסכת, עד שתזכה לסים את הש"ס, כמו־כן תעשה בד' חלקי שלחן ערוך, ללמד פסדרן מהתחלת ארוח חיים, וכשתסיים תתחיל ללמד יורה דעה, וכשתסיים תתחיל ללמד אבן העזר, וכשתסיים, תתחיל ללמד חשן משפט, בפעם הראשונה והשניה והשלישית תלמד רק מחבר רמ"א, כדי שתדע כל סימן בשלחן ערוך על מה זה מדבר, מלבד זאת כדי שתהיה בקי בהלכה, תלמד בקצור שלחן ערוך "ילקוט יוסף", כדי שתדע איך יהודי צריך להתנהג, ואם תתנהג ככה, אזי תהיה לך הצלחה גדולה מאד, כי בקלות תוכל ללמד תורה, כי אם לומדים בסדר מסדר, אז נכנס חשק חדש ללמד בכל יום בהתמדה גדולה, וזכור גם זכר מה שאמר רבנו ז"ל למוהרנ"ת ז"ל: "מעט גם־כן טוב", כי אם אדם רוצה ללמד בפעם אחת הרבה, אזי הוא לא ילמד כלום. ולכן תהיה רק בשמחה עצומה, ותבקש כל יום ממנו יתברך על נקדת השמחה, ותהיה רגיל בתפלה זו:

רבנו של עולם, זכני להיות בשמחה תמיד, ואזכה להרגיש את השמחה ברמ"ח איברי ובשס"ה גידי, עד שהשמחה תגיע לרגלי, שאזכה לרקד בכל יום מרב שמחה על גדל החסד שעשית עמדי, שנבראתי מזרע ישראל, ואני יכול לקיים את מצוותיך, אנא רחם עלי, והרחק ממני את

העצבות והעצלות, וזכני לדבר בכל יום עם אחרים משמחה, ואזכה לשמח את אחרים, ועל-ידי-זה גם אני אזכה לשמח, ובזכות השמחה אזכה להכליל בה לגמרי, עד שלא אראה לפני עיני רק את אמתת מציאותו ותברך, איך שאתה מחיה ומתוה ומקים את כל הבריאה כלה, וזכני לאמונה ברוחה ומזככת, שאזכה לדעת בידיעה ברוחה, שאתה נמצא ואין בלעדך נמצא, ועל-ידי-זה תמחל לי על כל עוונותי, ואזכה להכליל בה מעתה ועד עולם, אמן סלה.

ולמען טובתך הנצחית תתאזר במדת הסבלנות, ואל תהיה בכעס, שזה עוקר את האדם משרשו, רק תהיה תמיד בשמחה, ואז עולמך תראה בחייה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בערך, שתהיה לה הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לה שבת שלום...

א' שכא.

התחלתי ללמד שעור ברבים בספרי רבנו ז"ל,
 וכבר יש אנשים שעושים עלי בקרת ומדברים
 עלי

שאלה:

מאת חיים: שלום לצדיק מיבנאל.
 בסייעתא דשמיא התחלתי ללמד שעור ברבים בספרי
 רבנו ז"ל, וכבר יש עלי בקרת, ומדברים עלי דברים לא

טובים. יש לי חלישות הדעת גדולה מזה, ואני חושב להפסיק ללמד ברבים בגלל זה. ממה זה נובע? ואולי יכול הצדיק מוה"רא"ש שליט"א לעזור לי ולחסוך אותי.

תשובה:

בצורת השם יתברך, מוצאי-שבת קדש לסדר וישלח, י"ז בסלו ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל חיים, נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

עליך לדעת, שאין דבר יותר גדול מלקרב יהודים אל הקדוש-ברוך-הוא, על-ידי עצותיו הקדושות של רבנו ז"ל, אשר רק הוא יודע את נככי הנפש של כל אחד ואחד, והוא יורד אל פנימיות הנפש וכו', ויכול לרפאות את כלם, כאשר המציאות מראה בפרט בדורות אלו, שעם ישראל עוברים צרות ויסורים, ומרירות ומכאובים וכו', ירידות ונפילות עמקות וכו', ורק רבנו ז"ל יכול להציל אותם.

ולכן אשרי מי שזוכה ללמד ברבים את ספרי רבנו ז"ל, ולקרב את נשמות ישראל אליו יתברך, לחזקם ולאמץם, לעודדם ולשמחם וכו' וכו', אשר אין ערוך לזה, וכבר אמרו בזהר (תרומה כח): תא חזי כל מאן דאחיד בידי דחיבא, ואשתדל ביה למשבק ארחא בישא, איהו אסתלק בתלת סלוקין מה דלא אסתלק הכי בר נש אחרא, גרים לאכפיא סטרא אחרא, וגרים דאסתלק קדשא בריה הוא ביקריה, וגרים לקימא כל עלמא בקיומיה לעילא ותתא, ועל האי בר נש כתיב (מלאכי ב'): "בריתי היתה אתו החיים והשלום", וזכי למחמי בגין לבנוי, וזכי בהאי עלמא וזכי לעלמא דאתי, כל מארי דינין לא יכלין למידן ליה בהאי עלמא ובעלמא דאתי,

על בתריסר תרע"ו ולית מאן דימחי בידיה. ועל דא פתיב (תהלים קיב): "גבור בארץ יהיה זרעו דור ישרים יברך, הון ועשר בביתו, וצדקתו עמדת לעד, זרח בחשף אור לישרים" וגו'.

אצל הקדוש-ברוך-הוא מאד מאד חשוב יהודי שמקרב את נשמות ישראל, והוא מאד חשוב למעלה בשמים, ולפניו פתוחים כל העולמות וכו', אף הסמ"ך-מ"ם מאד מאד מיוחד מזה, שיתקרב נשמות ישראל אל הקדוש-ברוך-הוא, ולכן הוא לוקח את עצמו על זה שעוסק לקרב אחרים אליו יתברך, ועושה כל מה שביכולתו לחרפו לגדפו ולהשפילו לפני כל אחד ואחד וכו' וכו', ולכן לא צריכים להתפעל מהסמ"ך-מ"ם ומשלוחיו, אדרבה ככל שיש יותר ויותר מניעות ועכובים ולצים שמתלווצצים ממה, תראה להיות יותר חזק, ודווקא כן להמשיך ללמד ספרי רבנו ז"ל ברבים, ולחזק ולעודד את נשמות ישראל, אשר אין ערף אליה.

אצלי מאד מאד חשוב כל בר ישראל, שעוסק לקרב נשמות ישראל אליו יתברך, יהיה מי שיהיה, אם הוא רק מקרב נשמות ישראל אליו יתברך, זכותו גדולה מאד בשמים. וכבר אמרו חכמינו הקדושים (תענית כב.): רבי ברוקא חזנאה הוה שכ"ח בשוקא דבי לפט, הוה שכ"ח אליהו גביה, אמר ליה: איכא בהאי שוקא בר עלמא דאתי? אמר ליה: לא וכו', אדהכי והכי אתו הנך תרי אתי. אמר ליה: הנך נמי בני עלמא דאתי נינהו, אזל לגבייהו. אמר להו, מאי עובדיכו? אמרו ליה: אינשי בדוחי אגן, מבדחינן עציבי. אי נמי, פי חזינן בי תרי דאית להו תיגרא בהדייהו טרחינן ועבדינן להו שלמא; הרי שלף לפניך, שאליהו הנביא העיד על אלו שעושים שלום בין אחד להשני וכו', ועל אלו שמשמחים

כד שו"ת א' שכב ברסלב

ומבדחים בני-אדם, שהם בני עולם הבא, אשריהם ואשרי חלקם!

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך שבוע טוב...

א' שכב.

אני חושדת בבעלי שהוא בוגד בי, ואני רוצה להתגרש ממנו. מה דעתו של הצדיק?

שאלה:

מאת יהודית: לכבוד הצדיק הקדוש שלום רב.
יש לי חשדות שבעלי בוגד בי. אני חושבת לפתח תיק גרושין ברבנות ולהתגרש ממנו. מה דעתו של הצדיק בענין?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר וישלח, י"ז כסלו ה'תשע"ג.

שלום רב אל יהודית תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

קדם כל — זה רק חשדות וכו', ודבר שני עד שאין עדות חיה שראו וכו', אי אפשר לפסל וכו', ואי אפשר לבקש לפתח תיק ברבנות ולהתגרש.

עָשׂוּ אֲנִי מִכְרַח לְהַגִּיד לָךְ, כְּמוֹ שֶׁאִשָּׁה צְרִיכָה תְּשׁוּמַת־
 לֵב וְכוּ' מִהַבְּעַל שְׂיֵאֵהֵב אוֹתָהּ וְכוּ', וַיְהִיָּה מְסוּר אֵלֶיהָ לְגַמְרֵי
 וְכוּ', וְשָׁלָא יְהִיָּה בְּעוֹלָמָה רַק בְּעֵלָהּ וְכוּ', כְּמוֹ־כֵן וַיּוֹתֵר מִפֶּן
 צְרִיף גַּם הַבְּעַל תְּשׁוּמַת־לֵב מֵאֲשֶׁתּוֹ וְכוּ', שֶׁאֲשֶׁתּוֹ תֵּאֵהֵב אוֹתוֹ
 וְכוּ', וְשִׁתְּהִיָּה מְסוּרָה אֵלָיו לְגַמְרֵי וְכוּ', וְשָׁלָא יְהִיָּה בְּעוֹלָמוֹ
 רַק אֲשֶׁתּוֹ וְכוּ', וַתְּכַבֵּד אוֹתוֹ, וַתְּמִיד תְּסַתְּפֵל עָלָיו, וְכָל מְלָה
 שָׁלוֹ יְהִיָּה אֶצְלָהּ קֹדֶשׁ וְכוּ', בְּעַל שְׂמֻקְבָּל אֵת זֶה מֵאֲשֶׁתּוֹ,
 הוּא אָף פֶּעַם לֹא יִבְגַּד בְּאֲשֶׁתּוֹ, מֵאַחֵר שֶׁהוּא מְקַבֵּל אֵת כָּל
 הַתְּשׁוּמַת־לֵב מֵאֲשֶׁתּוֹ.

וְזֶה כָּלֵל גְּדוֹל לְזוּג שְׂמַתְחַתְּנִים, הֵם צְרִיכִים לְדַעַת, שְׂאֵם
 הֵם רוֹצִים לְהַצְלִיחַ בְּחַיֵּי נְשׂוּאֵיהֶם וְכוּ', אֲזַי יִמְסְרוּ אֵת נַפְשָׁם
 לְאֵהֵב אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי, וְלְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אֶחָד אֵת הַשְּׁנִי, וְאָף פֶּעַם
 לֹא לַעֲשׂוֹת בְּקֶרֶת אֶחָד עַל הַשְּׁנִי, וְאֲז נְכוּן לָבֶם יְהִיָּה בְּטוֹת,
 שְׂאֶחָד לֹא יִבְגַּד בַּשְּׁנִי.

זוּג שְׂרוֹצִים לְהַצְלִיחַ בְּחַיֵּי נְשׂוּאֵיהֶם, מְכַרְחִים לְהִיּוֹת
 וַתְּרַנִּים, לְוֹתֵר אֶחָד לְהַשְּׁנִי, שְׁנֵה יְסוּד גְּדוֹל בְּחַיִּים — לְלַמֵּד
 לְוֹתֵר אֶחָד לְהַשְּׁנִי, וְלְכַבֵּד אֶחָד אֵת הַשְּׁנִי, וּלְהַתִּיעֵץ אֶחָד עִם
 הַשְּׁנִי, וְאָף פֶּעַם לֹא לַעֲשׂוֹת הַחֲלָטוֹת לְבַד, בְּלִי שְׂתוּף פְּעֵלָה
 עִם הַצַּד הַשְּׁנִי, וְאֲז נְשׂוּאִין כְּאֵלוֹ יֵשׁ לָהֶם הַצְּלָחָה גְּדוֹלָה.

אֵת צְרִיכָה לְדַעַת, כְּשֶׁזּוּג מְתַחַתְּנִים, בְּהַתְּחִלָּה זֶה מְאֹד
 מְאֹד קָשָׁה לָהֶם, לַפְּעָמִים הָאִשָּׁה עֵדִין חוֹזֵרֵת בְּכָל פֶּעַם אֶל
 הַהוֹרִים שְׁלָה, וְהֵם אֶצְלָהּ יוֹתֵר מִבְּעֵלָהּ, וְזֶה כּוֹאֵב מְאֹד מְאֹד
 לְבַעַל — מֵדוּעַ אֵת לֹא נּוֹתְנָת לִי אֵת הַתְּשׁוּמַת לֵב?! מֵדוּעַ
 אֵת רָצָה תְּמִיד יוֹתֵר אֶל הָאִמָּא מֵאֲשֶׁר אֵלַי?! וְכֵן לְהַפְּךָ,
 לַפְּעָמִים הַבְּעַל חוֹזֵר בְּכָל פֶּעַם אֶל הַהוֹרִים שְׁלוֹ, וְהֵם אֶצְלוֹ
 יוֹתֵר מֵאֲשֶׁתּוֹ, וְזֶה כּוֹאֵב מְאֹד מְאֹד לְהָאִשָּׁה — מֵדוּעַ אֵתָהּ

לא נותן לי את התשובת-לב?! מדוע אתה רץ תמיד יותר
אל האמא מאשר אלי?!

ולכן זוג שרוצים להצליח בנשואיהם, אסור לקנא אחד
בהשני — למה עדין רצים יותר אל ההורים וכו', כי כך טבע
העולם, שנמשכים למקום שנתנו להם חם ואהבה ביותר
וכו', ולכן עד שהזוג מפירים את עצמם יותר ויותר, ונבגים
ביניהם חם ואהבה והבנה הדדית, זה לוקח זמן, ואסור לקנא
אחד בהשני וכו', ולא לחיות בקטנוניות כאלו הוא אוהב את
ההורים שלו יותר ממני וכו', או כאלו היא אוהבת את
ההורים שלה יותר ממני וכו'.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע
בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה
מרבה, ובכל אשר תפני — תשפילי ותצליחי.

המאחל לך שבוע טוב...

א' שכג.

בגלל שהורי התגרשו, ואינני מוצא את זוגי,
אני מרגיש בודד ועצוב מאד. איך אני יכול
לשקם את עצמי?

שאלה:

מאת מנחם: לכבוד הצידיק הקדוש.
ההורים שלי התגרשו, ואני נשארתי לבד. אני לא
מוצא את בת זוגי, ותמיד אני מרגיש בודד ועצוב מאד.
איך אני יכול לשקם את עצמי, ולצאת מהמצב הזה?

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת-קִדְּשׁ לְסֹדֵר וַיִּשְׁלַח, י"ז כִּסְלוֹ ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל מְנַחֵם, נְרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אַתָּה צְרִיף לְהַבִּין, שְׁזֵה דְבַר טַבְעִי, כְּשֶׁהוֹרִים מִתְגַּרְשִׁים, שְׁזֵה מִשְׁאִיר צִלְקַת עֲמָקָה בְּלֵב הַיְלָדִים וְכוּ', כִּי עוֹלָמָם חָרַב לִפְנֵי עֵינֵיהֶם, וְהֵם לֹא יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת שׁוּם דְבַר וְכוּ', וְלִכֵּן אֵל תֹּאשִׁים אֶת עֲצֻמְךָ כְּאֵלוֹ הַבְּעֵיָה שְׁלֶךְ, וְאַתָּה חִיב וְכוּ', זֶה בְּכֻלּוֹ לֹא אֲשַׁמְתֶּךָ, וְלִכֵּן אֶסוּר לְךָ לַחֲיוֹת בְּרַגְשֵׁי אֲשַׁמָּה, כְּאֵלוֹ זֶה סוּף הָעוֹלָם. אֲךָ שְׁבוּדָאֵי זֶה כּוֹאֵב, עִם כָּל זֹאת אַתָּה צְרִיף לְהִתְחִיל לַחֲיוֹת אֶת הַחַיִּים שְׁלֶךְ.

וְלִכֵּן זְכוּר תִּזְכֹּר, שְׁפָל הָעֵתִיד לְפָנֶיךָ, וְאַתָּה יְכוּל לְשַׁקֵּם אֶת עֲצֻמְךָ מְאֹד בְּקִלּוֹת אִם רַק תִּרְצֶה, כִּי הַחֶכֶם מְפָל הָאָדָם אָמַר (מְשָׁלִי טו, כג): "שְׁמַחָה לְאִישׁ בְּמַעֲנָה פִּיּוֹ, וְדַבֵּר בְּעֵתוֹ מַה טוֹב", אָדָם שְׂרוּצָה לְשַׁמַּח, צְרִיף תְּמִיד רַק לְדַבֵּר מִשְׁמַחָה, וּלְשַׁמַּח אֶת אַחֲרִים, כִּי הַכֹּל תְּלוּי בְּפֶה שֶׁל הָאָדָם, וְאִם תְּמִיד תִּהְיֶה בְּשַׁמְחָה וְחִיּוּן עַל פְּנֵיךָ, כָּלֵם יְרוּצוֹ אַחֲרֶיךָ, וְתִמְצָא בְּקִלּוֹת אֶת בֵּית זוּגָךְ, כִּי אֲנָשִׁים מְאֹד מְאֹד אוֹהֲבִים פְּנִים שְׂמֵחוֹת וְעֵלִיזוֹת, כִּי כְּשֶׁאֶחָד הוֹלֵךְ עִם פְּנִים שְׂמֵחוֹת, וְהוּא מְחַיֶּה תְּמִיד, הָרִי זֶה עוֹשֶׂה גַם אֶת אַחֲרִים לְשַׁמַּח וּלְחַיֶּה, וְאֲנָשִׁים נִמְשָׁכִים אַחֲרָיו, כִּי כָּל אֶחָד אוֹהֵב אִישׁ שְׂמֵחַ וּמְבַדֵּחַ.

וְלִכֵּן "וְדַבֵּר בְּעֵתוֹ מַה טוֹב". אַתָּה נִמְצָא עֲכָשׁוֹ בְּמַצֵּב עָגוּם, וְעַל-כֵּן תִּתְיַשֵּׁב בְּדַעְתְּךָ — מַה יוֹעִילוֹ לְךָ הָעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת וְהַדְּכָאוֹן? הָרִי תִסְתַּבֵּךְ יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְזֶה יִבִּיא אוֹתְךָ לְיֵאוּשׁ גָּמוּר וְכוּ'. וְיִדוּעַ, שְׂרַבְנוּ ז"ל אָמַר (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת שְׂמַחָה,

חלק ב', סימן א'): מי שֶהוא שֶמח תמיד, על־ידי־זוה הוא מְצַלֵח; וְלִכְן עֲצַתִי, שֶתתחיל לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְדוּשׁ־בְרוּךְ־הוא בְּכָל יוֹם רק על שְמִחָה, וְזוה יִרְחִיב לָךְ אֶת דַּעְתְּךָ, וְאִז כְּשֶתהיֶה שְמִחַ, וְתהיֶה לָךְ הִרְחֵבַת הַדַּעַת, הַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, וְתֵצֵא מִכָּל הַצָּרוֹת שֶלָּךְ.

הַקְדוּשׁ־בְרוּךְ־הוא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שֶאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעֵדֶךָ, שֶתהיֶה לָךְ הַצְלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶר תִּפְנֶה — תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

המאחל לך שבוע טוב...

א' שכד.

**עֲבַרְתִּי שְׁנֵי נְתוּחִים, וּמֵאִז אֲנִי סוֹבֵלַת מִחֲרָדוֹת
וּפְחָדִים, שֶיִּקְרָה לִי עוֹד מִשֶּׁהוּ לֹא טוֹב**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת אֵילָה נְטָלִי: שְׁלוֹם וּבִרְכָה לְכַבוֹד הַרֵב. אֲנִי בַת שְׁלֹשִׁים וְשֹׁלֵשׁ וְחוֹזֶרֶת בְּתִשְׁבֵּה מְזֵה כְּעֶשֶׂר שָׁנִים, נְשׂוּאָה בְרוּךְ ה', וַיֵּשׁ לָנוּ שְׁלֹשָׁה יְלָדִים. מֵאִז שֶנִּשְׂאֵתִי אֲנִי לֹא מְרַגֵּשָׁה טוֹב, אַחֲרֵי הַלְדָּה הָרֵאשׁוֹנָה נִתְחַתִּי בְּשֵׁל אַפְנֹדְצִיט, אַחֲרֵי הַלְדָּה הַשְּׁלִישִׁית נִתְחַתִּי בְּשֵׁל חֲסִימַת הַמְעִי הַדָּק. בְּרוּךְ ה' שְׁנֵי נְתוּחֵי הַחֲרוֹם הֵאלוּ עָבְרוּ בְּנִסֵּי נִסִּים.

מֵאִז אֲנִי סוֹבֵלַת מִחֲרָדוֹת וּפְחָדִים, וּבְכָל פַּעַם כּוֹאֵב לִי מִשֶּׁהוּ אַחֵר, אֲנִי מִפְחָדַת שְׁחַס וְחִלְיָה, יִמְצְאוּ לִי

מִשְׁהוּ לֹא עָלִינוּ, וְכָל מִינֵי מַחְשְׁבוֹת בְּאֵלוּ. מִטְּבְּעֵי אֲנִי
 בַּחֲוִירָה עֲצֻמְתִּית שְׁמַחֲזֶקֶת אַחֲרוֹת, וְהַפְּחָדִים הָאֵלוּ
 כָּל־כָּף לֹא מִתְאַיִמִים לִי.
 מַה קוֹרֵה לִּי? מַה הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא רוֹצֵה מִמֶּנִּי?
 תוֹדָה לְכַבוֹד הַרֵב.

תשובה:

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, מוֹצְאֵי־שִׁבְת־קִדְשׁ לְסֹדֵר וְיִשְׁלַח, י"ז כִּסְלוֹ ה'תשעג.

שְׁלוֹם רַב אֶל אֵילָה נְטֹלֵי תַחְיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלֹתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

קִדְּשׁ אֶת צְרִיכָה לְהוֹדוֹת לְהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא עַל הַחֲסֹד
 חֲנֻם שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ, שְׁזָכִית לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, שְׁזָה מְאֹד מְאֹד
 חָשׁוּב בְּעֵינָיו יִתְבַּרֵךְ, כְּמֵאֲמָרָם ו"ל (בְּרִכוֹת לד:): בְּמִקּוֹם שֶׁבַּעֲלִי
 תִּשׁוּבָה עוֹמְדִים צְדִיקִים גְּמוּרִים אֵינָם יְכוּלִים לַעֲמֹד; וְכֵן אֶת
 צְרִיכָה לְשִׁמּוֹחַ, שְׁזָכִית לְהִתְחַתֵּן עִם בַּעַל נִפְלָא, וַיֵּשׁ לְכֶם
 שְׁלֹשָׁה יָלָדִים, שְׁאֵלוּ הֵם הַמִּתְנַוֹת הַכִּי יָפוֹת שָׂרָק יְכוּלִים
 לְקַבֵּל.

אֶת צְרִיכָה לְהַבִּינֵן, שְׁזָה לֹא קָל לְאֲשֶׁה שֶׁעֲבָרָה כְּמָה
 נִתְוַחֲסִים וְכו', וְזֶה טְבְּעֵי שִׁיְהִיו לָהּ פְּחָדִים וְחֲרָדוֹת וְכו', וְכו',
 וְכָל אָדָם נוֹרְמָלִי הִיָּה נִמְצָא בְּאוֹתוֹ מִצָּב שֶׁלָּךְ בְּחֲרָדוֹת
 וּפְחָדִים וְכו', וְלִכֵּן אֵל תִּאֲשִׁימִי אֶת עֲצֻמָּךְ, אֲנִי מִבְּטִיחַ לָךְ,
 שְׁשׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם לֹא יִקְרָה לָךְ, אֶת תַּהֲיִי אֲשֶׁה בְּרִיאָה,
 וְאִמָּא בְּרִיאָה, וְתִגְדְּלִי אֶת הַיְלָדִים בְּקָלוֹת.

תוֹצִיאִי מִהֲרָאשׁ שֶׁלָּךְ כָּל מִינֵי פְּחָדִים שֶׁל הֶבֶל, וְתִבְטְחִי
 רַק בְּהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא. וְכָךְ אָמַר רַבְּנּוּ ו"ל (סִפְרֵ־הַמִּדּוֹת, אוֹת
 בְּשַׁחוֹן, סִימָן א'): מִי שֵׁישׁ לוֹ בְּטַחֲוֹן, אֵינֵן לוֹ שׁוּם פְּחָד; וְלִכֵּן
 תִּקְחִי אֶת עֲצֻמָּךְ בְּיַדֶּיךָ בְּבִטְחוֹן חֲזָק, שְׁאֵינֵן לָךְ שׁוּם דְּבָר וְכו',

כי רק הדמיון עובד אצלך שעות נוספות וכו', ואמר רבנו ו"ל (שם סימן יא): מי שיש לו פחדים, יזמר זמר של שמחה; ויען שאת מחזקת אחרים, תמשיכי בעבודה קדושה זו, שאין למעלה מזה, ותשתדלי מאד, שבבית שלך ישמעו רק קלטות של שמחה ונגונים, וזה יכניס בך חיות וכו'.

אני מבטיח לך, ששום דבר רע לא יקרה לך, ותהיי הכי מאשרת בחייהך, אם רק תתחזקי להיות בשמחה תמיד.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפני תשכילי ותצליחי.

המאחל לך שבוע טוב...

א' שכה.

אני חיה תמיד בתחושה שמשוהו רע עומד לקרות לי, והמחשבות האלו לא נותנות לי מנוחה

שאלה:

מאת צלה: לכבוד הצדיק שלום וברכה. אני מודה לצדיק שהוא כּאן בשבילנו ועוזר לנו. ברשות הצדיק ברצוני לשאל: אני מוצאת את עצמי לעתים קרובות מרגישה מעין פחד לגבי העתיד, וקשה לי להאמין שאפשר להיות מאשרים בעולם הזה. כל הזמן נדמה לי שמשוהו לא טוב מחכה לי בסבוב... כל פעם שמסתדרת לי איזו בעיה, אני חושבת לעצמי, טוב

זה הסתדר, אבל בטח עכשו יהיה משהו לא טוב, ואז אני מדמינת שעלול לקרות דבר נורא, חס ושלום. ואם יש יום שהפל הולך חלק, אני נהיית יותר לחוצה, כאלו משהו נורא עומד לקרות עכשו.

יש לי מחשבה בראש, שכל הזמן צריך לסבל בעולם הזה, ואי אפשר שיהיה כסדר: פרנסה טובה, בריאות שלמה, שלום-בית, הצלחה בחנוף ילדים וכו'. אם משהו לא משתבש, אז אני נלחצת. אם משהו משתבש, כמובן שזה מטריד אותי, אבל משהו בי נרגע. אני מקנה שהצדיק מבין אותי, ואשמח לדעת מהי הדרך הנכונה להתניחס לחיים?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר וישלה, י"ז כסלו ה'תשע"ג.

שלום רב אל צלה תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אדם נבנה כפי המחשבות שלו, ולכן תכניסי בדעתך אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והפל לכל אלקות גמור הוא, ובמחשבה זו תמיד תלכי, וזה יטהר אותך מהפל, כי כשבר ישראל רק חושב ממנו יתברך, על-די-זה נדבק באין סוף ברוך הוא, ונצל מפל רע, אשרי האדם שזוכה להכניס במח מחשבתו תמיד, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, ומציר לפניו, איך שהכל לכל הוא אור האין סוף ברוך הוא, והוא נמצא בתוך האור, אשר אין עוד תענוג פתענוג הזה. ולכן מה את צריכה להתבלבל מהעבר? הרי זה כבר עבר! וכן מה את צריכה להתבלבל מהעתיד? שעדין לא בא! הרי יש לך רק את ההנה, הינו היום הזה והשעה הזו שאת נמצאת

לב שו"ת א' שכה ברסלב

בה, ולכן למה לך להתבלבל מה הנה ומה יהיה וכו' וכו', תהיי שמחה ועליזה.

החיים כל-כך נפים רק למי שמרגיל את עצמו לחשב טוב, כי כך אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כא): במקום שהמחשבה חושבת — שם כל האדם; ולכן תחשבי רק טוב, אזי יהיה לך טוב, כי הכל הולך כפי המחשבה, ולכן הזהירנו רבנו ז"ל מאד מאד לשמור על המחשבה, ואמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ג'): המחשבה ביד האדם להטותה כרצונו למקום שהוא רוצה, אי אפשר שיהיו שתי מחשבות ביחד כלל, ואפלו אם לפעמים הולכת מחשבתו ופורחת ומשוטטת בדברים אחרים וזרים, הוא ביד האדם לחזור ולהטותה בעל כרחיה אל הדרך הישר, לחשב מה שראוי. והוא ממש כמו סוס שפונה מן הדרך וסר לדרך אחר, שתופסין אותו באפסר וכיוצא, ומתזירין אותו בעל כרחו אל הדרך הישר, כמו-כן במחשבה ממש, שיכולין לתפסה בעל כרחיה להשיבה אל הדרך הראוי.

ולכן תחדירי במחשבתך שהכל טוב, ויהיה טוב, ואז תחיי חיים טובים ומאשרים, לא צריכים לבלבל את עצמו במחשבות של הבל ודמיונות, שרק מפחידים את האדם.

רק חזקי ואמצי להיות תמיד בשמחה, וכך אמר החכם: "בשמחה ובכחוק יראה אצלם הזמן קצר, ולדואגים ולמצטערים יראה הזמן יותר ארוך", ולכן למה לך להיות שבורה ולדאג וכו', תסתכלי על החסד של הקדוש-ברוך-הוא שעשה עמך.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע

שׁו"ת א' שכו בְּרֶסֶלֶב לג

בתפלתִי שָׁאַנִי מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעֵדֶךָ, שְׂתַהַיֶּה לְךָ הַצְלָחָה
מְרֵבָה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנִי — תִּשְׁפִּילִי וְתִצְלִיחִי.

המאחל לך שבוע טוב...

א' שכו.

חֲמוּתֵי נֹתְנֹת לִי תַחֲוֹשָׁה שֶׁל מַלְחָמָה מִי יִכְבֹּשׁ
אֶת לֵב בְּעֵלִי — הִיא אוֹ אֲנִי

שאלה:

מאת רונית: הצדיק מוהרא"ש שליט"א שלום רב.
אמא של בעלי גרושה, וכל הזמן היא עוקצת אותי
ואומרת על בעלי: "הוא רק שלי", היא משתלטת עליו
ומתערכת לנו בחיים. אני סובלת את כל זה ואינני
מגיבה, כי אני מבינה את המקום שלה, אבל אף-על-
פי-כן אני אשתו. גם אחותה עוקצת אותי כל פעם
באמירות שלא במקום.

בעלי לא נותן לי תמיכה ואהבה כמו שצריך לתת
לאשה, ואני מרגישה נחותה. אני מעדיפה לא להיות
קרובה לחמותי יותר מדי, ולכן איני רוצה לבוא אליה,
אבל בעלי לא מוכן שאני לא אבוא. אין לי שקט, כל
שבת אנחנו הולכים אליה, ואני מאד מצטערת מזה.
למה אני צריכה להרגיש שיש בינינו מלחמה — מי
תתפס אותו ותכבש את לבו? איך אפשר לנהל את
החיים בצורה כזו?!

אבקש ואשמח שתיעץ לי.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וישב, י"ט פסלו ה'תשע"ג.

שלום רב אל רונית תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת כולל גדול בנשואין, שברב רבם של המקרים כלה וחסמותה לא משתוות בשום פנים ואופן, ואדרבה החמות שונאת את הכלה, זו מציאות ואי אפשר לשנות את המציאות הזאת, עד פדי פך, שחכמינו הקדושים מספרים (שפת כו.): ההיא חמתא דהות סניאה לה לכלתה, אמרה לה: זיל איקשיט במשחא דאפרסמא אזלא איקשיט פי אתת, אמרה לה: זיל איתלי שרגא, אזלא אתלא שרגא, אינפח בה נורא ואכלתה [היתה חמות ששנאה את כלתה וקנתה לה מתנה שמן אפרסמון (מין בשם) והלכה הכלה וקשטה את עצמה עם הבשם הזה, אבל זה היה מחמר דליק, וכשבאה אל חמותה, אמרה לה: בבקשה פלתי הדליקי לי את הנרות, ותכף-ומיד פשהדליקה אש, היא נאחזה באש ונשרפה כליל].

ולכן אני מאד מבקש אותך, שאל תחשבי מחשבות קטנוניות וכו', כמו שחמותך חושבת וכו', להכנס בעמות מי יתפס את מי קדם, הינו או הכלה את הבעל שלה, או האמא את הבן שלה וכו', זה מחשבות של קטנוניות, את צריכה להבין שכלה וחסמותה אף פעם לא ישתוו, וזה טבע רע שגכנס בדמיון של חמות כאלו הכלה גנבה את הבן שלה וכו', ואם הכלה פקחית, ולא משיבה שום דבר לחמות וכו', על-ידי-זה תמיד ישרה השלום בינה לבין בעלה וכו', כי סוף כל סוף זו האמא שלו, וכואב לו אם את תדברי עליה וכו',

ולכן תהיי פקחית, ואל תדברי בפני בעלך נגד האמא שלו וכו', תשחקי את המשחק וכו', וכך הכל יסתדר על צד הכי טוב. אני מאד מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שאת מבינה אל מה אני מתכוון.

לדעתי, את צריכה להראות המון אהבה לבעלך, ולקרב אותו, ואף פעם לא לדבר רע על האמא שלו, כי סוף כל סוף זו האמא שלו שהולידה אותו, וגדלה אותו, ולכן תלכי בגדלות המחין, לא בקטנוניות — מי יכבש את לב מי, או את לב בעלך, או האמא את לב בנה וכו', ואם תלכי בגישה כזו, אזי בעלך יאהב אותך, כי יראה שאת מכבדת את האמא שלו וכו', אף שבלב שלך את יודעת, שהיא סתם נוהגת בקטנות המחין וכו', כאלו את רוצה לגנוב את הבן שלה וכו'. תאמיני לי, לא פדאי אפלו עם בעלך להכנס בוכוחים בשביל זה, טבע בריא אי אפשר להפך וכו', רק את תראי אהבה גדולה לבעלך, כמו שצריך להיות, שבעל ואשה יאהבו אחד את השני, ויבינו אחד את השני, ואז במקשה הזמן בעלך יתפס בעצמו מה קורה פה.

ולכן תעשי כל מה שביכלתך להיות רק שמחה ועליזה, ולא להיות בקטנות המחין, ולא להתבלבל משום דבר וכו', רק תהיי מאשרת עם בעלך, ותשתדלו להבין אחד את השני, כי (סוטה יז): איש ואשה זכו — שכינה ביניהן; ואמרו (ירושלמי ברכות, פרק ט, הלכה ח): אי אפשר לאיש בלא אשה, ואי אפשר לאשה בלא איש, ואי אפשר לשניהן בלא שכינה, ובמקום שהשכינה נמצאת — שם הברכה מצויה, רק שיהיה ביניהם שלום ואהבה גדולה מאד, כי שלום, אמרו חכמינו הקדושים (שבת י): זה שמו של הקדוש-ברוך-הוא, ולכן אם

מכניסים את הקדוש-ברוך-הוא בתוך הבית, זה נקרא שלום-בית. הינו שמו של הקדוש-ברוך-הוא בתוך הבית.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפני — תשפילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' שכז.

אנו רוצים לעבור לגור ביבנאל, אך משום שאנו משתייכים לחצר חסידית מסוימת, אנו חוששים מתגובת המשפחה

שאלה:

מאת חיים: זכינו, אני וזוגתי, להיות אצלכם בשבת כשהייתם בפעם האחרונה בארץ ישראל, וגם זכינו להתקבל אצלכם לשיחה. ברוך ה' הרשמים מלויים אותנו כל הזמן, וזכינו לקיים את העצות שלכם. שאלתי היא בענין שדברנו על מקום מגורים, שאנו זוג טרי, ומשתייכים לחצר ידועה, אשר רגילים לדור במקומות מסוימים, ואנו רצינו ועדין רוצים לגור אצלכם ביבנאל. זה נראה לנו מתאים מכל הבחינות, אך חששנו מפני הקרובים וההורים שיקבלו זאת בתמיהה רבה.

אתם המלצתם לנו לא לעשות כזה מהלך דרסטי, אלא לגור בבית-שמש, הענין הוא, שחפשתי שם דירה וכמעט שסגרנו, ולבסוף נתגלגל שמישהו אחר הקדימנו.

אָנוּ מִתְחַזְּקִים כָּל הַעַת בְּאַמוּנָה וּבִתְפִלּוֹת וְכוּ', וְגַם
נִתְּנוּ הַשְּׁבוּעַ לְקַפַּת הַצַּדִּיק, וְהַזְכָּרְנוּ אֶת שְׁמוֹתֵינוּ
לְתַפְלָה. הַשְּׁכִירוֹת שֶׁלְנוּ בְּדִירָה נִגְמַרְת בְּסוֹף שְׁבוּעַ זֶה,
אֲשֶׁתִּי הֵעֵלְתָה לְפֶתַע רַעִיוֹן לְגוֹר לְתַקּוּפָה בִּיבְנָאֵל,
וּבְהַשְׁגָּחָה פְּרֻטִית כְּשֶׁפָּנִינוּ לְמִשְׁרָד שֶׁל הַקְּהֵלָה, בְּדִיוֹק
אֲחַת הַמְּזֻכָּרוֹת אֲמָרָה, שֵׁשׁ דִּירָה לְהַשְׁכֵּרָה מְרֻהֶטֶת
וּבְמַחִיר טוֹב, הַזֶּהָה לְמַחִיר שֶׁהֵצַע בְּבֵית־שְׁמֶשׁ.

אָנִי וְזוּגְתִי מְאֹד רוֹצִים לְגוֹר בִּיבְנָאֵל, אָךְ אָנוּ עֹדִין
חוֹשְׁשִׁים מִהַהוֹרִים, וְגַם אֲשֶׁתִּי חוֹשְׁשֶׁת בְּעֵנִין פְּרֻנְסָה,
מֵאֲחַר וּבְמִקּוֹם מְגוֹרֵינוּ עֵתָה יֵשׁ לָהּ אִיזוֹ עֲבוּדָה, אָךְ
אָנִי פְּחוֹת מְדַאָּג מִזֶּה.

אָנוּ מְבַקְּשִׁים אֶת עֲצַת הַצַּדִּיק בְּעֵנִין, שֶׁיִּדְרִיךְ אוֹתְנוּ מִה
עֲלֵינוּ לַעֲשׂוֹת וְכֵן שִׁיתְפַּלֵּל עֲבוֹרֵנוּ.
בְּבִרְכַּת רְפוּאָה שְׁלֵמָה וּבְרִיאוֹת אִיתְנָה לְאַרְךָ יָמִים,
אָמֵן!

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וַיֵּשֶׁב, י"ט כֶּסֶלּוֹ ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל חַיִּים, גְּרוֹ וְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אֲתָה צָרִיךְ לְדַעַת מִה שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סוֹטָה
מ:): 'חֵן מְקוֹם עַל יוֹשְׁבָיו', לֹא יְכוּלִים לְהַגִּיד לְאָדָם בּוֹא
וְתַגּוֹר בְּמִקּוֹם פְּלוֹנִי אוּ בְּמִקּוֹם אֱלִמּוֹנִי וְכוּ', כָּל אֶחָד צָרִיךְ
לְגוֹר אִיפָּה שֶׁהֵלֵב שָׁלוֹ מוֹשֵׁף, הָעֵקֶר לְחַפֵּשׂ אַחַר קְהֵלָה חֲמָה,
מְאֻחָדָת, שֶׁשׁוֹרָה בִּינֵיהֶם אַחֲדוּת וְאַהֲבָה, וְזֶה מְקוֹם תּוֹרָה,
וְחֲנוּף טוֹב לְהִילָדִים, וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל עֲשִׂית חֶסֶד, כִּי קְהֵלָה
שֶׁעוֹשֶׂה חֶסֶד עִם הַזּוֹלָת, בְּזֶה יְכוּלִים לְרַאוֹת אֶת מַעֲלָתָה, כִּי
אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ הָעֵקֶר הוּא חֶסֶד, וּבְמִקּוֹם שֶׁעוֹשִׂים חֶסֶד עִם
הַזּוֹלָת, שָׁם הַשְּׁכִינָה שׁוֹרָה, וְשָׁם כְּדָאִי לְגוֹר, כִּי שָׁם זֶה מְקוֹם

שֶׁל דַּעַת וְשִׁכְלָה, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (ספֿר-הַמִּדּוֹת, אוֹת דַּעַת, סִימָן כד): כְּשֶׁאֵין אַתָּה עוֹשֶׂה חֶסֶד, עַל-יְדֵי-זֶה אֵין לָךְ דַּעַת; וּמִמֵּילָא מוּבָן, שֶׁבְמָקוֹם שְׁעוֹשִׂים חֶסֶד, שָׁמָּה יֵשׁ דַּעַת וְגִדְלוֹת הַמַּחֲיָן.

תְּהִלָּה לְאֵל, שֶׁבְּנֵינוּ קִהְלָה קְדוּשָׁה, חֲמֻמָּה שֶׁל אֲמוּנָה, מְקוֹר שֶׁל חֶסֶד, מִמֶּשׁ לְתַפְאֲרַת בִּיבְנָאֵל, שֶׁעַד עַכְשָׁיו הִיָּה שֵׁם מְדַבֵּר שְׁמֵם מִהִיָּהוּת, וּמֵאֵז שִׁסְדּוֹ אֶת יְבִנְאֵל בְּשֵׁנַת תַּרְס"א עַד שֶׁבָּאנוּ לְשֵׁם בְּשֵׁנַת תַּשְׁמ"ח, לֹא הָיָה זְכוֹר שֶׁל יְהוּדוּת פְּלֵל וְכוּ', וְאֲדַרְבֵּה פֶּה הָיָה הַמָּקוֹם שֶׁהֵעֵבִירוּ עַל הַדַּת אֶת עֲדַת הַתּוֹנִיטְסָאִים וְאֶת עֲדַת הַתִּימָנִים וְכוּ' וְכוּ', וּמִמֶּשׁ הַמָּקוֹם הָיָה שְׁמֵם לְגַמְרֵי מִיְהוּדוּת וְכוּ', וְהָיָה הַמָּקוֹם פֶּה שְׁמֵם לְגַמְרֵי בְּלֵי שׁוּם זְכוֹר שֶׁל יְהוּדוּת, וְתְהִלָּה לְאֵל הַיּוֹם הַמָּקוֹם פּוֹרַח בְּרוּחַנִיּוֹת, מִי שָׂרַק נִכְנָס שָׁמָּה לֹא יָכוֹל לְהֶאֱמִין מִה שְׁרוּאָה לְפָנָי מֵרְאָה עֵינָיו, חוֹשֵׁב שֶׁהוּא נִמְצָא בִירוּשָׁלַיִם, אוֹ בְּבִנְיָ בְּרַק, אוֹ בְּבִרוּקְלִין, בְּלֵי שׁוּם הַגְּזֻמָּה, קֹדֶם — יֵשׁ מַגִּינִים מוֹתִיקִין עַד חֲצוֹת לַיְלָה: שְׁחֲרִית, מִנְחָה, עֶרְבִית, מִגֵּן אַחַר מִגֵּן, שֶׁדַּבֵּר כְּזֶה אֵין רַק בְּעִירוֹת הַגְּדוּלוֹת, אֲבָל לֹא בְּאִיזוֹ מוֹשְׁבָה נִדְחַת שְׁלֹא יָדְעוּ אֵי פַעַם אֵיפֶה הִיא עַל הַמַּפָּה וְכוּ'.

אַחַר-כֵּן יֵשׁ לָנוּ מְקוֹה מְפָאָר עֲנֻקֵי לְגַבְרִים עִם שְׁלֹשָׁה בּוֹרוֹת לְטְבִילָה, וְכֵן יֵשׁ לָנוּ מְקוֹה טְהוּרָה מְפָאָר לְנָשִׁים (אֲגַב שְׁמִסְגָּלַת מְאֹד לְפַקִּידַת עֲקָרוֹת, כִּי נִבְנְתָה בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָה בְּמַחְתָּרַת כְּמוֹ בְּרוּסְיָה לְפָנָי שְׁבַעִים שָׁנָה, כִּי זֶה שְׁצַרְיָךְ לְהִיּוֹת מְמַנָּה עַל הַדַּת, הוּא אֲשֶׁר עָכַב אֶת בְּנֵי הַמְּקוֹה בְּכָל מֵינֵי מִסִּירוֹת, אֲשֶׁר לֹא יֵאָמֵן כִּי יִסְפֵּר וְכוּ'), וְכֵן יֵשׁ לָנוּ מְעַרְכַת חֲנוּךְ שְׁלֵמָה, הֵינּוּ שֵׁשׁ לָנוּ פְּעוּטוֹנִים, גִּנִּים לְבָנִים וּלְבָנוֹת, בֵּית-סֵפֶר לְבָנוֹת, וְסִמְיָן לְבָנוֹת, תַּלְמוּד-תּוֹרָה לְבָנִים, וִישִׁיבָה קֶטְנָה, וִישִׁיבָה גְדוּלָה לְבַחֲוִרִים מְצִינִים, וְכֵן

יש לנו ישיבה של בעלי תשובה, ומדרשיה לבעלות תשובה, אשרי עין ראתה זאת כמו עיניו, מלבד זאת יש לנו כולל לבעלי בתים "אור המאיר", שלומדים שמה קרוב למאה אברכים, וכן כולל להוראה "תפארת בנימין", שלומדים שמה חמשים אברכים את ההוראה, ותהלה לאל, יש לנו "בית הוראה" עם גאב"ד ועם שלשה דינים, שהם פוסקי הלכות המצויות וכו', ושואלים אותם את כל השאלות שיש לכל אחד, והמקום שוקק ביהדות.

ועל פלם יש לנו בית התבשיל "אהל אברהם", שמחלק אכל בחנם לכל מי שרק רעב, ובכל יום מתפלת ותיקין עד עשר בערב זה פתוח לכלם, גברים, נשים וילדים, ובכל יום מחלקים קרוב לאלף מנות אכל טרי וטעים. וכן יש לנו במקושי היום ששה שעורים נפרדים בדרך היומי, ופה מדברים מאיזו מושבה נדחת, שאף אחד לא ידע אי פעם איפה היא נמצאת וכו', ועכשו תהלה לאל, יש פבר למעלה מארבע מאות משפחות חסידי ברסלב, פן ירבו, ועכשו בונים אלה דירות חדשות בשביל אנשי שלומנו.

וזה כשנה שפתחנו פה חנות יודאיקה "ברסלב סנטר" — כל מה שיהודי צריך בנקדה אחת, ותהלה לאל, יש מהפכה ביבנאל ביהדות, זה ארבעים שנה שמונעים מתושבי המקום — להכעיס וברשעות, כל הקשור ליהדות וכו', ותהלה לאל, מהרגע שנפתחה החנות, התחילו תושבי המקום להכנס, וכל אחד קונה — זה מזוזה, זה ציציית, זה תפלין, זה טלית, זה כפות וכו' וכו', מי כעמך ישראל גוי אחד בארץ, לא יאמן כי יספר קדשת כל בר ישראל, אשרי עין ראתה זאת, וכן רואים איך שיש דו קיום בין תושבי

המקום לחסידי ברסלב, ולא מפריעים לאף אחד וכו', הם קהלה פתוחה וכו', בבחינת חיה ותן לחיות וכו', לא מתערבים בחיי אף אחד וכו'.

יבנאל תהיה דגמא ומודל — מה קמץ קטן של יהודים עם מסירות נפש יכולים לעשות, להפוך מדבר שמים מיהדות וכו' — למקום פורח, ועוד רבות יספרו על זה. אחר חצי יובל שנים של רדיפות ומסירות וכו' וכו', שרודף ומוסר אותנו מי שרודף ומוסר וכו' וכו', ושם מקלות בגלגלים וכו', ומונע ומעכב כל דבר השיף לקדשה, ואף-על-פי-כן בכח הרצון החזק שהכניס בנו רבנו ז"ל, הצלחנו להקים אימפריה כזו, ולא בחנם שרבנו ז"ל אמר (חיי-מורה"ן, סימן ריח): "בפעורת השם, איף האב אויס גיפירט אין וועל אויס פירן", "נצחתי ונאנצח", ותהלה לאל, אור הקדשה רק עולה, וחשף הטמאה רק נעלם עד שיתבטל לגמרי, ויקים (זכריה יג, ב): "ואת רוח הטמאה אעביר מן הארץ".

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לה הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשכיל ותצלח.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

א' שכח.

בעלי לא מעניק לי אהבה, וכמעט שלא מתיחס אלי

שאלה:

מאת בת שבע: לצדיק היקר מוה"רא"ש שליט"א, שלום רב.

אני מבקשת את עצתך בנוגע להתנהגות של בעלי. הוא לא מניח לי חשיבות, ומשדר לי חסר אכפתיות, אפלו כאשר חוזר מהעבודה, אני לא מרגישה שהוא חוזר אלי. אני טורחת ומכינה אכל בשבילו, והוא הולך לאמו, כי הוא מאד מפחד ממנה. הוא התחתן אתי, והוא צריך להיות אתי וקשה לי.

אני עובדת, ולא מקבלת ממנו אהבה יחס וערך לכל מה שאני עושה בביתנו הנעים. לפעמים אני בורחת מהבית מרב הקשי, שהוא לא מבין אותי מספיק. אף-על-פי שהחכמים ובורא עולם נוהגים לתת עצות רק לשלום, אני נמצאת בחסר ידיעה, ושואלת: האם להתגרש או לא?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וישב, י"ט כסלו ה'תשע"ג.

שלום רב אל בת שבע תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך! את צריכה לדעת, פשוט מתחתנים, בהתחלה זה מאד מאד קשה להם, לפעמים האשה עדין חוזרת בכל פעם אל ההורים שלה, והם אצלה חשובים יותר

מבעלה, וזה כואב מאד מאד לבעל, מדוע את לא נותנת לי את התשומת-לב? מדוע את רצה תמיד יותר אל האמא מאשר אלי? ! וכן להפך, לפעמים הבעל חוזר בכל פעם אל ההורים שלו, והם אצלו יותר חשובים מאשתו, וזה כואב מאד מאד להאשה — מדוע אתה לא נותן לי את התשומת-לב? ! מדוע אתה רץ תמיד יותר אל האמא מאשר אלי? !

ולכן זוג שרוצים להצליח בנשואיהם, אסור לקנאות אחד בהשני — למה עדין רצים יותר אל ההורים וכו', פי כף טבע העולם, שנמשכים למקום שנחנו להם חם ואהבה ביותר וכו', ולכן עד שהזוג מפירים את עצמם יותר ויותר, ונכנים ביניהם חם ואהבה והבנה הדידית, זה לוקח זמן, ואסור לקנא אחד בהשני וכו', ולא לחיות בקטנוניות, כאלו הוא אוהב את ההורים שלו יותר ממני וכו', או כאלו היא אוהבת את ההורים שלה יותר ממני וכו'.

ולכן תוציאי מהראש שלך מחשבה כזו להתגרש, אדרבה אתם זוג מאד נפלא, אבל בעלך הוא עדין חי בקטנוניות וכו', ולא חס ושלום, שהוא נגדך וכו', ולכן את תשתדלי להראות לו המון אהבה וחם, ותראי איך שיגיע הזמן, שהוא לא ירצה לעזוב אותך, אלא להיות רק עמך.

רק חזקי ואמצי מאד לא להשבר משום דבר, והקדוש-ברוך-הוא ישמר אותך מכל רע, ויצליח את דרכך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' שְׁכַט.

**הַשְׁתַּתְּפָתִי בְּאֲרוֹעַ בְּמָקוֹם כָּשֵׁר, וּבְגִלְלַת רִשְׁלָנוֹת
הַגִּישׁוֹ שָׁם בְּשָׂר לֹא כָּשֵׁר. מַה הַתְּקוּן?**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת שְׁמֵרִית: כְּבוֹד הָרַב שְׁלוֹם. בְּרִצּוֹנִי לְשָׂאֵל אֶת הָרַב בְּנוֹגֵעַ לְמַקְרָה לְמַקְרָה שְׁקָרָה לְפָנַי זְמַן מָה.

הַשְׁתַּתְּפָתִי בְּאֲרוֹעַ בְּמָקוֹם הַמְּחֻזָּק תְּעֵדַת כְּשֵׁרוֹת וּמִשְׁגִּיחַ בְּשֵׁרוֹת. בְּאֲרוֹעַ הַגִּישׁוֹ שְׁוֹאֲרָמָה וְאֲנִי אֶכְלֹתִי מִמֶּנָּה. כַּמָּה יָמִים לְאַחַר מִבְּנֵי הַתְּבַרְרָה, שְׁכַתּוֹצְאָה מְקַלְקוֹל בְּשְׁוֹאֲרָמָה שֶׁהוֹכְנָה מְרֹאשׁ בְּעֵבֹר הָאֲרוֹעַ, הִיא הַחֲלֻפָה בְּרִגְעַת הָאֲחֵרוֹן, וּמֵה שֶׁהַגִּישׁוֹ בְּאֲרוֹעַ הִיָּה שְׁוֹאֲרָמָה שֶׁהוֹבֵאָה מִכְּפָר עֲרָבִי, בְּלִי יָדִיעַת הַמִּשְׁגִּיחַ, וְלִכֵּן כָּל מִי שְׂאֵכַל, אֶכַּל לֹא כָּשֵׁר. בְּרִצּוֹנִי לְדַעַת מַה הַתְּקוּן שְׁצָרִיכִים לַעֲשׂוֹת בְּמַקְרָה כְּזֶה? בַּתּוֹדָה מְרֹאשׁ.

תְּשׁוּבָה:

בְּעֵזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וַיֵּשֶׁב, י"ט כֶּסֶלּוֹ ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל שְׁמֵרִית תַּחֲוִיָּה.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

הִנֵּה לְהוֹצִיא תְּקוּנִים בְּעֵבֹר שְׁנֹכְשָׁלוֹ בְּאַכִּילַת טְרֵפוֹת וְכוּ', זֶה לֹא שִׁיף אֶלָּא לִיחִידֵי סִגְלָה בְּדוֹר וְכוּ', וְלִכֵּן עֲצַתִּי, שְׁתַּקְּבִלִי עַל עֲצֻמְךָ לְמַעַן תְּשׁוּבָה לֹא לְאַכֵּל יוֹתֵר בְּשָׂר בְּאֲרוֹעִים, וְזוֹ הַתְּשׁוּבָה הִכִּי טוֹבָה וְהִכִּי יַעֲלֶה.

רַבְּנוֹ ז"ל אָמַר (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת אֶהְבָּה, חֶלֶק ב', סִימָן ד'): עַל-יָדֵי

שנאת חנם נכשל בטרפות; ולכן צריכים לקבל על עצמו אהבת ישראל, לאהב את כל בר ישראל, ולשמור מאד מאד לא לדבר על שום בר ישראל, וזה יתן לו שמירה, שלא יכשל אף פעם באכילת טרפות ונבלות.

וכאן המקום לעורר עוד פעם ועוד פעם מה שאני תמיד מעורר, שצריכים מאד מאד לשמור לא לקנות בשר משום מקום שבעולם, אלא משחיטה מהדרת, שיש על זה הכשר מבית-דין מפרסם לראי השם, כגון: בד"ץ "בית יוסף", בד"ץ העדה החרדית, הכשר הרב לאנדא, הכשר כלל חסידי וכו', פי אחרת יכולים להכשל בטרפות ונבלות בלי שום רחמנות. וכתב הרמב"ם (אגרת תימן): אם אדם אוכל טרפות ונבלות, על-ידי-זה קשה לו מאד לקבל את האמונה הקדושה, פי הדם שלו נעשה עכור וכו', וקשה לו כבר לקבל את האמונה בו יתברך. וגם באולמות צריכים לשמור לראות אם יש שמה משגיח תמידי, איש ירא השם, והעולה על הכל — צריכים הרבה תפלות לבקש את הקדוש-ברוך-הוא, שלא יכשל אף פעם באכילת נבלות וטרפות.

מה טוב ומה נעים לומר מדי פעם את התפלה ממוהרנ"ת ז"ל:

רבנו של עולם, חוסה עלי ועל נפשות בני ביתי, ותשמרנו ותצילנו ברחמיך הרבים ממאכלות אסורות. ולא יבוא לתוך פינו שום דבר האסור לנו. ולא נכשל לעולם בנבלות וטרפות, אפלו בשוגג ובאנס. ותציל אותנו ברחמיך משוחטים שאינם הגונים, ותפריש אותנו ותבדיל אותנו מכל מיני נבלות וטרפות דאורייתא ודרבנן. ותזמין לנו ברחמיך תמיד שוחטים הגונים וכשרים. ותהיה עמם

תמיד, ותשמר אותם ואותנו, שלא יבשלו עמך ישראל על ידם לעולם בנבלות וטרפות, חס ושלום. ותעזר להשוחטים שיכוננו תמיד היטב בברכת השחיטה, באפן שיזכו להעלות הנפש המלבשת בהחי, מחי למדבר. עד שיעלו כל הנפשות העשוקות המגלגלות בחיות ועופות ובהמות אל השכינה. ויהיה נעשה יחוד קדשא בריך הוא ושכנתיה על ידם. ונזכה שיהיה נמשך על ידינו שפע טובה וברכה ורחמים וחיים ושלום. ונזכה לפרנסה טובה בכבוד בלי שום נגיעה וטרחא וטרדא כלל. אבינו שבשמים, גומל לחיבים טובות, גומל חסדים טובים, אתה יודע שאין בנו כח לשמר עצמנו משוחטים שאינם הגונים המצויים עכשו הרבה מאד. ואין מי שיעמוד בעדנו, וישתדל בתקון נפשותינו, ויציל אותנו מפגם השוחטים שאינם הגונים, הגורמים מה שגורמים, רחמנא לצלן.

רבונו של עולם, רחם עלינו למען שמך, ולמען שכינת עזך, ולמען אבותינו: אברהם, יצחק ויעקב, ולמען כל הצדיקים אמתים, ועזרנו והושיענו והצילנו ומלטנו משוחטים רעים, משוחטים שאינם הגונים. ושמרנו תמיד, שלא יבוא לתוף פינו שום מכשול נבלה וטרפה, כי אתה "כל תוכל ולא יבצר ממך מזימה", ובדרך הכל. ואתה יכול לשמר אותנו גם עכשו בדורות הללו מנבלות וטרפות ומשוחטים שאינם הגונים. חוס וחס עלינו, למענה ולא למעננו, וקדשנו בקדשתך, והבדילנו מן מאכלות אסורות, כמו שכתוב: "ואבדיל אתכם מן העמים להיות לי". ונזכה לקים מקרא שכתוב: "ואנשי קדש תהיון לי, ובשר בשדה טרפה לא תאכלו, לכלב תשליכון אותו", וכתוב: "והתקדשתם והייתם קדושים, כי קדוש אני". ויקים מקרא

שכתוב: "טרף נתן ליראיו, וזכור לעולם בריתו", יהיו לרצון אמרי פי, והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגואלי, אמן סלה.

רק חזקי ואמצי מאד, ותרפי בצדקה לעניים, וכוונאי הקדוש-ברוך-הוא ימחל לך, שהיית שוגגת, עם כל זאת הכי טוב לתקון בדבר כזה, שמהיום את לא אוכלת בשר בשום ארוע.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפני תשכילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' של.

אחותי נמצאת בקשר עם ערבי, ואנחנו מאד חוששים שהוא ירצח אותה

שאלה:

מאת שירן: לכבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א שבוע טוב.

קדם כל רציתי להודות למוהרא"ש על המכתבים המסוזקים, אני זוכה לקרא בכל יום את המכתבים, והם מאד מסוזקים אותי.

ברצוני להתעעץ עם הצדיק לגבי אחותי: היא הדרדרת ברוחניות, עד שלצערנו הרב, היא נמצאת בקשר עם ערבי, ולאחרונה היא שהתה אתו בלוד כמה ימים. נסינו להוציא אותה משם, לאחר שנודע לנו שאותו בחור הוא עברין גדול, ורצח באותו יום מישהו, אך

היא לא רצתה לצאת, בטענה שאין לה לאן ללכת ואיפה לגור, ואתו טוב לה. לאחר כמה ימים היא הסכימה לחזור לגור אתנו, ובקשה ממני, שהיא רוצה לגור אצלי. אני רחמתי עליה והסכמתי, אבל עכשו נודע לי, שהיא עדין ממשיכה בקשר עם אותו ערבי. התיעצתי עם "יד לאחים", אמרו לי שהם כבר יודעים מהמקרה, והם חוששים מאד, שבאיזה שהוא שלב הוא ירצח אותה. מצד אחד אני פוחדת להוציא אותה מהבית שלי, כי אני מפחדת שאם, חס וחלילה, ירצחו אותה, האשמה תהיה בי, ומצד שני, אני פוחדת להשאיר אותה בביתי, שמא היא תקלקל את הילד שלי, שהוא כבר בר-מצוה, ותפגע ברוחניות שלו. חוץ מזה אני מפחדת להסתבך עם אותו ערבי. היא טוענת שהיא רוצה להשתקם. רצייתי לבקש ממוהרא"ש, שיתן לי עצה מה לעשות: האם להשאיר אותה אצלי בבית? ואם בן באילו תנאים? בתודה מראש ושבוע טוב.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וישב, י"ט כסלו ה'תשע"ג.

שלום רב אל שירן תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לשמר על הבן שלך יותר מהכל, כי זה יותר חשוב מהכל, כי אדם קרוב אצל עצמו, ולכן צריכים קדם לדאג לשלום הבן שלך שהוא כבר בר-מצוה, ואם תכניסי את אחותך שחיה חיים של הפקרות, היא יכולה לדרדר אותו עד התהום, ולמה את צריכה את זה, כי חייך קודמים. אדם

מח שו"ת א' שלא ברסלב

צריך לעזור לזולת, אבל לא על חשבון האשה והילדים, ובפרט במצב כזה.

אין שום ספק וספק ספיקא, אם היא תמשיך עם הישמעאלי הנה, הוא יהרג אותה לבסוף, כמו שקרו המון מקרים כאלו, והעלימו את זה מהצבור, כי אם התורה הקדושה העידה ואמרה (בראשית טו, יב): "והוא יהיה פרא אדם, ידו בכל ויד כל בו", אזי זה פכה, ואי אפשר לשנות את זה, ולכן את צריכה מאוד מאוד לשמר לא להחזיק אותה בבית שלך, זה מאוד מאוד מצער, אבל זו המציאות, ולמה את צריכה להסתבך בצרות בחנם, בשעה שלא חסר לך את הצרות שלך?!

הקדוש-ברוך-הוא ישמר אותך מכל רע, ונזכה ונתבשר תמיד בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' שלא.

מה הזמן המתאים ביותר לנסיעת נשים לאומן?
והאם מתר לנסע בקבוצה מערבת?

שאלה:

מאת עדינה: יש לי שתי שאלות לגבי נסיעה לאומן:
1. מהו הזמן המתאים ביותר בשנה לנסיעת נשים לאומן?
2. מה דעתו של הצדיק לגבי נסיעה מארגנת בקבוצה מערבת, פלומר נשים וגברים ביחד, פמוכן

בְּהַפְרָדָה כְּכֹל הַנִּתֵּן בְּהַשְׁתַּתְּפוּת רַב מְלִיחָה.
הֵאֵם זֶה מִתְאַיִם לְאִשָּׁה לְהַצְטַרֵּף לְקַבּוּצָה מִהַסּוּג הַזֶּה?
לְתִשׁוּבַתְךָ אוֹדָה.

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְפַּדֶּךָ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְר וַיֵּשֶׁב, י"ט כִּסְלוֹ ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל עַדִּינָה תַחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלִיתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

בְּוֵדָאֵי טוֹב מְאֹד לְנִסְעֵ רַק עִם קְבוּצָה מְאַרְגְּנֵת שֶׁל נְשִׁים,
אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מְזֵה, עִם כָּל זֹאת כְּשֶׁאֵין בְּרָרָה, וְאֵין נִסְיַעוֹת
מְאַרְגְּנוֹת, רַק קְבוּצָה מְעֻרְבֶת, אֲשֶׁר בְּטוּחַ שְׁנִסְיַעוֹת כְּאֵלוֹ הֵן
בְּהַפְרָדָה כְּכֹל הַנִּתֵּן, אֲזִי נוֹסְעִים אִתָּם, כִּי לְהִיּוֹת אֶצֶל צִיּוֹן
רַבְּנוֹ ז"ל, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מְזֵה, וּמִי שֶׁעֲדִין לֹא הִיָּתֵה אֶצֶל
צִיּוֹן רַבְּנוֹ ז"ל, עֲדִיף לְנִסְעֵ מֵה שְׁיֹתֵר מֵהָר, כִּי אֵי אֶפְשֶׁר
לְדַעַת מֵה הַמְּחַר יָבִיא.

וְלִכֵּן כְּדֵי לְקַבֵּל תְּקוּן מֵרַבְּנוֹ ז"ל, שֶׁהִבְטִיחַ עִם שְׁנֵי עַדִּים
נְאֻמָּנִים, שְׁמִי שְׁיָבֹא לְצִיּוֹנוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּעִיר אוֹמֵן, וְיִתֵּן פְּרוּטָה
לְצַדִּיקָה בְּעַבּוּרוֹ, וַיֹּאמֶר אֶת הַעֲשֶׂרָה מִזְמוּרֵי תְהִלִּים הַנִּקְרָאִים
'תְּקוּן הַכְּלָלִי', אֶפְלוֹ אִם עֲצָמוֹ וְגָבְהוֹ חֲטָאִיו וּפְשָׁעָיו, יוֹצִיאֻ
מִהַשָּׂאוֹל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתָיו. וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְזַדְרֵז לְנִסְעֵ
לְשֵׁם מֵה שְׁיֹתֵר מֵהָר, כְּדֵי לְתַקֵּן תְּקוּן כְּזֶה, שְׂאֵף צַדִּיק
בְּעוֹלָם לֹא הִבְטִיחַ בְּפִרוּשׁ הַבְּטָחָה כְּזוֹ, וְעַל-כֵּן מִי שֶׁעֲדִין לֹא
הִיָּה אֵף פַּעַם אֶצֶל צִיּוֹן רַבְּנוֹ ז"ל, כְּדֹאֵי לוֹ כְּבָר לְנִסְעֵ וְלֹא
לְחַכּוֹת.

מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל אָמַר: עֲנֵשׁ הַגִּלְגּוֹל זֶהוּ עֲנֵשׁ מְאֹד מְאֹד
קָשָׁה, אֲבָל אִם הִיָּיתִי יוֹדֵעַ, כְּשֶׁאֲתַגְלַגֵּל עוֹד פַּעַם לְזֶה הָעוֹלָם,

אזכה להיות אצל ציון רבנו ז"ל, אזי הייתי מוכן להתגלגל עוד פעם. כל-כף היה גדול וחשוב בעיניו הענין של להיות אצל ציון רבנו ז"ל.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדה, שתהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפני — תשפילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' שלב.

עלי לעבור נתוח, ואינני יודעת האם פדאי לי לעשותו בחו"ל או בארץ

שאלה:

מאת ליזי: כבוד הרב. יש לי מחלה בשם 'פיברומיאלגיה', ואני סובלת כאבים כבר ארבע שנים. עברתי כבר שני נתוחים בשוויץ, ותוך כדי הטפולים גלו אצלי משהו נדיר, שנקרא 'תסמנת איגל', זו עצם שגדלה לי מאחורי האזניים, והיא גדולה שלשה סנטימטר יותר מהרגיל.

אני מתלבטת האם לעבור את הנתוח בגלגיה, שהיא ארץ זרה, או בארץ. מצד אחד טוענים שבגלגיה יש יותר נסיון, ומצד שני יש פרופסור בארץ, שאומר שהוא יכול לנתח.

איפה הרב ממליץ לי לעבור את הנתוח? ובבקשה ש'הרב יברך אותי.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, י"ט פְּסָלוֹ ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל לִיזֵי תַחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

בְּדָבָר זֶה הִיָּה טוֹב מְאֹד שֶׁתִּיַעֲצֵי עִם הָרַב פִּירֹר, גֵּרוֹ יְאִיר, שֶׁהוּא בְּקִי בְּרוֹפְאִים טוֹבִים בְּאַרְץ וּבַחוּץ לְאַרְץ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, רְפוּאֵת הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאֵת הַגּוּף גַּם יַחַד, וְאִם יֵשׁ שְׁלֵשׁ רוֹפְאִים מְמַחִים, שְׂאוּמְרִים שְׂצָרִיכִים לַעֲשׂוֹת נְתוּחַ, אִזּוֹ תַעֲשֵׂי אֶת הַנְּתוּחַ, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שֶׁהַכֹּל יַעֲבֹר בְּקַלּוֹת, וְתִהְיֶי בְּרִיאָה וְשְׁלֵמָה, וְשָׁלֵא יַחֲסֹר לְךָ שׁוֹם דְּבָר.

רַק תִּרְגְּלִי אֶת עֲצָמְךָ לְהַתְּפַלֵּל לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ כָּל מָה שְׁאַתְּ צְרִיכָה, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת מַעֲלַת הַתְּפִלָּה שְׁאָדָם מִתְּפַלֵּל בְּשִׁפְתַי הָאֵם שְׁלוֹ אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַד כְּדֵי כֶּף, שְׁאָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (וַיִּקְרָא רַבֵּה, פְּרָשָׁה ל', סִימָן ג'): בְּדוֹרוֹת הַלְלוּ, שְׁאִין לָהֶם לֹא מְלֶךְ וְלֹא נְבִיא, לֹא כֹהֵן וְלֹא אוֹרִים וְתַמִּים, וְאִין לָהֶם אֵלָא תְּפִלָּה זוֹ בְּלִבְדּוֹ, אֲמַר דְּוֹד לְפָנֵי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֵל תְּבֻנָה אֶת תְּפִלָּתָם, (תְּהִלִּים קב): "תַּכְּתֹב זֹאת לְדוֹר אַחֲרוֹן" — מִכָּאֵן שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְקַבֵּל הַשְּׁבִים, "וְעַם נִבְרָא יִהְלֵל יָהּ" — שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹרֵא אוֹתָן בְּרִיָּה חֲדָשָׁה.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׁאֵנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְּפַלֵּל בְּעֵדֶךָ, שֶׁתִּהְיֶה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנִי תִשְׁכִּילִי וְתִצְלַחִי.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' שלג.

**אמא שלי חנכה אותי לסלידה קיצונית מגברים,
וזה פגע מאוד בחיי הנשואין שלי**

שאלה:

מאת נחמה: ברוך ה' בזכות הצדיק זכיתי להתחתן. כשהייתי בן חנה, אמא שלי חנכה אותי לסלידה מגברים באופן קיצוני, למשל, אם היו לנו אורחים בשבת, תמיד הייתי צריכה לשבת בצד, וברור שלא הייתה לי את הזכות לדבר, ותמיד הרגשתי שאני לא רצויה בשלחן. הייתי פשוט שונאת בשבאים אלינו אורחים, כי ידעתי איפה אצטרף להיות בסעודה, או במטה או במקום שלא יראו אותי.

כל זה גרם לי לשנא גברים, וכשהתחתנתי לא סבלתי את בעלי, ולא ידעתי שיש בעולם הזה אהבה. שנתים שלמות הייתי סגורה בעצמי, עד שאמרתי לעצמי: ככה החיים שלי לא ימשיכו. עכשו אני רוצה שאחותי מקבלת את אותו יחס מאמא שלי, ואני יודעת מה התוצאות שיהיו בהמשך. האם להעיר לאמא או לא?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וישב, י"ט כסלו ה'תשע"ג.

שלום רב אל נחמה תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

העבר אין, מה שהיה כבר היה, מעכשו תראי להתחזק ביותר שאת וביותר עז לאהב את בעלך, ותחיו ביחד באהבה גדולה מאוד, ובהבנה הדדית, שזו מצוה מאוד מאוד גדולה,

עד כְּדֵי כֶּף, שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (שַׁבַּת קטז): לַעֲשׂוֹת
 שְׁלוֹם בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ אִמְרָה תּוֹרָה, שְׁמִי שְׁנוֹכַח בְּקִדְשָׁהּ
 יִמְחָה עַל הַמַּיִם; עַד כְּדֵי כֶּף חָשׁוּב אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ, שְׂיִהְיֶה
 שְׁלוֹם בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ, שְׁאֶפְלוּ יִמְחוּ אֶת שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ
 כְּבִכּוֹל, הוּא מוֹתֵר, הַעֲקֵר שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ, כִּי
 (סוֹטָה יז): אִישׁ וְאִשָּׁה זָכוּ שְׂכִינָה בִּיגִינָה; וְאָמְרוּ (ירושלמי בְּרַכּוֹת,
 פָּרָק ט', הַלָּכָה ח'): אִי אֶפְשָׁר לְאִישׁ בְּלֹא אִשָּׁה וְאִי אֶפְשָׁר לְאִשָּׁה
 בְּלֹא אִישׁ, וְאִי אֶפְשָׁר לְשִׁנְיָהּ בְּלֹא שְׂכִינָה, וּבְמָקוֹם שֶׁהַשְׂכִּינָה
 נִמְצָאת — שֶׁם הַבְּרָכָה מְצוּיָה, רַק שְׂיִהְיֶה בִּיגִינָה שְׁלוֹם
 וְאַהֲבָה גְדוֹלָה מְאֹד. כִּי שְׁלוֹם, אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (שַׁבַּת
 י'): זֶה שְׁמוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא; וְלָכֵן אִם מְכַנְּסִים אֶת
 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתוֹךְ הַבַּיִת, זֶה נִקְרָא שְׁלוֹם-בַּיִת, הֵינּוּ
 שְׁמוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתוֹךְ הַבַּיִת, וְלָכֵן תַּעֲשִׂי כָּל מֵה
 שְׂבִיכְלֵתָךְ לְהִיּוֹת פְּתוּחָה לְבַעֲלָךְ, וְתַחֲיוּ בְּיַחַד בְּשְׁלוֹם
 וּבְאַהֲבָה וּבְשִׂמְחָה אֲמִתִּית.

אודות אַחוּתָךְ, אַל תַּעֲרִי לְאִמָּא זְכוּ, אֲלֵא תִדְבְּרִי עִם
 אַחוּתָךְ זְכוּ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע
 בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתִּהְיֶה לָךְ הַצְּלָחָה
 מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנִי — תִּשְׂכִּילִי וְתִצְלִיחִי.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' שלד.

ידוע שרַבְנו צוה לא לעסק בכונות. האם זה נאמר גם לגבי כונות בקיום מצוות?

שאלה:

מאת דרור: לכבוד מוהרא"ש שליט"א.
ידוע מה שאמר רבנו, שצריכים להתפלל בפשיטות, ולא צריכים להתעסק עם כונות. האם זה נכון גם לגבי ברכות, כגון הדלקת נרות חנכה? ומה לגבי הכונות בספר 'נר להצדיק', האם מתר לכוון בהם או לא? ברוכים תהיו ובריאות איתנה עד מאה ועשרים שנה.

תשובה:

בעזרת השם ותפריך, יום שני לסדר וישב, י"ט כסלו ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל דרור, נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קכ): אַחַד מְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנו סֵפֶר לְמוֹהַרְנ"ת ז"ל, שְׁהִיָּה מְדַבֵּר עִם רַבְנוּ ז"ל בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כְּדַרְכוֹ, וְהִבִּין רַבְנוּ ז"ל, שֶׁהוּא עוֹסֵק קֶצֶת לְכוּן כּוֹנוֹת בְּתַפְלָתוֹ, וְהִקְפִּיד עָלָיו רַבְנוּ ז"ל מְאֹד וְאָמַר לוֹ, שְׁלֹא יַעֲסֹק עוֹד בְּזֶה, וְלֹא יִתְפַּלֵּל עִם כּוֹנוֹת, רַק יְכוּן פְּרוּשׁ הַמְּלוֹת כְּפֶשׁוּטוֹ. (אף-על-פי שְׁזָה הָאִישׁ לְמַד כְּתָבֵי הָאַרְיִז"ל עַל-פִּי פְקָדָתוֹ, אֶף-עַל-פִּי-כֵן לֹא רָצָה שְׁיִתְפַּלֵּל עִם כּוֹנוֹת כָּלֵל). וְאָמַר לוֹ רַבְנוּ ז"ל, שְׁמִי שְׂאִינוֹ רְאוּי לְזֶה, כְּשֶׁמְתַפְּלֵל עִם כּוֹנוֹת הוּא כְּמוֹ כְּשׁוֹף, כִּי בְּכִשׁוּף נֶאֱמַר (דְּבָרִים יח): "לֹא תִלְמַד לַעֲשׂוֹת", וְדָרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שְׁבַת עה): "לֹא תִלְמַד

לַעֲשׂוֹת, אָבֵל אֶתָּה לַמֵּד לְהִבִּין וּלְהוֹרוֹת, כִּף הוּא בְּעֵינַי
הַפְּנוּת לְהַבְדִּיל, שְׂאִין צְרִיכִין לְלַמֵּד אוֹתָם, כִּי אִם לְהִבִּין
וּלְהוֹרוֹת, אָבֵל לֹא לַעֲשׂוֹת עִמָּהֶם, דְּהֵינּוּ לְכוּנָם בַּתְּפִלָּה, מִי
שְׂאִינּוּ רְאוּי לָזֶה.

וְאָמַר, כִּי עֵקֶר הַתְּפִלָּה הִיא דְּבִקּוֹת לַהֲשֵׁם יְתִבְרַךְ, וְהִיא
טוֹב יוֹתֵר לְהִתְפַּלֵּל בְּלִשׁוֹן לְעוֹ, שְׂמַדְבָּרִים בּוֹ, כִּי
כְּשֶׁמִּתְפַּלְלִים בְּלִשׁוֹן שְׂמַדְבָּרִים בּוֹ, אֲזִי הֵלֵב סְמוּךְ וְדְבוּק
מְאֹד בְּדְבוּרֵי הַתְּפִלָּה, וְיִכּוֹל לְדַבֵּק עֲצָמוֹ בְּיוֹתֵר לַהֲשֵׁם
יְתִבְרַךְ. אִף כִּבְר תִּקְנֵנוּ לָנוּ אֲנָשִׁי כְּנִסְת הַגְּדוּלָּה סֵדֵר הַתְּפִלָּה
(מִחֲמַת שְׂלָאוֹ כֹּל אָדָם יִכּוֹל לְסֵדֵר סֵדֵר הַתְּפִלָּה לְעֲצָמוֹ),
עַל־כֵּן אָנוּ חֲבִיבִים לְהִתְפַּלֵּל בְּלִשׁוֹן־הַקֹּדֶשׁ כְּמוֹ שְׂסִדְרוּ לָנוּ.
אָבֵל הָעֵקֶר הוּא רַק לְכוּן פְּרוּשׁ הַמְּלוֹת כְּפִשׁוּטוֹ, שְׂזֵהוּ עֵקֶר
הַתְּפִלָּה, שְׂמִתְפַּלְלִין לְפָנֵי הַשֵּׁם יְתִבְרַךְ עַל כָּל דְּבָר וְדָבָר,
וְעַל־יְדִי־זֶה מִתְקַרְבִּין וּמִתְדַבְּקִין בּוֹ יְתִבְרַךְ.

וְהִנֵּה מִי שְׂמַדְבֵּר בְּלִשׁוֹן־הַקֹּדֶשׁ תָּמִיד (כְּגוֹן: מִי שְׂנוֹלֵד
בְּאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל), אִין צְרִיף לְחַשֵּׁב בְּדַעְתּוֹ פְּרוּשׁ הַמְּלוֹת, רַק
שְׂיִטָּה אֲזוּנוֹ מֵה שֶׁהוּא אוֹמֵר, וְזֶה עֵקֶר כְּוָנָתוֹ בַּתְּפִלָּה. וְאַצֵּל
הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים הַגְּדוּלִּים בְּמַעֲלָה, אֲצַלֵּם כֹּל הַפְּנוּת שֶׁל
הָאַרְיִז"ל הֵם פְּרוּשׁ הַמְּלוֹת, שְׂבַפְרוּשׁ הַמְּלוֹת שְׂלָהֶם כְּלוּלוֹת
כֹּל הַפְּנוּת.

הָרִי שְׂלָף לְפָנֶיךָ מֵה דַעַת רַבְּנוּ יו"ל בְּעֵינַי כְּוָנוֹת בַּתְּפִלָּה,
הָעֵקֶר בְּשַׁעָה שְׂאָדָם אוֹמֵר אֶת תְּבוֹת הַתְּפִלָּה, שְׂיִכּוֹן פְּרוּשׁ
הַמְּלוֹת, שְׂאֲז הוּא נִכְלָל בּוֹ יְתִבְרַךְ, בְּסוּד (דְּבָרִים י, כא): "הוּא
תְּהִלָּתְךָ וְהוּא אֱלֹהֶיךָ", כִּי דִיָּקָא בְּשַׁעָה שְׂאָדָם מְכוּן פְּרוּשׁ
הַמְּלוֹת, הוּא נִדְבֵּק בְּאִין סוּף בְּרוּף הוּא, וְאָמַר הָרַב הַקְּדוּשׁ
הַשָּׂר שְׁלוֹם מְבַעֲלָזָא זי"ע: בְּאִם אָדָם יְכוּן פְּרוּשׁ הַמְּלוֹת

מהתחלת התפלה עד הסוף, יזכה לרוח-הקדש על-ידי-זה, פי
 אותיות ותבות התפלה שאדם מוציא משפתיו, זה בעצמו
 עצם היחודים, אבל הצדיקים שבקיאים בכתבי הארז"ל, אזי
 אצלם השמות והפגנות בעצמם פרוש המלות. ובשעה
 שמתפללים, זה כבר ממילא הולך ביחד, עם כל זאת רב
 בני-אדם לא בקיאים בזה וכו' וכו', ולכן אין טעם לקחת
 סדור מלא שמות, ולהסתפל בזה כמו התרגול באמירת 'בני
 אדם' וכו'.

תהלה לאל, הקדוש-ברוך-הוא זפני לחבר ספר "יחוד
 השם" — פגנות כל היחודים, וכן סדור תפלה "אור
 האורות" על כל סדר התפלות עם השמות והפגנות
 מהארז"ל, עם כל זאת אני בכלל לא יודע אם אדפיס את
 זה פעם. את הפגנות שנדפסו בספר "נר להצדיק", זה נלקח
 מהסדור "אור האורות", וזה היה רק חד פעמי לפני למעלה
 משלשים וחמש שנה, פי אז היתה הרבה מחלקת ופוחים
 וקטנוניות בין אנשי שלומנו, וכאב לי מאד, שאנחנו מקרבים
 אל רבי כל-כף גדול, שהוא מאיר את עינינו בדבקות האין
 סוף ברוך הוא, והוא רוצה להביא אותנו אל המדרגות
 שיכולים להגיע וכו' וכו', ופה מתנפחים על כבוד וכו', ועל
 כסף וכו', ולכן הדפסתי את זה, כדי שיראו שיש משהו יותר
 חשוב מכסף וכבוד וכו' וכו', כמובא בקטע הזה שם, אבל
 בשום פנים ואופן לא הדפסתי את זה, כדי לכונן את הפגנות
 וכו'.

והיום אני רואה איך שהייתי צודק לא להדפיס את
 הספרים הנזכרים, פי מי שלא ראוי לזה, יכול לבוא לטעיות
 גדולות מאד מאד, ולהפגס בדמיונות וכו', עד שיתהפך לו
 השכל לגמרי, ויכול לדמין דמיונות שאין להם שחר וכו',

וּכְמוֹ שֶׁצְדִיקִים אָמְרוּ, שְׂאֵפְלוּ גְדוּלִים וּקְדוּשִׁים צְרִיכִים
 לְשֹׁמֵר מִדְּמִיוֹנוֹת וְכוּ', כִּי לַפְעָמִים גַּם עֵץ רְקוּב מְאִיר בְּלִילָה
 וְכוּ', וְדִי לַחֲכִימָא, וּמִי שֶׁהוֹלֵךְ לְהִתְבּוֹדֵד בְּלִילָה בְּשָׂדֵה אוֹ
 בַּיַּעַר, אִם הוּא רוֹצֵה רַק אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלֹא רוֹצֵה
 שׁוֹם דְּבָר, אֲזִי יִזְכֶּה לְהַפְלִיל בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, אָבֵל אִם הוּא מַחֲפֵשׁ
 מַדְרָגוֹת, פֶּתְאֵם הוּא יִרְאֶה נְצוּצֵי אוֹר... שֶׁהֵם סֵף הַכֹּל זְבוּבֵי
 אוֹר שְׂמָאִירִים בְּלִילָה, כִּידוּעַ שֵׁשׁ זְבוּבִים כְּאֵלוֹ שֶׁבְּלִילָה
 מְאִירִים, וְהֵטֵפֵשׁ הִזָּה חוֹשֵׁב שֶׁהוּא רוֹאֶה נְצוּצֵי אוֹר וְכוּ',
 וְרַבִּים חָלְלִים הִפִּילוּ אֵלּוֹ שְׁנִכְנָסוּ בְּדְמִיוֹנוֹת שֶׁל בְּעֲלֵי
 מְקַבְּלִים וְכוּ', עַד שֶׁנּוֹתְנִים תְּקוּנִים וְכוּ', וְזֶה סֵתֵם שְׁטִיּוֹת
 וְלִיצָנוֹת וְכוּ', וַיֵּשׁ שֶׁכָּבֵר רוֹאֶה שֶׁרַבְּנוּ ז"ל לֹא נִמְצָא בְּאוֹמֵן,
 אֲלֹא הוּא רָאָה בְּמוֹ עֵינָיו, שֶׁלְקַחוּ אוֹתוֹ מִשָּׁם, וְהִבִּיאוּ אוֹתוֹ
 לְהַר צִיּוֹן וְכוּ', וְנִכְנַס בְּדְמִיּוֹן כְּזֶה, עַד שֶׁרוֹאֶה אֶת זֶה בְּדְמִיוֹנוֹ
 וְכוּ', הָרִי שֶׁלֶךְ לְפָנָיִךְ, שֶׁבִקְבֵּלָה יְכוּלִים לְהִטְעוֹת אֶת עַצְמוֹ
 מְאֹד מְאֹד.

וְלִכֵּן צְרִיכִים לְקַיֵּם בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת אֶת דְּבָרֵי רַבְּנוּ
 ז"ל לְהִתְפַּלֵּל לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּלִשׁוֹן נוֹכַח, וַיִּדְבִּיק אֶת
 עַצְמוֹ בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, שְׂאִין בְּלַעַדְיוֹ יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל, כִּי מֵלֹא כָּל הָאָרֶץ
 כְּבוֹדוֹ, וּבְכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שֵׁם אֱלוֹפּוֹ שֶׁל עוֹלָם.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע
 בְּתַפְלָתִי שְׂאִנִּי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּהִיָּה לְךָ הַצְּלָחָה
 מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְגֹּה — תִּשְׁפִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרֻכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' שלה.

הרב פותב רבות ממעלת היחודים: ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן. האם זה שיך לכלם?

שאלה:

מאת ששון: ראיתי בכמה מקומות בספר "אשר בנחל" על מעלת מי שמיחד את היחודים ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן, ורציתי לדעת, האם זה נאמר לכל אחד, או רק לצדיקים ובעלי מדרגה?
ואם זה נאמר לכל אחד, איך מיחדים את היחודים האלו, האם כשאני מציר במחשבה את שם השם, זה נקרא ליחד יחודים?

תשובה:

בצורת השם יתברך, יום שני לסדר וישב, י"ט פסלו ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל ששון, גרו נאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן ב'): כשאדם זוכה ומתבודד הרבה להקדוש-ברוך-הוא, על-די-זה נטהר מח מחשבתו, עד שמאיר לפני עיניו השמות של נוקבא דפרדשקא, שהם השמות של הארבעה עולמות: ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן, והפתרים שלהם, וככל שמתבודד יותר, אז מאיר לפניו תמיד השמות האלו לפני עיניו אפלו שלא רוצה, מרב התפללותו בו יתברך, כן מאירים לפניו השמות הקדושים האלו, בסוד (תהלים טז): "שויתי ה'י"ה לנגדי תמיד", ואמר הרב הקדוש הרבי רבי אלימלך מליז'ענסק זי"ע (נעם אלימלך

— (נח): "וְזֶה סִימָן לְבַעַל תְּשׁוּבָה גָּמוּר, כְּשֶׁהֵשֵׁם הַקְּדוֹשׁ שֵׁם הַיְי"ה בְּרוּךְ הוּא עוֹמֵד לְנֶגֶד עֵינָיו, הוּא סִימָן שֶׁתִּקַּן בְּיָרְאָתוֹ כָּל חַטָּאוֹיו", וְאָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (לקוטי-מוה"ר, חלק א', סימן כא), שְׂאֵדָם צָרִיף לְזַכֵּף אֶת הַשְּׂבָעָה גְרוֹת שְׁלוֹ, שֶׁהֵם הָעֵינַיִם אֲזַנַיִם הַחֹטֵם וְהַפֶּה, אִז מֵאִיר לוֹ הֵמַח בְּהֶאֱרָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד.

וּמוֹבָא בְּדַבְרֵי הָאֲרִיז"ל (עץ חיים, שער א'), שֶׁהַד' שְׁמוֹת הָאֵלוֹ ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן, הֵם נֶגֶד הָעֵינַיִם, הָאֲזַנַיִם, הַחֹטֵם וְהַפֶּה, וּמִמֵּילָא מוֹבָן — כְּשֶׁבֵר יִשְׂרָאֵל שׁוֹמֵר עַל פִּיו, מֵאִיר לְפָנָיו תְּמִיד שֵׁם ב"ן, כְּשֶׂאֵדָם שׁוֹמֵר אֶת חֹטְמוֹ לֹא לְהִיּוֹת בְּכַעַס, מֵאִיר לְפָנָיו תְּמִיד שֵׁם מ"ה, כְּשֶׂאֵדָם שׁוֹמֵר מְאֹד לֹא לְהִשְׁמִיעַ לְאֲזַנָיו כָּל מִינֵי דְבָרִים בְּטָלִים וְנִבּוּל פֶּה, אִזִּי מֵאִיר בּוֹ שֵׁם ס"ג, כְּשֶׂאֵדָם שׁוֹמֵר אֶת עֵינָיו לֹא לְהִסְתַּכֵּל בַּמְקוֹמוֹת אֲסוּרִים, עַל-יְדֵי-זֶה מֵאִיר בּוֹ שֵׁם ע"ב.

הַרִי שֶׁלֶף לְפָנָיו, שֶׁהַכֵּל תְּלוּי כְּפֵי הָאָדָם וּמְדוּתָיו, אִם אָדָם זוֹכֶה, וַיֵּשׁ לוֹ שֶׁכֵּל וּמִתְבַּדֵּד הַרְבֵּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמִבְּקֵשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, שִׁיְהִי לוֹ עֵינַיִם קְדוֹשׁוֹת, אֲזַנַיִם קְדוֹשׁוֹת, חֹטֵם קְדוֹשׁ, פֶּה קְדוֹשׁ, לֹא לְהִסְתַּכֵּל בַּמְקוֹמוֹת הַמְטַנְפִים, וְלֹא לְשִׁמְעַ דְּבָרִים אֲסוּרִים, וְלֹא לְהִיּוֹת בְּכַעַס וּבִרְצִיחָה, וְלֹא לְדַבֵּר נִבּוּל פֶּה, לְשׁוֹן-הָרַע, רְכִילוֹת וְלִיצְנוֹת, אִזִּי מִמֵּילָא מֵאִירִים לוֹ לְפָנָיו אֶת הַשְּׁמוֹת הָאֵלוֹ, וְאִם עֲדִין לֹא מֵאִיר, סִימָן שֶׁעֲדִין לֹא נִתְקַבְּלָה תְּשׁוּבָתוֹ, פֶּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ.

וְלִכֵּן אֲשַׁרִי אָדָם, שֶׁמִּבְּקֵשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ עַל שֶׁכֵּל וְדַעַת, וְלֹא בַחֲנָם, שֶׁחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים הִתְקִינוּ לְבִקְשׁ שְׁלֵשׁ פְּעָמִים בַּיּוֹם: "אֶתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת", כִּי עַל דַּעַת צָרִיכִים לְבִקְשׁ הַרְבֵּה אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהוּא הַנוֹתֵן חֲכָמָה,

כמו שכתוב (דניאל ב, כא): "יהב חכמתא לחכימין, ומנדעא לידעי בינה".

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' שלו.

הבעל-שם-טוב אמר, שלא ללכת למקום שבו נרצחו יהודים. אז איך נוסעים לאומן, שבו נרצחו שלשים אלף יהודים?

שאלה:

מאת יוני: שלום לרבי הקדוש. באתי לשאל: מאחר שאני יודע, שדעתכם הקדושה שלא לבקר במחנות ההשמדה מהשואה, על-פי דברי הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע שאמר, שהיכן שהרגו יהודים, שורה קלפה נוראה, ולא טוב לבקר שם. ומה לגבי אומן? הרי גם שם הרגו שלשים אלף יהודים, ואיך מתר לבוא לשם? לא שיש לי קשנא על ההגעה לאומן, חלילה, מאחר שרבנו ז"ל אמר לבוא אז באים. אלא שרציתי לדעת איך זה מסתדר עם הנ"ל, ומהו החלוק בין המקרים.

תשובה:

בעזרת השם ותפריך, יום שלישי לסדר וישב, כ' כסלו ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יוני, גרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה שואל שאלה טובה מאד, והתרוץ הוא פשוט ולענן; הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע החזיק, שבמקום שהרגו יהודים, שמה מקום מספן, כי ההשארה של מלאך המות נשארה שם, ולכן לא פדאי ללכת למקום שהרגו יהודים, בשביל זה כמה צדיקים הזהירו בכלל לא ללכת למחנות ההשמדה מהשואה, שהמקום מלא קלפות, שהעמלקים הארורים, ימח שמם וזכרם, הרגו ושרפו וחקקו ובכל מיני מיתות משנות אנשים חפים מפשע, גברים, נשים וילדים על לא דבר, רק מפני שהם יהודים.

באומן ידוע, שגם שם הרוצחים האוקראינים הארורים בראשם: גנטה, ימח שמו, טבח שלשים אלף יהודים, שמסרו נפשם על קדוש השם, זאת אומרת לא במקום שרבנו ז"ל גנוז שם היה הטבח, אלא לפני הפנסיה שלהם, שם גנטה וחקבריו עשו חפה נמוכה, ומתחת לזה צלב, והכריזו, שכל מי שרק יעבר דרך החפה (וכמוכן שהוא מכרח להשתחוות, כי החפה היתה נמוכה) ישאר חי, והפלא העצום, שכל הגברים, הנשים והילדים העדיפו יותר לההרג מלעבר דרך החפה ולהשתחוות לצלב, והוא וחקבריו הרגו את כלם. והצדיק הנסתר רבי דוד חזן זי"ע, עם עוד פתמשים אנשים שהתחבאו באיזו מערה, פשהרוצחים השאירו את כל החללים על פני השדה, וכשעזבו את העיר, אז יצא רבי דוד

חנן זי"ע עם האנשים, וקברו את כל החללים על המקום שהם טמונים עכשו, ושם רצה רבנו ז"ל להטמן ביניהם, ואמר — שהיה פה קדוש השם נורא מאד, יהודים מוכנים למסור את נפשם, ולא לעבר דרך צלב ולהשתחוות אליו, ולכן בחר רבנו ז"ל להטמן שמה ביניהם, כי שמה קבורים אנשים שהלכו על קדוש השם.

ולכן זה הפרש גדול מאד בין מקום גניזתו של רבנו ז"ל, ששם טמונים הקדושים, מאשר באשויץ וטרבלינקא ומיידנאק וכו' וכו', שמה השמידו את היהודים במיתות משנות, חנקו אותם בגז, ושרפו אותם, ואין זכר אפלו מהאפר שלהם, הקדוש-ברוך-הוא ינקם את דמם השפוף, ונזכה לראות במו עינינו בנקמת דם עבדיך השפוף.

אקנה שתבין את ההפרש.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' שלז.

איך אָפֶשֶׁר לְדַעַת אֵיפֹה אָנִי אוֹחֶזֶת בְּרוּחָנִיּוֹת,
וְאִם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְרַצָּה מִמֶּנִּי?

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת אָבִישֵׁג: שְׁלוֹם.

איך אָפֶשֶׁר לְדַעַת אֵיפֹה אָנִי אוֹחֶזֶת בְּרוּחָנִיּוֹת, וְאִם
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְרַצָּה מִמֶּנִּי?

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, כ' כֶּסֶלּוֹ ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל אָבִישֵׁג תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֲצֵל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּתוּב (דְּבָרֵי-הַיְמִימִים-א' טז, כז): "עַל
וְחִדּוּהָ בְּמִקּוֹמוֹ", שָׁמָּה שׁוֹרָה רַק הַשְּׂמִחָה, וְלִכֵּן אִם בַּר
יִשְׂרָאֵל תִּמְיֵד שֵׁשׁ וְשִׂמַח עִם כָּל הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שֵׁשׁ בּוֹ,
סִימָן שְׁחֹזֵר בְּתִשְׁבּוּבָה, וּתְשׁוּבָתוֹ הַתְּקַבְּלָה בְּשָׂמִים, וְזֶה הַסִּימָן
שֶׁכָּל בַּר יִשְׂרָאֵל צָרִיךְ לְהַסְתַּכֵּל עַל עֲצָמוֹ, אִם הוּא בְּאֵמֶת שֵׁשׁ
וְשִׂמַח כְּשִׂמְקִים מְצוּהָ, זֶה סִימָן שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְרַצָּה
מִמֶּנּוּ, כִּי כִּף אָמַר רַבְּנּוֹ ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת שְׂמִחָה, סִימָן א'):
כְּשֶׁאֲדָם עוֹשֶׂה מְצוּהָ בְּשִׂמְחָה, בְּיָדוּעַ שֶׁלְּבוֹ שָׁלֵם עִם אֱלֹקָיו;
וְאָמַר רַבְּנּוֹ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹתֵרֵן, חֵלֶק א', סִימָן ה'): כְּשֶׁאֲדָם עוֹשֶׂה
מְצוּהָ בְּשִׂמְחָה, הוּא נִכְנָס בְּשִׂמְחַת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

עַלִּיף לְדַעַת, כִּי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹהֵב אֶת כָּל בַּר
יִשְׂרָאֵל, כִּי הֵם בְּנָיו, כְּמוֹ שְׂכָתוּב (דְּבָרִים יד): "בְּנִים אַתֶּם

לְהוֹי"ה אֱלֹקֵיכֶם", וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (אָבוֹת פָּרָק ג'):
 חֲבִיבֵין יִשְׂרָאֵל, שֶׁנִּקְרָאוּ בְנִים לְמָקוֹם; וְאָמְרוּ (שְׁמוֹת רַבָּה, פָּרָשָׁה
 כט, סִימָן ד'): אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי, אָמַר לָהֶם הַקְדוּשׁ-
 בְרוּךְ-הוּא לְיִשְׂרָאֵל, אֵלֹהֵי אֲנִי עַל כָּל בְּאֵי עוֹלָם, אָבֵל לֹא
 יַחֲדָתִי שְׁמִי אֵלָא עֲלֵיכֶם, אִינִי נִקְרָא אֱלֹהֵי עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים
 וּמַזְלוֹת, אֵלָא אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל.

הַרִי שְׁלֵף לְפָנָי, אִיף כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל חֲבִיב אָצְלוּ יִתְבַּרַךְ,
 הַצָּרָה הִיא שֶׁנִּבְרָא הַסֵּמ"ך-מ"ם בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיוֹן,
 שְׁמִכְנִיס בְּלִב הָאָדָם דְּמִיוֹנוֹת וּמַחְשָׁבוֹת הַטּוֹרְדוֹת וּמִבְלָבְלוֹת
 אוֹתוֹ וְכוּ' וְכוּ', כְּאֵלוּ הַקְדוּשׁ-בְרוּךְ-הוּא כּוֹעֵס עָלָיו, וְכֵאלוֹ
 הַקְדוּשׁ-בְרוּךְ-הוּא יַעֲנִישׁ אוֹתוֹ וְכוּ' וְכוּ', וְכֵאלוֹ הוּא לֹא צָרִיף
 אוֹתוֹ, וְהוּא לֹא מְעַנֵּן בּוֹ וְכוּ' וְכוּ', וּבְאֵמַת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל
 הוּא חֹלֵק אֵלוֹךְ מִמַּעַל, וְזֶה מֵה שֶׁמְּגַלֶּה הַצַּדִּיק הָאֵמַת לְכֻלָּל
 נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְצַעֲק וְעַדִּין צוֹעֵק בְּקוֹל עֲמַק (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק
 ב', סִימָן עח): אוֹי, אִינִי שׁוֹם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, אִינִי דְּבַר כְּזָה
 לְהַתְיַאֵשׁ, כָּל זְמַן שֶׁאָדָם חִי, הוּא יְכוֹל לְתַקֵּן הַכֵּל, וְיִכּוֹל
 לְחַזֵּר אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, וְהוּא יִתְבַּרַךְ יִקְבְּלוּ בְּאֵהָבָה גְדוּלָה,
 כְּמֵאֲמָרם ז"ל (פְּסָחִים קיט): יְדוּ שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְרוּךְ-הוּא פְּרוּסָה
 תַּחַת כְּנָפֵי הַחַיּוֹת, כְּדִי לְקַבֵּל בְּעֲלֵי תְּשׁוּבָה מִיַּד מִדַּת הַדִּין;
 וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן קיב): אִם אַתָּה מֵאֲמִין
 שְׂיִכּוֹלִים לְקַלְקֵל, תֵּאֲמִין שְׂיִכּוֹלִים לְתַקֵּן.

הַקְדוּשׁ-בְרוּךְ-הוּא יְכַנִּיס בְּכֹל עַם יִשְׂרָאֵל שְׂמִחָה אֲמִתִּית,
 וּלְשִׂמְחָה שֶׁזְכִּינוּ לְהַבְרָאוֹת מְזַרַע יִשְׂרָאֵל, וְלֹא עֲשֵׂנוּ גוֹי כְּגוֹיֵי
 הָאֲרָצוֹת, וְאִנְחָנוּ מִקְרָבִים אֶל רַבֵּנוּ ז"ל, שֶׁהוּא הַצַּדִּיק שֶׁבְּדוֹר
 הַזֶּה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצִּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' שלח.

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר, שְׁמִי שְׁיִהְיֶה אֶצְלוֹ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה,
בְּחִנּוּכָהּ וּבְשִׁבּוּעוֹת יִנְצַל מֵעוֹלָם הַתְּהוֹ. הָאֵם זָה
שִׁיךְ גַּם לְדוֹרְנוּ?

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת דָּן: שְׁלוֹם לְצַדִּיק, אֲשֶׁר אָנוּ שׁוֹתִים בְּצִמָּא אֶת
דְּבָרָיו, שְׁה' יִתֵּן לְרַב בְּרִיאוֹת אֵיתְנָה וְכַחוֹת עֲצוּמִים
לְהַנְהִיג אוֹתָנוּ עַד בִּיאַת הַגּוֹאֵל.
רְצִיתִי לְשַׁאֵל: מוּבָא בְּסִפְרֵים הַקְּדוּשִׁים, שְׂרָבִי נִחְמָן
מִבְּרִסְלָב הַבְּטִיחַ, שְׁאֵם אָדָם יָבֹא לְצִיּוּנוֹ הַקְּדוּשׁ בְּאוֹמֵן
שֶׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּאוֹתָהּ שָׁנָה: בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, בְּחִנּוּכָהּ
וּבְשִׁבּוּעוֹת, הוּא יוֹצִיא אוֹתוֹ מֵעוֹלָם הַתְּהוֹ. הָאֵם סְגָלָה
זֹאת קִיַּמַת גַּם בְּיָמֵינוּ?

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, כ' כֶּסֶלּוֹ ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל דָּן, נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלִיתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רַבְּנוּ ז"ל סֵפֶר סְפוּר מְרַב שְׁלָקַח שְׁחַד וְכוּ', וְאַחֲר־כֵּן
כְּשֶׁנִּפְטָר הִסְתוּבַב עֲשָׂרִים וּשְׁמוֹנֶה שָׁנִים רַק בְּעוֹלָם הַתְּהוֹ
וְכוּ', שְׁזָה עֲנֵשׁ מְאֹד מְאֹד חֲמוּר, כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ
(שְׁבַת לג:): מִשְׁפָּט רְשָׁעִים בְּגִיּהָנוּם שָׁנִים-עֶשֶׂר חֲדָשׁ; זֹאת
אוֹמְרַת אַחַר שְׁאָדָם נִפְטָר, מְכַנְּסִים אוֹתוֹ בְּקֶבֶר וְכוּ',
וְהַנְּשָׁמָה צְרִיכָה לְעַבֵּר זְכוּכִים אַחַר זְכוּכִים בְּמִשְׁוֹף שָׁנָה
שְׁלָמָה, וְאַחֲר־כֵּן כָּל אֶחָד הוֹלֵךְ לְמָקוֹם חוֹצְבוֹ וְכוּ', וּמָה

שְׁהַכִּין לְעַצְמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם — לְשֵׁם הוּא הוֹלֵךְ, אֲבָל עֲנֵשׁ עוֹלָם הִתְהוּ זֶה עֲנֵשׁ הַכִּי חָמוּר, שֶׁהִנְשָׂמָה עוֹד לֹא בָּאָה אֶל זְכוּכִים, אֲלָא מְשׁוֹטְטֵת בְּעוֹלָם הַדְּמִיוֹן, שֶׁנִּדְמָה לוֹ שֶׁהוּא חַי, וְהִנְשָׂמָה הַזֶּה לֹא יוֹדַעַת שֶׁהוּא כָּבֵד נִפְטָר וְכוּ', שֶׁזֶּה הָעֲנֵשׁ הַכִּי חָמוּר שֶׁרַק יְכוֹל לִהְיוֹת, וְהָרַב שֶׁלָּקַח שַׁחַד, סִפֵּר רַבְּנוּ ז"ל, הִסְתּוֹבֵב עֲשָׂרִים וּשְׁמוֹנֶה שָׁנִים רַק בְּעוֹלָם הִתְהוּ וְכוּ', (וְזֶה סִפּוּר אֶרֶךְ), וּכְשֵׁסִים רַבְּנוּ ז"ל אֶת הַסִּפּוּר, עָנָה וְאָמַר: אֲבָל מִי שֶׁהָיָה אֲצִלִּי בְּהַשְׁלָשָׁה זְמַנִּים שְׁאֵנִשִּׁי שְׁלוֹמֵנו הָיָה בְּאִים אֵלָיו, הֵינּוּ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה וּבְשִׁבְתַּת חֲנֻכָּה וּבְשָׁבוּעוֹת, הוּא לֹא יִפְגֵּס בְּעוֹלָם הִתְהוּ, כִּף הַדְּבוּר מִרַבְּנוּ ז"ל.

ראש השנה זה ענין אחר לגמרי, ראש השנה, אמר בפרוש רבנו ז"ל (חיי-מוהר"ן, סימן תג): הראש השנה שלי עולה על הכל, והיה פלא אצלי, מאחר שהמקרבים שלי מאמינים לי, ולמה לא יזהרו כל האנשים המקרבים אלי, שיהיו כלם על ראש השנה איש לא יעדר, כי כל ענין שלי הוא רק ראש השנה, והזהיר לעשות כרוז, שכל מי שפסר אל משמעתו, ומקרב אליו, יהיה על ראש השנה אצלו לא יחסר איש. ומי שזוכה להיות על ראש השנה, ראוי לו לשמח מאד מאד, כמו שכתוב (נחמיה ח'): "אכלו מעדנים ושתו ממתקים, כי חרות הוי"ה הוא מעזכם"; וזה נאמר על ראש השנה, ואמר (חיי-מוהר"ן, סימן תה): הראש השנה שלי הוא חדוש גדול, והשם יתברך יודע שאין הדבר הזה בירשה מאבותי, רק השם יתברך נתן לי זאת במתנה, שאני יודע מהו ראש השנה, לא מבעיני אתם כלכם, בודאי תלויין בראש השנה שלי, אלא אפלו כל העולם כלו תלוי בראש השנה שלי.

ואמר רבנו ז"ל לענין ראש השנה שלו (חיי-מוהר"ן, סימן תו), שייכולין אז אנשים לקבל תקונים מה שבכל השנה לא

היה באפשר שיהיה להם תקון בשום אופן, אף-על-פי-כן בראש השנה יכולין אפלו הם לקבל תקון. אף-על-פי שבכל השנה אפלו הוא בעצמו זכרונו לברכה, לא היה יכול לתקנם, אבל בראש השנה גם הם יכולים לקבל תקונים. כי אמר שהוא עושה בראש השנה ענינים ותקונים מה שבכל השנה גם הוא אינו יכול לעשות.

וזה שידך גם אחר ההסתלקות שלו, שבפרוש בקש מאנשי שלומנו, שיבואו אליו גם אחר-כך, הינו אחר ההסתלקותו, אבל הקפדה והאזהרות שהקפיד והזהיר אותנו היה, שיבואו אליו, זה היה רק על ראש השנה, ולא על שבת חנכה, ולא על חג השבועות, ומובא (ת"י מוהר"ן, סימן תו), שכתב שם מוהר"ן ת"ז ל בזו הלשון: "למדנו כמה צריכין לחזק לשבר המניעות מדבר שבקדשה, בפרט המניעות מלהיות על ראש השנה, שצריכים לשברם ביותר, ולהיות דיקא על ראש השנה, עד שאפלו אם הוא, זכרונו לברכה, בעצמו מצוה ומסכים לבלי להיות אצלו על ראש השנה, חלילה להסתפל על זה, וצריכין להזהר מאד לבלי לשאל אותו שום שאלה על זה, כי הוא ישיב בנדאי לבלי להיות אצלו, ואף-על-פי-כן בנקדת האמת לאמתו צריכין להיות דיקא [וכן הוא נוהג לדורות].

וענין זה נוגע למה שאמרו חכמינו הקדושים (מכות י'): 'בדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו', כמו שפרש רש"י. והוא מדברי חכמינו הקדושים על פסוק (במדבר כב): "לך עם האנשים", וכן בשלוח מרגלים, שהכרח משה רבנו בעצמו לשלחם, אף-על-פי שבאמת רצונו לא היה כלל בזה.

וענין זה ראינו מרבנו ז"ל כמה פעמים, בפרט בענין

ראש השנה, שהיו אנשים שהיו להם מניעות מלהיות אצלו על ראש השנה, ושאלו אותו בעצמו, והשיב להם, שלא יהיו על ראש השנה. והתחילו להתעקש: הלא שמענו מכם גדל האזהרה להיות אצלכם על ראש השנה, ועשה עצמו כמקפיד עליהם, וגער בהם שלא ידברו יותר, וכן עשו, ולא באו על ראש השנה. ואף-על-פי-כן אנתנו זכינו להיות רגילים לעמוד לפניו. ושמענו והבנו ברמז ובפרוש, שפנימיות רצונו אינו נוחה בזה כלל, רק הוא מכרח לומר להם כך, מחמת ששואלים אותו על זה.

ויש בזה הרבה לספר [כמובא (שיחות ה"ן, סימן ריד): כשאדם שואל להצדיק אם לעשות דבר שיש בו מסירות נפש בשביל השם יתברך, הוא ראוי לו להשיב ולצוות עליו שלא לעשות. ואף-על-פי-כן השואל אין צריך לקיים דבריו. ואמר אז רבנו ז"ל כל מה שהצדיק מצוה לעשות צריך לקיים, רק כשמצוה שלא לפע על ראש השנה אצלו, זה אין צריך לקיים וכו', עין שם].

וכן הוא נוהג לדורות, שכששואלין להרב והמנהיג על דבר שיש בו כעין מסירת נפש, צריך להשיב לאו, אף-על-פי שבאמת לאמתו רצונו שימסר נפשו וישבר כל המניעות.

על-כן מי שרוצה להתקרב ולשבר המניעות באמת לאמתו, צריך להזהר מאד לבלי לשאל אותו בזה כלל, עין שם בחיי-מוהר"ן כל זאת באריכות.

וכל זה מדבר רק על ראש השנה, שאפלו אחר הסתלקות רבנו ז"ל, עלינו לבוא אליו בראש השנה לאומן בלי שום שכל וחכמות כלל, רק מחמת שרבנו ז"ל בקש והזהיר וצוה אותנו, להיות אצלו בראש השנה, וצריכים

להיות חזקים בדבר זה, ולא להתבלבל משום מטמטם וכו', שקורא את עצמו בעל מקבל וכו', ואומר ההפך מדברי רבנו ז"ל ומהרנ"ת ז"ל, אלא צריכים לבוא כל אחד בראש השנה לאומן דיקא, פי שם גנוז רבנו ז"ל, ורצה שנהיה אצלו בראש השנה, ובפרוש אמר לפני ההסתלקות שלו (ת"י-מוהר"ן, סימן רכה): מה לכם לדאג כשאני הולך לפניכם וכו'; ומה אם הנשמות שלא הפירו אותי כלל, הם מצפים על התקונים שלי, מפל שכן אתם וכו'.

בכל הדורות היו אנשי שלומנו נוהגים להתקבץ בשבת חנכה בבית-הכנסת הנקרא על שם רבנו ז"ל בעירם, חנכה זה חג של חנוף, בחנכה אבא צריך להיות עם הילדים שלו בבית, ולהדליק את נרות חנכה, ולשיר את שירי חנכה, ולשמח אותם, ולספר להם את הנסים והנפלאות שעשה הקדוש-ברוך-הוא עם ישראל, וכן את הנסים והנפלאות, שעושה הקדוש-ברוך-הוא גם עכשו עם נשמות ישראל. וכן הוא בחג השבועות, האבא צריך להיות עם הילדים בבית, ולקחת אותם לבית-הכנסת, ולשמע קבלת התורה. רק חדשים מקרוב באו סוכני הנסיעות, שהרי לא מפסידים מהעסקים האלו, והם אשר עושים את הפרסומות, שצריכים להיות גם בשבת חנכה וגם בחג השבועות, אבל ההפך הוא הנכון.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' שלט.

**האם מתר להדליק נר נשמה בעבור אבי גם
לאחר השנה הראשונה, ומה עוד אפשר לעשות
לעלוי נשמתו?**

שאלה:

מאת ענת: שלום לכבוד מוהרא"ש הקדוש שליט"א.
מור אבי, זכרונו לברכה, נפטר לפני שנתיים בחל המועד
פסח. במהלך כל השנה הראשונה הדלקתי בביתי
באפן קבוע נר נשמה לעלוי נשמתו, וכשהסתיימה שנת
האבל, אמרו לי החברות והמשפחה להפסיק להדליק
נר לעלוי נשמתו.

רציתי לדעת — האם באמת יש ענין לא להדליק נר
אחרי סיום השנה, או שאני יכולה להמשיך? והאם זה
באמת עוזר לנפטר בשמים, בשמוליקים נר נשמה
לכבודו? וגם רציתי שהצדיק נגיד לי מה עוד אפשר
לעשות לעלוי נשמת מור אבי, זכרונו לברכה, ומה
יגרום לו נחת רוח בשמים?

תודה רבה, שה' ישמר אתכם, וישלח לכם רפואה
שלמה משמים מהרה, ותזכו להאריך ימים ושנים
בטוב ובנעימים, אמן.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וישב, כ' פסלו ה'תשע"ג.

שלום רב אל ענת תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

נר נשמה על נפטר מדליקים רק בשנה הראשונה, שאז

הוא טובה גדולה להנשמה, אבל לא יותר, כי אם מדליקים יותר, מראים שמספן, צדין לא הגיע לתקון שלו וכו'.

כל מצוה ודבר טוב שאדם עושה לעלוי נשמת האבא או האמא שנפטר, זה מאד מאד חשוב בשמים, והנשמות מאד מאד נהנות מהמצוות והמעשים טובים, שילדיהם עושים לטובת נשמתם כן בזה העולם, ואם הילדים היו יודעים איזו טובה הם עושים להורים שנמצאים כבר למעלה בשמים, בזה שהם שומרים שבת, ואוכלים פשר, ומקימים את המצוות, היו מאד מאד מקפידים על זה, ולהפך איזה צער גורמים לנשמות ההורים שנמצאים כבר למעלה, בשעה שמחללים שבת, ואוכלים טרפות, ואינם מקימים את המצוות וכו', אזי בודאי היו מונעים את עצמם מכל זה.

ולכן תעשי הרבה מצוות ומעשים טובים לזכות את האבא, עליו השלום, ואת לא יכולה לתאר את גדל הזכות והנחת-רוח, שאת גורמת לו שמה בשמים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפני — תשפילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' שמ.

**אני סטודנטית דתיה וחברה בארגון
הסטודנטים. האם מתר לי להמשיך בפעילות
שם למרות שהיא מערבת?**

שאלה:

מאת אורנה: לכבוד הצדיק שלום.
קדם כל חשוב לי להגיד, שברוך ה', זכינו להיות במה
שבתות במדרשה ביבנאל. השבתות היו מרוממות,
וזכינו להתחזקות עצומה, תודה רבה!!!
אני סטודנטית באחת המכללות הדתיות בירושלים,
המכללה מיעדת רק לבנות, והלמודים מתקיימים
בהפרדה מלאה. לפני כמה חדשים נבחרתי להיות
חברת אגדת הסטודנטים, שמטרתה לקדם כל מיני
ארועים חברתיים ועניינים של הסטודנטיות.
לפני כחדשים עלה רעיון של כמה בנות מאגדת
הסטודנטים של המכללה לחבר לקבוצה, שמטרתה
התאחדות של אגדות סטודנטים במכללות דתיות.
הקבוצה כוללת בתוכה גם גברים וגם נשים, שיושבים
ביחד ומחליטים כל מיני החלטות, גם ממכללות
נפרדות של בנים, וגם ממכללות נפרדות של נשים.
למרות הבעת מחאה מצד כמה אנשים, אמנם לא
עקשנית ותקיפה מספיק, התקיים לפני כחדש ארוע
לגברים ונשים לכלל הסטודנטים, שהקבוצה הנ"ל
ארגנה. אמנם הארוע נערך עם מחיצות, אבל הארוע
גבר אחריו חלול השם גדול, ואף התפרסם בעתונות.
כרגע יש שתי אפשרויות — הראשונה היא, שכל
חברות האגדה מחליטות לא להשתתף בקבוצה הנ"ל,
וכך לא אעזב את האגדה. האפשרות השנייה היא —

בְּמִדָּה וּשְׂאֵר הַבְּנוֹת יִחְלִיטוּ לְלַכֵּת עִם הַקְּבוּצָה, אוּ
 שְׂאֵשְׂאֵר, אוּ שְׂאֵצֵא וְאֵעֹזֵב אֶת הָאֲגָדָה.
 רְצִיתִי לִשְׁאֵל אֶת דַּעְתּוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק, מָה עָלַי לַעֲשׂוֹת?
 הֲאִם לְהִמָּשִׁיךְ בַּפְּעִילוּת שְׁלִי בְּאֲגָדָה אוּ לֹא? אֲנִי פְּשוּט
 לֹא יוֹדַעַת מַה לַּעֲשׂוֹת...
 תּוֹדָה רַבָּה וּרְפוּאָה שְׁלָמָה, אָמֵן!

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, כ' כֶּסֶלּוֹ ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל אוֹרְנָה תַחֲנִיה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אֶת צְרִיכָה לְדַעַת, שְׁחַכְמִינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (פְּתוּבוֹת יג):
 אֵין אַפּוֹטְרוֹפּוּס לַעֲרִיּוֹת; בְּרַגַע שְׁמַתְעַרְבִים גְּבָרִים וְנָשִׁים
 וְכוּ', מְאַבְדִים אֶת הַשְּׁלִיטָה וְכוּ', זוֹ מְצִיאוֹת וְלֹא דְמִיּוֹן וְכוּ',
 הַיֵּצֵר הַרַע יוֹתֵר חֲזָק מִכְּלָנוּ, וְהוּא מַחְפָּה לְדַבְרִים כְּאֵלוֹ,
 שֶׁתְּהִיָּה עֲרֻבוּבָיָה בֵּין גְּבָרִים וּבֵין נָשִׁים, עַד שְׁיִגְיֵעוּ לִיְדֵי
 קִלּוֹת רֹאשׁ וְכוּ', וּמְקִלּוֹת רֹאשׁ יִגְיֵעוּ לַחֲטָאִים חֲמוּרִים וְכוּ',
 וְזֶה שֶׁיֵּךְ בֵּין דְּתִיִּים בֵּין חֲרָדִים וְכוּ' וְכוּ', הַיֵּצֵר הַרַע עוֹשֶׂה
 אֶת שְׁלוֹ, הוּא לֹא מַפְרִיד אִם לְאַחַד יֵשׁ כְּפֶה סְרוּגָה, אוּ כְּפֶה
 שְׁחוּרָה, אוּ אֵין לוֹ כְּפֶה לְגַמְרִי.

וְלִכֵּן אֲסוּר שֶׁתְּהִיָּה עֲרֻבוּבָיָה בֵּין גְּבָרִים לְנָשִׁים כָּלֵל, וְאֵין
 עַל זֶה שׁוֹם הַתֵּר, תַּתְּבַטֵּל כָּל הָאֲגָדָה, אֲבָל הָעֵקֶר שֶׁלֹּא
 יִתְעַרְבוּ יַחַד גְּבָרִים וְנָשִׁים, שְׁיִבּוּאוּ לִיְדֵי חֲטָא בְּטוּחַ, וְזוֹ לֹא
 חֲמָרָה, אֶלֶּא הִלְכָה מִפְּרִשְׁת, שְׂאֵין לְגְבָרִים וְנָשִׁים לְהִיּוֹת
 מְעַרְבִים יַחַד, כִּי הַקִּלּוֹת דַּעַת יִכּוּלָה לְהִבִּיא לְהִכֵי גְרוּעַ,
 וְלַצְעָרְנוּ הַרַב, לֹא פַעַם אַחַת אֲנַחְנוּ עֲדִים, שְׁמַעֲרַבוּבִיּוֹת כְּאֵלוֹ
 יֵצְאוּ אַחַר־כֵּךְ מְכַשׁוּלִים גְּדוּלִים, עַד כְּדֵי בְּגִידוֹת וְכוּ', וְעַד

פדי שבירת פתים וכו', ולכן מה צריכים את זה לגמרי.

איצחק אורנה היקרה, לא להמשיך בפעילות שלך, והקדוש-ברוך-הוא יזמין לך את בן זוגך, ותהיי הכי מאשרת בחיך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' שמא.

האם צריכים לערף 'חנכת הבית' באותו היום
שנכנסים לבית החדש?

שאלה:

מאת עדינה: לכבוד הצדיק הגדול.
ברשות הרב ברצוני לשאול שאלה: אנו עומדים לעבר
דירה מאזור המרכז לאזור הצפון, ורצינו לשאל בנוגע
לחנכת הבית שצריכים לעשות באותו יום של המעבר
לדירה החדשה. כיצד נתן לבצע זאת?
פי הרי יש לנו את הטרדות של מעבר הדירה: הובלה,
נקיון הבית וכו'... וקשה מאד לעשות את חנכת הבית
ביום שעוברים דירה ביחד עם כל מה שנדרש לעשות
באותו יום. וכמו-כן קשה מאד לארגן את האנשים
שיבואו מאזור המרכז, מכיון שאנחנו לא מכירים עדין
אנשים מאזור הצפון.
מה הצדיק מציע לעשות?

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, כ' כֶּסֶלּוֹ ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל עַדִּינָה תַחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

חֲנֻכַּת הַבַּיִת לֹא עוֹשִׂים, אֶלֶּא כְּשִׁקוּנִים בַּיִת, וְנִכְנָסִים
לְבַיִת שְׁלוֹ, וְלֹא כְּשִׁשׁוּכְרִים בַּיִת.

חֲנֻכַּת הַבַּיִת זֶה לֹא תְלוּי בְּזִמְן כָּלֵל, לֹא צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת
חֲנֻכַּת הַבַּיִת בְּאוֹתוֹ יוֹם, אֶלֶּא כְּשֶׁהִכַּל כָּבֵר מְסֻדָּר בַּבַּיִת,
הִרְהִיטִים וְכוּ', וְכָל שְׁאֵר חֻלְקֵי הַבַּיִת מְסֻדָּרִים, אִז עוֹשִׂים
חֲנֻכַּת הַבַּיִת, וְנוֹתְנִים תּוֹדָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל הַחֻסָּד
חֲנֻם שֶׁעָשָׂה אֶתְנוּ, שֶׁנִּתְּן לָנוּ בַּיִת חֲדָשׁ מְשֻׁלָּנוּ לְגוֹר בּוֹ,
וְעוֹשִׂים סְעֵדָה לְכַבוֹד הַמְּאֲרָע, וּמְזַמְיָנִים אֶת הַהוֹרִים שֶׁל
הַבַּעַל וְשֶׁל הָאִשָּׁה וְכָל הַמְשֻׁפָּחָה, וּבִיחַד נוֹתְנִים תּוֹדָה
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמְבַקְשִׁים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שֶׁבְּבַיִת זֶה יֵשְׁרוּ
שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, בְּבַיִת זֶה תִּשְׁרָה הַצְּלָחָה וְכוּ' וְכוּ'.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שֶׁהַכֹּל יַעֲבֹר בְּקִלוֹת, וְתִזְכּוּ
לְשִׂמְחָה עִם הַמַּתָּנָה שֶׁנִּתְּן לָכֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמְּאֲחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' שמב.

שְׁתֵּי דַּיְרוֹת מֵהַבְּנִין שְׁלִי מִבְּקִשׁוֹת שְׁאֵבֹא לְהַעֲיִד
לְטוֹבָתוֹ, כִּי רוֹצִים לְקַחַת מֵהֵן אֶת הַיְלָדִים. מַה
הַצְּדִיק מַצִּיעַ?

שְׁאֵלָה:

מֵאֵת יִצְחָק: שְׁלוֹם לַצְּדִיק הַיָּקָר.
בְּבִנְיַן שְׁלֵי גְרוֹת שְׁתֵּי נָשִׁים גְּרוּשׁוֹת שֶׁהִתְקַלְקְלוּ לְגַמְרֵי,
רַחֲמֵנָא לְצִלָּן. לְאַחֲרוֹנָה הֵם פָּנּוּ אֵלַי, וְסִפְרוּ לִי
שֶׁהִמְשִׁפְּחוֹת שְׁלָהֶן נִלְחַמוֹת לְהוֹצִיא מֵהֵן אֶת הַיְלָדִים,
וְלְקַחַת אוֹתָם אֲלֵיהֶם, וְהֵן בְּקִשׁוֹ מִמֶּנִּי לְבֹא לְהַעֲיִד
עִבּוּרָן, כְּדֵי שֶׁהַיְלָדִים יוּכְלוּ לְהִשָּׂאֵר אַצְלָן.
מַה הַצְּדִיק מַצִּיעַ, הֵאֵם לְעִזּוֹר לָהֶן, אוֹ שְׁאֵנִי יָכוֹל
לְהִסְתַּבֵּר?

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, כ' כֶּסֶלּוֹ ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל יִצְחָק, נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

כָּלֵל גְּדוֹל תִּקַּח בְּיַדֶּיךָ, כְּשֶׁאַתָּה רוֹאֶה שְׁנֵי אַנְשִׁים רָבִים,
אֵל תִּתְעַרֵּב, כִּי לְבִסּוּף הַכֹּל יִפֹּל עָלֶיךָ, פָּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ, בְּלִי
שׁוּם רַחֲמָנוּת, וּיְכַבֵּר אָמֹר הֶחָכֶם מִכָּל הָאָדָם (מְשָׁלִי כו, יז):
"מִחֲזִיק בְּאֲזְנֵי כָּלֵב, עֹבֵר מִתְעַבֵּר עַל רֵיב לֹא לוֹ", וּפִרְשׁ
רַש"י: מִחֲזִיק בְּאֲזְנֵי כָּלֵב — הָעוֹבֵר לְהִתְעַבֵּר עַל רֵיב לֹא לוֹ,
הָרִי הוּא כְּאוֹחֵז בְּאֲזְנֵי כָּלֵב הַגּוֹרֵם שִׁישְׁכָּנוֹ עַל חֲנָם.

וּחֲכַמֵּינוּ הַקְּדוֹשִׁים מְסַפְּרִים (בְּרִכּוֹת נו), שְׁרָבָא יָשֵׁב בְּבֵית-

המדרש ולמד כל היום, והנה נכנסו שני עורים, ורבו אחד עם השני, ובא רבא להפריד ביניהם, אז שני העורים התנפלו עליו, והוא קבל את המכות. ולכן מה אתה צריך להפגס בדברים שלא שיכים אליך?! למה אתה צריך להעיד?! שלבסוף בלי רחמנות הגרושות יכולות להעליל עליך כל מיני עלילות שקר וכו', ועוד אתה תפגס בבית-סתר, פי יאמינו להן.

ולכן, לדעתי, תקנים מה שאמר רבנו ו"ל (ספר-המדות, אות פחד, חלק ב', סימן ג'): מי שבורח מן הצרה — הוא פקח. תמיד תדע, כששנים רבים, ובא הכתוב השלישי להכריע ביניהם, אזי מקבל משני הצדדים, זה סותר לו בלחי אחד, וההוא סותר לו בלחי שניה וכו', והוא מסתבך בגדול על לא דבר. ולכן שב ואל תעשה עדיף, אתה לא השוטר של הקדוש-ברוך-הוא, ולא כדאי לך להתערב, כי סתם תסתבך עם החק על לא דבר, ואף אחד לא יעזר לך.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשכיל ותצלח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' שמג.

נולד לנו בן במשקל נמוך, והרופאים הזרו לנו להמתין עם הברית. האם להמתין? האם יש בכך פגם רוחני לילד?

שאלה:

מאת חן: שלום רב לכבוד מוה"רא"ש. אנחנו מתפללים לשלומכם בקביעות, שתחזרו לאיתנכם הראשון במהרה, בעזרת ה', ותמשיכו להאיר את האור של הצדיק בעולם, אמן. בסימן טוב נולד לי ולאשתי בן זכר בריא ושלם בחסדי ה', ומשקלו קצת נמוך (שני קילו ומאה גרם). בנראה שנאלץ לדחות את הברית, ולא לקיים אותה ביום השמיני. האם הדחייה של הברית עד שניגיע למשקל הראוי משפיעה מבחינה רוחנית על נשמת הילד? האם פדאי להתעקש ולקיים את הברית ביום השמיני בכל זאת? ואם לא, אז מתי פדאי לעשות את הברית הכי מקדם שאפשר, בלי לקחת סכון?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וישב, כ' בסלו ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל חן, גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מזל טוב חמה ולבבית לך ולאשתך, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שתוכלו להכניס את בנכם בבריתו של אברהם אבינו בעת ובזמנו, מה הפונה בזה? כשיגיע העת והזמן שיכולים לעשות ברית, אז עושים ברית, ואותה התורה שאמרה (ויקרא

יב, ג): "ובימים השמיני ימול בשר ערלתו", אותה תורה אמרה (דברים ד, טו): "ונשמרתם מאד לנפשותיכם", קדם כל שיבריא היילד לגמרי, ואז עושים את הברית.

חס ושלום, לא לההיין לעשות את הברית כבר עכשו, כי אתה מסכן את היילד, ואל תכנסו בלחץ, אתם מכרחים לחכות עד שהיילד יגיע למשקל הראוי לו, וכן הוא כשהתינוק צהב, צריכים לחכות עד שיורדת הצהבת, ואסור להיות חכם בדברים אלו, כי פשוט יכול לרצח את בנו, ובשום פנים ואפן לא לעשות את הברית, רק מתי שהרופא יגיד, שהגיע כבר הזמן לזה.

אל תכנסו בלחץ, כשמקימים את צווי התורה לא מפסידים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' שדמ.

**אָנִי עוֹמֵד לְהִתְחַתֵּן בְּקָרוֹב, וּמִתְלַבֵּט הָאֵם
לְהִשְׁקִיעַ בְּעֶסֶק שְׁלִי, אוּ בְקְבוּצַת הַפְּדִירְגֶל בָּהּ
אָנִי מִשְׁחָק**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת יְהוֹנָתָן: לְכַבוֹד מוֹהֲרָא"ש.
הַסְּפָרִים שֶׁלָּךְ מְחִיִּים אוֹתִי כְּבָר שְׁנַיִם, וְהִצִּילוּ אוֹתִי
הַרְבֵּה פְּעָמִים, תּוֹדָה רַבָּה.
רְצִיתִי לְקַבֵּל אֶת דַּעְתּוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק: בְּעֶזְרַת ה' יִתְבַּרֵךְ,
אָנִי מִתְחַתֵּן בֵּט' בְּשֶׁבֶט, וְאָנִי נִמְצָא בְּצִמְת דְּרָכִים. מֵצַד
אֶחָד, יֵשׁ לִי עֶסֶק, וְאָנִי מִשְׁקִיעַ בוֹ הַמּוֹן זְמַן וְכַחוֹת,
וּמֵצַד שְׁנַיִ, אָנִי גַם מִשְׁחָק בְּקְבוּצַת פְּדִירְגֶל כְּבָר שְׁלֹשׁ
וְחִצֵּי שְׁנַיִם, וְאָנִי מִתְקַדֵּם בָּזֶה, וְשׂוֹאֵף וְרוֹצֵה לְהִצְלִיחַ.
אָנִי מֵאֲמִין בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְרוֹצֵה לַעֲשׂוֹת אֶת
הַטּוֹב בְּעֵינָיו בְּשִׁלְמוֹת, וְלַעֲלוֹת מַעֲלָה מַעֲלָה בְּמַעֲלוֹת
הַתּוֹרָה וְהַקְדָּשָׁה, אֲבָל מִחֲמַת הַבְּלִבּוּלִים שֶׁיֵּשׁ בִּי,
וְהַטֶּבַע שֶׁגִּדְלַתִּי, וְהַעֲוֹנוֹת שֶׁעֲשִׂיתִי עַד הַיּוֹם, הַכֹּל
מְעַרְפֵּל לִי...
אָנִי רוֹצֵה בְּבִקְשָׁה אֶת דַּעְתְּךָ אֵיךְ לְנַהֵג, אָנִי יוֹדֵעַ
שְׂאִיפָה שְׂאֵלְךָ יִהְיוּ הַמּוֹן קְשׁוּיִים, עֲלִיוֹת וִירִידוֹת וְכוּ'.
אָנִי לֹא מִפְּחָד, אָנִי פְּשוֹט רוֹצֵה לְהִשְׁקִיעַ אֶת כַּחוֹתֵי
בְּדַבַּר הַנִּכּוֹן.
אֲשַׁמַּח שְׁכַבּוּדוֹ יֵרֵד לְעִמְּךָ כְּוֹנֵתִי, וְיִתֵּן לִי תְּשׁוּבָה
בְּרִירָה, שְׂאֵבִין פִּיצַד לְנַהֵג.

תשובה:

בצורת השם יתברך, יום שלישי לסדר וישב, כ' כסלו ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יהונתן, נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שתתחתן בסימן טוב ובמזל טוב, ותבנה בית נאמן בישראל.

העקר והיסוד בבניית בית חדש עם בת זוגך הוא אהבה והבנה הדדית, ולהרגיל את עצמו במדה היקרה של סבלנות וכן ותרגות, מי שרוצה להצליח בחיים, הוא מכרח לקנות לעצמו את שתי המדות האלו, שתלויות אחת בשניה.

מצד אחד להיות ותרן, ומצד שני להיות סבלן, אז הוא ינצח בכל ארץ הדרך, וכבר אמר החכם: "אין ממשלה גדולה, או ממשלה פחותה, ממשלת עצמו", אדם צריך להרגיל את עצמו למשל על עצמו, כי מי שלא ינצח את עצמו, ודאי שלא ינצח אחרים, ואם לומדים את הפלל הזה בחיי יום יום, אזי יוצאים המנצח.

דע לך, כשמתחתנים עם אשה, יש לך כבר שעבוד אליה, והיא שתפה בחייך הפרטיים, ולכן מה טוב ומה נעים, אם היית מתעצן עם אשתך מה עדיף לה — או להשקיע בעסק, או להשקיע בכדורגל, העקר שתצליח דרךך, ותביא פרנסה לבית, ושתהיה שמחה ואהבה בתוך הבית.

עליות וירידות וכו' וכו' — יש לכל אחד בחייו הפרטיים, וכן בחייו הפלליים וכו' וכו', בבית ובחוצה יש לכל אחד את העליות והירידות שלו, צריכים להחזיר בעצמו

אמונה פשוטה בו יתברך, לידע שהוא יתברך מנהיג את עולמו בהשגחה פרטית, ואז כשאדם חזק באמונה, אזי שום דבר אינו יכול לשבר אותו, והוא קונה לעצמו את שתי המדות היקרות — הן של סבלנות והן של ותננות.

חכמינו הקדושים אמרו (מדרש אגדה): חתן מוחלים לו על כל עוונותיו ביום חפתו; ולכן תראה לשפח את העבר וכו', העוונות וכו', הכשלונות וכו', ותעשה התחלה חדשה בחייה, וכבר אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קיב): אם אתה מאמין שיכולים לקלקל תאמין שיכולים לתקן; יעזר הקדוש-ברוך הוא שתצליח בחיי נשואיך, ותהיו הכי מאשרים בחייכם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' שמה.

יצאתי עם מישהו בשבועים, ומאז שסימנו את הקשר קשה לי מאד, ואין לי כח נפשי לעוד פגישות

שאלה:

מיאת שפרה: שלום.

יצאתי עם מישהו שהציעו לי, ולאחר שהיינו ביחד בשבועים, סימנו את הקשר. מאד קשה לי להמשיך, ואני כבר מיאשת לצאת עוד פעם לפגישות. אני מאד מבלבלת ורוצה לדעת מה לעשות.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וישב, כ' כסלו ה'תשע"ג.

שלום רב אל שפּרה תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

דעי לך, שזה לא סוף העולם, אם יצאת לשדוף וכו', והיית בקשר עם מישהו, וזה לא הלך וכו', אזי עדין לא סוף העולם, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (ת"י-מוהר"ן, סימן תקצה), שיש לכל אחד כמה וכמה זווגים, רק שיש בזה כמה בחינות שונות וענינים נפלאים, כי מפל הדבורים שמדברים בעניני השדוכים, אף-על-פי שאינם נגמרים, זה בעצמו בחינת זווג ושדוף. ולפעמים יושבים בני-אדם בבתיהם ואומרים, שראוי שזה ישא את זאת, ועל-ידי-זה נגמר בחינת הזווג של זה האיש עם אותה האשה, ולפעמים באים שדכנים, ומדברים השדוף, אבל אינו נגמר, וגם זה בחינת זווג משדוף, ובדאי היא בחינת זווג יותר מהראשון, ולפעמים נוסעים לעשות השדוף, וביעת הגמר נפרדים מאיזו סבה, ולפעמים נגמר השדוף, ואחר-כך מפסיקים הקשר של תנאים, ולפעמים באין לידי נשואין, ואחר-כך בסמוך נעשה גט ביניהם, ולפעמים אינו נעשה הגט עד אחר איזה זמן וכו', וכך יש לכל אחד כמה זווגים, רק שאצל זה נגמר איזה זווג שלו, על-ידי איזה דבור בעלמא שמדברים מזה השדוף, ולפעמים על-ידי איזה דבור יותר, או על-ידי איזו התקשרות, או נסיעה, או עבודה, בשביל השדוף לפי שעה.

ולכן אסור לך להגיד דברים פאלו, שנמאס לך, ואת מיאשת, ואת מבלבלת לצאת עוד פעם לפגישות וכו' וכו', תאמיני לי, שהבחור האמתי שהוא בן זוגך — יבוא,

וְתַתְּחַנְנוּ וְתִהְיוּ הַכִּי מְאֹשְׁרִים בְּחַיֵּיכֶם, אָסוּר לְהַכְנִס בְּיָאוֹשׁ
וְלִהְתִּיאֵשׁ מֵהַחַיִּים, כִּי בְּפְרוֹשׁ גָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן,
חֶלֶק ב', סִמֵּן עח): אֵין שׁוֹם יָאוֹשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, אֵין דְּבָר כְּזֶה
לְהִתְיָאֵשׁ.

אֶת צְרִיכָה לְהִבִּין, שֶׁהַחַיִּים לֹא כָּל-כֶּף קָלִים כְּמוֹ
שְׁחוּשְׁבִים, וְאֶת הַכָּלֵל הַזֶּה תִּלְמְדֵי כָּבֵד עֲכָשׁוּ: "לֹא כָּל מֵה
שְׁרוּצִים מְקַבְּלִים, וְלֹא כָּל מֵה שְׁמֻקְבָּלִים רוּצִים", הֶעֱקָר
צְרִיכִים לְהִיּוֹת שְׁמַחִים וְעֲלִיזִים, וְלִקְחַת אֶת הַכֹּל בְּחַיִּים
בְּקִלוּת, וְאֵז מֵהַפְּכִים אֶת הַחֲשֵׁךְ לְאוֹר, וְאֶת הַפֶּר לְמִתּוֹק, וְאֶת
הָרַע לְטוֹב.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע
בְּתַפְלְתֵי שְׁאֵנֵי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְף, שֶׁתִּהְיֶה לָךְ הַצְּלָחָה
מְרַבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנִי — תִּשְׁכִּילִי וְתִצְלִיחִי.

הַמֵּאֲחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' שמו.

אָנוּ חִילוּנִים גְּמוּרִים, וּמֵאֵז שֶׁבִּתְנוּ הִתְחַבְּרָה
לְזָרִם חֲרָדֵי קִיצוֹנֵי אֲבָדְנוּ אוֹתָהּ. מֵה נִתֵּן
לַעֲשׂוֹת?

שְׁאֵלָה:

מֵאֵת חֵן: אֲבָדְתִי אֶת בְּתִי. אָנוּ חִילוּנִים גְּמוּרִים, וְאֲבָדְנוּ
אֶת בִּתְנוּ לְטוֹבַת אִיזוּשְׁהוּ זָרִם חֲרָדֵי קִיצוֹנֵי. הִיא לֹא
מִסְכִּימָה שְׁבָנָה, בֵּן חֲמֵשׁ, יִדַּע שֶׁיֵּשׁ חִילוּנִים בְּמִשְׁפַּחְתּוֹ.
לֹא רַק לָנוּ קִשָּׁה עִם הַנִּתּוּק הַזֶּה, גַּם הִיא, שְׁחִיזָה בְּעֵנֵי

ודלות מחרידה, לא נראית שמחה ומאשרת. אנו מממנים לה את שכר הדיקה. רבים נסו לעזור ללא האיל. שמענו רבות את המשפט הנדוש: "תזרמי אתה, תותרי לה", שאומר בעצם: "את תותרי על חניך כפי שאת חיה ואוהבת, למען החיים שלה". מה נתן לעשות?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וישב, כ' כסלו ה'תשע"ג.

שלום רב אל חן תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין דבר כזה לותר על בת יהיה מה שיהיה, ויהיה איך שיהיה, סוף כל סוף זו הבת שלך.

אני מצטער מאד לשמע על זרם קיצוני וכו', שמלמד את הילדים שניתקו קשר מההורים וכו', ביהדות אין משג כזה, כי אפלו גוי שמתגיר, עדין הוא צריך לכבד את ההורים שלו שנשארו גויים, זוהי הלכה פסוקה, ולכן הזרם הקיצוני לא יכול לדבר בשם היהדות וכו'.

כבוד אב ואם נשאר תמיד, צריכים לכבד את האבא והאמא, צר מאד לשמע על אלו הקיצונים שמלמדים דרכים עקמות לאלו שנפלו בפח שלהם וכו', אני לא יכול ליעץ להפסיק לממן את השכר דירה וכו', כי אז מסכנה הבת תהיה זרוקה לגמרי באיזה מרתף וכו', אני רק מקנה ומתפלל להקדוש-ברוך-הוא, שיום אחד היא תפתח את העינים, ותבין את הטעות שהיא עושה בחייה הפרטיים, לא מפקירים הורים בשביל שום דבר, יכולים להיות יהודי תרדי וכו',

וְעַדִּין שְׁהִיָּה לּוֹ קָשֶׁר עִם הַהוֹרִים, אָבָא וְאִמָּא נְשִׁאָרִים אָבָא וְאִמָּא.

וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְצֻטָּעַר, וּמִשְׁתַּתַּף בְּצַעֲרְכֶם הַקָּשָׁה, וְהַלּוֹאֵי שְׁהִיָּה מִיִּשְׁהוּ שְׁיִכּוֹל לְדַבֵּר הֵן עִם הַבַּת וְהֵן עִם הַחֲתָן, וְלִהְסָבִיר לָהֶם מַה זֶה תּוֹרָה וְיִהְדוּת.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלְתִּי שְׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתִּהְיֶה לָּךְ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְגִּי — תִּשְׁפִּילִי וְתִצְלִיחִי.

הַמֵּאחַל לָּךְ בְּרֻכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' שמז.

אֲנִי וְאִשְׁתִּי רְבִים בְּלִי סוּף, וַיֵּשׁ בַּבַּיִת הַמּוֹן
מִחֻלְקֵת וְעֲצָבִים. מַה עוֹשִׂים?

שְׁאֵלָה:

מֵאֵת בְּנֵימִין: לְכַבּוֹד מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א שְׁלוֹם. אֲנִי מֵאֲחַל לָּךְ רְפוּאָת הַגּוּף וְהַנַּפֶּשׁ וְאִרְיֻכּוֹת יָמִים. וְזָקִיק לְעִזְרָתְךָ.

אֲנִי וְאִשְׁתִּי רְבִים בְּלִי סוּף, וַיֵּשׁ בַּבַּיִת הַמּוֹן מִחֻלְקוֹת, עַד שְׁלֻצְעָרִי, מְרֻב הָעֲצָבִים שְׁלִי, קַלְלָתִי וְהַלְכָתִי. הִיא וְאִמִּי לֹא מִסְתַּדְרֹת בְּכָלֵל, וְאִינֹנִי יוֹדֵעַ מַה לַּעֲשׂוֹת בְּעִנְיָן.

קָשָׁה לִּי וְאִשְׁתִּי עֲצוּבָה מְאֹד. מַה אֲנִי יְכוֹל לַעֲשׂוֹת?

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, כ"א כִּסְלוֹ ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל בְּנֵימִין, גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

תּוֹדָה רַבָּה עַל הַתְּפִלוֹת וְהָאֲחוּלִים, וְכֹל הַמְּבָרָךְ —
מִתְבָּרָךְ מִפִּי אֵל עֲלִיוֹן.

אֲנִי מִכְרַח לְהַגִּיד לְךָ שֶׁהַפֶּעַם וְהָרְצִיחָה שְׁנֹכְנְסוּ בְּךָ, זֶה
מֵה שֶׁהוֹרֵס לְךָ אֶת כָּל הַחַיִּים שְׁלֶךְ, מִלְּבַד זֹאת שֶׁחֲכַמֵּינוּ
הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (סְפָרֵי מִטוֹת): בָּא לְכֻלָּל פֶּעַם — בָּא לְכֻלָּל
טְעוֹת; מִי שֶׁפּוֹעֵס הוּא פָּשׁוּט מְאֹד אֶת הַשֶּׁכֶל שְׁלוֹ, כְּמוֹ
שְׁאוּמְרִים חֲכַמֵּינוּ הַקְּדוּשִׁים (פְּסָחִים 10): כָּל אָדָם שֶׁכּוֹעֵס, אִם
חָכֵם הוּא — חֲכַמְתוֹ מִסְתַּלְקֶת מִמֶּנּוּ; וְכַמְעַט שְׂאִין עוֹד מִדָּה
רְעָה שֶׁהוֹרֶסֶת לְגַמְרֵי אֶת הָאָדָם בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת כְּמוֹ
הַפֶּעַם וְהָרְצִיחָה. וְזֶה מְדַבְּרִים לְגַבֵּי סֵתֵם בֶּן-אָדָם, מִכָּל שֶׁפֶן
כְּשֶׁאָדָם מוֹצִיא אֶת כָּל הָעֲצָבִים שְׁלוֹ עַל אֲשֶׁתוֹ וּמְקַלֵּל אוֹתָהּ
וְכוֹ', הָרִי הוּא מְזוֹלֵז בְּעֲצָמוֹ, כִּי הָאִשָּׁה הִיא עֵצָם מִעֲצָמוֹ
וְכוֹ', וְהוּא מְזוֹלֵז בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שְׁנַתֵּן לוֹ מִתְּנָה יִקְרָה אִשָּׁה.

וְלָכֵן אֲנִי לֹא מִבִּין אוֹתְךָ וְכוֹ', אִיךָ אֲבִדְתָּ אֶת הַשֶּׁכֶל
שְׁלֶךְ, פָּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמָעוֹ, שְׂאֵתָה מִתְּפָרֵץ עַל אֲשֶׁתְּךָ כָּל יוֹם
וַיּוֹם בְּדַבְּרִים אַחֲרִים וְכוֹ', רַק מִחֲמַת רַע לְבָבְךָ, וְהַפֶּעַם
הַטְּמוֹן בְּךָ וְכוֹ', כְּעֶסֶן הוּא אִישׁ בְּלִיעֵל, שְׁנֹכְשֵׁל בַּחֲטָא
הַמְּגִנָּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, כְּמוֹ שְׂאֵמֵר רַבֵּנוּ ז"ל
(שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רמט), שְׁנוֹאֵף בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע
לְבִטְלָה נִקְרָא רַע, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרַשִׁית לז, ז): "וַיְהִי עַר בְּכוֹר
יְהוּדָה רַע בְּעֵינֵי הָהוֹי"ה", וְלָמָּה רַע וְלֹא רָשָׁע? אֵלָּא מִי

שחוטא בחטא המגנה הנה של הוצאת זרע לבטלה, הוא כעסן תמיד, עין שם; וכן אמר (שיחות הר"ן, סימן קפד), כי בחטם יכולין להפיר הנואף, עין שם; הינו פעם בא מהחטם שהוא האף, ורואים אדם כעסן, שמוציא את העצבים שלו על הזולת, סימן שהוא נואף, עין שם.

אתה שואל מה אתה יכול לעשות? חוזרים בתשובה על המדה המגנה של פעם, שנה מאד מאד חמור, עד כדי כך שאמר רבנו ו"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סח), שהפעם דוחה מהאדם את כל הפרנסה, ואפלו שנגזר עליו שיהיה לו הרבה כסף וכו', על-ידי פעם, הוא כמו ידיו דוחה את זה וכו', ומדת הפעם זו המדה הכי מגנה שרק יכולה להיות, עד כדי כך, שאמרו בזהר (תצוה קפב): במאי אתידע לקרבא בר נש בהדיה או לאתמנעא מגייה [איך יכולים לדעת אם מתר להתקרב אל האדם הזה או להתרחק ממנו?], ברוגזיה ממש ידע ליה בר נש, וישתמודע מאן איהו [בכעסו של אדם מתודע מהות כל האדם, ומתגלה מי הוא], אי היהא נשמתא קדישא נטר בשעתא דרוגזוי אתי עליה, דלא יעקר לה מאתרהא, בגין למשרי תחותה ההוא אל זר [אם אדם שומר על עצמו לא להיות בכעס, כדי שלא תהיה נעקרת ממנו נשמתו], דא איהו בר נש כדקא גאות, דא איהו עבדא דמאריה, דא איהו גבר שלים [זה הוא אדם כמו שצריך להיות], הוא עבד של הקדוש-ברוך-הוא, והוא אדם השלם], ואי ההוא בר נש לא נטיר לה, ואיהו עקר קדשה דא עלאה מאתריה, למשרי באתריה סטרא אחרא, ודאי דא איהו בר נש דמריד במאריה, ואסיר לקרבא בהדיה ולא תחברא עמיה [ואם אדם הזה אינו שומר על עצמו לא להיות בכעס, והוא עוקר את הקדשה ממנו, ונכנס בו סטרא אחרא, אדם הזה

הוא מורד בהקדוש-ברוך-הוא, ואסור להתקרב אליו, ודא איהו (איוב יח, ד): "טורף נפשו באפו", איהו טריף ועקר נפשיה בגין רוגזיה, ואשרי בגויה אל זר [אדם שהוא בכעס, הוא עוקר את הנפש שלו, ושורה בו הסטרא אחרא], ועל דא כתיב (שם): "חדלו לכם מן האדם, אשר נשמה באפו", דההיא נשמתא קדישא טריף לה, וסאיב לה בגין אפו [מי שבכעס, הנשמה שלו בורחת ממנו, והוא מטמא את עצמו].

ואמר האריז"ל: את כל העברות יכולים לתקן וכו', אבל מי שפועס, הוא עוקר את הנשמה שלו לגמרי וכו', וקשה להחזיר לו את נשמתו וכו', ולכן סובל מה שסובל וכו'. ולכן תעשה כל מה שביכולתך לעקר ממך את המדה רעה של פעם ורציחה, שכל דבר קטן שאשתך רק עושה, אתה צריך להתנפל עליה, ולהוציא את העצבים שלך עליה וכו', זה מראה שאתה חסר דעה וכו'. הקדוש-ברוך-הוא נתן לך מתנה אשה יקרה, ובכל יום ויום אתה מתפרץ עליה, ומחפש מתחת לאדמה את החסרונות שלה, כדי שתפנס בעצבים, ולכעס עליה, ולהציק לה בלשון החדה שלך וכו', מה אתה?! הגיע הזמן שתתעורר, וכבר אמר החכם מכל האדם (קהלת ז, ט): "אל תבהל ברוחך לכעס, כי פעם בחיק פסילים ינוח", ובאמת מי שמתבונן, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ודבר גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו, אלא בהשגחת המאציל העליון, אדם פנה הוא אף פעם לא בכעס, כי ברגע שהוא בכעס, הוא מראה לדעת, שאין בו אמונה בהשגחה פרטית וכו', כי מי שמצער אותי, הוא גם-כן שליח מלמעלה, ועלי לשוב בתשובה שלמה, שהרשע הזה שרויף אותי — ירד ממני וכו', ועל-ידי תפלה נמתקים כל הדינים.

בענין אשתך ואמך וכו', אני מכרח להגיד לך, שכלה

וחמותה אף פעם לא ישתוו, אין דבר כזה, כי הם שונאים אחד את השני בתכלית השנאה, וזה טבע רע שנכנס בדמיון של חמות, כאלו הפלה גנבה את הבן שלה וכו', ואם הפלה פקחית, ואינה משיבה שום דבר להחמות וכו', על-ידי-זה תמיד ישרה השלום בינה לבין בעלה וכו', כי סוף כל סוף זו האמא שלו, וכואב לו אם היא תדבר עליה וכו'. חכמינו הקדושים ספרו לנו (שבת כו): הריא חמתא דהות סניאה לה לכלתה, אמרה לה: זיל איקשיט במשחא דאפרסמא אזלא איקשיט, כי אתת אמרה לה זיל איתלי שרגא אזלא אתלא שרגא אינפח בה נורא ואכלתה [היתה חמות ששנאה את פלתה, וקנתה לה מתנה שמן אפרסמון (מין בשם), והלכה הפלה וקשטה את עצמה עם הבשם הזה, אבל זה היה מחמר דליק, וכשבאה אל חמותה, אמרה לה: בבקשה פלתי, הדליקי לי את הנרות, ותכף-ומיד פשהדליקה אש, היא נאחזה באש, ונשרפה פליל].

ולכן תדון את אשתך לכף זכות, סוף כל סוף זאת אשתך, והאמא של הילדים שלך, ואתה צריך אותה, וכתוב (בראשית ב, כד): "על-כן יעזב איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו, והיו לבשר אחד", ולכן, לדעתי, תחזור בתשובה שלמה, ותבקש סליחה מאשתך, ותעזר בבית, ותשלימו ביניכם, ואז השכינה תשרה בביתכם, כי (סוטה יז): איש ואשה זכו — שכינה ביניהן; ואמרו (ירושלמי ברכות, פ"ק ט', הלכה ח): אי אפשר לאיש בלא אשה, ואי אפשר לאשה בלא איש, ואי אפשר לשניהן בלא שכינה, ובמקום שהשכינה נמצאת — שם הברכה מצויה; רק שיהיה ביניהם שלום ואהבה גדולה מאד, כי שלום, אמרו חכמינו הקדושים (שבת יז) זה שמו של הקדוש-ברוך-הוא, ולכן אם מכניסים את הקדוש-ברוך-הוא

שו"ת א' שמח ברסלב צא

בתוך הבית, זה נקרא שלום-בית, הינו שמו של הקדוש-
ברוך-הוא בתוך הבית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' שמח.

אני מנסה ללמוד בספר "לקויטי-מוהר"ן", אבל
לא מצליח להבין כלום

שאלה:

מיאת אורי: מוהרא"ש שליט"א שלום רב!
צדיק וקר, אני מאוד רוצה לצית אותך, ומנסה לגרס
ולקרא בכל יום קצת "לקויטי-מוהר"ן". אני מתנאש, כי
אני לא מבין כלום! קשה לי, שאני לא מצליח, וזה
גורם לי לעזב את הספר.

אבקש את העצה של כבוד הרב בענין זה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וישב, כ"א כסלו ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אורי, נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אם קשה לאדם להתחיל ללמוד את הספר 'לקויטי-
מוהר"ן', צדיף שקדם יחזר פל ספרי "שיחות-הר"ן" ו"חי-
מוהר"ן", שהן שיחותיו הקדושות של רבנו ז"ל, שרשם
מוהרנ"ת ז"ל, וכן להתמיד בספר "קצור לקויטי-מוהר"ן"

השלים, שבו כלול גם ה"לקוטי-עצות", שפכתכם מוהרנ"ת ז"ל. ורבנו ז"ל הפליג במעלתו.

אני מקרח להגיד לך, שרבנו ז"ל אמר (ת"י-מוהר"ן, סימן שנח), שפכל שיחה ושיחה שהוא משיח ומדבר עמנו, יכולים להיות על ידה איש פשר, ואפלו צדיק גמור כל ימי חייו כמו שאני רוצה (אזוי ויאי איה מיי איה גוטער יהוד), אם רצה לילך עמה לקיים כפי שיחתו הקדושה ונגם אפלו עכשו כשלו מדין דבריו הקדושים, יש להם גם-כן כח גדול לעורר להשם יתברך לזכות לדרכי השם באמת, למי שישים לבו היטב לדבריו ולשיחותיו הקדושות הנאמרות בספריו הקדושים, כי כל שיחה שלו היא התעוררות נפלאה ונוראת מאד, ודרך ישרה ונכונה מאד לעבודת השם יתברך, לכל אחד לפי מדרגתו, יהיה באיזו מדרגה שיהיה. אפלו מי שהוא במדרגה עליונה מאד, יכול לקבל דרך ישרה ועצות נפלאות מכל שיחה ושיחה שלו. וכן להפך — מי שהוא בתכלית מדרגה התחתונה, חס ושלום, באיזה מקום שרק לא יהיה, יכול לקבל דרך ישרה ועצות נכונות מכל שיחה ושיחה שלו למלט נפשו מני שחת, ולשוב אל השם יתברך באמת, אם ישים לבו לדבריו היטב, ויקיים אותם באמת ובתמימות בלי שום חכמות, אשרי מי שיאחז בהם].

גם אני כשהייתי בחור צעיר בגיל חמש-עשרה וחצי, כשהתקרבותי לדעת רבנו ז"ל, עבדתי מאד מאד קשה להבין את ה"לקוטי-מוהר"ן", ולכן שקדתי והתמדתי הרבה בשיחותיו הקדושות של רבנו ז"ל, וכן יש המון מאמרים קטנים קלים להבין בתוך ה"לקוטי-מוהר"ן", תלמד אותם קדם, ותראה שזה לא כל-כך קשה.

והעולה על הכל, שְׁכַל חֲסִידוֹת בְּרִסְלָב תְּלוּיָהּ בּוֹ, זֶה שִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ. וְאָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק ב', סימן כה): הַהֲתַבּוּדוֹת הֵיא מַעֲלָה עֲלֵיוֹנָה וְגִדּוּלָה מִן הַכֹּל, דְּהֵינּוּ לְקַבֵּעַ לוֹ עַל-כָּל-פָּנִים שָׁעָה אוֹ יוֹתֵר לְהַתְּבַדֵּד לְבַדּוֹ בְּאַיִזָּה חֶדֶר אוֹ בַשָּׂדֶה, וּלְפָרֵשׁ שִׁיחָתוֹ בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ בְּטַעֲנוֹת וְאִמְתְּלוֹת בְּדַבְרֵי חַן וְרִצּוֹי וּפְיוּס, לְבַקֵּשׁ וּלְהַתְּחַנֵּן מִלְּפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ, שִׁיקְרָבוּ אֵלָיו לְעַבּוֹדָתוֹ בְּאַמֶּת. וְתַפְלָה וְשִׁיחָה זֹו תְּהִיָּה בְּלִשׁוֹן שְׂמֵדָבָרִים בּוֹ וְכוּ', וְהִנְהִיָּה זֹו הֵיא גְּדוּלָּה בְּמַעֲלָה מְאֹד מְאֹד, וְהֵיא דְרָךְ וְעֵצָה טוֹבָה מְאֹד לְהַתְּקַרֵּב אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, פִּי זֹאת הֵיא עֵצָה כְּלִית, שְׁכוּלָלֶת הַכֹּל. פִּי עַל כָּל מָה שִׁיחֲסֹר לוֹ בְּעַבּוֹדַת הַשֵּׁם, אוֹ אִם הוּא רְחוּק לְגַמְרֵי מַכֹּל וְכֹל מַעֲבּוֹדָתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, עַל הַכֹּל יִפְרֵשׁ שִׁיחָתוֹ וַיִּבְקֵשׁ מֵאִתּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְאִפְלוּ אִם לִפְעָמִים נִסְתַּתְּמִין דְּבָרָיו, וְאִינוּ יְכוּלִּים לְפַתַּח פִּיו לְדַבֵּר לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ כָּלֵל, אַף-עַל-פִּי-כֵן זֶה בְּעֵצְמוֹ טוֹב מְאֹד, דְּהֵינּוּ הִתְכַּנֵּה שְׁהוּא מוֹכֵן וְעוֹמֵד לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְחָפֵץ וּמְשִׁתַּקֵּק לְדַבֵּר, אַף שְׁאִינוּ יְכוּלִּים, זֶה בְּעֵצְמוֹ גַּם-כֵּן טוֹב מְאֹד, וְגַם יוֹכֵל לְעֲשׂוֹת לוֹ שִׁיחָה וְתַפְלָה מְזֵה בְּעֵצְמוֹ. וְעַל זֶה בְּעֵצְמוֹ יִצְעַק וְיִתְחַנֵּן לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ, שְׁנִתְרַחַק כָּל-כָּף, עַד שְׁאִינוּ יְכוּלִּים אִפְלוּ לְדַבֵּר, וַיִּבְקֵשׁ מֵאִתּוֹ יִתְבַּרֵּךְ רְחִמִים וְתַחֲנוּנִים, שִׁיחְמַל עֲלָיו וַיִּפְתַּח פִּיו, שִׁיּוֹכֵל לְפָרֵשׁ שִׁיחָתוֹ לְפָנָיו וְכוּ' וְכוּ'.

הַקְּרוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאִנִּי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתִּהְיֶה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְגֹּה — תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' שמט.

בתי היא ילדה מקסימה, מלאת חן ובעלת חסד,
אך איננה מצליחה בלמודים. עד כמה ללחץ
עליה?

שאלה:

מאת שילת: בתי היא ילדה מקסימה ומלאת חן
ויראת שמים. היא גם בעלת חסד, ועוזרת הרבה
לנשים עם ילדים. המורות בתיכון אומרות שהיא לא
לומדת טוב, לא מכינה שעורים, ולא מצליחה
במבחנים. בתי טוענת, שלא מפריעה לה שהיא לא
לומדת טוב.
שאלתי היא: עד כמה צריך ללחץ עליה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וישב, כ"א כסלו ה'תשע"ג.

שלום רב אל שילת תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

לא פדאי לדחק את הבת יותר מדי, העקר שהיא בת
מקסימה ומלאת חן ויראת שמים, והעולה על הכל — שהיא
בעלת חסד, ועוזרת לזולת, זה יותר מהכל.

את צריכה לדעת, שיש ילדים שקשה להם לתפס את
החומר שמלמדים אותם, בשביל זה לא מגיע להם תליה וכו',

ולא מגיע להם השפלות בשום פנים ואופן, אדרבה את צריכה רק לעודד ולשמח את הבת, ולתת לה המון מחמאות, שיש לה המדה היקרה של חסד, אשר באמת רק זה חשוב בעיניו יתברך, כמאמרם ז"ל (ילקוט הושע, רמז תקכב): אמר הקדוש-ברוך-הוא, חביב עלי חסד שאתם גומלים זה לזה יותר מכל הזבח שזבח שלמה לפני [אלף עולות]; ואמרו (ילקוט תהלים, רמז תתלד): אמר רבי סימון, בשעה שבא הקדוש-ברוך-הוא לברא אדם הראשון, נעשו המלאכים פתות פתות, מהם אומרים יברא ומהם אומרים אל יברא; חסד אומר: יברא — שהוא גומל חסדים; הרי שלף לפניך, שחסד מאד מאד חשוב בעיניו יתברך, ולכן אל תפסיקי מלתת מחמאות לבת שלף, ואם היא לא יכולה לקלט את הלמודים — לא נורא, אזי לא תהיה רבנית... העקר שתהיה עקרת בית טובה, תוכל לבשל ולתפור וכו' וכו', ותרוי רב נחת דקדשה ממנה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפני — תשפילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' שנ.

אני פהו, ויש לי צער גדול, שאינני יכול להתפלל בקברי צדיקים. האם יש היתר פלשהו עבורי?

שאלה:

מאת אברהם: לכבוד הצדיק יסוד עולם מוהרא"ש שליט"א, אני מתפלל בכל עת לרפואתכם. אני כהן ותמיד כשאני נוסע עם קבוצת חברים לקברי צדיקים, כלם נכנסים, ואני נשאר בחוץ. אני מרגיש כחטן בין אבלים, וזה מצער אותי, כי כשמשתטחים על הציון, התפללות הן יותר עם לב והתעוררות. אני יודע שזה לא כל-כך פשוט מבחינה הלכתית, אבל אני שואל, כי אולי יש שיטה שאפשר לסמך עליה בענין זה, כגון: "קברי צדיקים אינם מטמאים" וכדומה, ולכל הפחות בקברי התנאים כמו שמעון הצדיק, רבי יהודה בר עילאי, רבי מאיר בעל הגס וכדומה, או צדיקים קדמונים, שהחזקו לשרפי מעלה אצל כלל ישראל, כמו האריז"ל וכדומה. אהיה אסיר תודה להצדיק אם יוכל לומר לי מה לעשות.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וישב, כ"א כסלו ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אברהם, נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

כהן אסור לו להכנס בשום פנים ואפן בקברי צדיקים,

ומה שְׁאָמְרוּ: 'קִבְרֵי צְדִיקִים אֵינָם מְטַמְּאִים', זֶה רַק בְּמִקּוֹמוֹת שְׂאִין שְׁמָה קְבָרִים אַחֲרֵים, כְּגוֹן: אֶצֶל רַבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי, וְאֶצֶל רַבֵּי מְאִיר בַּעַל הַגֵּס, שֵׁישׁ לְהֵם אֶהֱל בַּנְּפֹרֵד, וְאִין סְבִיבָם שׁוּם קְבָרִים, אֲזִי אֵלוֹ שְׁמֵתִירִים לַכְּהָנִים לְהַכְּנֵס, זֶה רַק בְּמִקּוֹם הַזֶּה, אֲבָל לֹא בַּשָּׂאָר הַמִּקּוֹמוֹת, כְּגוֹן: אֶצֶל הָאֲרִיז"ל שְׁמִכְרָחִים לַעֲבֹר הַמּוֹן קְבָרִים עַד שְׁמַגִּיעִים לְשֵׁם, וְכֵן אֶצֶל הַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע, צְרִיכִים לַעֲבֹר הַרְבֵּה קְבָרִים עַד שְׁמַגִּיעִים אֶל צִיוֹנוֹ, וְלִכֵּן שֵׁם אִין שׁוּם הַתֵּר כִּלְל לַכְּהֵן לְהַכְּנֵס, וּבְשׁוּם פָּנִים וְאִפֵּן לֹא כְּדַאי לָךְ לְחַלֵּל אֶת הַכְּהֵנָה שְׁלֹךְ, אִם אַתָּה כֹּהֵן מִיַּחַס.

הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׁתַּרְגִּיל אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת גְּמוּרָה. וְדַע לָךְ, שְׁמַלְא כָּל הָאֲרָץ כְּבוֹדוֹ, וְהוּא מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין, וְהוּא נִמְצָא וְאִין בְּלַעֲדָיו נִמְצָא, וְלִכֵּן פֶּתַח פִּיךָ, וְתַרְבֵּה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּמְשִׁיךָ עַל עֲצֻמְךָ הָאֶרֶת שְׁכִינַת עֲזוֹ יִתְבַּרְךָ, וְאִין טוֹב מְזֶה שְׂאָדָם מְרַגֵּיל אֶת עֲצֻמוֹ לְשִׁיחַ וּלְסַפֵּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לִבּוֹ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְאִז אֵיפֹה שֶׁהוּא רַק לֹא הוֹלֵךְ, מְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וּכְבָר אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (שיחות־הַר"ן, סימָן קנ"ד), שְׁעַקֵּר מֶה שֶׁהִגִּיעַ לְמַדְרַגְתּוֹ הוּא רַק עַל־יְדֵי עֲנִין פְּרָאסְטִיק (פְּשִׁיטוֹת), שֶׁהִיָּה מְדַבֵּר הַרְבֵּה, וּמְשִׁיחַ הַרְבֵּה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, וְאָמַר תְּהִלִּים הַרְבֵּה בַּפְּשִׁיטוֹת, וְעַל־יְדֵי־זֶה דִּיקָא הִגִּיעַ לְמָה שֶׁהִגִּיעַ, וְאָמַר: אִם הִיִּיתִי יוֹדֵעַ, שֶׁהִשְׁם יִתְבַּרְךָ יַעֲשֶׂה מִמּוֹנִי מֶה שְׂאֵנִי עֲתָה, דִּהְיִנוּ חַדוֹשׁ כְּזֶה, הִיִּיתִי עוֹשֶׂה בְּיוֹם אֶחָד מֶה שֶׁעָשִׂיתִי בְּשָׁנָה כְּלָה (כְּלוּמַר שֶׁהִיָּה מְזַדְרָזוּ כְּל־כֶּף בַּעֲבוּדְתּוֹ, עַד שֶׁמָּה שֶׁהִיָּה עוֹשֶׂה וְעוֹבֵד הִשְׁם יִתְבַּרְךָ בְּשָׁנָה כְּלָה הִיָּה עוֹשֶׂה בְּיוֹם אֶחָד), וְהִיָּה מִתְגַּעְגַּע מְאֹד אַחַר מַעֲלַת הָעֲבוּדָה שֶׁל פְּרָאסְטִיק (פְּשִׁיטוֹת)

בְּאֵמֶת, וְאָמַר: אֵי אֵי פְּרָאסְטִיק. גַּם אָמַר, שְׁדַבֵּר עִם כַּמָּה צְדִיקִים גְּדוֹלִים וְאָמְרוּ גַם-כֵּן שֶׁלֹּא הִגִּיעוּ לְמִדְרַגָּתָם, כִּי אִם עַל-יְדֵי עֲנִיַן פְּרָאסְטִיק, שֶׁעֲסָקוּ בְּעִבּוּדְתָם עֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ בְּפִשְׁטוּת גְּמוּרָה בְּהִתְבּוּדָדוֹת וְשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנֵנוּ וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא הִגִּיעוּ לְמָה שֶׁהִגִּיעוּ, אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה לְקַיֵּם אֶת זֶה בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוּת גְּמוּרָה, וְאִזּוּ יִגִּיעַ אֶל עֲנִינֵנוּ, שְׁבִשְׁבִיל זֶה יֵרְדֶה נִשְׁמָתוֹ לְזֶה הָעוֹלָם.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלְתִּי שְׂאֵנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתִּהְיֶה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁפִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' שנה.

רַבֵּנוּ ז"ל אָמַר, שְׂמִי שְׂיָבוֹא אֶל צִיּוֹנוּ, הוּא יִמְשֹׁךְ אוֹתוֹ בְּהַפְּאוֹת, וְיוֹצִיא אוֹתוֹ מִהַגִּיחָנוּם. הֲאִם זֶה שִׁיךְ גַּם לְנָשִׁים?

שאלה:

מֵאֵת אַבִּישָׁג: שָׁמַעְתִּי הִרְבָּה דְּבוּרִים עַל גְּוַעְדָן וְעַל גִּיחָנוּם, וְאֲנִי מִפְּחָדַת מְזֶה מְאֹד. אֲנִי בְּרִסְלָבִית, וְשָׁמַעְתִּי שֵׁשׁ דְּבוּר מְרַבְּנוּ, שֶׁאָמַר שֶׁהוּא יִמְשֹׁךְ אֶת כָּל חֲסִידָיו בְּפִאוֹת, וְיוֹצִיא אוֹתָם מִהַשָּׂאוֹל תַּחְתִּית. הֲאִם רַבֵּנוּ הִתְכוּן גַּם לְנָשִׁים?

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, כ"א כֶּסֶלױ ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל אַבִּישַׁג תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כב), שֶׁהֲגִן־עַדָּן וְהִגִּיהֵנוּם הֵם בְּזֵה הָעוֹלָם, וְלִכֵּן צָרִיכִים יוֹתֵר לִפְחֹד מִהִגִּיהֵנוּם שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה, מֵאֲשֶׁר הִגִּיהֵנוּם לְמַעֲלָה, כִּי כִשְׁבַר יִשְׂרָאֵל חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, אֵינן עֲלָיו שׁוֹם דִּין לְמַעֲלָה, כְּמֵאמָרָם ז"ל (סִפְרֵי שׁוֹפְטִים): כְּשֵׁיִשׁ דִּין לְמַטָּה אֵינן דִּין לְמַעֲלָה; וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן טו): כְּשֵׁאָדָם שׁוֹפֵט אֶת עַצְמוֹ בְּזֵה הָעוֹלָם, עַל־יְדֵי־זֶה מוֹרִיד מִמֶּנּוּ אֶת מִדַּת הַדִּין, וְהִקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מוֹחֵל לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו, וְכִשְׁבַר יִשְׂרָאֵל מִתּוֹדָה עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו, הִקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מוֹחֵל לוֹ עַל הַכֹּל, כְּמֵאמָרָם ז"ל (תּוֹרַת כֹּהֲנִים בַּחֲקָתִי): אָמַר הִקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁמִיד שֶׁהֵם מִתּוֹדִים עַל עֲוֹנוֹתֵיהֶם, מִיד אֲנִי חוֹזֵר וּמְרַחֵם עֲלֵיהֶם, שֶׁנֶּאֱמַר (וַיִּקְרָא כו): "וְהִתְוַדּוּ אֶת עֲוֹנֵם וְאֶת עֲוֹן אֲבוֹתֵם בְּמַעֲלָם אֲשֶׁר מַעַלּוּ"; וְכָתַב הַרְמַב"ם (פְּרָק א' מֵהַלְכוֹת תִּשׁוּבָה, הִלְכָה א'): כָּל מִצְוֹת שֶׁבִּתּוֹרָה בֵּין עֲשֵׂה בֵּין לֹא תַעֲשֶׂה, אִם עָבַר אָדָם עַל אַחַת מֵהֵן בֵּין בְּזִדּוֹן בֵּין בְּשִׁגְגָה, כְּשֵׁיַעֲשֶׂה תִּשׁוּבָה וַיָּשׁוּב מִחֻטְאוֹ, חַיֵּב לְהִתְוַדּוֹת לִפְנֵי הָאֵל בְּרוּךְ הוּא, שֶׁנֶּאֱמַר (בַּמִּדְבָּר ה'): "אִישׁ אוֹ אִשָּׁה כִּי יַעֲשׂוּ וְגו', "וְהִתְוַדּוּ אֶת חַטָּאתֵם אֲשֶׁר עֲשׂוּ" — זֶה וְדוּי דְבָרִים. וְדוּי זֶה מִצְוַת עֲשֵׂה, כִּיצַד מִתְוַדִּין? אֹמֵר: אֲנִי הַשֵּׁם, חַטָּאתִי, עֲוִיתִי, פָּשַׁעְתִּי לִפְנֵיךָ, וְעֲשִׂיתִי כִּךָ וְכָךְ, וְהָרִי גַחְמָתִי וּבִשְׁתִּי בְּמַעֲשֵׂי, וְלַעֲוֹלָם אֵינִי חוֹזֵר לְדַבֵּר זֶה, וְזֶהוּ עֲקָרוֹ שֶׁל וְדוּי. וְכֹל הַמְרַבֵּה לְהִתְוַדּוֹת, וּמֵאֲרִיף בְּעֵנָן זֶה, הָרִי זֶה מִשְׁבַּח.

וְלִכְּנֵן כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל שֶׁשָּׁב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה בְּלֵב אֱמֶת וְלֵב נְכוֹן, וּמִתּוֹדָה בְּכָל יוֹם עַל חַטָּאיו וְעוֹנוֹתָיו הַמְרִבִּים שֶׁעָשָׂה וְכוּ' וְכוּ', הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִיָּד מְקַבֵּל אֶת תְּשׁוּבָתוֹ, וַיִּפְטַר מִדִּינָהּ שֶׁל גֵּיהֲנוֹם, וְלִכְּנֵן לֵךְ לַפְּחַד מִהַגִּיהֲנוֹם לַמַּעֲלָה, אִם אֶת חוֹזֶרֶת בְּתִשׁוּבָה אֱמֶתִית.

אָבֵל מֵה שֶׁפֶן צְרִיכִים לַפְּחַד מִהַגִּיהֲנוֹם שֶׁל מָטָה, שְׁאָמַר רַבְּנֵינוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קיט), שֶׁכָּל בְּנֵי הָעוֹלָם כֻּלָּם מְלֵאִים יְסוּרִים, אִין גַּם אֶחָד שֶׁיִּהְיֶה לוֹ עוֹלָם הַזֶּה, וְאֶפְלוּ הָעֲשִׂירִים הַגְּדוֹלִים וְאֶפְלוּ הַשָּׂרִים, אִין לָהֶם שׁוֹם עוֹלָם הַזֶּה כָּלֵל, כִּי כָּל יְמֵיהֶם כְּעֵס וּמְכַאוּבוֹת, וְכֻלָּם מְלֵאִים טְרָדוֹת וּדְאָגוֹת וְעֲצָבוֹת וַיִּגּוֹן וְאִנְחָה תָּמִיד, וְכָל אֶחָד יֵשׁ לוֹ יְסוּרִים מִיַּחֲדִים, וְאִין גַּם אֶחָד מִכָּל הָעֲשִׂירִים וְהַשָּׂרִים, שֶׁיִּהְיֶה לוֹ הַכֹּל כְּסֹדֵר כְּרִצּוֹנוֹ תָּמִיד, וְכֻלָּם כְּאֶחָד מְלֵאִים יְסוּרִים וּדְאָגוֹת תָּמִיד, וְזֶה בְּרוּר וַיְדוּעַ לְכָל מִי שֶׁבָּקִי קִצַּת בָּהֶם וּבְדַרְכֵיהֶם. וְאֶפְלוּ מִי שֶׁנִּדְמָה לוֹ, שֶׁיֵּשׁ לוֹ הָעוֹלָם הַזֶּה בְּשִׁלְמוֹת, וַיֵּשׁ לוֹ כָּל הַתַּעֲנוּגִים, עֵשֶׂר וּנְכֻסִים וְכָבוֹד וְהוֹן רַב וְאַרְמוֹנִים גְּדוֹלִים, וְכֻלָּם נִפְלְאִים וְתַכְשִׁיטִין וְסִגְלַת מְלָכִים וְכוּ' וְכוּ', אִם יִסְתַּכְּלוּ בּוֹ טוֹב טוֹב, יִרְאוּ שֶׁגַּם הוּא מְלֵא כְּעֵס וּמְכַאוּבוֹת הַרְבֵּה תָּמִיד בְּכַמָּה מִיְּנֵי אֶפְנִים וְעִנְיָנִים, וְכִמוֹ שְׁאָמַר שְׁלֵמָה הַמְּלִיךָ (קַהֲלַת ב'): "גַּם כָּל יָמָיו כְּעֵס וּמְכַאוּבוֹת", וְכַתִּיב (אִיּוֹב יד): "אָדָם לְעֵמֶל יוֹלֵד קֶצֶר יָמִים וּשְׁבַע רִגְזוֹ", וְזֶה כּוֹלֵל כָּל בְּנֵי-אָדָם שֶׁבָּעוֹלָם מְקַטֵּן וְעַד גְּדוֹל, כִּי כֻלָּם נוֹלְדוּ לְעֵמֶל, וּמְלֵאִים רִגְזוֹ וְיְסוּרִין, וְאִין שׁוֹם יֵצֵה וְתַחֲבוּלָה לְהַנְצִיל מֵעֵמֶל וַיִּגּוֹן הַזֶּה, כִּי אִם לְבָרַח לְהִשָּׁם יִתְבַּרֵךְ וְלַעֲסֹק בְּתוֹרָה. וְכִמוֹ שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרֵאשִׁית וְבַדָּה, פָּרָשָׁה יג, סִימָן ז'): "אָדָם לְעֵמֶל יוֹלֵד", 'אֲשֶׁרִי מִי שֶׁעֵמְלוֹ בְּתוֹרָה', הֵינּוּ מֵאֲחֵר שֶׁכָּל אָדָם נוֹלֵד לְעֵמֶל, וְאִי אֶפְשָׁר לְהַמְלִיט מִזֶּה בְּשׁוֹם אֶפֶן, אֶפְלוּ

אם יהיה לו כל חללי העלמא, בודאי יהיה לו עמל ויסורין ודאגות הרבה, על-פני החכם עיניו בראשו, שיהפך העמל לעמל של תורה, אשר בשביל זה נולד שיעמל בתורה, ואז אשרי לו, כי נצל מעמל העולם הזה, וזוכה לחיי עולם הבא.

כל זה שייך לגבר, אבל אשה יש לה את המצוות שלה, ובפרט מצות החסד שאשה צריכה לעסק בזה, שאז הקדוש-ברוך-הוא מצילה מדינה של גיהנום של העולם הזה, כי ככל שאשה עוזרת לזולת, כן היא נצלת מהגיהנום של העולם הזה, כי הגיהנום כאן למטה הוא מאד מאד מר, אנשים מקנאים אחד בהשני, ועושים רשעות אחד להשני, שמים רגל אחד להשני וכו' וכו', אבל אם אשה רק עוסקת בעשיית חסד, אז היא מהפכת את הגיהנום של העולם הזה לגן-עדן, וכן גבר אם הוא מרבה בלמוד התורה הקדושה, וקיום מצוות מעשיות, על-ידי-זה מהפך את הגיהנום של העולם הזה לגן-עדן.

מה שאת שואלת שרבנו ז"ל אמר, שכל מי שיבוא אל הציון שלו יוציאו בפאות מהשאול תחתיות ומתחתיו, האם זה שייך גם לנשים? בודאי זה שייך גם לנשים, כי רבנו ז"ל מתנה לכלל נשמות ישראל, ולכלל העולם כלו.

כשנסעתי בפעם הראשונה אל ציון רבנו ז"ל בשנת תשכ"ו, אז היה מאד מאד חמור — כל תזוזה הכי קטנה לעשות נגד המשטר הקומוניסטי ששלט בכל רוסיה, אזי הצרכו קדם כל לטוס למוסקבה, שזו היתה עיר הבירה של כל רוסיה, ומשם לנסע אל שדה התעופה בין עירוני, ומשם לנסע לקיב, שהיתה אז תחת ממשלת רוסיה, ושמה היו צריכים להתאכסן רק במלון מטעם האינטוריסט (שכמוכן זה

הק.ג.ב), ואחר-כך לבקש רשיון לנסע לאומן, ונתנו רשיון פעם פן פעם לא, רק על שעתים שלש לנסע לאומן וזה הכל, ולחזור תכף-וימיד למלון בקיב, ולמחרת עוד פעם לבקש רשיון חדש, ואז כשנסעתי בפעם הראשונה, נסעתי עם עוד כמה מאנשי שלומנו, ופגשנו על שדה התעופה במוסקוה עתונאי אפיקורוס ידוע, החתן של 'שלום עליכם', שהיה גם-כן מין ואפיקורוס, והוא כשראה פתאם במוסקוה קבוצת יהודים, מאד התלהב, ושאל: מאיפה אתם יהודים? לאיפה אתם נוסעים? וענה לו אחד מאנשי שלומנו: אל ציון רבנו ז"ל באומן, והציע לו: בוא גם אתה תסע אל ציון רבנו ז"ל, וגם לך יהיה תקון וכו'. אז ענה בצניניות ובליצנות: הרי אין לי פאות שרבנו יוציא אותי, ענה לו זה מאנשי שלומנו: אבל אננים יש לך... אם אתה תבוא אתנו אל הציון של רבנו ז"ל, אני מבטיח לך שיתפס אותך הדרך האננים, ויוציא אותך מהשאול תחתית.

הכלל שלא צריכים להתבלבל מכל זה, רבנו ז"ל הבטיח לנו הבטחה חזקה מאד עם שני עדים נאמנים, ואמר: מי שיבוא אל הציון שלו, ויתן פרוטה לצדקה עבורו, ויאמר את העשרה מזמורי תהלים שנקראים "תקון הכללי", אפלו אם עצמו וגבהו חטאיו ופשעיו, יוציאו מהשאול תחתית, וזה שיף לכל אחד ואחת.

ולכן אשרי מי שזוכה להיות על-כל-פנים פעם אחת בחייו אצל ציון רבנו ז"ל, ויזכה לתת שמה פרוטה לצדקה, ויגיד את העשרה מזמורי תהלים הנקראים "תקון הכללי", ובודאי רבנו ז"ל יעשה את שלו, ולא צריכים להתבלבל משום דבר ומשום בריה שבעולם, כי זו הבטחה מחלטת מרבנו ז"ל ששונה כל הון דעלמא, וכל זמן שאדם חי צריך

להתישב בדעתו אם יש מקום אחד בעולם, שגנוז צדיק קדוש ונורא מאד, והבטיח הבטחה פזו, בודאי ראוי לנסע מסוף העולם ועד סופו, ולבזבז כמה כסף שרק עולה, העקר להיות שמה אצל הציון הקדוש והנורא הזה, ולומר את העשרה מזמורי תהלים הנקראים "תקון הכללי".

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפני — תשפילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' שנה.

המשדך שלי שקר שהוא רוק, וגליתי שהוא התחתן והתגרש פעמים. האם להמשיך בקשור?

שאלה:

מאת ליאורה: שלום לכבוד הרב.

שאלתי את הרב (בשאלה א' רחצ) לגבי שדוף. הרב נתן לי את ברכתו לשדוף, והציע לי לא לעכב את זה, ולהתקדם לחתונה.

הענן הוא שלא ספרתי לרב משהו מאד חשוב: כפי שפתבתי אני בגיל שלשים ושש, ונמצאת בשדוף כבר זמן רב. כשהפננו, הבחור אמר לי שהוא רוק, ואף הראה זאת בתעודת הזהות שלו. עם הזמן הוא גלה לי שהוא למעשה גרוש פעמים, רק שמעולם לא נרשם לצרף הנשואין או הגרושין ברבנות. כששאלתי אותו: מדוע הוא לא נרשם, הוא טען, שזה בגלל שהוא לא

מַצְמִין בַּמַּמְסָד, אִךְ הוּא מוּכָן לְהִרְשֵׁם אִם אֶחָפֵץ בְּכֶךָ. יֵשׁ עָלַי לַחֲץ רַב מִפָּאֵת הַגִּיל, וְלִמְרוֹת שֶׁהִתְרַעַמְתִּי מְאֹד עַל כֶּךָ שֶׁהוּא הוֹנֵה אוֹתִי כֶּךָ, נִקְשַׁרְתִּי אֵלָיו מְאֹד. הוּא טוֹעֵן כָּל הַזְּמַן, שֶׁאֲשֶׁה צְרִיכָה לְהִיּוֹת מְבֹטְלָת אֶל בַּעֲלָהּ בְּכָל דְּבַר וְדְבַר, וְאֲנִי יוֹדַעַת שֶׁבְּאֲמֹת לְאֲמַתָּה זֶה נִכּוֹן, אָבֵל אֲנִי לֹא מוּכַנָּה שְׂיִרְמוּ אוֹתִי.

כְּשֶׁבִקְשָׁתִי מִמְּנוּ טְלָפוֹנִים לְכַרֵּר מְעַט עַל אַפֵּן נִשׁוּאִיו הַקְּוֹדְמִים, הוּא טֹעֵן שֶׁזֶה מְבִיךְ אוֹתוֹ, וְשֶׁזֶה הֵינָה כְּבֹר לִפְנֵי עֶשֶׂר שָׁנִים, וְהִתְעַקֵּשׂ שָׁאֵם אֲנִי רוֹצֶה, אִזּוֹ אֲדַבֵּר עִם מְשַׁפְּחָתוֹ. דְּבַרְתִּי עִם מְשַׁפְּחָתוֹ, וְהֵם אוֹמְרִים שֶׁיֵּשׁ לוֹ לֵב טוֹב.

אֲשַׁמַּח לְשִׁמְעַ אֶת דַּעְתּוֹ שֶׁל הָרַב שׁוֹב, כִּי אֲנִי לֹא יוֹדַעַת מַה לַעֲשׂוֹת. תּוֹדָה רַבָּה.

תשובה:

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֻדְר וַיִּשָּׁב, כ"א כֶּסֶלּוֹ ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל לִיאוֹרָה תַחֲנִיָּה.

לְנִכּוֹן קִבְּלִיתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

כְּתוּב אֶצֶל שְׁמוּאֵל הַנְּבִיא (שְׁמוּאֵל-א' טז, ז): "הָאָדָם יִרְאֶה לְעֵינָיו, וְהַשָּׁם יִרְאֶה לְלִבָּב", כְּשֶׁבָּא רוּק אוֹ רוּקָה לְבִקֵּשׁ בְּרָכָה לְמִצָּא אֶת הַזְּוִיג, בְּוִדָּאֵי אֲנִי מְבָרֵךְ וּמְתַלַּל שְׂמִימָצָאוֹ מֵהַ שְׂוִיתָר מֵהָר אֶת זְוִיגָם, וּבִפְרֻט כְּשֶׁהַגִּיל כְּבֹר מְאֹד, בְּוִדָּאֵי תַכְף-וּמְיָד צְרִיכִים לְהִתְחַתֵּן לְשֵׁם שָׁמַיִם, וְלֹא לְשָׂאֵל הַרְבֵּה שְׂאֵלוֹת, וְכֶךָ אֲנִי נוֹהֵג, כִּי רַבְּנוּ ז"ל הִקְפִּיד מְאֹד מְאֹד לְהִתְחַתֵּן מֵהַ שְׂוִיתָר מֵהָר, וְלֹא לְהִיּוֹת חֲצִי גוּף וְכוּ', כִּי אָדָם הַשָּׁלֵם זֶה רַק מִי שֶׁהִתְחַתֵּן, וְלִכֵּן אִם בִּקְשָׁתְךָ בְּרָכָה, בְּוִדָּאֵי אֲנִי מְבָרֵךְ אוֹתְךָ, וּמְזַרְזוֹ אוֹתְךָ לְהִתְחַתֵּן מֵהַ שְׂוִיתָר מֵהָר.

אבל לא אמרת שהאיש הזה רמאי וצבוע וכו', גרוש פּעמִים, ועוד התחתן בנשואין פסולים וכו', פי אם זה לא היה דרף רב, רחמנא לצלן, מי יודע אם הקדושין בכלל קדושין, ומכל שכן הגרושין פשוטה לא בבית-דין, זה לא גרושין כלל, אזי הוא עדין נקרא נשוי וכו', ולכן אדם שהוא לא אמין והוא גם רמאי, משקר במצח נחושה וכו', ואם לא מספיק, הוא כבר טוען, "שאשה צריכה להיות מבטלת אף בעלה בכל דבר ודבר", כאלו זה אוֹלְטִימְטוּם — אוי ואבוי לך אם לא תעשי את רצוני וכו', אזי אני שואל אותך: איך את יכולה להיות קשורה אליו מאד וכו'? ואיך את רוצה להתחתן עם אדם כזה!?

בחור רוק או רוקה פשמתבגרים, אסור להם להיות בּרְנָנִים, אלא תכף-ומיד להתחתן לשם שמים, אבל לא עם אחד שהוא בכלל לא אמין וכו', ומשקר במצח נחושה וכו', ומי יודע כמה פעמים כבר התחתן, ואפלו לא התגרש, פי אם הוא לא מאמין בממסד הדתי, איך יכולים להאמין לו שהוא גרוש!?

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שתקחי את עצמך בדין, ויזמין לך בחור משרש נשמתך, ושיהיה אמין, ושתהיה ביניכם אהבה ומשיכה גדולה, והכל יסתדר על הצד הכי טוב.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' שנג.

מהם הדברים שצריכים לבדק אצל בן הזוג שמציעים לי? האם צריכים להתחשב בהשקפת העולם?

שאלה:

מאת רז: לכבוד הצידיק מוהרא"ש שלום רב. אני מאחל לך בריאות איתנה, ושתמשיך להשקות אותנו ממיימי הנחל.

רציתי לשאל כמה שאלות לגבי שדוכים. א. הבנתי שהצידיק אמר שצריכים לחפש בבת הזוג שלשה דברים: 1. בריאות גופנית ונפשית. 2. משיכה בין בני הזוג. 3. ומה הרצון שלהם להתקרב לה'. האם השקפת עולם כמו למשל איך לגדל את הילדים — האם בבית ספר ממלכתי דתי או בישיבה, ועל שרות הילדים בצבא או לא — צריכות להשפיע?

ב. איך אפשר לדעת, שמישהי היא באמת משרש נשמת, ושהיא הכי מתאימה לי?

ג. כמה השתדלות צריך לעשות, כלומר האם לפנות לשדכנים או שלא צריך, ורק להתפלל מספיק? תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וישב, כ"א כסלו ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל רז, נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

האדם צריך להתחתן לשם שמים, כדי להנצל מעברות

וּחֲטָאִים, וְלִהְיוֹת בֵּית נֶאֱמָן בְּיִשְׂרָאֵל, וְשִׁיְצָאוּ מִמֶּנּוּ דוֹרוֹת יִשְׂרָאֵל מְבָרְכִים, וְזוֹ הַתְּכֵלִית שֶׁל הַחֲתֻנָּה, שְׂאֵשְׁתּוֹ תִשְׁמַר אוֹתוֹ מֵעֲבֻרוֹת חֲמוּרוֹת וְכוּ', וְשִׁילְדוֹ בָּנִים לְקִיָּם מִצְנוֹת פְּרוּ וּרְבוּ, וְלִמְלֵא אֶת הָאָרֶץ עִם נְשָׁמוֹת שְׂמִפְרִים אֶת הַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ-הוּא, וְזוֹ תְּכֵלִית הַבְּרִיאָה.

בְּדָאֵי צְרִיכִים לְבַדֵּק בְּרִיאוֹת גּוֹפְנִית וְנַפְשִׁית וְכוּ', אֶחָד לֹא מְחִיב לְקַחַת בְּעֵלְת מוּם וְכוּ', אוֹ בְּעַל מוּם וְכוּ', אֲבָל אֲנִי מְכַרְח לְהַגִּיד לָךְ, שְׂמִשְׁכָּה וְאַהֲבָה בָּאָה אַחֲרֵי-כֵן, כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב (בְּרֵאשִׁית כד, טו): "וַיִּקַּח אֶת רַבָּקָה וַתְּהִי לוֹ לְאִשָּׁה וַיֵּאָהֲבֶהָ", שְׂמִשְׁם לומְדִים שְׂקֵדִים צְרִיכִים לְהִתְחַתֵּן, וְאַהֲבָה בָּאָה מִמֵּילָא אַחֲרֵי-כֵן, וְכֵן נוֹהֵג בְּעוֹלָם הַחֲרָדִי, לֹא צְרִיכִים לְפַלְפֵּל וְכוּ', וְלַחֲקֹר הָאֵם הִיא מְשׁוֹרֵשׁ נְשָׁמָתִי? כִּי אֶת דְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶף אֶחָד לֹא יוֹדֵעַ, וְאֶף אֶחָד שְׂלֵא יִסְפֹּר לָךְ שְׂקָרִים וְדַמְיוֹנוֹת, שֶׁהוּא בְּקִי בְּזֵה וְכוּ'. וּבְעֵינַי הַשְּׂקָפָה צְרִיכִים לְבּוֹא לְהִסְכֵּם הַדְּדִי לְפָנַי שְׂמֵת־חַתָּנִים.

אֲנִי רָגִיל לֵאמֹר וְלִכְתֹּב לְרוֹנְקִים וְלְרוֹנְקוֹת מַה שְׂאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (יְבָמוֹת טג): נְחוּת דְּרַגָּא וְנָסִיב אִיתְתָּא, צְרִיכִים לְרַדַּת מְדֻרְגָּה, וְאִזּוּ מוֹצְאִים אֶת הַזְּוִוג, כִּי בְּדֶרֶךְ כָּל בַּחּוֹר אוֹ בַּחּוּרָה הֵם גְּאוֹתָנִים וְכוּ', וְלֹא מֵתָאִים לָהֶם לְקַחַת אֶת זֹאת אוֹ אֶת זֶה וְכוּ', אֲנִי הֵכִי חֲכָם וְהֵכִי יָפֵה וְכוּ', אֶקַּח אֶת זֶה?! אוֹ אֲנִי הֵכִי חֲכָמָה וְהֵכִי יָפֵה וְהֵכִי מְשַׁפֵּלֶת וְכוּ', אֶקַּח אֶת זֶה?! וְהֵם מְסִתּוֹבְבִים וּמְחַפְּשִׁים אֶת הַזְּוִוג שְׂלָהֶם כְּפִי הַדְּמִיוֹן שְׂנוֹכְנִס בְּכָל אֶחָד וְאֶחָת כְּאִלוֹ מִי יוֹדֵעַ מַה הוּא, וְהֵם מְחִיבִים שְׂיָבוֹא לָהֶם זׁוג מְשֵׁהוּ שְׂעֵדִין לֹא נִבְרָא וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה מְחַפְּשִׁים וְכוּ', וּמְסִתּוֹבְבִים וְיוֹצְאִים לְפָגִישׁוֹת — פֶּן וְאוֹלֵי אֲמָצָא אֶת בְּחִיר לְבָבִי שְׂיָבוֹא אֵלַי עַל סוּס לְבָן עִם שְׂקִים מְלֵאִין כֶּסֶף וְכוּ', וּבְשִׁבִיל זֶה הַבַּחּוֹר אוֹ הַבַּחּוּרָה

קח שו"ת א' שנד ברסלב

מחכים עד שיולד זוג כזה, ובין כך הם לא קולטים, שהזמן לא מחכה, כמאמר החכם: "הזהר מן הזמן, כי הוא אויב רע מאוד", עד שתופסים את עצמם, רואים שאנחנו כבר בגיל שלשים, ומה עושים עכשו? על זה באים חכמינו הקדושים, ונותנים לנו עצה (יבמות ג.ס): נחות דרגא ונסיב איתתא, תרדו מדרגה, ואל תחזיקו מעצמכם כל-כך בגדול וכו', ואז תמצאו בקלות בן זוג מה שיתאים לכם.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' שנד.

האם זה נכון, שאם לא מגישים בשר בסעדת הברית, לרף הנמול יהיה קשה ללמד תורה?

שאלה:

מאת אברהם: שמעתי שאומרים, שבסעדת ברית שלא מגישים בשר, הבן הנמול יהיה לו ראש קשה בלמוד תורה. האם זה נכון?

תשובה:

בעזרת השם ותבריך, יום רביעי לסדר וישב, כ"א כסלו ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אברהם, נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מנהג ישראל לעשות סעדה בשרית בעת ברית מילה, כי רק זה נקרא סעדה, אבל אי אפשר לומר דבר כזה, שאם לא נותנים סעדה בשרית בעת ברית מילה, אזי יקרה להבן מה שיקרה וכו', זה סתם דמיון, ואדרבה, אצל האשכנזים עושים את הברית מה שיותר מקדם בבקר, ואז בני-אדם אינם יכולים לאכל סעדה בשרית וכו', אזי נותנים חלבי ודגים, ואומרים שסעדת דגים גם-כן נקראת בשר, והכל כפי מנהג המקום, כי זה רק מנהג ולא הלכה, ולכן אסור לבלבל את עצמו מדברים כאלו, ומכל שכן שלא יפחידו אותך בפחדים של ה"קל וכו'.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שתרוה רב נחת דקדשה ממנו ומכל יוצאי חלציה.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

א' שנה.

רבנו אומר שצריכים להתפלל על כל מדה עד שזוכים לבטלה. איך אפשר להתפלל על אותו דבר כל-כך הרבה זמן?

שאלה:

מאת רז: לכבוד מוה"רא"ש שלום רב.
אני מאחל לכם בריאות איתנה ורק שמחה, ושתמשיכו להשקות אותנו ממימי הנחל.
ברצוני לשאל בנוגע למה שאומר רבנו בתורה נ"ב, שצריך ללכת להתבודד בליילה ולהתפלל על מדה אחת, עד שזוכה לבטל אותה, ואחר-כך להתפלל על

מדה נוספת, וכך להמשיך עד שמבטלים את כלן. איך אפשר להתבודד הרבה זמן על אותו דבר? האם הפונה לחזור על אותם דבורים, או בכל פעם לחדש דבורים חדשים?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת קדש לסדר וישב, כ"ג כסלו ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל רז, נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן נב), שצריכים קדם כל לבקש על מדה רעה אחת, עד שיזכה לבטל אותה וכו', ואחר-כך יבקש על מדה שניה, עד שיזכה לבטל אותה וכו', עד שיזכה את עצמו מפל המדות רעות, ואז יהיה פלי לקבל בו את עצם עצמיות אלקותו יתברך, ויהיה בטל ומבטל באין סוף ברוף הוא, ויהיה נכלל במחייב המציאות, שזו התמצית של התורה והמאמר הזה.

ולכן נשאלה השאלה, אדם שמלא מדות רעות וכו', על איזו מדה הוא צריך לבקש לבטל אותה, ולעקר אותה ממנו? אלא התרוץ הוא, שאדם צריך לבקש העקר על שמחה, שיהיה רק שש ושמת, וברגע שיש לאדם שמחה, ממילא נתבטלות ממנו כל המדות רעות שבעולם, וזוכה להכלל באין סוף ברוף הוא, כי אצלו יתברך נאמר (דברי-הימים א' טז): "עז וחדנה במקומו", ומוכא בזהר (תצוה קפד): תא חזי עלמא תתאה קימא לקבלא תדיר [בוא וראה העולם הזה עומד לקבל תמיד], והוא אקרי אבן טבא [והוא נקרא אבן טובה, כמו אבן מושכת שנקראת: מגנט], ועלמא עלאה לא יחיב

ליה אלא כגונא דאיהו קימא [והעולם הבא לא נותן אלא כמו שמכנים את עצמו מלמטה], אי איהו קימא בנהירו דאנפין מתתא [אם נמצאים תמיד בפנים שמחים מלמטה] כדין הכי נהירין ליה מעילא [כף מאירים לו מלמעלה אור וזיו וחיות ודבקות וכו'], ואי איהו קימא בעציבו [אבל אם אדם עומד בעצבות ובמרה שחורה], יתבין ליה דינא בקבליה [אזי ממשיך על עצמו דינים], כגונא דא (תהלים ק, ב): "עבדו את הו'ה בשמחה", חדוה דבר נש משיף לגביה חדוה אחרא עלאה [השמחה של אדם בזה העולם, ממשכת עליו שמחה מעולם הבא], הכי נמי האי עלמא תתאה, כגונא דאיהי אתערת הכי אמשיף מלעילא [כף הוא העולם הזה, כפי שאדם מתנהג בזה העולם, כף ממשיך על עצמו מעולם הבא].

ולכן כשאדם רק בשמחה, ומכריח את עצמו בכל הכחות להיות בשמחה, על ידי זה הוא ממשיך על עצמו שמחה מעולמות העליונים. ודע לך, שכל המדות רעות שיש באדם פעם ורציחה וכו', גאות וכבוד וכו', וכל התאוות רעות וכו', באות לאדם רק כשהוא בעצבות ובמרירות ובדפאון, כי אם האדם היה רק שש ושמח, היה ממילא מתבטלות ממנו כל המדות רעות והתאוות רעות, והיה שש ושמח עם כל נקדה טובה שיש בו מנקדת יהדותו.

ולכן צריכים לבקש תמיד רק על נקדת השמחה, ושתהיה לו שמחה — יהיה לו כבוד הכל, אשרי מי שאינו מטעה את עצמו בזה העולם כלל, ומבקש רק על שמחה, שאז ממילא יתבטל ממנו כל הרע, כי השמחה מבערת את כל הקלפות והרע וכו' וכו', וכמו שכתוב (תהלים קד): "אנכי אשמח בהו'ה", יתמו חטאים מן הארץ, ורשעים עוד אינם".

קיב שו"ת א' שנו ברסלב

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך שבת שלום וחנוכה שמח...

א' שנו.

**אני יודע שבימי חנוכה צריכים להיות בשמחה,
אבל מרב צרות, אני לא מסגל לשמח**

שאלה:

מאת חיים: שלום לכבוד קדשת אדמו"ר מוהרא"ש שליט"א.

הנה מגיעים אלינו ימי חנוכה, שהם אמורים להיות ימים של שמחה, הלל והודאה, אבל מרב צרות שיש לי, ומשברים בחיים הפרטיים, אני לא מסגל להיות בשמחה. אשמח אם תצדיק וכתב לי איך להתחזק בפרט בימים אלו. תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם ותבונך, יום ראשון לסדר מקץ, כ"ה כסלו (א' דחנוכה) ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל חיים, גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ב'), שיימי חנוכה הם ימי הודאה, כמו שאנו אומרים בתפילה: "וקבעו שמונת

ימים אלו בהלל ובהודאה, ועשית עמהם גם נפלא, ונודה לשמך הגדול", ובאמת כל בר ישראל אם רק יתבונן, יראה ויבין וישפיל את הנסים והנפלאות שהקדוש-ברוך-הוא עושה אתו בכל יום ויום, ואין לה אדם שלא נעשה עמו נסים. ואמרו חכמינו הקדושים (נדה לא.): לעולם אפלו בעל הגם אינו מפיר בנסו; כי הקדוש-ברוך-הוא עושה עם כל אחד ואחד נסים ונפלאות, והוא אפלו לא שם לב אל זה. כמאמרם ז"ל (שוחר טוב תהלים קו): אי אפשר לעולם בלא נסין ובלא פלאין. כיצד? אדם נתון על גבי המטה, והנחש בארץ לפניו, ובא לעמד, והרגיש בו הנחש, כיון שבא לתן רגלו עליו, ברח הנחש מפניו. ואינו יודע מה פלאים עשה הקדוש-ברוך-הוא עמו. ומי יודע? הקדוש-ברוך-הוא, שנאמר: "לעושה נפלאות גדולות לבדו", הוא לבדו יודע נסים ונפלאות שעושה עמנו; אדם יוצא היום מפתח ביתו אל הרחוב, וחוזר בריא ושלם לביתו, זה כבר גם בתוך גס, כי כל הדרכים בחזקת סכנה, ויש כל מיני מטרפים, שנוהגים בפראות וכו', ואנשים חפים מפשע נפגעים וכו'.

ולכן זה גם בתוך גס, שהקדוש-ברוך-הוא עושה עם כל אחד, והוא אפלו אינו קולט את הנסים שעושה עמו הקדוש-ברוך-הוא, וכן בגופו של אדם יש נסים ונפלאות בכל יום ובכל שעה ובכל רגע, כמאמרם ז"ל (שמות רבה, פרשה כד, סימן א'): בוא וראה כמה נסים עושה הקדוש-ברוך-הוא עם האדם, והוא אינו יודע, שאלולי היה אוכל פת כשהיא חיה, היתה יורדת בתוך מעיו ומשרטת אותו, אלא ברא הקדוש-ברוך-הוא מעין בתוך גרגרתו, שהוא מוריד את הפת בשלום; אדם חושב שזה טבע שאוכל וכולע את האכל וכו', ואינו שם לב לרטיבות שיש בתוך פיו וכו', שעולה לו רוק

וכו', וזה כמו מעין שבָּרָא לוֹ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוא בגְרוּנו, כְּדִי שְׁהֵאכֵל יֵרֵד בְּשָׁלוֹם, וְזֶה נִס בְּתוֹךְ נִס, אָדָם חוֹשֵׁב שְׁזֶה טָבֵעַ, וּבְרַגַע שְׁאָדָם מְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְהִסְתַּכֵּל רַק עַל הַחֲסָדִים שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוא עוֹשֶׂה אֹתוֹ בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה וּבְכָל רֵגַע, בְּזֶה הוּא מְמַשִּׁיף עַל עֲצָמוֹ אֶת הָאֹר הַגָּנוּז, לְהֵאֱמִין בַּחֲדוּשׁ הָעוֹלָם. וְכַמוֹכָא בְּדִבְרֵי מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל (לקוּטֵי-הַלְכוֹת, כְּבוֹד רַבּוֹ וְתַלְמִיד חֶכֶם, הַלְכָה ג', אוֹת יד), שֶׁעַקֵּר גַּר חֲנֻכָּה הוּא כְּדִי לְתַקֵּן אֶת הָאֱמוּנָה בְּשִׁלְמוֹת, עַל-יְדֵי רוּחַ נְבוּאָה, שֶׁמְקַבְּלִין מֵהַצְדִּיקִים הַגְּדוֹלִים בְּמַעֲלָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד, שֶׁנִּמְצָאִים בְּכָל דוֹר וָדוֹר, אֲפֹלו עֲתָה גַם עֲתָה.

וְעַקֵּר הָאֱמוּנָה הוּא לְהֵאֱמִין בַּחֲדוּשׁ הָעוֹלָם, שְׁזֶה אִי אֲפֹשֶׁר לְהַבִּין בְּשִׁכָּל בְּשׁוּם אִפְּן, כִּי אִם בְּאֱמוּנָה, שְׁכָל זֶה הוּא סוּד חֲנֻכָּה, כִּי הַיּוֹנִים רָצוּ לְעַקֵּר מֵעַם יִשְׂרָאֵל אֶת הָאֱמוּנָה הַפְּשׁוּטָה, עַד שֶׁגָּזְרוּ גְזֵרוֹת עַל גְּשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּבְכַרְט הַגְּזֵרָה שֶׁגָּזְרוּ (ראשׁ הַשָּׁנָה יח): מַלְכוּת יוֹן גְּזֵרָה שְׁלֵא לְהַזְכִּיר שֵׁם שָׁמַיִם עַל פִּיהֶם, וְכִשְׁגָּבְרָה מַלְכוּת חֲשָׁמוֹנָאִי וְנִצְחוּם, הִתְקִינוּ שִׁיְהִי מְזַכִּירִין שֵׁם שָׁמַיִם אֲפֹלוּ בְּשִׁטְרוֹת; הֵינּוּ זֶה לְעַמַּת זֶה אֲפֹלוּ עַל סֵתֶם שִׁטְר, לְהַזְכִּיר אֶת שְׁמוֹ יְתַבְּרָךְ, כִּי הַיּוֹנִים הִחֲשִׁיכוּ עֵינֵיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, לְהוֹצִיא לָהֶם כָּל זֵיק שֶׁל אֱמוּנָה בּוֹ יְתַבְּרָךְ, וְעַל-כֵּן נִקְרָא חֲנֻכָּה, שֶׁהוּא לְשׁוֹן הַתְּחִלָּה וְהַתְּחִדָּשׁוּת, הֵינּוּ שְׁעַל-יְדֵי מַצּוֹת גַּר חֲנֻכָּה, זוֹכִינן לְהֵאֱמִין בְּהַתְּחִלָּה וְהַתְּחִדָּשׁוּת הָרֵאשׁוֹן, דִּהֵינּוּ בַּחֲדוּשׁ הָעוֹלָם, שֶׁהֵשֵׁם יְתַבְּרָךְ בְּרָא עוֹלָמוֹ יֵשׁ מֵאִין הַמַּחְלֵט, שְׁזֶה עַקֵּר הָאֱמוּנָה, שְׁזוֹכִינן עַל-יְדֵי גַר חֲנֻכָּה, שְׁאֲנוּ מְדַלִּיקִים בְּכָל לַיְלָה וְלַיְלָה, וּמְאִירִים אֶת כָּל הַבַּיִת עִם הַשְּׂגָחַתוֹ הַפְּרָטִי פְּרָטִית, לִידַע וּלְהַוִּדַע שְׁאִין בְּלַעֲדֵיו יְתַבְּרָךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא.

וְלָכֵן רְאוּי לָנוּ לְהוֹדוֹת וּלְהִלָּל וּלְשַׁבַּח אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-

הוא, על הנסים והנפלאות שעשה ועושה ויעשה עמנו וכו'. ועל-כן עכשו אי אפשר לראות ולהשיג בהדעת של חדוש העולם, כי אם על-ידי אמונה שמקבלין מהצדיקים האמתיים הנמצאים בכל דור ודור, שיונקין מהאור הגנוז, שהם דבקים לגמרי בו יתברך, והם בטלים ומבטלים אל עצם עצמיות אלקותו יתברך. ואת האור הזה אנו זוכין לקבל על-ידי אור הגור הקדוש של חנפה שאנו מדליקים, ועל-כן מדליקין גר חנפה שמונה ימים, להורות שאנו זוכין לאמונת חדוש העולם שנברא בשבעת ימי בראשית, שהוא חדוש העולם של תחלת הבריאה, ואנו חזקים באמונה זאת באמת, עד שנזכה לחדוש העולם של לעתיד, שהוא בחינת יום השמיני כידוע.

וזהו בחינת שמונת ימי חנפה, שמדליקין וממשיכין האור הגנוז מקצה ועד קצה להאמין בחדוש העולם של כלל הבריאה, שפלול בשבעת ימים, שבעת ימי הבנין, בחינת שבעת ימי בראשית, עד שנזכה על-ידי-זה לחדוש העולם של לעתיד, שהוא בחינת יום השמיני, כי יום השמיני הוא בבחינת בינה כידוע, ובינה היא בחינת עלמא דאתי, כידוע.

נמצא, שדיקא בימים האלו שאנחנו מדליקים בכל לילה את גרות חנפה, ראוי לנו לשמח מאד מאד עם האור הגנוז הזה, ולשמח את האשה ואת הילדים, וזה בעצמו מחזק את האמונה הקדושה, כי באמת כל מה שעובר על בני-אדם בכל יום ובכל שעה, זה רק מחמת שלא מתחזקים באמונה פשוטה, שהוא יתברך מחדש את הבריאה בכל יום ובכל שעה ובכל רגע ממש, כי אם אדם היה חזק באמונה הזו, אזי אף פעם לא היה רב עם אשתו ועם הילדים שלו, והיה תמיד שמח, ומשמח את אחרים.

קטז שו"ת א' שנו ברסלב

ואת ההתחזקות הזו אנחנו מקבלים מהצדיק האמת, שהוא בחינת הפהן הגדול, שהשאייר פח שמן טהור, שאף אחד לא נגע בזה, כי הדעת של הצדיק האמת אי אפשר לבטל כלל, שזה האור הגנוז של רבנו ז"ל.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתעשה התחלה חדשה, ותתן תודה להקדוש-ברוך-הוא על כל החסדים והרחמים גמורים שעושה אתך הקדוש-ברוך-הוא, ותהיה רק שמח, ואז תזכה לחדוש הבריאה, הינו שתרגיש איך שכל הבריאה מתחדשת בכל יום ובכל שעה ובכל רגע, ותהיה הכי מאשר בחיים.

המאחל לך חנכה שמח...

א' שנו.

עִנְפִּיתִי מֵהַמְרִיבוֹת עִם בְּעָלִי, וְאֲנִי חוֹשֶׁבֶת שְׂגָבֵר
אַחַר יֵאָהֵב אוֹתִי הַרְבֵּה יוֹתֵר מִמֶּנּוּ

שאלה:

מאת אסתר: שלום לצדיק מיבנאל.
רציתי שתעזור לי, כי פשוט ענפתי. אני ובעלי רבים, ובביתנו הקט מתפוצץ כבר הכל. אני חושבת שאולי גבר אחר ישמח ויאהב אותי הרבה יותר ממנו. כבוד הצדיק, אין לי יכולת להסביר לך במלים מה עובר עלי. אנא עזר לי בבקשה.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר מַקְזָן, כ"ה כֶּסֶלּוֹ (א' דְּחִנְכָּה)
ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל אֶסְתֵּר תַּחֲנִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אֵת צְרִיכָה לְדַעַת, כִּי בְּכָל מְרִיבָה יֵשׁ שְׁנַיִם וְכוּ', כִּי אִי
אֶפְשָׁר לְאַחַד לְרִיב וְכוּ', כִּי עִם מִי יִרִיב?! וְלִכֵּן בְּכָל מְרִיבָה
בְּבֵית שְׁנֵיהֶם חִיבִים — הֵן הַבְּעַל וְהֵן הָאִשָּׁה, וְאִי אֶפְשָׁר
לְהֵאשִׁים רַק אֶת הַבְּעַל שֶׁרַק הוּא אִשָּׁם וְכוּ', אֲנִי בְּטוֹחַ
שְׁלִבְעֵלְךָ יֵשׁ גַּם-כֵּן מַה לְהַגִּיד וְכוּ', וְלִכֵּן עֲצָתִי שֶׁתְּשַׁלְּמוּ
בֵּינֵיכֶם, וְתִדְוִנִי אֶת בְּעֵלְךָ לְכַף זְכוּת, וְכֵן הוּא יְדוֹן אוֹתָךְ לְכַף
זְכוּת, וְכֵן יִהְיֶה בֵּינֵיכֶם שְׁלוֹם-בֵּית אִמְתִּי.

מַה אֵת יוֹדַעַת אֶל מַה בְּעַל שְׁנֵי מִסְגָּל וְכוּ', וְלִכֵּן תּוֹצִיאִי
אֶת הַדְּמִיוֹן הַזֶּה מֵרֵאשֶׁךְ, אֶלֶּא תִשְׁתַּדְּלוּ מְאֹד מְאֹד לְהַשְׁלִים
בֵּינֵיכֶם, וְתַחֲיוּ חַיִּים טוֹבִים וְחַיִּים נְעִימִים, כִּי בּוֹדְאִי
כְּשֶׁמְצַאֲתֶם אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי, הִיְתָה מְשִׁיכָה בֵּינֵיכֶם, וְאֵהֱבֹתֶם
אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי, וְגַם עֲכָשׂוּ אִתְּם אוֹהֲבִים אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי, אֶלֶּא
מְרַב הוֹפְכוֹחִים שְׁבֵינֵיכֶם, עוֹבֵר עֲלֵיכֶם מַה שְּׁעוֹבֵר וְכוּ' וְכוּ'.

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת קִלְפָּה, חֶלֶק ב', סִימָן א'): יֵשׁ
שְׁדִים שְׁמֻצוּיִים בְּבֵתִים, שֶׁהֵם מְקַלְקְלִין הַשְּׁלוֹם-בֵּית, וְעַל-
יְדֵי-זֶה כְּעַס וְקִטְטוֹת בְּבֵית. וְעַקֵּר הַבֵּית הוּא הָאִשָּׁה, כִּי (יוֹמָא
ב'): בֵּיתוֹ זוֹ אִשְׁתּוֹ; וְעַל-כֵּן עַל-פִּי-רַב עַקֵּר הַקִּטְטוֹת מִמֶּנָּה.
וְלַפְעָמִים נֶאֱחָזִים בְּשָׂאֵר בְּנֵי הַבֵּית, וְעַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשִׂים
הַקִּטְטוֹת וְהַמְרִיבוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה בָּאִים יִסּוּרִים עַל בְּנֵי הַבֵּית.
וְזֶה מִפְּרָשׁ בְּפִסּוּק (אִיּוֹב כ"א): "בְּתֵיהֶם שְׁלוֹם מִפְּחַד", וְנִדְרָשׁוּ

קִיחַ שׁו"ת א' שְׁנָה בְּרִסְלָב

חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (רש"י שם): מִפְּחַד — אֱלוֹהֵי שָׂדִים, וְזֶהוּ "שְׁלוֹם מִפְּחַד" — כִּי הַשְׁלוֹם הַפָּךְ הַפְּחַד, שֶׁהֵם הַשָּׂדִים הַמְקַלְקְלִים הַשְׁלוֹם. וְזֶהוּ "וְלֹא שָׁבַט אֱלוֹהֵי" וְכוּ', הֵינּוּ הַיְסוּרִים, עֵינֵי שָׂם.

וְאֲנִי מִכְרַח לְהַגִּיד לָךְ וּלְבַעֲלָךְ, שֶׁהַשָּׂדִים הָאֵלֹהִים נִבְרָאִים רַק מִהַפְּעַס וְהַמְחַלְקֵת וְכוּ' וְכוּ', כִּי כָּךְ אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סִפְר־הַמִּדּוֹת, אוֹת מְרִיבָה, סִימָן טו): בְּמָקוֹם מְרִיבָה שָׂם הַשָּׁטָן; וְלִכֵּן תִּשְׁמְרוּ מְאֹד מִפְּעַס, כִּי פְּעַס בְּבֵית מַחְרִיב אֶת הַבַּיִת. וְרַבֵּנוּ ז"ל אָמַר (סִפְר־הַמִּדּוֹת, אוֹת פְּעַס, סִימָן טו): פְּעַס שֶׁל אִשָּׁה מַחְרִיב אֶת הַבַּיִת.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁשָּׂמוֹ שְׁלוֹם, יַעֲשֶׂה בֵּינֵיכֶם שְׁלוֹם, וְהַכֵּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.

הַמֵּאחֵל לָךְ חֲנֻכָּה שְׂמֵחָ...
...

א' שְׁנָה.

**הַתְּנַתְּקֵתִי בְּמַסִּירוֹת נֶפֶשׁ מִהָעֶבֶר שְׁלִי, אֵךְ יֵשׁ
כַּמָּה אֲנָשִׁים שֶׁלֹּא מִרְפִּים מִמֶּנִּי**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת דָּנָה: לְכַבוֹד הַצַּדִּיק מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א שְׁלוֹם רַב. בְּרוּךְ ה' הַתְּנַתְּקֵתִי מִכָּל הָעֶבֶר שְׁלִי, וְעַשִּׂיתִי צַדַּע עֲבוּר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּמַסִּירוֹת נֶפֶשׁ. הַבְּעִיָּה הַיָּא, שְׂאֲנָשִׁים מִהָעֶבֶר מְנַסִּים לִיצֹר אֶתִּי קָשֶׁר מִחֲדָשׁ, וּבְנוֹסָף יֵשׁ לִי חֲבֵרוֹת שֶׁמְבַלְבְּלוֹת אוֹתִי וּמְקַשּׁוֹת עָלַי. אֲשֻׁמַּח מְאֹד אִם הַצַּדִּיק יִנְחָה אוֹתִי מֵה עָלַי לְעִשׂוֹת.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר מַקְצָן, כ"ה כֶּסֶלּוֹ (א' דְּחִנְכָה)
ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל דְּנָה תַחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

דְּעִי לָךְ, חֲזָרָה בְּתִשׁוּבָה הוּא לְנִתְקֵךְ אֶת כָּל הַקְּשָׁרִים שֶׁהָיוּ
לָךְ מִהָעֶבֶר וְכוּ', וְלִשְׁכַּח אֶת הַכָּל וְכוּ', וּבְיַדַי יֵשׁ בְּזֶה
נְסִיווֹת קָשִׁים וּמְרִים מְאֹד וְכוּ', שֶׁהָעֶבֶר בָּא עַל הַמַּחְשָׁבָה
בְּחֲזָרָה בְּכָל פַּעַם וְכוּ', וְכֵן אִם אֲנָשִׁים שֶׁנִּכְשְׁלוּ וְכוּ', שֶׁהֵם
הַקְּלָפוֹת וְכוּ', לֹא עוֹזְבִים וְכוּ', וּכְבָר אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל
(לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן מט), שֶׁעָקַר הַתִּשׁוּבָה הַשְּׁלֵמָה הִיא,
כְּשֶׁאֲדָם עוֹבֵר בְּאֵלוֹ הַמְּקוֹמוֹת מִמֶּשׁ שֶׁהָיָה מִקֵּדָם הַתִּשׁוּבָה,
כָּל אֶחָד לְפִי מֵה שֶׁעָבַר עָלָיו בְּיָמֵים הַקּוֹדְמִים, וְכִשְׁעוֹבֵר
בְּאֵלוֹ הַמְּקוֹמוֹת וְהָעֲנִינִים שֶׁהָיָה מִתְחִילָה מִמֶּשׁ, וְעַכְשָׁו פּוֹנֶה
עֵרֶךְ מֵהֶם, וְכוֹפֶה יִצְרוֹ לְבָלִי לַעֲשׂוֹת עוֹד מֵה שֶׁעָשָׂה, זֶהוּ
עָקַר הַתִּשׁוּבָה הַשְּׁלֵמָה, וְרַק זֶה נִקְרָא תִשׁוּבָה.

הָעָקַר אֶת צְרִיכָה לְהִתְחַזֵּק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה,
שְׂזִכִּית לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל
(בְּרַכּוֹת לד.): בְּמָקוֹם שֶׁבְּעָלִי תִשׁוּבָה עוֹמְדִים, שֵׁם אֵין צְדִיקִים
גְּמוּרִים יְכוּלִים לַעֲמֹד; וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (פְּסִיקְתָא דְּרַב
פְּהֵנָא): גְּדוֹל כֹּחָה שָׁל תִּשׁוּבָה, שֶׁכִּינֹן שֶׁאֲדָם מְהַרְהֵר בְּלִבּוֹ
לַעֲשׂוֹת תִּשׁוּבָה, מִיָּד הִיא עוֹלָה לֹא עַד עֲשָׂרָה יָמִים וְלֹא עַד
עֶשְׂרִים וְלֹא עַד מֵאָה, אֲלֵא עַד מֵהַלֶּךְ חֲמֵשׁ-מֵאוֹת שָׁנִים, וְלֹא
עַד רִקִּיעַ רֵאשׁוֹן וְשָׁנִי, אֲלֵא שֶׁהִיא עוֹמְדָת לְפָנֵי כֶּסֶף הַכְּבוֹד.
וְהַסֵּמ"ךְ-מ"ם מְאֹד מְאֹד מִפְּחַד מִבְּנֵי-אָדָם שֶׁחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה,
כִּי כִינֹן שֶׁאֲדָם בָּא אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲפִלוֹ שֶׁהוּא עֹשֶׂה

עד עכשו מה שְהוא עֲשֶׂה, ומתוּדָה ומתְחַרֵּט על כָּל מֵה שְׁעָשָׂה, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוא כָּבֵר מְקַבְּלוֹ. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (במִדְבַר רַבָּה, פָּרָשָׁה כ', סִימָן יג): בְּלַעַם הָיָה רָשָׁע עָרוּם, וְיָדַע שְׂאִין עוֹמֵד בְּפָנָי הַפְּרַעְנוֹת אֲלֵא תְשׁוּבָה, שְׂכָל מִי שְׁחוּטָא וְאוֹמֵר חֲטָאֵתִי, אֵין רְשׁוּת לְמַלְאָךְ לַגַּע בּוֹ, בְּשָׂבִיל זֶה הוּא מְסִית אֶת כָּל אָדָם — מֵה לָךְ לְחֹזֵר בְּתְשׁוּבָה? וּמֵה לָךְ לְהִתְנַדוֹת?! כִּי הוּא יוֹדֵעַ, שְׁמִי שְׁחֹזֵר בְּתְשׁוּבָה וּמִתְנַדָּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוא, אֵין רְשׁוּת לְמַלְאָךְ הַמְּנֹת לַגַּע בּוֹ; וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (תְּנַחֲמָא נח): אֵין מְכָה בְּעוֹלָם שְׂאִין לָהּ רְפוּאָה, רְפוּאָתוֹ שֶׁל יֵצֵר הָרַע תְּשׁוּבָה.

וְלָכֵן אֵל תְּבַלְבְּלִי אֶת עֲצָמְךָ מֵהָעֵבֶר כָּלֵל, וְתִרְגְּלִי אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוא בְּשִׁפְתַי הָאֵם שְׁלֹךְ, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַרֵּךְ הָעֵקֶר שְׁתַּמִּיד תִּהְיֶי שְׂמֵחָה וְעֹלִיזָה.

המאחל לך חנפה שמח...

א' שנט.

הָאֵם יֵשׁ עֲנִין לְשַׁחַק עִם הַיְלָדִים בְּסַבִּיבּוֹן? וּמֵה מְסַמְלֹת הָאוֹתִיּוֹת הַכְּתוּבוֹת עָלָיו?

שאלה:

מֵאת מֵאִיר: לְכַבּוֹד הַצַּדִּיק.

הָאֵם יֵשׁ עֲנִין לְשַׁחַק עִם הַיְלָדִים בְּסַבִּיבּוֹן? וּמֵהן הָאוֹתִיּוֹת נִגְ'הִישׁ הַכְּתוּבוֹת עַל הַסַּבִּיבּוֹן? וּמֵדוּעַ יֵשׁ כְּאֵלוֹ שְׂכוֹתָבִים אֶת הָאוֹתִיּוֹת נִגְ'הִיפ'?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מקץ, כ"ה כסלו (א' דחנכה)
ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל מאיר, גרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מנהג ישראל לשחק בסביבון שפתוב על זה נ'ג'ה'ש', וזה מנהג ישראל עתיק, והראשי תבות הוא: ג'ס גדול ה'יה ש'ם, ויש בזה סודות גדולים מאד, כמוכא בדברי רבנו ז"ל (שיחות הר"ן, סימן מ') באריכות גדולה מאד, כי כל החיים הוא בחינת סביבון, גלגל שעובר על בני-אדם, הנה הוא למעלה והנה הוא למטה, והקדוש-ברוך-הוא עושה עם כל אחד ואחד נסים ונפלאות, וזה הנסח המקבל אצל כלל נשמות ישראל, ומרמז בתורה (בראשית מו, כח): "ואת יהודה שלח לפניו אל יוסף להורות לפניו גשנה ויבואו ארצה גשן", להורות לאדם, שהחיים הם כמו סביבון, גלגל שמתגלגל וכו', שאסור להשבר משום דבר, פעם הוא למעלה, פעם הוא למטה וכו' וכו'.

וזה סוד חנכה, שאנחנו מתחזקים באמונה פשוטה בו יתברך, כי להפך היונים גזרו גזרות על נשמות ישראל, כדי לעקר מהם את האמונה הקדושה, ורצו להחזיר בהם את הענין של טבע, מקרה ומזל, שאין מה לעשות — אתה נולדת במזל רע וכו' וכו', וזה לא ישתנה לך וכו', אשר זה הפך האמונה הקדושה, כי המאמין האמתי, שמאמין בו יתברך, שרק הוא ברא את עולמו, ומנהיגו בהשגחה נוראה ונפלאה מאד, הוא יודע, שהעולם הזה הוא גלגל, הנה אדם

למטה עני, והנה הוא למעלה עשיר, וכן להפך, תמיד מתהפך החיים לכל אחד כפי בחינתו, אבל הכל נסים ונפלאות ממנו יתברך.

ולכן משחקים בחנפה עם סביבון, להראות לאדם, שלא יתיאש כשנמצא במצב עגום וכו', אלא יאמין שהחיים הם כמו גלגל, עכשו אתה למטה, ועוד מעט תהיה חזרה למעלה וכו', שזה מה שחרוט על הסביבון האותיות: ג'ס ג'דול ה'יה ש'ם, פי מי שיש לו אמונה, אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן ז') יראה את הנסים שעושה עמו הקדוש-ברוך-הוא בכל יום ובכל שעה ממש, והוא אפלו לא מרגיש את זה, כמאמרם ז"ל (שמות רבה, פרשה כד, סימן א'): בוא וראה כמה נסים עושה הקדוש-ברוך-הוא עם האדם, והוא אינו יודע, שאולי היה אוכל פת כשהיא חיה, היתה יורדת בתוך מעיו ומשרטת אותו, אלא ברא הקדוש-ברוך-הוא מעין בתוך גרגרתו, שהוא מוריד את הפת בשלום; אדם חושב שזה טבע שאוכל וכולע את האכל וכו', ואינו שם לב את הרטיבות שיש בתוך פיו וכו', שעולה לו רוק וכו', וזה כמו מעין שברא לו הקדוש-ברוך-הוא בגרונו, כדי שהאכל ירד בשלום, וזה גם בתוך גס, ואדם חושב שזה טבע.

ולכן מנהג ישראל לשחק עם סביבון, ובפרט עם הילדים, ומסבירים להם את המשמעות של האותיות האלו (וימה שיש שפותבים: ג'ס ג'דול ה'יה פ'ה, כי הם חושבים שהגס היה רק בארץ ישראל, אבל באמת הנסים והנפלאות הם בכל העולם כלו), והנסח האמתי צריך להיות ג'ס ג'דול ה'יה ש'ם.

שו"ת א' שס ברסלב קכג

יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שנזכה לראות תמיד נסים ונפלאות, שעושה עמנו הקדוש-ברוך-הוא.

המאחל לה חנכה שמח...

א' שס.

אנו מתפללים בבית-כנסת של אנשי שלומנו,
אך בגלל חסר מקום, בני לא יושב לידי. האם
ללכת לבית-כנסת אחר?

שאלה:

מאת נחום: שלום וברכה לצדיק הקדוש.
בבית-הכנסת בו אני מתפלל יש מצוקה של מקומות
ישיבה, ולכן הבן שלי לא יכול לשבת לידי בזמן
התפלות, והוא יושב ברחוק מקום ממני. יש לנו באזור
עוד בית-כנסת, ובו יש הרבה מקומות ישיבה, אבל
נסח התפלה שונה ממנהגנו.
מה עדיף — להתפלל בבית-הכנסת בנסח שלנו, אך
בני יאלץ לשבת רחוק ממני, או להתפלל בבית-הכנסת
השני, כשבני יושב לידי, אך נסח התפלה שונה
ממנהגנו?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מקץ, כ"ה כסלו (א' דחנכה)
ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל נחום, גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

עדיף להתפלל בבית-הכנסת שמתפללים בנסח שלנו, ומה טוב ומה נעים שתשב על יד הבן שלך, ואולי תחליף מקומות, כדי שתוכל לשבת על ידו.

אנשי שלומנו תמיד הקפידו להתפלל בבית-הכנסת איפה שמתפללים את הנסח שלנו, ובין החברים והידידים שלנו, ולכן תעשה כל מה שביכלתך לשבת על יד הבן שלך, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שתצליח לחנכו בדרך האמונה והשגחה פרטית, כי אין עוד דבר יותר חשוב כמו חנוך לחנף את הילדים, וזה יסוד מוסד בחי האדם לחנף את הילדים, ואתה צריך לדעת — מה שמשקיעים בילדים, לבסוף מוציאים את זה מהם, וזו השקעה מאוד מצלחת, אבל הכל צריך ללכת בדרך אהבה, ושהילדים ירגישו שיש להם אבא אוהב ומתעניין בהם.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שיהיה לך רב נחת דקדשה מילדיך.

המאחל לך חנכה שמח...

א' שסא.

השכנים שלנו כל הזמן צורחים על הילדים שלהם. האם פדאי לדווח על כך לגורם מקצועי?

שאלה:

מיאת אליה: לכבוד מוה"רא"ש. אני מאחלת לך רפואה שלמה בין כל שאר חולי ישראל.
אני גרה בשכונת של קרואנים בישוב קטן, בה שומעים

כָּל דְּבַר שְׁמִתְרַחֵשׁ מִבְּעַד לְקִירוֹת אֶצֶל הַשְּׂכָנִים, גַּם אִם מְנַסִּים לֹא לְהַקְשִׁיב. הַגִּיעָה לְשִׁכּוּנָה שְׁלֵנוּ לִפְנֵי כְּחֻדָּשִׁים מִשְׁפָּחָה בַּת שְׁמוֹנֵה נְפֹשׁוֹת, וּמֵאֵז שֶׁהֵם כָּאֵן, כָּל עָרֵב נִשְׁמָעוֹת צְעָקוֹת רְמוֹת, שֶׁהֵם צוֹעֲקִים עַל הַיְלָדִים, מִכּוּוִן הַקְּרֵאָנָאן שְׁלֵהֶם.

לִפְנֵי כַּמָּה יָמִים רָאִיתִי סָרְט עַל הַתַּעֲלָלוֹת בַּיְלָדִים, וְרַמַּת הַמוֹדְעוֹת שְׁלִי עֲלֵתָה. הַתְּחַלְתִּי לְהַאֲזִין יוֹתֵר לְנֶאֱמָר, וְלִרְאוֹת אִם הַדְּבָרִים מְצָרִיכִים דְּוִיחַ. שְׁמַעְתִּי אֶת הָאֵם צוֹרַחַת עַל הַיְלָדִים לְלַכַּת לְצַחֲצַח שְׁנַיִם, וְהַכֵּל שֶׁם נַעֲשֶׂה בְּצַרְחוֹת וּבְכַעַס אִים וְנוֹרָא. הַיְלָדִים כָּל הַזְּמַן בּוֹכִים, וּמֵאֵז הַקְּשַׁבְתִּי עוֹד, וְשְׁמַעְתִּי שְׁגָם הָאָבָא הַצְּטָרֵף לְחַגִּיגָה מְדִי פַעַם. נִשְׁמַע שֶׁהַיְלָדִים הִלְלוּ עוֹבְרִים הַתַּעֲלָלוֹת מְלוֹלִית וְרָגְשִׁית.

הָאֵם הַצְּדִיק מְצִיעַ לְדוּחַ עַל כֶּף לְגוֹרֵם מְקַצוּעֵי כְּמוֹ יוֹעֲצַת בֵּית-סֵפֶר, אוֹ שְׁעָדִיף לְשֵׁתֵק, וְלִהְיוֹמִין כַּמָּה שְׁיוֹתֵר אֶת הַיְלָדִים הָאֵלוּ אֵלֵינוּ הַבִּיטָה? הַהִתְלַבְּטוֹת שְׁלֵנוּ קֶשֶׁה מְאֹד, מִפְּנֵי שֶׁאֵם נְדוּחַ עַל כֶּף, זֶה עֲלוּל לְגָרֵם לְמִשְׁפָּחָה הַזֹּאת קְשִׁיִּים רַבִּים. אֲשַׁמַּח לְתִשׁוּבָה.

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר מַקָּץ, כ"ה כֶּסֶלּוֹ (א' דְּחִנְכָּה) ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל אֵלֶיךָ תַחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְּלִיתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

לְדַעְתִּי, כְּדֹאֵי לָךְ לְכַתֵּב מְכַתֵּב אַרְף לְמִשְׁפָּחָה בְּלֵי שֵׁם כְּמוֹכֵן, וְלִסְפֹּר אֵיךְ שְׁכָל הַשְּׂכּוּנָה שׁוֹמְעִים אֶת הַצְּעָקוֹת וְהַקְּלָלוֹת וְהַהֲתַעֲלָלוֹת וְכוּ', וְלִהְסָבִיר מֵהַ יְכוּל לְקִירוֹת, שְׁיוֹם

אָחד יְכוּלִים לְקַחַת לָהֶם אֶת הַיְלָדִים, וְלַחֲתֹם אֶת הַמַּכְתָּב בְּלִי שֵׁם, אֲלֵא 'אַנְשִׁים שְׂדוּאָגִים לְשֵׁלֹם הַיְלָדִים'.

לא כְּדַאי לְהַתְעַרֵב בְּרִיב לֹא לוֹ. כָּלֵל גְּדוּל תַּקְחִי בְּיַדְיָךְ, כְּשֵׁאת רֹזָא שְׁנֵי אַנְשִׁים רְבִים — אַל תַּתְעַרְבִי, כִּי לְבַסּוֹף הַכֹּל יִפֹּל עֲלֶיךָ, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ, בְּלִי שׁוּם רַחֲמָנוּת, וּכְבָר אָמַר הַחֲכָם מִפֶּל הָאָדָם (מְשַׁלֵּי כו, יז): "מַחְזִיק בְּאֲזְנֵי כְּלָב, עֹבֵר מִתְעַבֵּר עַל רִיב לֹא לוֹ", וּפִרְשׁ רַש"י: מַחְזִיק בְּאֲזְנֵי כְּלָב — הַעוֹבֵר לְהַתְעַבֵּר עַל רִיב לֹא לוֹ, הֵרִי הוּא כְּאוֹחֵז בְּאֲזְנֵי כְּלָב הַגּוֹרֵם שֶׁיִּשְׁכְּנוּ עַל חֲנָם; וְחַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים מְסַפְּרִים (בְּרִכּוֹת נז), שְׂרָבָא יָשָׁב בְּבֵית-הַמְּדַרְשׁ וְלָמַד כָּל הַיּוֹם, וְהִגִּה נִכְנָסוּ שְׁנֵי עוֹרִים וְרָבוּ אֶחָד עִם הַשְּׁנֵי, וּבָא רַבָּא לְהַפְרִיד בֵּינֵיהֶם, אָז שְׁנֵי הָעוֹרִים הִתְנַפְּלוּ עָלָיו, וְהוּא קִבֵּל אֶת הַמַּכּוֹת; וְלִכֵּן מָה אַתְּ צָרִיכָה לְהַפְגִּס בְּדַבָּרִים שְׁלֵא שְׂיָכִים אֲלֶיךָ?! וּבַפֶּרֶט שְׂיָכוּל לְהִיּוֹת שְׂיָקַחוּ לָהֶם אֶת הַיְלָדִים, וְאִיךָ הַמַּצְפוֹן לֹא יִהְרַס אוֹתָךְ?!

לְצַעֲרָנוּ הָרַב, יֵשׁ הַרְבֵּה הוֹרִים שְׁלֵא יוֹדְעִים אִיךָ לְחַנּוּף אֶת הַיְלָדִים שְׁלָהֶם, וְהַכֹּל הוֹלֵךְ בְּצַעֲקוֹת וּצְרָחוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְהוֹרְסִים אֶת הַיְלָדִים לְגַמְרֵי נַפְשִׁית, וְעוֹשִׂים אוֹתָם בְּעֲלֵי מוּמִין, רַחֲמָנָא לְצַלָן.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֵר, שְׁנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מִשְׁמַחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ חֲנֻכָּה שְׂמַח...

א' שסב.

**אֲשֵׁתִי הִיָּקְרָה נִפְטָרָה מִמַּחֲלַת הַסְרָטָן לְאַחַר
חֲמָשִׁים שָׁנוֹת נְשׂוּאִינִי. אֵיךְ אוֹכֵל לְהִתְמוּדָד עִם
הַכָּאָב?**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת יָאִיר: לִפְנֵי כִשְׁנַתַּיִם אֲשֵׁתִי חָלְתָה בְּמַחֲלַת
הַסְרָטָן בְּבִלְוִיטַת הַלְמָפָה. כָּל הַמְשַׁפָּחָה בִּיחַד עֲבָרָה
יְסוּרִים קָשִׁים, כְּשֶׁרָאִינוּ אֶת צַעֲרָה שֶׁל אֲשֵׁתִי בְּטַפּוּלִים
הַכִּיּוּמִתְרַפִּיִּים וּבִהֲשֵׁתָלֶת מַח הַעֲצָם. אֲשֵׁתִי הִיָּתְהָ
צְדִיקָה גְדוֹלָה, רַק עֲזָרָה לְאֲנָשִׁים, נְתִנָּה מַעֲצָמָה לְכֻלָּם,
הִיא הִיָּתְהָ טוֹבַת לֵב, טוֹבַת מְרָאָה, מְטַפַּחַת, חֲכָמָה
וְנְבוֹנָה. הָאִשָּׁה שֶׁל חַיִּי בְּחֲמָשִׁים שָׁנוֹת נְשׂוּאִי!
נִסְעֵתִי לְכַתָּל, דִּבְרַתִּי עִם רַבָּנִים, הִתְחַנַּנְתִּי לְהַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ, שִׁיחִוֶּס עֲלֶיהָ וִירְפָא אוֹתָהּ, וְשִׁיִּסְלַח לָהּ. עֲרַכְנוּ
תַּפְלוֹת עֲבוּרָהּ, אַךְ שׁוּם דְּבָר לֹא עָזַר, וְהִיא נִפְטָרָה
בְּצַעַר וּבְכָאָב גְדוֹל. מֵאֵז הַשְּׂמִיחָה כָּבֵר לֹא חָלַק מִחַיִּי.
אֲנַחְנוּ בְּצַעַר גְדוֹל וְאֲכֻזָּבָה מֵהַכֵּל, וְאֲנִי שׂוֹאֵל אוֹתָךְ
הָרַב: לְמָה זֶה מְגִיעַ לְנוּ? וְלְמָה הִרְשָׁעִים בַּחוּץ חַיִּים
וְטוֹב לָהֶם, וְאֲנַחְנוּ הַטּוֹבִים רַע לְנוּ? וְאֵיךְ אוֹכֵל
לְהִתְמוּדָד עִם הַכָּאָב, שֶׁנִּשְׁאַרְתִּי אֶלְמָן, בְּזִמְנֵן שְׁהִיִּיתִי
רְגִיל לְאֲשֵׁתִי בְּחֲמָשִׁים שָׁנוֹת נְשׂוּאִים?

תְּשׁוּבָה:

בְּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדֵּר מַקֵּץ, כ"ה כֶּסֶלֹ (א' דִּחְנָנָה)
ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל יָאִיר, גֵּרוּ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

צְרִיף שְׂתַדַּע, שִׁישׁ דְּבָרִים שָׂאִין עֲלֵיהֶם תְּשׁוּבָה וְכו', וְלֹא

פְּדַאי אֶפְלוּ לְהִתְחִיל לְשַׁאל קְשִׁוֹת עַל זֶה וְכוּ', כִּי אֵין תְּרוּץ וּתְשׁוּבָה עַל כֶּף וְכוּ', כֹּל אֶחָד וְאַחַת נִשְׁלָחִים לְזֶה הָעוֹלָם לְמִשְׁפָּחָה זְמַן הַקְּצוּב מִלְּמַעְלָה וְכוּ', וְאַחֲרֵי-כֵן קוֹרְאִים אוֹתָם חֲזָרָה וְכוּ', וְלִכֵּן בְּמָקוֹם לַחֲיוֹת בְּמִרְרוֹת וּבְקִשְׁיוֹת וְכוּ' וְכוּ', מֵה שֶׁבְּאַמַּת זֶה כּוֹאֵב, כִּי סוּף כָּל סוּף חֲיִיתָם בְּיַחַד חֲמָשִׁים שָׁנָה, וְהָיוּ לָכֵם חַיִּים נִפְלְאִים, עִם כָּל זֹאת עֲכָשׁוּ פְּדַאי לַעֲשׂוֹת לְמַעַן הַנִּשְׁמָה מֵה שֶׁרַק יְכוּלִים, כִּי שָׁם בְּשָׂמַיִם זֶה מְאֹד מְאֹד יָקָר מֵה שְׁעוֹשִׁים לְעֻלּוֹי נִשְׁמַת יִקְרִייהֶם.

וּמֵה שֶׁאַתָּה שׂוֹאֵל לְמָה הִרְשָׁעִים מִסְתּוֹכְבִּים וְחַיִּים וְטוֹב לָהֶם וְכוּ', וְאַנְחֵנוּ הַטּוֹכִים רַע לָנוּ וְכוּ', כִּכְר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרֵכוֹת ז'): מִשֶּׁה רַבְּנוּ בִּקְשׁ לְהוֹדִיעוֹ דְרָכָיו שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְנִתֵּן לוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר (שְׁמוֹת לג, יג): "הוֹדַעְנִי נָא אֵת דְרָכֶיךָ", אָמַר לְפָנָיו: רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, מִפְּנֵי מַה יֵּשׁ צְדִיק וְטוֹב לוֹ וְיֵשׁ צְדִיק וְרַע לוֹ, יֵשׁ רָשָׁע וְטוֹב לוֹ, וְיֵשׁ רָשָׁע וְרַע לוֹ? אָמַר לוֹ: מִשֶּׁה, צְדִיק וְטוֹב לוֹ — צְדִיק בֶּן צְדִיק, צְדִיק וְרַע לוֹ — צְדִיק בֶּן רָשָׁע, רָשָׁע וְטוֹב לוֹ — רָשָׁע בֶּן צְדִיק, רָשָׁע וְרַע לוֹ — רָשָׁע בֶּן רָשָׁע; וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מִוֶּהֲרָן, חֵלֵק א', סִימָן יג), שְׂרָבִים הִתְפַּקְרוּ עַל-יְדֵי שְׁהִיָּה קִשָּׁה לָהֶם אֵת הַקִּשָּׁה הַזֶּה — לְמָה צְדִיק וְרַע לוֹ, וְרָשָׁע וְטוֹב לוֹ וְכוּ', וְאָדָם צָרִיךְ רַק לְזַרֵּק אֵת הַשֶּׁכֶּל שְׁלוֹ, וְלַדַּעַת שֵׁישׁ הַרְבֵּה דְבָרִים שֶׁלֹּא מְבִינִים, צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק בְּמָה שֵׁיכוּלִים, וְלַעֲשׂוֹת הַרְבֵּה מַצּוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים לְעֻלּוֹי הַנִּשְׁמָה הַיְקָרָה שֶׁהִלְכָה לְעוֹלָמָה, וְשִׁתְּהִיָּה מְלִיצַת יִשְׂרָאֵל וְלִכְל הַמִּשְׁפָּחָה.

אֲנִי בְּטוֹחַ שְׂאֵי אֶפְשֶׁר לְנַחֵם אוֹתָךְ, כִּי כִּף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סִנְהֶדְרִין כב:): אֵין אִשָּׁה מֵתָה אֵלָא לְבַעֲלָהּ; וְלִכֵּן תִּתְנַחֵם מִן הַשָּׁמַיִם, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִרְחִיב לָךְ, וְתִתְחַזֵּק בְּכָל מַה שֶׁאַתָּה יְכוּל, וְאַף שְׂאִין נִחְמָה עַל דְּבַר זֶה וְכוּ', עִם

שׁוֹ"ת א' שסג בְּרִסְלָב קכט

כָּל זֹאת צְרִיכִים לְשַׁמַּח עִם הַחַיִּים, וְלֹא לִהְיוֹת תָּמִיד בְּמַרְרוֹת
וּבְדַפְאוֹן וְכוּ', שְׁלֹא מְבִיא לְשׁוֹם דְּבָר, רַק מְסַבֵּף יוֹתֵר וְיוֹתֵר
אֶת הַחַיִּים וְכוּ' וְכוּ'.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע
בְּתַפְלְתִי שְׁאֵנִי מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְלֵל בְּעֵדָף, שֶׁתְּהִיֶּה לְךָ הַצְּלָחָה
מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁפִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאַחַל לְךָ חֲנֻכָּה שְׂמֵחַ...

א' שסג.

**הֵאֵם צְרִיכִים לְקַרֵּא לִילָד בְּשֵׁנֵי הַשְּׂמוֹת שְׁלוֹ?
וְהֵאֵם יֵשׁ בְּעֵינָה לְקַרֵּא לִילָד בְּשֵׁם חֲבֵה?**

שְׂאֵלָה:

מֵאַתְּ לֵאמֹר: הַצְּדִיק מוֹהֲרָא"ש, שְׁלוֹם וּבְרָכָה.
הֵאֵם בְּאֲשֶׁר לִילָד יֵשׁ שְׁנֵי שְׂמוֹת צְרִיכִים לְהַקְפִּיד לְקַרֵּא
לוֹ תָּמִיד בְּשֵׁנֵי הַשְּׂמוֹת? שְׂמַעְתִּי שֶׁיֵּשׁ דְּעָה שְׂאוּמֶרֶת
שְׂמִסְפִּיק לְקַרֵּא לוֹ בְּשֵׁנֵי הַשְּׂמוֹת פְּעַם בַּיּוֹם, וּבִשְׂאֵר
הַיּוֹם אֲפֹשֶׁר לְקַרֵּא לוֹ בְּשֵׁם אֶחָד.
וְהֵאֵם זֶה בְּסִדֵּר שְׂקוּרָאִים לִילָד בְּשֵׁם חֲבֵה, שְׂגוּרִים
לְקַצוֹר הַשֵּׁם הַמְּלֵא, לְמִשָּׁל: בְּמִקוּם אַבְרָהָם — אָבִי?
אֲשַׁמַּח לְקַבֵּל אֶת תְּשׁוּבַת הַצְּדִיק בְּעֵנָן. תּוֹדָה רַבָּה,
וּבְרִיאוֹת אֵיתָנָה וְרַב נַחַת לְצְדִיק.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר מַקְנָן, כ"ה כֶּסֶלּוֹ (א' חֲנֻכָּה)
ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל לְאֵה תַחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אֵין שׁוֹם דְּעוֹת בְּזָה וְכוּ', אֶפְלוּ שְׁהֲבֵן אוֹ הִבַּת יֵשׁ לְהֵם
שְׁנֵי שְׁמוֹת, יְכוּלִים לְקַרְא אוֹתָם רַק בְּשֵׁם אֶחָד, וְאֵין עַל זֶה
שׁוֹם קַפְדָּה וְכוּ', וְכֵן יְכוּלִים לְקַצֵּר אֶת הַשֵּׁם בְּשֵׁם חֲבֵה,
הַעֲקָר מַה שְּׁצָרִיכִים לְכַתֵּב אֶת שְׁנֵי הַשְּׁמוֹת זֶה בְּכַתְבָּה, וְכֵן
קוֹרְאִים בְּסִפֵּר תּוֹרָה אֶת הַבֵּן עִם שְׁנֵי הַשְּׁמוֹת, אֲבָל כָּכָה
יְכוּלִים לְקַרְא אֶפְלוּ בְּשֵׁם חֲבֵה, שֶׁהוּא קְצוּר מִהַשֵּׁם שְׁלוּ, וְלֹא
צָרִיכִים לְהַתְּבַלְּבֵל מְדַבְּרִים אֵלוּ.

יְעוֹזֵר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּרְוֵי רַב גַּחַת הַקְּדוּשָׁה מִכָּל
יוֹצְאֵי חַלְצִיכֶם, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ חֲנֻכָּה שְׂמֵחַ...

א' שסד.

**הָאֵם יֵשׁ בְּעִיָּה פְּלִשְׁתִּי לַעֲשׂוֹת בְּרוּסְיָה עֲצִירַת
בֵּינִים, כְּאִשׁוּר טְסִים מִמְּקוֹם לְמְקוֹם?**

שאלה:

מֵאֵת מֵאִיר: שְׁלוֹם לְאֶדְמוֹר מִיבְּנָאֵל.
תּוֹדָה עַל הַשְּׁוִי"ת הַפְּלֵא וְפְּלֵא הַזֶּה, שֶׁעַל כָּל דְּבָר יֵשׁ
בוֹ תְּשׁוּבָה נִפְלְאָה וּמְתוּקָה.

שו"ת א' שסד ברסלב קלא

רציתי לשאל: האם מתר לעצור ברוסיה בשטחים לחוץ
לארץ ויש עצירת בינים, כי שמעתי שרבנו אמר, שלא
ישאר ממדינת רוסיה רק עץ אחד?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מקץ, כ"ה כסלו (א' דחגכה)
ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל מאיר, גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לראות לחזק את עצמך באמונה פשוטה בו
יתברך, ולהכניס במח מחשבתך, אשר אין שום מציאות
בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, ובמחשבה
זו תמיד תלך, וזה יטהר אותך מהכל, כי כשבר ישראל רק
חושב ממנו יתברך, על-ידי-זה נדבק באין סוף ברוך הוא,
ונצול מכל רע, אשרי האדם שזוכה להכניס במח מחשבתו
תמיד אשר אין בלעדיו יתברך כלל, ומציר לפניו איך שהכל
לכל הוא אור האין סוף ברוך הוא, והוא נמצא בתוך האור,
אשר אין עוד תענוג פתענוג הזה, ולא לבלבל את עצמך
בבלבולים של הכל וכו', מה יהיה? ואיך יהיה? כי אם
מכניסים את עצמם בדברים פאלו, שזה למעלה מדעתנו וכו',
אדם יכול להשתגע וכו', פה אסור לנסע וכו', פה אסור ללכת
וכו', אדם צריך להתחזק באמונה פשוטה בו יתברך, שדבר
גדול דבר קטן אינו נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל
העליון, וידעיה זו מכניסה באדם שמחה אמיתית, ואינו
מתבלבל משום דבר שבעולם.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע

קלב שו"ת א' שסה ברסלב

בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה
מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך חנפה שמח...

א' שסה.

**כבר תקופה ארפה בנינו לא מספים ללכת
לתלמוד תורה, כל מה שנסינו לא עזר, ואנחנו
אובדי עצות**

שאלה:

מאת נתן: קדם ברצוני להודות לצדיק, כי תרמתי
להדפסת ספרי 'אשר בנחל', מפני צרה צרורה שהייתי
בה, וכל הממחים בתחום של הבעיה שהייתי, כלם
אמרו בפה מלא, שאין מה לעשות במצב הזה, ומיד
אחר שתרמתי, נושעתי בישועה גדולה. אין מלים
להודות, תודה, תודה, תודה.

רציתי לשאל לגבי בני, שכבר תקופה אינו רוצה ללכת
לתלמוד תורה. נסינו עם מלמדים בטוב וברע ולא
הצלחנו. נסינו עם מחנכים ידועים ובעלי שם, וכל מה
שהציעו לנו לנסות, הן להעניש אותו בחדר לבד, והן
להציב לו עבדה, ולהביא אותו לתלמוד תורה, זה לא
הצליח, כי אחרי שלקחנו את הבן לתלמוד תורה
והלכנו משם, הוא מיד ברח. זה הגיע למצב כזה,
שכשהמלמד רצה למנע אותו שלא יברח, היילד תלש
לו שערות מהזקן.

הוא עוד מעט בגיל שבע, והיה לפני כמה שבועות
בציון של רבנו הקדוש, מה עלינו לעשות, כדי לראות
ישועה? אנחנו אובדי עצות. יישר כח על הכל.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר מַקְצֵן, כ"ה כֶּסֶלּוֹ (א' דְּחִנְכָּה)
ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל נִתָּן, נִרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֲנִי חִזַּק בְּזֶה, שֶׁכֵּל מִי שֶׁצָּרִיךְ יְשׁוּעָה, וְיִדְפִּיס כָּרֶךְ אֶחָד
מִשְׂאֵלוֹת וְחִשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", וְרָאָה יְשׁוּעָה גְּדוּלָּה מְאֹד
מְאֹד לְמַעַלָּה מִדְּרָךְ הַטָּבַע, כִּי הַמִּכְתָּבִים הָאֵלּוּ נִכְתְּבוּ
בִישׁוּעַת הַשֵּׁם, עַל-יְדֵי רַב הַכְּסוּפִים שֶׁל הַבַּחֲוָרִים וְהַאֲבָרְכִים
וְכוֹ' וְכוֹ', וְהַתְּשׁוּבוֹת הֵחִיו אוֹתָם, וְעַד הַיּוֹם מַחִיִּים הַסְּפָרִים
אֲלֵפִים וְרַבּוֹת אֲנָשִׁים וְכוֹ', וַיֵּשׁ אֲנָשִׁים שֶׁכֵּל הַחִיוּת שֶׁלָּהֶם
זֶה רַק מִשׁוֹ"ת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל".

אֲגַב אֶתְמוּל בְּשִׁבְת־קִדְשׁ עָרַב חֲנֻכָּה, נַעֲשֶׂה בְּדִיוֹק
אֲרַבְעִים וְתִשְׁעֵי שָׁנִים מֵאֲזוֹ הַתְּחִלַּת חֲבוּר סְפָרֵי שׁוֹ"ת "אֲשֶׁר
בְּנַחֵל", שֶׁבִּיחַד מִסְתַּכֵּם כָּבֵר לְמַעַלָּה מִשְׁבַּעִים אֶלֶף מִכְתָּבִים,
וְעַד עַכְשָׁו הִדְפִּיסוּ מָאָה וּשְׁנַיִם כָּרְכִים, וּבָהֶם עֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה
אֶלֶף מִכְתָּבִים, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁיִּדְפְּסוּ כָּל הַכָּרְכִים
הַמְחַפִּים לְגוּאֵל.

בְּעֵינַי הַבֵּן שֶׁלְּךָ וְכוֹ', תִּבְדֹּק אֶת הַמְּזוּזוֹת בַּתּוֹךְ בֵּיתְךָ,
וְכֵן אֶת הַתְּפִלִּין שֶׁלְּךָ, וְתִבְקֶשׁ הַרְּבֵה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְתִרְאֶה
נִסִּים וְנִפְלְאוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי מֵה
שֶׁתְּפִלָּה פּוֹעֵלֶת, שׁוֹם דְּבָר בְּעוֹלָם אֵינּוּ יָכוֹל לְפַעֵל, וְצָרִיכִים
לְהִיוֹת עֶקְשָׁן גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד לְהַתְּפַלֵּל רַק בְּעִבּוּר זֶה, וְתִרְאֶה
אִיךָ שֶׁהֵיִלֵד יִשְׁתַּנֶּה לְגַמְרִי, רַק תִּהְיֶה חִזַּק בַּתְּפִלָּה, לֹא לְהַנִּיחַ
אֶת הַתְּפִלָּה כְּרָגַע, כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרִכוֹת לב:):

קלד שו"ת א' שסו ברסלב

אם ראה אדם שהתפלל ולא נענה, יחזור ויתפלל, שנאמר (תהלים כז, יד): "קוה אל ה' וה' יחזק ויאמץ לבך וקוה אל ה' וה' יחזק", כי בודאי אם מתעקשים אצלו לתברך פעם אחר פעם, ולא מתעייפים בתפלה, אזי רואים ישועות גדולות, כי מה שתפלה פועלת — שום דבר בעולם אינו יכול לפעל.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשכיל ותצליח.

המאחל לך חנכה שמח...

א' שסו.

**האם זה נכון שלא טוב שתינוק יראה את עצמו
במראה, עד שיצמחו לו שניים?**

שאלה:

מאת טובי: שלום לכבוד הצידיק, ותודה על האפשרות הנפלאה לקבל תשובות לחיים בצורה כה מיחדת. רציתי לשאל לגבי התינוק שלי, הוא בן כמה חדשים, ושמעתי שיש ענין שלא יראה את עצמו במראה, עד שיצמחו לו שניים. האם צריך באמת להתייחס לכך?

תשובה:

בצורת השם יתברך, יום ראשון לסדר מקץ, כ"ה כסלו (א' בחגכה) ה'תשע"ג.

שלום רב אל טובי תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

שו"ת א' שסז ברסלב קלה

יש בזה הרבה וכו', והטעם האמתי שהתינוק יכול להבהיל פשיראה את עצמו בגיל כזה, ויכול לצאת מזה הזק גדול מאד, או שיגמגם וכו', או דברים יותר גרועים שמזיק להמח וכו', ולכן כדאי לחכות עד שהתינוק מתחיל ללכת.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שנשמע ונתבשר תמיד בשורות משמחות.

המאחל לך חנפה שמח...

א' שסז.

אנחנו רוצים לקנות בית ביבנאל. האם כדאי לקנות עכשו או לחכות שהמחירים ירדו?

שאלה:

מאת שלום: אני ואשתי רוצים לקנות בית ביבנאל. האם כדאי לקנות בית עכשו, או לחכות שיירדו המחירים של הדירות?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מקץ, כ"ה כסלו (א' דחנכה) ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל שלום, נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

דע לך, שהבקוש מאד מאד גדול ביבנאל, והמחירים רק

עולים, ולכן עדיף לקנות תכף-ומיד לפני שייעלו עוד יותר את המחירים, כי שמה המחירים לא ירדו אלא יעלו.

עם כל זאת אני מכרח להזהיר אותך וכן להזהיר את אחרים, לשמר מאד מאד לא לקנות חתול בשק, הכל מכרח להיות דרך ערוך-דין, כי לאחרונה יש הרבה יזמים שעובדים על בני-אדם, ולוקחים מהם מקדמה, ולבסוף הולכו את הפסך על קרן הצבי, ולכן אסור לקנות לא שטח ולא בית, אלא דרך ערוך-דין ממחה גדול בנדל"ן, לא להאמין לשום בן-אדם בשום פנים ואופן, כי אחרת יכולים לפל בפח כזה, שיאבד את כל הפסך שלו, ויש היום יזמים, שמבטיחים בפרוספקט מדפס עם תמונות איך השטח יראה וכו', ואיך השכונה תראה וכו', והכל עורבא פרח, ולכן צריכים מאד מאד לשמר מנוכלים כאלו, אבל עקרונית בודאי פדאי לקנות מה שיותר מהר, כי תהלה לאל, יבנאל לבסוף תהיה עיר גדולה.

מי האמין, שמושבה נדחת, שאפלו לא ידעו איפה היא נמצאת על המפה, שתתהפך להיות עיר ברסלב במלא מובן המלה, כי תהלה לאל, בנינו קהלה קדושה, חממה של אמונה, מקור של חסד, ממש לתפארת ביבנאל, שעד עכשו היה שם מדבר שמים מהיהדות, ומאז שיסדו את יבנאל בשנת תרס"א עד שבאנו לשם בשנת תשמ"ח, לא היה זכר של יהדות כלל וכו', ואדרבה פה היה המקום שהעבירו על הדת את עדת התוניסאים ואת עדת התימנים וכו' וכו', והיה המקום פה שם לגמרי בלי שום זכר של יהדות, ותהלה לאל, היום המקום פורח ברוחניות, מי שרק נכנס שמה, אינו יכול להאמין מה שרואה לפני מראה עיניו, חושב שהוא נמצא בירושלים, או בבני ברק, או בכרוקלין, בלי שום

הגזמה, קדם יש מנינים מותיקין עד חצות לילה, שחרית, מנחה, ערבית מנין אחר מנין, שדבר פזה יש רק בעירות הגדולות, אבל לא באיזו מושבה נדחת, שלא ידעו אי פעם איפה היא על המפה וכו'.

אחר-כך יש לנו מקוה מפאר ענקי לגברים עם שלשה בורות לטבילה, וכן יש לנו מקוה טהרה מפאר לנשים (אגב שמסגלת מאד לפקידת עקרות, כי נבנה במסירות נפש הכי גדולה במחתרת כמו ברוסיה לפני שבעים שנה, כי זה שצריך להיות ממנה על הדת, הוא אשר עכב את בניית המקוה בכל מיני מסירות, אשר לא יאמן כי יספר וכו').

וכן יש לנו מערכת חנוף שלמה, הינו שיש לנו פעוטונים, גנים לבנים ולבנות, בית-ספר לבנות, וסמינר לבנות, תלמוד-תורה לבנים, וישיבה קטנה, וישיבה גדולה לבחורים מציינים, וכן יש לנו ישיבה של בעלי תשובה, ומדרשה לבעלות תשובה, אשרי עין ראתה זאת כמו עיניו, מלבד זאת יש לנו כולל לבעלי בתים "אור המאיר", שלומדים שמה קרוב למאה אברכים, וכן כולל להוראה "תפארת בנימין", שלומדים שמה חמשים אברכים את ההוראה, ותהלה לאל, יש לנו "בית הוראה" עם גאב"ד ועם שלשה דינים, שהם פוסקי הלכות המצויות וכו', ושואלים אותם את כל השאלות שיש לכל אחד, והמקום שוקק ביהדות.

ועל פלם יש לנו בית התבשיל — "אהל אברהם", שמחלק אכל בחנם לכל מי שרק רעב, ובכל יום מתפלת ומתיקין עד עשר בערב זה פתוח לכלם, גברים ונשים וילדים, ובכל יום מחלקים קרוב לאלף מנות אכל טרי וטעים.

יש לנו במשך היום ששה שעורים נפרדים בדרך היומי, ופה מדברים מאיזו מושבה נדחת, שאף אחד לא ידע אי פעם איפה היא נמצאת וכו', ועכשו, ותהלה לאל, יש כבר למעלה מארבע-מאות משפחות חסידי ברסלב, כן רבו, ועכשו בונים אלף דירות חדשות בשביל אנשי שלומנו.

וזה שנה שפתחנו פה חנות ינדאיקה "ברסלב סנטר" כל מה שיהודי צריך בנקדה אחת, ותהלה לאל, יש מהפכה ביבנאל ביהדות, זה ארבעים שנה שמונעים מתושבי המקום להכעיס וברשעות כל הקשור ליהדות וכו', ותהלה לאל, מהרגע שנפתחה החנות התחילו תושבי המקום להפנס, וכל אחד קונה — זה מזוזה, זה ציצית, זה תפלין, זה טלית, זה כפות וכו' וכו', מי פעמך ישראל גוי אחד בארץ, לא יאמן כי יספר קדשת כל בר ישראל, אשרי עין ראתה זאת!

וכן רואים איך שיש דו קיום בין תושבי המקום חסידי ברסלב, לא מפריעים לאף אחד וכו', הם קהלה פתוחה וכו', בבחינת חיה ותן לחיות וכו', לא מתערבים בחיי אף אחד וכו', יבנאל תהיה הגמא ומודל מה קומץ קטן של יהודים עם מסירות נפש יכולים להפך מדבר שמים מיהדות וכו' למקום פורח, ועוד רבות יספרו על זה, אחר חצי יובל שנים של רדיפות ומסירות וכו' וכו', שרודף ומוסר אותנו מי שרודף ומוסר וכו' וכו', ושם מקלות בגלגלים וכו', ומונע ומעכב כל דבר השיף לקדשה, ואף-על-פי-כן בכח הרצון החזק שהכניס בנו רבנו ז"ל, הצלחנו להקים אימפריה כזו, ולא בחנם שרבנו ז"ל אמר (תשי"מוהר"ן, סימן ריח): "בעזרת השם, איך קאב אויס גיפירט אין וועל אויס פירן", "נצחתי ואנצח", ותהלה לאל, אור הקדשה רק עולה, וחשף הטמאה

שו"ת א' שסח ברסלב קלט

רק נעלם, עד שיתבטל לגמרי, ויקים (זכריה יג, ט): "ואת רוח הטמאה אעביר מן הארץ".

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך חנפה שמח...

א' שסח.

אני ממשפחה דתית לאמית, ורוצה להתחתן עם בחור חבדני"ק שהפרתי, אך להורים שלי יש כמה חששות

שאלה:

מאת חוי: שלום וברכה לכבוד קדשת מוהרא"ש. אשמח מאד אם הרב יוכל לייעץ לי. אני קצת מבלבלת, ולכן אני מצטערת אם המכתב לא יהיה מסדר. אני תכף בת שמונה-עשרה, עוד לומדת בתיכון. השקפת העולם שקבלתי בביתי היא דתית לאמית, אף כל חיי חפשתי והתענינתי בברסלב ובחב"ד. לפני כשנה וחצי בקשתי מבורא עולם, שישלח לי אדם שאוכל ללמד ממנו על חב"ד. וברוך ה', בהשגחה פרטית ממש הפרתי בחור חבדני"ק באינטרנט. איך שהוא, ממש ממש בהשגחה פרטית, כי שנינו רציניים, ולא מפתחים קשרים דרך האינטרנט, ובפרט שלא נפגשים עם אנשים זרים... הקשר המשיך והתקדם, ולא נרתעתי מכך שהוא עם כובע, חליפה וזקן, ולמרות שאני חלמתי על בעל אחר לגמרי. התניתי את

המשך הקשר שלנו בשני דברים: הראשון — שאוכל לשאל אותו שאלות על חב"ד, והשני — שאם זה ממשיך, זה הולך לכיוון חתנה.

ברוך השם, עם הזמן זה התקדם לכיוון רציני, ואני זכיתי להתקרב לאט לאט לחב"ד, ולהנות מאור החסידות שמאיר את הנשמה! אני מאוד נהנית מכך, ורוצה להמשיך בדרך זו! לא אאריך, אבל ברצוני לומר, שכל פרט ופרט בספור הוא ממש בהשגחה פרטית מבורא עולם.

קוראים לבחור יוסף יצחק, והוא יהיה בן עשרים ואחת. התנעצתי עם אחי הגדול, שהוא תלמיד של כבוד הרב, והוא בקש ממני לברר שיש לו תכונות טובות. ואכן, הוא ותרו, יודע לעמד על שלו, החלטי, אמת, מצחיק, פתוח, סבלני, יש לו אמונת חכמים עצומה! הוא מציאותי, נאמן, רגיש, יודע להודות בטעיותיו, לא קמצן, הוא יודע לאזן אותי, הוא מאוד עוזר בביתו ובעל חסד גדול. וכמוכן, שהמשיכה בינינו עצומה.

בחב"ד ישנו מסלול, שאחרי שהבחורים מסיימים את הישיבה, הם טסים לשנה לניו-יורק ל'סבן-סבנטי' לבית של הרבי מליובביץ'. וכשהכרנו, הוא היה פה בארץ שלשה חודשים, ואז טס לשנה, וכך היינו בקשר וירטואלי מרחוק במשך שנה.

לפני כחודש הוא חזר לארץ, הזמנתי אותו לביתי להכיר את משפחתי, וכן אני הזמנתי לביתו, למרות שאצלם זה לא מקבל (כשמגיעים לבית זה ווארט). בסופו של דבר הוריו קבלו את זה, וכבר מתחילים ללחץ עליו לסגור חתנה.

אבל עם הורי יש קצת בעיות ועכובים. הורי (בעקר אמא שלי), מדאגים מכך שאני מבלבלת. זה נכון, אני מבלבלת מדי פעם, אבל אני משתדלת להכניס את הבלבולים לפרופורציות, כי בלבולים יהיו עד הרגע

שהוא ישים את הטבעת. אמי מדאגת מכה שהם קבלו עליו חיות דעת אחת או שתיים, שאומרות שהוא לא למדן, שהוא לא יושב ולומד. היא מפחדת שבמהלך השנים יצטברו הפערים השכליים, ולא אפיק מהקשר אתו שום דבר, שהקשר ישעמם אותי. הייתי רוצה בעל למדן, אבל אי אפשר לקבל את הכל. אם הייתי מקבלת בעל למדן, היתה פה חסרון אחר, בכל אחד אפשר למצא חסרון. ואני חושבת שענגן למוד התורה וקביעת העתים תלוי מאד באשה, כך שאני מקנה שאזכה ואעזר לו לשבת וללמוד יותר מתוך רצונו ומתוך שמחה.

אני מאד מבינה את הדאגות של הורי. אני יודעת שהם צפו ממני למשהו אחד, וקבלו משהו אחר. הם מפחדים שאני לא יודעת לאן אני נכנסת... שבשהעניין של ההתאהבות יפוג, אבין איזו טעות עשיתי.

אני בכתה י"ב, צעירה מאד והקטנה בבית, הם מדאגים מכה שאולי אני עוד לא בשלה, שיש לי עוד בחינות בגרות השנה, וזה יפגם בציונים שלי. חשוב לי מאד לסים את למודי כמו שצריך, והם יודעים זאת. כששאלנו את הורי מה התכנית שלהם לגבי הבחור ולגבי, הם ענו שהם מסכימים שנתארס בפסח, ונתחתן בתמוז — בסוף עונת הבגרות.

הבעיה היא כזו: א. מאד קשה לנו עם הענגן של המגע. ב. הקשר לא יכול להתקדם לשום מקום, והספקנו בשנה וחצי הזו לדבר על הכל, כך שהפגישות שלנו גם שגרתיות ושוחקות... ונותנות הרגשה של "אני לא מקבלת ממנו כלום", למרות שזה לא נכון! אי אפשר כל הזמן במשך תקופה כל-כך ארכה לדבר על דברים ברומו של עולם. ג. גם אנחנו וגם אמא שלו כתבה כמה פעמים ב'אגרות קדש' לרבי על הנושא או בנושאים אחרים, וכבר לפחות חמש פעמים הרבי מליובביץ' מאחל לנו ברכה והצלחה, ומבקש להתחיל

קמב שו"ת א' שסח ברסלב

לזרו את ההדברות בין הצדדים, ולסגור עניינים.
אני מותשת מהמלחמה בין כבוד הורים לבין הרצון
להתחתן בקרוב, וההבנה שזה מה שטוב ונחוץ. מה
עלי לעשות, ואיך אפשר לגרום להורי לזוז מעמדתם,
למרות הכל?
תודה רבה לכבוד הרב, ויהי רצון, שישמעו תפלותינו.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מקץ, כ"ה כסלו (א' דחגכה)
ה'תשע"ג.

שלום רב אל חוי תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

דעי לך, שלפני שאת עושה צעד פל-כף אחראי, תתישבי
הרבה בדעתך. חסידות חב"ד היא חסידות נפלאה, ועושים
עבודת קדש, את צריכה לקחת בחשבון, שאחר החתנה
בעלך יקבל על עצמו לנסע או להונג קונג וכו', או
לאוקראינה וכו', וזה גם-כן לא נורא, פי הם עושים עבודת
קדש שליחות לקרב יהודים אל הקדוש-ברוך-הוא, שזה דבר
נפלא מאד, ולכן לפני שאת עושה צעד כזה, תתישבי היטב
היטב בדעתך אם את מוכנה לזה, כי את סף הכל בגיל פחות
משמונה-עשרה, ולכן אל תבלבלי את הבחור וכו', שאת
רוצה אותו וכו', כן ולא וכו', את צריכה להיות חזקה
ולהחליט מה שאת רוצה, אבל תקחי בחשבון מה יכול
להיות אחר החתנה, ולא תשגעי אחר-כך את בעלך, שאת
לא רוצה לנסע איתו וכו'.

לפני שמתחננים הזוג, צריכים להגיע להסכם מה היעוד
שלהם לעתיד וכו', ושלא יצא אחר-כך מזה וכוחים מריבות

שו"ת א' שסט ברסלב קמג

וכו' וכו', ולכן לפני שאת עושה צעד רציני שזה חתונה, תתישבי בדעתך.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שתהיה לך הצלחה מרבה בחינה, העקר לא להיות מבלבלת, לדעת מה את רוצה בחינה.

המאחל לך חנכה שמח...

א' שסט.

בגנו שחגג לא מזמן בר-מצוה נמצא בירידה רוחנית. איך אפשר לעצור אותה?

שאלה:

מאת שלום: בגנו שחגג לא מזמן בר-מצוה נמצא בירידה רוחנית. איך אפשר לעצור את הירידה הרוחנית שלו? הוא היה באומן לפני גיל שבע וגם אחריו. אנו מנסים הכל, ומבקשים את עצתו של הצדיק. כיצד עלינו לנהוג?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מקץ, כ"ה כסלו (א' בחנכה) ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל רונן, גרו נאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת, שהשנים בין גיל בר-מצוה לגיל

קמד שו"ת א' שסט ברסלב

שְׁמוֹנֶה-עָשָׂר, זֶה הַגִּיל הַכִּי יָפֵה, וּבַחֹר יָכוֹל לְהַשְׁלִים אֶת
עֲצָמוֹ מְאֹד מְאֹד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וּבִמְדוּת טוֹבוֹת,
וּלְהַכִּין אֶת עֲצָמוֹ לְחַתֻּנָּה וְכוּ', וּלְהַפְּךָ זֶה הַגִּיל הַכִּי מִסְכָּן,
הוּא יָכוֹל לִפְלֹ בְּנוֹקְבָא דְתַהוֹמָא רַבָּה, עַל-יְדֵי חֲבָרִים רָעִים
וְכוּ'.

וְלִכֵּן צְרִיכִים לְלַכֵּת עִם הַבֵּן מְאֹד מְאֹד בְּעֲדִינּוֹת, הַעֲקָר
בְּאַהֲבָה, וְלֹא לְדַחֵק עָלָיו שֶׁהוּא מְכָרַח וְכוּ' וְכוּ', בְּגִיל כְּזֶה
אִי אֶפְשָׁר לְהַכְרִיחַ אֶת הַיֶּלֶד אֶל שׁוּם דְּבַר, אַדְרַבָּה כָּכֵל
שְׂיִכְרִיחוּ אוֹתוֹ, זֶה יַעֲשֶׂה פְּעֻלָּה הַפּוֹכָה. וְלִכֵּן כְּדַאי רַק לְלַכֵּת
בְּדַרְךָ אַהֲבָה וְקְרוֹיב לְכַבּוֹת, וְהַסְפְּרָה לַחַיִּים שְׂמַחֲפִים לְאָדָם
עַל הַעֲתִיד, וּבְדַרְךָ כָּלֵל אִם הָאָבִא מְרָאָה אַהֲבָה לְבָנוֹ, וּמְקַרֵּב
אוֹתוֹ, וַיּוֹרֵד אֶל גִּבְכֵי נַפְשׁוֹ, יַצְלִיחַ לְהַגִּיעַ אֶל לְבוֹ וְכוּ'.

יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַצְלִיחַ לְחַנֵּךְ אֶת בְּנֵךְ עַל
דְּרָכֵי הַתּוֹרָה וְהִירָאָה. הַעֲקָר לְשִׁמּוֹר לֹא לְדַחֵק עָלָיו.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע
בְּתַפְלֵתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂתַהֲיֶה לְךָ הַצְּלָחָה
מְרַבָּה, וּבְכֹל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁפִּיל וְתַצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ חֲנֻכָּה שְׂמֵחַ...

א' שע.

מדוע רבנו ז"ל היה בצער, שלא מחו על בזיונו,
ולעמת זאת, דוד המלך אמר לעבדיו, שלא
למחות על בזיונו?

שאלה:

מאת אליהו: שלום לרבי הקדוש.
ברצוני לשאל לגבי המעשה שהיה מפרסם, אחד שבזה
את רבנו ז"ל ללד המקוה, ורבנו התאנח ואמר: "אין מי
שימחה בשבילי" ור' שמעון תלמידו המתין לאותו
אחד שבזה את רבנו ז"ל, ולאחר שנטל את ידיו בזמן
שאסור לדבר, סטר לו, וברח משם.
מה ההבדל בין המקרה הזה לבין המקרה ששמעי בן
גרא קלל את דוד, ואבישי רצה למחות, ודוד מנע
ממנו?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מקץ, כ"ה כסלו (א' דחנכה)
ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אליהו, נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

הספור הזה, שרבנו ז"ל הלך למקוה לטבל, ולזה אותו
אחד מהגבאים ר' חיקל החזן, וכשיצא רבנו ז"ל מהמקוה
עם הגבאי ר' חיקל, עבר אז מפרסם עם חסידים, ובזה את
רבנו ז"ל בפרבים. ענה ואמר רבנו ז"ל לר' חיקל בזו הלשון:

"איך בין אזוי עלעגנט, איך האב נישט ווער זאל זיך פאר מיר אן נעמען" [אני פל-פך מבדד, שאין לי מי שימחה בעבורי], אזי ר' חייקל לזה את רבנו ז"ל עד הבית, וחזר אל המקום איפה שהמפרסם התאכסן, וכשנטל נטילת ידים, לא היה יכול להפסיק, אזי סטר לו שתי סטירות, והמפרסם צעק לעבר חסידיו: נו, נו וכו' וכו', והם לא הבינו מה הוא רוצה, ובין כך ברח ר' חייקל, וזה הספור.

דוד המלך עבר בחיים כל מיני משברים וגלים, שלא היה עוד אחד בעולם שעבר בזיונות ועלבונות, חרופים וגדופים מליצני הדור כמו דוד המלך, ומתוך ביתו קמו עליו אחריו ואשתו וילדיו וכו' וכו', והצריך לברח מפני אבשלום בנו, ועל הדרך צץ מתחת לאדמה שמעי בן גרא, וקלל אותו קלות נמרצות, אשר אמרו חכמינו הקדושים (שבת קה.) על הפסוק (מלכים א' ב'): "והוא קללני קללה נמרצת", מהו נמרצת? נוטריקון נואף מואבי רוצח צורר תועבה, ותלמידיו רצו שיתן להם רשות להרג את שמעי בן גרא, כמו שכתוב (שמואל ב' טז): "ויאמר אבישי בן צרויה אל המלך, למה יקלל הפלב המת הזה את אדני המלך, אעברה נא ואסירה את ראשו: ויאמר המלך, מה לי ולכם בני צרויה, פי יקלל וכי הווי"ה אמר לו קלל את דוד, ומי יאמר מדוע עשיתה כן: אולי יראה הווי"ה בעיני, והשיב הווי"ה לי טובה תחת קללתו היום הזה".

ומובא בזהר (משפטים קז:), שמעולם לא בכה דוד כמו שבכה אז, ויובן על-פי מה שמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוה"ר, חלק א', סימן רנ), שעל-ידי הבכיה ממשיכים על עצמו השגחה שלמה, והנה מבאר שם בזהר סודות נוראים ונפלאים ממה שעבר על דוד המלך עם שמעי בן גרא, שהיה

רבו של שלמה וכו', עין שם ותראה נפלאות, ואין הנדון דומה לספור מה שקרה עם רבנו ז"ל.

מלבד זאת מובא (מדרש אגדה): כשקלל שמעי את דוד, נסתכל במרדכי שעומד לצאת ממנו, ויצו לשלמה בנו ואמר לו, כשיפסיק שמעי מלהוליד בנים, הרג אותו, כדי שיבוא נקי לעולם הבא, עין שם; הרי שלך לפניך, ששם היה ענין אחר לגמרי. עם כל זאת אם תסתכל בפנים, תראה שגם דוד המלך צוה לשלמה בנו לנקם את בזיונו משמעי בן גרא (עין מלכים א' ב, ח): "והנה עמך שמעי בן גרא בן הימיני מבחריים, והוא קללני קללה נמרצת ביום לכתתי מחננים והוא ירד לקראתי הירדן ואשבע לו בהוני"ה לאמר אם אמיתך בחרב, ועתה אל תנקהו פי איש חכם אתה וידעת את אשר תעשה לו, והורדת את שיבתו בדם שאול", הרי שלך לפניך, שפן הקפיד עליו דוד המלך, אף הוא הבטיח לו, שהוא לא יעשה לו פלוג, ועל-ידי בנו השאיר לו צואה, שינקם את נקמתו.

ואתה צריך לדעת, אשר אצל רבנו ז"ל היה סתם איזה חצוף עו פנים בעל עברה, שפמה חסידים שוטים נטפלו אליו, והיה מפרסם של שקר, פנהוג בעולם, לצערנו הרב, שהדייטים קופצים בראש וכו' וכו', ומה גם עוד מחציפים פניהם נגד צדיקים אמתיים הדבוקים בו יתברך וכו'. וכך אמרו חכמינו הקדושים (תענית ז): כל אדם שיש לו עזות פנים, רב נחמן אמר, בידוע שנוכשל בעברה; אמר רבה בר רב הונא, כל אדם שיש לו עזות פנים, מתר לקרותו רשע; הרי שלך לפניך, שמי שהוא עזות פנים נגד צדיק קדוש הדבוק בו יתברך, אינו אלא בעל עברה ורשע, ואף שנקרא בעולם מפרסם, אז מה בכך?

קמח שו"ת א' שעא ברסלב

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בערך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך חנכה שמח...

א' שעא.

האם יש דרך להנצל מענש' עולם התהו' המובא בספרים הקדושים?

שאלה:

מאת דן: לכבוד הצדיק היקר.
האם יש דרך ועצה בימינו להנצל מעולם התהו' המובא בספרי הקדש, על-פי דעת רבנו הקדוש?

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום ראשון לסדר מקץ, כ"ה כסלו (א' דחנכה) ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל דן, נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

כשאדם מרגיל את עצמו לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, שזה נקרא התבודדות, על-ידי-זה הוא נכלל לגמרי באין סוף ברוך הוא, וזה בעצמו יצילו מעולם התהו', פי מה בסוף הפל יכול להיות? אפלו אם, חס ושלום, יהיה נגזר עליו, שצריך להיות בעולם התהו' וכו', מה יהיה עולם התהו' שלו?

שְׁמֵתבוֹדֵד לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — זֶה הֵכִי גְרוּעַ שְׂיָכוּל לְהִיּוֹת.

וְלָכֵן לֹא בְּחִנָּם שְׁהִזְהִיר אוֹתָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, וְאָמַר (לְקוּט"י-
 מוהר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כה): הַהִתְבּוֹדְדוּת הִיא מַעֲלָה עֲלִיוְנָה וְגְדוּלָה
 מִן הַכֹּל, דֵּהִינּוּ לְקַבֵּעַ לוֹ עַל-כָּל-פָּנִים שְׁעָה אוֹ יוֹתֵר לְהִתְבּוֹדֵד
 לְבִדּוֹ בְּאִיזָה חֶדֶר אוֹ בְּשָׂדֵה, וּלְפָרֵשׁ שִׂיחָתוֹ בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ
 בְּטַעֲנוֹת וְאִמְתָּלוֹת בְּדַבְרֵי חֵן וְרִצּוּי וּפְיוּס, לְבַקֵּשׁ וּלְהִתְחַנֵּן
 מִלְּפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, שְׂיִקְרְבוּ אֵלָיו לְעִבּוֹדָתוֹ בְּאַמֶּת. וְתַפְלָה וְשִׂיחָה
 זוֹ יִהְיֶה בְּלִשׁוֹן שְׁמַדְבָּרִים בּוֹ וְכוּ', וְהִנְהִיגָה זוֹ הִיא גְדוּלָה
 בְּמַעֲלָה מְאֹד מְאֹד, וְהוּא דְרָךְ וְעֵצָה טוֹבָה מְאֹד לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו
 יִתְבָּרֵךְ, כִּי זֹאת הִיא עֵצָה כְּלָלִית, שְׂכוּלָלֶת הַכֹּל. כִּי עַל כָּל
 מָה שְׂיִחָסֵר לוֹ בְּעִבּוֹדַת הַשֵּׁם, אוֹ אִם הוּא רְחוּק לְגַמְרֵי מְכַל
 וְכֹל מַעֲבּוֹדָתוֹ יִתְבָּרֵךְ, עַל הַכֹּל יִפְרֵשׁ שִׂיחָתוֹ, וַיִּבְקֵשׁ מֵאִתּוֹ
 יִתְבָּרֵךְ, וְאָפְלוֹ אִם לִפְעָמִים נִסְתַּתְּמִין דְּבָרָיו, וְאִינוּ יָכוּל לְפַתַּח
 פִּיו לְדַבֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, אֶף-עַל-פִּי-כֵן זֶה בְּעֵצְמוֹ טוֹב
 מְאֹד, דֵּהִינּוּ הַהִכָּנָה שֶׁהוּא מוֹכֵן וְעוֹמֵד לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, וְחַפֵּץ
 וּמְשִׁתַּקֵּק לְדַבֵּר, אֶף שְׂאִינוּ יָכוּל, זֶה בְּעֵצְמוֹ גַּם-כֵּן טוֹב מְאֹד,
 וְגַם יוֹכֵל לַעֲשׂוֹת לוֹ שִׂיחָה וְתַפְלָה מְזֵה בְּעֵצְמוֹ. וְעַל זֶה
 בְּעֵצְמוֹ יִצְעַק וְיִתְחַנֵּן לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, שְׁנִתְרַחַק כָּל-כָּף, עַד
 שְׂאִינוּ יָכוּל אָפְלוֹ לְדַבֵּר. וַיִּבְקֵשׁ מֵאִתּוֹ יִתְבָּרֵךְ רַחֲמִים
 וְתַחֲנוּנִים, שְׂיִחַמֵּל עָלָיו וְיִפְתַּח פִּיו, שְׂיִוְכַל לְפָרֵשׁ שִׂיחָתוֹ
 לְפָנָיו.

וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל, שְׂכַמָּה וְכַמָּה צְדִיקִים גְּדוּלִים מִפְּרָסְמִים
 סְפָרוּ, שְׂלֹא בָּאוּ לְמַדְרַגְתָּם, רַק עַל-יְדֵי הִנְהִיגָה זוֹ. וְהַמְשָׁפִיל
 יבֵּין מַעֲצָמוֹ גְּדֹל מַעֲלַת הִנְהִיגָה זוֹ, הַעוֹלָה לְמַעֲלָה לְמַעֲלָה,
 וְהוּא דְבַר הַשְּׁוֶה לְכָל נֶפֶשׁ מִקְטָן וְעַד גְּדוּל, כִּי כָּלֵם יָכוּלִים

לנהוג הנקטה זו, ועל-ידי-זה יבואו למעלה גדולה, אשרי שיאחז בזה!

ולכן כשבר ישראל מרגיל את עצמו לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, ותמיד כל הראש והמח שלו נמצא אצל הקדוש-ברוך-הוא, וכל מה שעובר עליו הוא מספר לפניו יתברך, הוא ינצל מעולם התהו, ומה סף הכל יכול להיות, אם הוא יהיה בעולם התהו? הוא יתבודד גם שמה להקדוש-ברוך-הוא, ויגאל מכל צרותיו. הכלל — שאין טוב משיחה בינו לבין קונו, שזה עולה על הכל, שעל-ידי-זה הוא נדבק בו יתברך.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשכיל ותצליח.

המאחל לך חנפה שמח...

א' שעב.

הבן שלי משתולל ועושה בעיות כל הזמן, ואינני יודע כיצד להתנהג אתו

שאלה:

מאת יואל: לכבוד קדשת מוה"רא"ש שליט"א, אני מתפלל עבורכם לרפואה שלמה לאלתר. יש לי בן בגיל שש, והוא שובב מאד. כשהוא משתולל, אי אפשר לעצור אותו, רק אם נותנים לו מכות. כשהוא משתולל, הוא יכול להפך את כל הבית ואת הבית-

מדרש, ובנוסף להכל, הוא רב גם עם ילדים שמבגרים ממנו בכמה שנים.

נסייתי לפעל אצלו בדרכים טובות, אף ללא הצלחה. מצד אחד יש לי רחמנות גדולה עליו, שבשהוא רוצה להתפרע ולהוציא את הכחות שלו, אנחנו מונעים זאת ממנו, ומצד שני הוא עושה הרבה בלאגן, ואני יודע שרבנו אמר לא להכות את הילדים. אם כן מה עושים?

תשובה:

בעזרת השם ותפלה, יום ראשון לסדר מקץ, כ"ה פסלו (א' דחנכה)
ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יואל, נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

צר לי להגיד לך, שהילד יש לו היפראקטיביות, ויכולים היום לרפא את זה על-ידי תרופות, על-ידי רופא ממחה לדבר זה, כי יש ילדים שלא יכולים לשבת בשקט לרגע וכו', רק משתוללים ומתפכים את הבית, ורבים עם פלם, ומה גם שיש להם הפרעות קשב ורפוז וכו' וכו'.

ולכן חבל להרביץ או לצעק ולצרח על ילד כזה וכו', הוא לא יכול לעזור לעצמו, זו לא אשמתו וכו', ורב רבם של ההורים לא רוצים להכיר בפעיה הזו, פי חושבים שזו פעיה פסיכולוגית, ולא רוצים ומתבישים עם זה וכו', ובאמת זו פעיה פסיכולוגית, ולא צריכים להתביש עם זה, צריכים לעזור לילד מה שיותר מהר, כי כל זמן שהוא יותר צעיר, יכולים לעזור לו בתרופות, והיום הרפואה לזה מאוד מפתחת, צריכים רק למצא את הרופא הממחה לדבר זה, ולהשתדל מאד מאד לעזור להבן, לא צריכים להסתפל על אף אחד מה ששיאמרו וכו', והכי טוב שאף אחד לא צריך לדעת, שהוא הלך אל

רופא ולוקח את הפדורים האלו, צריכים רק לרחם על הילד, לא מועיל מכות, ולא מועיל הסברה וכו', הבצעה הכי רצינית היא ההורים, שלא רוצים לקבל את המציאות המרה הזו.

ולכן תראה תכף-ומיד לטפל בבן שלך דרך רופא ממחה, ואף אחד לא צריך לדעת מזה, וכמוכן שצריכים הרבה להתפלל אל הקדוש-ברוך-הוא, שתמצא את הרופא, שהמלאך רפאל עומד על ימינו.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בערך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך חנכה שמח...

א' שעג.

**מרב בזיונות, השפלות והצקות שסבלתי
בישיבה בגלל שאני ברסלב, נפילתי לגמרי**

שאלה:

מאת מרדכי ליב: אני הדל השפל והגבוה, עברתי הרבה מאד בחיי, זוכר אני את עצמי בחדר מלא שמחה וספוק מהתורה הקדושה המשמחת הלב והמאירת עינים, נכנסתי לישיבה, והסבל שסבלתי שם, איני יכול לכתב, כי אם מעט, פצעו ושברו נפשי לאלפי רסיסים קטנים, על כן שאני מקשר לרבנו הקדוש והנורא, בזו אותי באפן נורא, ערבבו לי הדעת, בעוד שלא הרגלתי בדברים כאלו, שאני בחור עדין נפש, והישיבה היתה ירושלמית, שהיא ההפך הגמור מזה,

וְכֵן יָרְדוּ לְחִזֵּי עַל עוֹד הַרְבֵּה עֲנֻנִים.
וְאֲנִי בְּרֵאוֹתַי כָּל זֹאת, לְקַחְתִּי עֲצָמִי לְעִבּוּדַת ה', עֲבַרְתִּי
הַרְבֵּה נְסִיווֹנוֹת גְּדוֹלִים בְּעֲנֻנֵי קִדְשָׁה, וְעַמְדַתִּי בְּהַכֵּל
בְּגִבּוֹרָה עֲלֵאִית, וְחוֹשֵׁב אֲנִי שֶׁהַקְדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא רָצָה
רַק לְהִיטִיב עִמִּי, וְעַל-כֵּן הִכְנִיסְנִי לְשֵׁם.

וְכֵן בַּתּוֹרָה הִרְגַּשְׁתִּי אֹר גְּדוֹל וְכֵן בְּעִבּוּדָה, וְהִרְגַּשְׁתִּי
מֵהִי קִרְבַת ה', כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב: "קְרוֹב ה'" וכו'.
וְלִמְרוֹת שֶׁאֲנִי בַּחוּר, שֶׁבַּתּוֹרָה אֲנִי צָרִיךְ לְלַמֵּד עִמָּקוֹת
וּבִמְתִינּוּת, וְלֹא הִיָּה לִי מַגִּיד שְׁעוֹר בְּזֶה, לְמַדְתִּי בַּחֶשֶׁק
ר.ב.

כְּשֶׁנִּכְנַסְתִּי לְשְׁעוֹר ב', נִפְלַתִּי הַרְבֵּה בַּתּוֹרָה, וְלֹא לְמַדְתִּי
כְּמוֹ שֶׁצָּרִיךְ שְׁנָה שְׁלֵמָה, בֵּינוֹן שֶׁהַצְּרוֹת מֵהַחֲבֵרִים
כְּלִי-כֶּף נִכְנָסוּ לְנַפְשִׁי, עַד שֶׁלֹּא הָיִיתִי מְסַגֵּל לְפִתְחֵי דָף
גְּמָרָא, וְכֵן הַמַּגִּיד שְׁעוֹר לֹא הִיָּה יוֹדֵעַ אֵיךְ לֵאמֹר
הַשְׁעוּרִים כְּרֵאוּי, אֲבָל בְּקִדְשָׁה הַחֲזִיקְתִּי עֲצָמִי כְּפִי
יְכַלְתִּי, שִׁדּוּעַ שְׁבִלֵי תּוֹרָה אִי אֶפְשָׁר לְעַמּוֹד מוֹל יֵצֵר
הָרַע בְּזֶה.

לְקִרְאָת שְׁעוֹר ג' חֲשַׁבְתִּי לְעַבֵּר לִישִׁיבָה לִיטְאִית, כִּי
חֲשַׁבְתִּי שֶׁהָרִי אֶצְלָם לּוֹמְדִים הֵיטֵב, וְרִצִּיתִי שֶׁהַתּוֹרָה
הַקְדוּשָׁה תִּנְרַפָּא נַפְשִׁי, שֶׁעֲבָרָה כְּלִי-כֶּף הַרְבֵּה, הַגֵּם שֶׁאֵין
שֵׁם אֶת הַחֲמִימוֹת שֶׁבַּחוּר חֲסִידֵי צָרִיךְ, וְגַם בִּישִׁיבָה
הַקּוֹדְמוֹת הִיָּה הַהֶפֶךְ מִחֲמִימוֹת דְּקִדְשָׁה, בֵּין מֵהַצְּרוֹת
וּבֵין מֵהַבַּחוּרִים, וְלֹא-חָר שֶׁעֲבַרְתִּי וְשִׁיבָה, רְאִיתִי
שֶׁשְׁעִיתִי בְּמָה שֶׁחֲשַׁבְתִּי, וְאֵין כָּאֵן מֵה לְהַצְּרִיךְ.

וְאֲנִי בְּרֵאוֹתַי אֶת כָּל הַגְּלָגוּלִים שֶׁעָבְרוּ עָלַי, נִפְלַתִּי מְאֹד
מְאֹד בְּעֲנֻנֵי קִדְשָׁה, וְעַכְשָׁו אֵין לִי שׁוּם מִשְׁעֲנַת
וּתְמִיכָה, אֲדַרְבָּה הַהֶפֶךְ הַגְּמוּר, וּמִסְתַּוָּבֵב אֲנִי לְלֹא שׁוּם
תַּכְלִית כְּבָר שְׁנָה וְכֵמָה חֲדָשִׁים.

וְעַכְשָׁו זְכִיתִי, שֶׁהָיִיתִי אֶצֶל רַבְּנֵי הַקְדוּשָׁה, וּמִשְׁהוּ זֶה
בְּקִרְבִּי הַגֵּם שֶׁאֲנִי רַחוּק מְאֹד, בְּכָל זֹאת בּוֹעֲרַת בִּי
אֲהַבָּה לַתּוֹרָה, רַק מְרַגֵּשׁ אֲנִי שֶׁאֵינִי יָכוֹל לְלַמֵּד מִחֲמַת
הִישִׁיבָה עַכְשָׁו וְעוֹד כְּמָה סְבוּת, וְלִבִּי פְּשוּט בּוֹכָה,

וזקוק אני עכשו מאד לחמימות וכו', ומבקש אני מכם, שרחמים גדולים תרחמו על עלוב נפש כמוני, ותנו לי עצות מעשיות ביצר להמשיך, כי מאד קשה לי להתחזק עכשו, שנאטם לבי מרב צרות, לכן אבקש שלא תשיבו לי מכתבי חזוק, אלא עצות מעשיות. נ.ב: שלחתי כבר כמה פעמים, ולא קבלתי מענה, והרבה דברים שעברתי ואני עובר לא כתבתי, ואקנה שתבינו לנפשי השבורה מאד.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מקץ, כ"ה כסלו (א' דחגכה) ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל מרדכי ליב, נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

הנה כפי דבריך עברת חיים קשים של ימי נעורים וכו', וכן נשללת כבר בפגם-הברית מרב הלחץ והדחק שהיה עליך וכו', ועכשו אתה רוצה שאני לא אחזק אותך, אלא עצות מעשיות וכו'.

ולכן ידידי היקר! אתה בחור צעיר, קדם כל אתה צריך לשפח את כל העבר, ולעשות התחלה חדשה לגמרי, אין לך עבר כלל — זה הדבר הראשון! וכך אמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן כו): אצל העולם השכחה היא חסרון גדול בעיניהם, אבל בעיני יש בהשכחה מעלה גדולה. כי אם לא היתה שכחה, לא היה אפשר לעשות שום דבר בעבודת השם יתברך, אם היה זוכר כל מה שעבר, לא היה אפשר לו להרים את עצמו לעבודתו יתברך בשום אופן, גם היו מבלבלים את האדם מאד כל הדברים שעוברים עליו. אבל עכשו על-ידי השכחה, נשפח מה שעבר, ואצלו, אמר רבנו ז"ל, הוא הדרך,

שְׁפַל מֵה שְׁעֵבֶר וְהֵלֶךְ, נִפְסַק וְהוֹלִיךְ לַחְלוּטִין, וְאִינוּ חוֹזֵר בְּדַעְתּוֹ עוֹד כֹּלָל. וְאִינוּ מְבַלְבֵּל כֹּלָל עֲצָמוֹ עוֹד בְּמָה שְׁפָכָר עֵבֶר וְהֵלֶךְ וְכו'.

הַדָּבָר הַשְּׁנִי — הַתְּחִזְקוֹת צְרִיף כֹּל אֶחָד וְאֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם, אֲפִלוּ הַצְּדִיק הַכִּי גָדוֹל, שְׁפָכָר יֵצֵא מִחִזּוֹ דֵּהֲאִי עֲלֵמָא לְגַמְרִי, צְרִיף וּמְכַרְח הַתְּחִזְקוֹת, אִין דְּבַר כְּזֶה לַחִיּוֹת בְּלִי הַתְּחִזְקוֹת, אָדָם מְכַרְח שְׁיַחְזִקוּ אוֹתוֹ, וְאֵת זֶה אֲנַחְנוּ מְקַבְּלִים מִרְבְּנוּ ז"ל, וְלִכֵּן תַּתְּמִיד בְּסִפְרֵיו הַקְּדוּשִׁים, וְשֵׁם תַּמְצָא מִרְגוּעַ לְנַפְשָׁךְ. הָעֵקֶר תֵּצֵא מִהָעֲצוּבוֹת וְהַמְרִירוֹת וְהַדְּפֵאוֹן שְׁנוֹכְנֵס בָּךְ, מִכֹּל מַה שְׁעֵבֶר עֲלֶיךָ וְכֹל הַיְשִׁיבוֹת שֶׁרַק לְמִדָּת, כִּי אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קפ"ט): עֵקֶר נְשִׁיכַת הַנְּחָשׁ הוּא עֲצוּבוֹת וְעֲצָלוּת; וְלִכֵּן אֲשָׁרִי אָדָם שֵׁיֵשׁ לוֹ שְׁכָל, וְקוֹלֵט תַּכְּף-וּמִיד שְׁבוּ בְּרַגַע שְׁנַמְשֵׁף עָלָיו עֲצוּבוֹת וּמְרִירוֹת וְדִפְאוֹן וְכו', זֶה בָּא מִצַּד הַטְּמָאָה, וְלִהְפֹךְ — כְּשִׁימְשֵׁף אֶת עֲצָמוֹ אֶל הַשְּׂמֻחָה, וְלִפְקֹחַ אֶת דַּעְתּוֹ, זֶה בָּא מִהַקְדָּשָׁה.

וְלִכֵּן תִּרְאֶה מַה לְּפָנֶיךָ! תִּמְסַר אֶת נַפְשְׁךָ רַק לַהֲיוֹת בְּשְׂמֻחָה, וְאִז טוֹב לָךְ כֹּל הַיָּמִים.

עֲצָה מְעֻשִׂית — שְׂתַכְּף-וּמִיד תִּפְנֵס לִישִׁיבָה שְׁלֵא מְלַחֲצִים אֶת הַבְּחוּרִים, שְׂמְכַרְחִים לְלַמֵּד כְּפִי סֹדֵר הַיְשִׁיבָה, אֲלֵא כֹל אֶחָד יָכוֹל לְלַמֵּד מַה שֶּׁהוּא רוֹצֵה, וְתִקְבַּע לְעֲצָמָךְ שְׁעוֹר בְּחַמֵּשׁ וְרִש"י עִם הַתְּרַגּוּם מִפְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ, וְתִרְגִּיל אֶת עֲצָמָךְ לְגַרְסַת הַמּוֹן פְּרָקִים מְשֻׁנוּיֹת כְּסִדְרָן, וְכֵן לְגַרְסַת הַמּוֹן דְּפִים גְּמָרָא כְּסִדְרָן דִּיקָא, לְהַתְּחִיל מִהַתְּחִלַּת שְׁשֵׁה סִדְרֵי מְשֻׁנָּה, מִהַתְּחִלַּת ש"ס, וְכִכָּה לְגַרְסַת פְּרָק אַחַר פְּרָק, דִּף אַחַר דִּף, וְלֵאט לֵאט תּוֹכַל לְשַׁקֵּם אֶת עֲצָמָךְ, וְתִרְגִּיל אֶת עֲצָמָךְ

לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, אשר כל דבור ודבור שמדברים אליו יתברך — זה הצלחה נצחית, הצלחה פזו, אשר אין לתאר ואין לשער כלל, ועל-ידי-זה תוכל בקרוב להשתנות מן הקצה אל הקצה, ותהיה מוכן להתחתן ולבנות בית נאמן בישראל, אם תצית אותי ותלך בדרך זה, תשתנה בין לילה ליום, העקר לא להתבלבל משום בריה שבעולם, הרגע שאתה מתבודד להקדוש-ברוך-הוא, אתה כבר לא צריך את אף אחד, וזה מה שקבלנו מרבנו ז"ל, העקר רק לדבר עמו יתברך, וזה יכניס בך רגיעה נפשית וכו', ואף פעם לא תהיה לבד וכו', ותוכל להוציא את כאבי נפשך לפניו יתברך.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בערך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך חנכה שמח...

א' שעד.

**יצאתי לפגישה עם מישהו נחמד, הבעינה שהוא
נראה מרחף, ונראה לי שהוא נפגש אתי בגלל
שהלחיצו אותו**

שאלה:

מאת רחל: לכבוד הצדיק מוה"רא"ש, שלום רב.
אני בת תשע-עשרה, ולא מזמן הכירו לי מישהו.
נפגשנו פעם אחת, והבחור ממש נחמד, דתי ובעל
מדות טובות. בפגישה אתו הרגשתי שהוא קצת מרחף,
כי הוא התעסק בכל מיני דברים חיצוניים.

בְּנוֹסָף, הִרְגָּשְׁתִּי שֶׁהוּא נִפְגָּשׁ אֵתִי בְּגִלְל לַחֲץ מִהֶסְבִּיבָה
שְׁלוֹ... אֲנִי לֹא יוֹדַעַת הָאֵם לְהִפְגֵּשׁ שׁוּב. הוּא מִצְדוּ
מִרְאָה רְצוֹן לְכָף.
אֲשַׁמַּח שֶׁתַּעֲזוֹר לִי בְּחֻמְתָּךְ הַרְבֵּה. תוֹדָה רַבָּה.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר מִקֵּץ, כ"ה כִּסְלוֹ (א' דִּחְנֻכָּה)
ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל רַחֵל תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְּלִתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אֶת צְרִיכָה לְדַעַת, כִּי לְהִתְחַתֵּן וּלְכַנּוֹת בֵּית, זֶה דְּבָר
רְצִינִי מְאֹד מְאֹד, וְזֶה לֹא מִשְׁחַק שֶׁל יָפִי וְכוּ', וְנִחְמַד וְכוּ',
בְּרִגַע שֶׁהִבְחֹר, לְדַעַתְךָ, מְרַחֵף וְכוּ', וְכֵן הוּא נִפְגָּשׁ אֶתְךָ
בְּגִלְל לַחֲץ מִהֶסְבִּיבָה שְׁלוֹ וְכוּ', לְדַעַתִּי, תַּעֲזִבִי אוֹתוֹ, וְהִקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא יִזְמִין לְךָ אֶת בֶּן זִוְגֶךָ שֶׁשִּׁיף לְשֶׁרֵשׁ נִשְׁמַתְךָ.

לְמָה אֶת צְרִיכָה לְהִכְנִס בְּמִטָּה חוּלָה? כִּשְׁאַחַד מְרַחֵף,
מִסְכֵּן הוּא לֹא מְצִיאֹתִי וְכוּ', וְהִרְגַע שֶׁהוּא לֹא מְצִיאֹתִי, מִי
יודַע אִם הוּא לֹא לוֹקַח סְמִים? אוֹ הוּא נִלְחָץ נִפְשִׁית וְכוּ',
וְלָכֵן לְמָה לְךָ לְהִכְנִס בְּזֶה, הוּא יָכוֹל לְהִיּוֹת מִמֶּשׁ נִחְמַד וְכוּ',
אָבֵל לֹא הִפֵּל זֶה הַיָּפִי, אֶת צְרִיכָה בְּחֹר רְצִינִי וּבַעַל שְׁכָל.
תְּבַקְשִׁי בְּכָל יוֹם מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שִׁיזְמִין לְךָ אֶת בֶּן זִוְגֶךָ, וְתִרְאִי,
שֶׁמָּה שֶׁתִּפְּלָה פּוֹעֵלֶת, שׁוֹם דְּבָר בְּעוֹלָם אֵינוֹ פּוֹעֵל.

יֵשׁ קוֹנְטְרַס "מְצִיאַת הַזִּוּיג", תְּשִׁיגִי אֶת הַקּוֹנְטְרַס הַזֶּה,
וְתֹאמְרִי אֶת הַתְּפִלוֹת הַמוֹבָאוֹת שָׁם, וְכֵן תְּקִימִי אֶת הַעֲצוֹת
וְהַהֲתַחֲזְקוֹת שְׁמוֹבָאוֹת שָׁם, וְהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִזְמִין לְךָ אֶת
בֶּן זִוְגֶךָ.

קנח שו"ת א' שעה ברסלב

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפני — תשפילי ותצליחי.

המאחל לך חנכה שמח...

א' שעה.

לאחרונה יש גל של שמועות שהעולם עומד להחרב, ומאז ששמעתי את זה, אינני מצליחה לישן, וקשה לי לתפקד

שאלה:

מאת לורן: בימים האחרונים נוצר גל של שמועות, כי בעוד כשבועים העולם יחרב, ומאז אינני מצליחה לישן, והנשיא מדייר שנה מעיני, מונע ממני לתפקד במהלך היום, ומשפיע עלי ועל ההתנהגות שלי אף הסובבים. אשמח אם תוכלו להגיד לי — האם שמועות אלו נכונות או לא, כי זה באמת מפחיד אותי.

תשובה:

בעזרת השם ותפריך, יום ראשון לסדר מקץ, כ"ה כסלו (א' דחנכה) ה'תשע"ג.

שלום רב אף לורן תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

את יכולה להיות בטוחה, שהעולם לא יחרב, ואת יכולה

לישן טוב מאד, ולהרגיע את העצבים שלך, שום דבר לא יקרה, זה סתם דמיון שמכניסים בבני-אדם פחדים, כל אחד עם האינטרסים שלו וכו', פלוני מפחיד — שהעולם יחרב אם לא תעשו כן וכך וכו', ואלמוני מפחיד — שהעולם יחרב אם לא תתן לי כן וכך כסף וכו', כל אחד עם הדמיונות שלו והפחדים שמפחיד את הזולת. ולכן את יכולה לישן טוב טוב, העולם לא יחרב, כי הקדוש-ברוך-הוא ברא את העולם להשאר ולא להחרב, ואם זה יחרב, כלנו כבר לא נהיה פה, אז מה הדאגה והפחד?! רבנו ז"ל אמר (ספר-המדות, אות עצבות, סימן ד'): על-ידי דאגה בלב, נופל על האדם אימת מות.

ולכן ראי להתחזק באמונה פשוטה בו יתברך, שהוא יתברך מנהיג את עולמו בחסד וברחמים, בצדק ובמשפט, ודבר גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו, אלא בהשגחת המאציל העליון, עד כדי כן שאמרו חכמינו הקדושים (חלין ג): אין אדם נוקף אצבעו מלמטה, אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה; שאדם אינו מקבל מפה קטנה באצבע קטנה, אם לא מכריזין על זה קדם מלמעלה; ועל-ידי שתכניסי בעצמך את המחשבה הזו, תהיי רגועה, כי אין עוד דבר שמרגיע את האדם כמו אמונה בו יתברך.

ולכן אשרי מי שמתחזק באמונה פשוטה בו יתברך, ואז יזכה לישוב הדעת אמתי, ואף אחד לא יוכל לעבד עליו, העקר תרגילי את עצמך לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא בשפת האם שלך, שזו נקראת התבודדות, לספר לו יתברך כל מה שעובר עליך, ועל-ידי-זה נכון לבך יהיה בטוח, שהכל יסתדר על הצד הכי טוב.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע

בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה
מרבה, ובכל אשר תפני — תשפילי ותצליחי.

המאחל לך חנפה שמח...

א' שער.

אנחנו רוצים להתחתן, אבל אין לנו אמצעים
לכך, וגם ההורים שלנו טוענים, שאין לנו לאן
למהר

שאלה:

מאת אביגיל: לכבוד הרב שלום רב.
רציתי להתנעץ עם הצדיק: הכירו לי בחור, ואנחנו
מאד אוהבים אחד את השני. החלטנו שאנחנו רוצים
להתחתן, אבל אין לנו את האמצעים לכך.
בעיה נוספת היא, שההורים טוענים, שיש לנו עוד זמן,
ולמה אנחנו ממהרים להתחתן.
מה הצדיק אומר? אודה מאוד אם תענו לי.

תשובה:

בעזרת השם ותבך, יום ראשון לסדר מקץ, כ"ה כסלו (א' דחנפה)
ה'תשע"ג.

שלום רב אל אביגיל תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני מכרח להגיד לך, שחבל מאוד על כל יום שאתם לא
מתחתנים, כי בקלות יכולים להפשל בעברות חמורות וכו',

וזה יביא אחר-כך פרויד ביניכם וכו', ולמה אתם צריכים את זה?! את והבחור צריכים למצא עבודה, ותתפרנסו ביחד בכבוד, ולא תצטרכו שום טובות מאף אחד, כדאי לכם אפלו ללוות כסף למען לממן את החתנה, ואחר-כך לאט לאט תשלמו את זה, תאמינו לי, שזה לא בריא לא בגשמיות ולא ברוחניות להסתובב ככה בלי שום תכלית, רק לחפות עד שיהיה לכם כסף וכו', ובין כך נכשלים במה שנכשלים וכו' וכו'.

רבנו ז"ל הקפיד מאד מאד מהרגע שעושים ארוסין, שפבר יתכננו על חתנה, הוא לא רצה שיעשו הפסק גדול בין הארוסין לחתנה, ומכל שכן וכל שכן שבחור ובחורה שלא יסתובבו כל-כך הרבה זמן בלי ארוסין ובלי גשואין, פי הסמ"ד-מ"ם יעשה כל מיני פעלות שבעולם להפריד בין הזוג, ובפרט פשיש משיכה אחד להשני, צריכים לדעת, שזה בן זוגי, או זאת בת זוגי, ותכף-ומיד לקבצ זמן על חתנה, ויתחתנו ויחיו חיים באשר, וזה הדרך האמתית של יהודי מאמין בהקדוש-ברוך-הוא וכו', ומתנהג על-פי התורה וכו', אבל מה עשו אלו שהלכו ועזבו את הקדוש-ברוך-הוא ואת התורה וכו', שהם מסתובבים ככה פמה שנים וכו', ויחיים ביחד באסור וכו', ולבסוף נכנס עין רעה ביניהם וכו', ונפרדים וכו'.

ולכן אשרי מי שהולך בדרך התורה, שתכף-ומיד פשיש משיכה בין הבחור והבחורה, ומכירים אחד את השני וכו', שפבר יעשו ארוסין, וידברו על גשואין, ויקבעו זמן הכי קצר לנשואין, ולא לחפות עד שיהיה כסף וכו', עד שתהיה חכמה וכו', פי פבר אמר החכם מכל האדם (קהלת א, יח): "פי ברב

קסב שו"ת א' שער ברסלב

חכמה רב בעס, ויוסיף דעת יוסיף מכאוב"; ודרשו על זה חכמינו הקדושים (קהלת ובה, פרשה א', סימן לו): "ברב חכמה רב בעס", כל זמן שאדם מרבה בחכמה — מרבה בבעס, וכל זמן שהוא מרבה בדעת — מרבה ביסורין. אמר שלמה: על-ידי שהרביתי בחכמה — הרביתי בבעס, ועל-ידי שהרביתי בדעת — הרביתי ביסורין.

הרי שלף לפניך, אם אדם חושב שהוא חכם ובר דעת, ומושך את הזמן וכו', על-ידי-זה לבסוף מתפוצץ הכל וכו', ונעשה ביניהם ריב וכעס ונפרדים. ולכן אשרי הבחור או הבחורה, שמוצאים אחד את השני, ויש ביניהם משיכה והבנה הדדית, שפכר יראו לסגר את הכל לעשות ארוסין, ותכף-וימך אחר-כך חתונה, וזה הדבר הכי בריא. והפלל הזה טוב לכל אחד ואחת, אשרי מי שיצית ויקים את כל זה, ואז יהיו להם חיים מאשרים מאד.

אני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתציתי אותי, ותקבעו זמן לחתונה, ובין כך תמצאו עבודה, והקדוש-ברוך-הוא בודאי לא יעזב אתכם.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בערך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפני — תשכילי ותצליחי.

המאחל לך חנכה שמח...

א' שעז.

שְׁמַעְתִּי שְׁיֵשׁ סוּד בְּכֶף, שְׁגַם יוֹסֵף וְגַם יְהוּדָה
הֶצְרָכוּ לְרִדָּת לַמִּצְרִים. מִהוּ הַסּוּד?

שְׁאֵלָה:

מֵאֵת אֱלִישֶׁע:

שְׁלוֹם לְכַבּוֹד קִדְשַׁת אֲדָמוֹר שְׁלִיט"א.
שְׁמַעְתִּי שְׁיֵשׁ סוּד בְּכֶף, שְׁגַם יוֹסֵף וְגַם יְהוּדָה הֶצְרָכוּ
לְרִדָּת לַמִּצְרִים. הֲאֵם תּוּכְלוּ לְהַסְבִּיר לִי אֵת הָעֲנָן?

תְּשׁוּבָה:

בְּצִוְרַת הַשָּׁם יתְּבַרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר מַקָּץ, כ"ה כֶּסֶלֹ (א' דְּחִנְכָה)
ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל אֱלִישֶׁע, גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלֹתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

הִנֵּה חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פְּרָשָׁה פּה, סִימָן א'): רַבִּי שְׁמוּאֵל בַּר נַחֲמָן פִּתַּח (יְרֵמְיָה כט): "כִּי אֲנֹכִי יִדְעֹתִי אֵת הַמַּחְשְׁבוֹת", שְׁבָטִים הָיוּ עֲסוּקִין בְּמַכִּירְתוֹ שֶׁל יוֹסֵף, וְיוֹסֵף הָיָה עֲסוּק בְּשִׂקּוֹ וּבַתְּעֻנִיתוֹ, רְאוּבֵן הָיָה עֲסוּק בְּשִׂקּוֹ וּבַתְּעֻנִיתוֹ, וְיַעֲקֹב הָיָה עֲסוּק בְּשִׂקּוֹ וּבַתְּעֻנִיתוֹ, וְיְהוּדָה הָיָה עֲסוּק לְקַח לוֹ אִשָּׁה, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הָיָה עוֹסֵק — בּוֹרָא אוֹרוֹ שֶׁל מְלֶךְ הַמְּשִׁיחַ; כִּי מִתְמַר יֵצֵא פֶרֶץ, אֲשֶׁר מִמֶּנּוּ יֵצֵא דָוִד, וּמִמֶּנּוּ יֵצֵא מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד, וְאַחֲרֵיכֶן יוֹסֵף כְּשִׁירָד לַמִּצְרִים, נִשָּׂא אֶת אֶסְנַת, שְׁמִמֶּנּוּ יֵצֵא מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף, וְהִנֵּה מוּבָא בְּדֹהַר (מִשְׁפָּטִים קכ), אֲשֶׁר הַגָּאֹלָה תִּהְיֶה עַל-יְדֵי שְׁנֵי מְשִׁיחִין: מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד, וּמְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף, קִדָּם יְבוֹא מְשִׁיחַ

בן יוסף, ואחר-כך יבוא משיח בן דוד, וכן מובא בדברי רבנו
 ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן טז), שמש"ח בן דוד ומשיח בן
 יוסף יבניעו את עשו ואת ישמעאל, ועל-ידי-זה יוכלו כל
 אחד להכליל באין סוף ברוך הוא, ולא יצטרכו להבטל
 מהדבקות, ע"ן שם.

ובזה יובן הקשר בין שתי הירידות. ירידת יהודה היתה
 כדי שיצא ממנו משיח בן דוד, וירידת יוסף היתה כדי שיצא
 ממנו משיח בן יוסף, וכך תהיה הגאלה, שקדם יהיה משיח
 בן יוסף, שהם כלל נשמות הצדיקים הגדולים שהיו בעולם,
 שהם בכלל משיח בן יוסף, שהם מכניעים את אדום, שזו
 עבודה זרה והטעיות של הנוצרים וכו', אמונות כוזביות,
 אמונות טפלות וכו', ואחר-כך יבוא משיח בן דוד, והוא
 יבניע את קלפת ישמעאל, שאנחנו סובלים מהם מה
 שסובלים וכו'. הרי שלך לפניך — את הקשר בין שתי
 הירידות, והכל לטובתם של ישראל, ויש בזה אריכות גדולה,
 ואין כאן המקום להאריך בזה.

יראו עינינו וישמח לבנו, ותגל נפשנו בישועתו יתברך,
 ונזכה כבר לראות את התרין משיחין שיבניעו את עשו
 וישמעאל, ונזכה להגאל גאלת עולם.

המאחל לה חנכה שמח...

א' שעח.

**השכנים של אבינו מציקים לו מאד, ועושים לו
את המנות. האם מתר לנו להתערב ולהזהיר
אותם?**

שאלה:

מאת יצחק: לכבוד הצדיק מיבנאל.
תודה רבה מאד מאד על השו"ת הנפלא, אנו לא
יודעים איך להודות לכם על כל מה שאתם עושים
עבורנו.
יש לאבא שלנו שכנים שעושים לו את המנות, הם
הלשינו עליו לרשיות, ומצערים אותו באפן מכער
מאד, ועכשו הם אומרים שיהרסו את השדוכים של
האחים שלי, על-ידי שידברו לשון-הרע.
האם אנחנו בתור הילדים, שרואים את האבא מתניסר
מאנשים כאלו רעים, האם יש לנו הטר להתערב פה
ולדבר אתם קשות, ולהזהיר אותם, שאבא שלנו הוא
לא איזה חתיכת זבל, שאפשר לעשות אתו מה
שרוצים, כי אנחנו הילדים כבר לא יכולים לראות את
זה.

תשובה:

בעזרת השם ותפריך, יום ראשון לסדר מקץ, כ"ה כסלו (א' דחנכה)
ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יצחק, גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני מכרח להגיד לך — בתור כבוד אב ואם, אתה וכל

האחים צריכים להתערב, ולהעמיד את אלו האנשים הרשעים, שרודפים את אביכם, על המקום שלהם, ולהזהיר אותם, שאתם תערכו את המשטרה, ומצוה עליכם מצד כבוד אב ואם לעשות כל מה שביכולתכם להכניס אותם בפחד מהרשיות, כי עדין אין העולם הפקר, וכבר אמרו חכמינו הקדושים (אבות פרק ג'): הוי מתפלל בשלומה של מלכות, שאלמלא מוראה, איש את רעהו חיים בלעו.

ולכן אתם צריכים לעשות יותר מכחכם להעמיד את הרשעים האלו במקומם, והוא בכלל כבוד אב ואם, שזו המצוה הכי גדולה, כמאמרם ז"ל (תנא דבי אליהו רבה, פרשה כו): כל העולם פלו של הקדוש-ברוך-הוא, ואין הקדוש-ברוך-הוא מבקש מהאדם רק שיכבד אב ואם; ואמרו (פסיקתא רבתי): חמורה שבחמורות כבוד את אביך ואת אמך; ואמרו (קדושין ל:): שלשה שתפין הן באדם, הקדוש-ברוך-הוא, ואביו ואמו, בזמן שאדם מכבד את אביו ואת אמו, אמר הקדוש-ברוך-הוא, מעלה אני עליהם כאלו דרתי ביניהם וכבודני; רואים מזה אם מכבדים אבא ואמא, בנה מכבדים את הקדוש-ברוך-הוא.

אין לתאר ואין לשער את גדל הזכות שתהיה לכם, כשתצילו את אביכם מהרשעים האלו, שמיסרים אותם.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתהיה לכם הצלחה מרובה, ובכל אשר תפנו — תשפילו ותצליחו.

המאחל לך חננה שמח...

א' שַׁעַט.

**לְאַחֲרוֹנָה אָנִי סוֹבֵל מִהֲזִיּוֹת קָשׁוֹת, וְאָנִי מִדְּמִיּוֹן
שְׂאֲנָשִׁים מִסְבִּיבִי מִבֵּיטִים בִּי**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת אֶלְעָד: לְצַדִּיק שְׁלוֹם.
לְאַחֲרוֹנָה אָנִי סוֹבֵל מִהֲזִיּוֹת קָשׁוֹת, וְאָנִי מִדְּמִיּוֹן
שְׂאֲנָשִׁים מִבֵּיטִים בִּי. בְּזִמְנֵן הָאֶחָרוֹן זֶה מִתְגַּבֵּר, וְקוֹרָה
בְּמָה פְּעָמִים בְּשָׁבוּעַ, כִּי לִפְנֵי-כֵן זֶה הָיָה קוֹרָה רַק
לְעֵתִים.

אָנִי לוֹקֵחַ תְּרוּפוֹת נֶגֶד דִּכְאוֹן וְחֻרְדָּה בְּכָר שְׁנֵתִים וְחֻצִי,
הֵייתִי בְּאוֹמֵן פְּעָמִים, וְאָנִי נוֹסֵעַ הִרְבֵּה לְקַבְּרֵי צַדִּיקִים,
וּמִתְפַּלֵּל הִרְבֵּה לְצֵאת מִזֶּה, לוֹמֵד תּוֹרָה וּמִשְׁתַּדֵּל לְקַיֵּם
אֶת הָעֲצוֹת שֶׁל הַצַּדִּיק, אַךְ עֲדִין לֹא רָאִיתִי שְׂנוּי
בְּלִשְׁהוֹ בְּמַצְבִּי. אָנִי רוֹצֵה לְהַקִּים בֵּית, וְאָמְרוּ לִי
שֶׁבְּגַלְלֵל שְׂאֲנִי לוֹקֵחַ תְּרוּפוֹת, זֶה יָכוֹל לְהַפְרִיעַ. אֲבַקֵּשׁ
עֲצָה מִהַצַּדִּיק.

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדֵּר מַקֵּץ, כ"ה כֶּסֶלּוֹ (א' דִּחְנֻכָּה)
הַתּשַׁע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל אֶלְעָד, גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

הָיָה רְאוּי מְאֹד, שֶׁתִּלְמַד בְּכָל יוֹם אֶת הַמַּאֲמָר בְּלִקְוּטֵי-
מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כ"ה, וְלוֹמַר עֲלֶיהָ הַתְּפִלָּה מִלִּקְוּטֵי-
תְּפִלוֹת, וְזֶה יוֹעִיל לָךְ מְאֹד, כִּי רַבְּנוּ ז"ל מְדַבֵּר שָׁמָּה, שְׂצָרִיף
כָּל אָדָם לְהוֹצִיא אֶת עֲצָמוֹ מִהַמְדוּמָה וְלַעֲלוֹת אֶל הַשָּׁכֵל,

וּכְשֶׁנִּמְשָׁךְ אַחַר הַמְדָּמָה, זֶה הַדְּבָר הַכִּי גְרוּעַ, כִּי הַדְּמִיוֹן שֶׁל אָדָם הוֹרֵס אוֹתוֹ לְגַמְרִי, וְרַב בְּנֵי-אָדָם סוֹבְלִים רַק מִכַּח הַמְדָּמָה שֶׁנִּדְבַק בָּהֶם מַחֲמַת עֲוֹנוֹתֵיהֶם, כִּי מִי שֶׁנִּכְנַס בְּהַדְּמִיוֹן, שִׁפְלָם מִסִּתְּפָלִים עָלָיו, הוּא חַי בְּפֶחַד גְּדוֹל מְאֹד, וְהוּא מְבַהֵל וּמְבַלְבֵּל לְגַמְרִי, וְזֶה מִמַּשׁ רוֹדֵף אוֹתוֹ, וַיֵּשׂ אֲנָשִׁים שֶׁמְאֹד מְתִיּוֹסְרִים מְזֵה, שֶׁתָּמִיד חוֹשְׁבִים שֶׁבְּנֵי-אָדָם מִסִּתְּפָלִים עָלֵיהֶם וְכוּ', אוּ מְדַבְּרִים מֵהֶם וְכוּ', וְהֵם נִרְדְּפִים מֵעֲצָמָם יוֹתֵר מֵאַחֲרִים.

וּכְבָר אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (ירושלמי שבת, פָּרָק יד, הַלְכָה ג') עַל הַפְּסוּק (דְּבָרִים ז'): "וְהִסִּיר ה' הַיָּגֵ"ה מִמֶּךָ כָּל חַלִּי" — זֶה הַרְעִיוֹן, דָּאָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר (שם כח): "וְנָתַן עַל בְּרִזָּל עַל צוֹאֲרָךְ" — זֶה רְעִיוֹן; הֵינּוּ מַה זֶה הָעַל הַכִּי קָשָׁה שֶׁל הָאָדָם? זֶה הַרְעִיוֹנוֹת וְהַדְּמִיוֹנוֹת שֶׁמְסַבְּבִים אוֹתוֹ, כִּי מְרַב עֲוֹנוֹתָיו וּבִפְרָט שֶׁל פֶּגַם הַבְּרִית, הוּא נִמְצָא בְּלַחֲץ תְּדִירִי, וּמְדַמֵּן לְעֲצָמוֹ כָּל מִינֵי מַחֲשָׁבוֹת שֶׁל הֶבֶל וְכוּ', וְשֶׁל פְּחָדִים וְכוּ', מַה יַּעֲשֶׂה לוֹ זֶה? וּמַה יַּעֲשֶׂה לוֹ הַהוּא?! וּבִאֲמַת אָדָם רוֹדֵף אֶת עֲצָמוֹ יוֹתֵר מִמֶּה שֶׁאַחֲרָיו רוֹדְפִים אוֹתוֹ, כִּי מִי שֶׁתָּמִיד רַק חוֹשֵׁב מִמֶּנּוּ? תְּבַרְךָ, וּמִשְׁתַּדֵּל לְהַכְנִיס אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתוֹךְ מַחֲשַׁבְתּוֹ, אֲזִי מִתְּפַטֵּר מִכָּל אֵלוֹ הַרְעִיוֹנוֹת וְהַדְּמִיוֹנוֹת, וְנַעֲשֶׂה בֵּן חוֹרֵין אֲמַתִּי, וְאִין עָלָיו שׁוֹם עַל. וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת נְאוּף, חֶלֶק ב', סִימָן יד): מִי שֶׁעוֹצֵם עֵינָיו מִרְאוֹת בְּרַע, עַל-יְדֵי-זֶה נִצּוֹל מִבְּזִיוֹנוֹת; הֵינּוּ מִי שֶׁאֵינּוּ מִסִּתְּפָל עַל אַחֲרִים, וְלֹא אִכְפַּת לוֹ מֵאַחֲרִים, מִמִּילָא יְהִיָּה נִצַּל מִבְּזִיוֹנוֹת, כִּי מֵאַחַר שֶׁלֹּא מִסִּתְּפָל עַל אַחֲרִים, הוּא לֹא רוֹאֶה מַה שֶׁמְדַבְּרִים עָלָיו, וּמַה שֶׁעוֹשִׂים פְּרָצוּפִים עָלָיו וְכוּ' וְכוּ'. וְלִכֵּן תְּרַגֵּיל אֶת עֲצָמְךָ לְלַמֵּד אֶת הַמַּאֲמָר בְּלִקּוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כ"ה, וְתֹאמַר עָלָיו אֶת הַתְּפִלָּה

בלקוטי-תפלות, וזה יועיל לך מאד מאד, שתצא מהדמיונות, ותפסיק להסתפל על הזולת.

מספר, שפעם בא אדם אל הרב של עירו, ואמר לו, שיש לו דין תורה עם הלבנה, שאל אותו הרב: מה יש לך עם הלבנה? ענה ואמר: מפיון שאיפה שאני הולך, הלבנה הולכת אחרי ומסתפלת עלי, ולכן אני קורא אותה לדין תורה (והבין הרב עם מי יש לו פה עסק...). ענה ואמר לו הרב: אני צריך הלילה לשאל את הלבנה מה יש לה להגיד, פי אני צריך לשמע את שני הצדדים — תבוא מחר. וכשחזר, אמר הרב לאדם: דע לך, שהלבנה יש לה טענות עליך, היא טוענת: איפה שאני רק הולכת, אתה מסתפל עלי, ולכן איפה שאתה תלך, היא תלך אחריך, זה לא יועיל לך שום דבר, תפסיק להסתפל עלי, אז אני אפסיק ללכת אחריך. כך אמרה הלבנה להרב, וכך מסר הרב לאדם הזה. והפסק יצא: אתה תפסיק להסתפל על הלבנה, אז היא תפסיק ללכת אחריך, והיא תפסיק להסתפל עליך.

ותראה גם אתה לקיים את הפסק הזה, ותראה שאף אחד אינו מסתפל עליך, אתה אל תסתפל על אחרים, אזי אף אחד לא יסתפל עליך, ותהיה הכי מאשר בחיך.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בערך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך חנכה שמח...

א' שפ.

**אַמרתם לי בעבר, ששמי 'גיא' אינו שם טוב.
איזה שם פדאי לי להוסיף?**

שאלה:

מאת גיא: שלום לצדיק.
שמי גיא, ואמרתם לי לפני הרבה זמן, ששמי אינו שם,
אך איני יודע איזה שם להוסיף, מה טוב ומה לא טוב.
אשמח שתענו לי, תודה רבה לכם.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מקץ, כ"ה כסלו (א' דחגכה)
ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל גיא, נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

תוסיף שם אחד מהאבות הקדושים, אבל אל תמחק את
השם הראשון, ומה גם שבכתבה צריכים להכניס את שני
השמות, שיהיה: גיא אברהם, או גיא יצחק וכו', וכך צריכים
לקרא אותך לתורה, וצריכים מאד מאד לשמר איזה שם
נותנים להילדים, כי כפי השם — כך גמשה נשמת ומזל
הילדים.

לכן מה טוב ומה נעים לתת שם אחר צדיק או אחד
משמות האבות והאמהות הקדושים, או הנביאים והנביאות
וכו', שם תנכ"י, פמוכא מהצדיק הקדוש הרבי רבי אלימלך
מליז'ענסק זי"ע (נעם אלימלך — במדבר), שהשם יתברך
ברוך הוא גזר בבריאת העולם, שיהא כך וכך שמות ראובן,

שׁו״ת א' שפא בְּרִסְלָב קעא

וְכַף וְכַף שְׁמוֹת שְׁמֵעוֹן, וְעַתָּה כְּשֶׁנִּתְגַּלְגַּל אֵיזָה אָדָם בְּעוֹלָם, וְנוֹתְנִין לוֹ שֵׁם בְּשֵׁם צְדִיק אֶחָד שֶׁהָיָה כְּבָר בְּעוֹלָם, זֶה גּוֹרֵם לְאִישׁ הַלְזָה, שֶׁיְהִיֶּה גַם-כֵּן צְדִיק, מִחֲמַת שְׁנֵתְעוֹרֵר הָאוֹר שֶׁל הַצְּדִיק שֶׁהוּא בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּהִיֶּה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁפִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ חֲנֻכָּה שְׂמֵחַ...

א' שפא.

אֲשֶׁתִּי עוֹמְדַת לְלֶדֶת בְּפֶעַם הָרֵאשׁוֹנָה, וְאֲנִי זְקוּק לְהַדְרִכָּה בִּיצֵד לְהִיּוֹת הוֹרָה וּמִחֲנֻךְ טוֹב

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת יִצְחָק: לְכַבוֹד הַרַב הַצְּדִיק מוֹהֲרָא"ש בְּרִסְלָב. אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ אִם אוֹכַל לְכַתֵּב אוֹ לְהַבִּיעַ אֶת הַתּוֹדָה עַל הַקְּוִינְטֵרְסִים הַמְחִיִּים וְעַל הַסֵּפֶר 'אֲשֶׁר בְּנַחֵל' הַנּוֹתֵן תְּקוּהָ. שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, וְשִׁתְּמִשִּׁיךְ לְהַפִּיץ וּלְהַאִיר אֶת אוֹר רַבְנוּ ו"ל וְאוֹר הַתּוֹרָה בְּעוֹלָם.

כְּבוֹד הַרַב, אֲשֶׁתִּי נִמְצְאָה בַּהֲרִיּוֹן הָרֵאשׁוֹן שְׁלָה, בְּשִׁלְבִים מִתְקַדְמִים, וְחֹדֶשׁ תְּשִׁיעִי כְּבָר מְגִיעַ.

בִּיּוֹן שְׁזֶה הַהֲרִיּוֹן הָרֵאשׁוֹן, וּמֵעוֹלָם לֹא צְבַרְתִּי נִסְיוֹן בְּלִהְיוֹת הוֹרָה, אֲשֶׁמַּח שֶׁהַצְּדִיק יִתֵּן לִי עֲצָה בִּיצֵד לְהִיּוֹת הוֹרָה עִם בְּשׁוֹן עֲצָמִי וּמִחֲנֻךְ טוֹב. אֲנַחְנוּ זוֹג צְעִיר וְשְׂנִינּוּ בְּעֵלֵי תְּשׁוּבָה, וְלֹא הִיְתָה לִי דְגִמָּא אִישִׁית טוֹבָה בְּבֵית בִּיצֵד אִמָּא וְאָבָא צְרִיכִים לְהִתְנַהֵג.

קעב שו"ת א' שפא ברסלב

אָשַׁמַח מְאֹד אִם יוּכַל כְּבוֹד הַרֵב לְבָרֵךְ אוֹתָנוּ לְהַרְיִין
קַל וְתַקִּין. תּוֹדָה רַבָּה הַרֵב.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר מַקֵּץ, כ"ה כֶּסֶלּוֹ (א' דִּתְנַבְּהּ)
ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יִצְחָק, נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר שְׂאֵשְׁתֶּךָ תַעֲבֹר אֶת הַהַרְיִין
בְּקִלּוֹת, וְתוֹלִיד בְּקָלִי קִלּוֹת, וְאַל תִּדְאָגוּ כָּלֵל, אַתָּה רַק צָרִיף
לְתַת גֵּב לְאֵשְׁתֶּךָ, לַעֲזֹר לָהּ, וּבִפְרֹט עֲכָשׁוּ לְפָנֵי הַלְדָּה, הַטָּבַע
שֶׁל הָאִשָּׁה שֶׁהִיא מְלֵאָה פְּחָדִים וְכוּ', וְזֶה מְאֹד טַבְעִי, וְלִכְּן
אַתָּה צָרִיף לַעֲמֹד וְלַעֲזֹר לְאֵשְׁתֶּךָ, וְלְתַת לָהּ הַרְבֵּה יַחֵס וְחַם
וְאַהֲבָה, וְלִהְיוֹרִיד מִמֶּנָּה אֶת הַפְּחָד וְכוּ' וְכוּ'. תִּהְיֶה אַתָּה כָּל
הַזְּמַן, וְרַק לְחַזֵּק אוֹתָהּ.

כְּשֵׁאֲשַׁתֶּךָ תֵּלֵד, בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֲזִי תִשְׁמַחוּ מְאֹד
מְאֹד עִם הַמִּתְנָה שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נוֹתֵן לָכֶם, וְתִשְׁמְרוּ
מְאֹד מְאֹד לְכַבֵּד אֶחָד אֶת הַשְּׂנִי, וְלִשְׁמַח אֶחָד אֶת הַשְּׂנִי, כִּי
תִהְיֶה לְאֵל, אַתֶּם זׁוּג נִפְלָא, תִשְׁכַּחוּ מַה שֶׁהִיָּה לְפָנֵי שְׁחִזְרַתֶּם
בְּתִשׁוּבָה, עֲכָשׁוּ הַתַּחֲתָנִתֶּם, תִשְׁמְרוּ מְאֹד עַל הַשְּׁלוֹם-
בֵּית שְׁלֹכֶם, כִּי (סוֹטָה יז.): אִישׁ וְאִשָּׁה זָכוּ — שְׂכִינָה בִּינֵיהֶן;
וְאָמְרוּ (ירושלמי בְּרִכּוֹת, פָּרָק ט', הַלְכָה ח'): אִי אֶפְשָׁר לְאִישׁ בְּלֹא
אִשָּׁה, וְאִי אֶפְשָׁר לְאִשָּׁה בְּלֹא אִישׁ, אִי אֶפְשָׁר לְשִׁנְיָהֶן בְּלֹא
שְׂכִינָה, וּבְמִקּוֹם שֶׁהַשְּׂכִינָה נִמְצָאת — שֶׁם הַבְּרָכָה מְצוּיָה;
רַק שִׁיְהִיָּה בִּינֵיהֶם שְׁלוֹם וְאַהֲבָה גְדוֹלָה מְאֹד, כִּי שְׁלוֹם, אָמְרוּ
חֻכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (שְׁבֵת י.): זֶה שְׁמוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
וְלִכְּן אִם מְכַנְּסִים אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתוֹךְ הַבֵּית, זֶה

נקרא שלום-בית, הינו שמו של הקדוש-ברוך-הוא בתוך הבית.

רק חזקו ואמצו מאד להיות בשמחה שניכם ביחד, ותכריחו את עצמכם רק להיות בשמחה, כי השמחה זה רפואה בין בגשמי ובין ברוחני, וכשאדם שמח מתרחבת דעתו, ויכול להחדיר בעצמו אמונה פשוטה בו יתברך, וברגע שחזק באמונה, שאין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, על-ידי-זה נפתח פיו לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, כאשר ידבר איש אל רעהו, אשר זה התענוג הכי גדול, וטועם טעם עולם הבא בעולם הזה, וכמו שכתוב (ויקרא כו, יב): "והתהלכתי בתוכם, והייתי לכם לאלקים, ואתם תהיו לי לעם", ופרש רש"י: "אטיל עצמכם בגן-עדן כאחד מכם, ולא תהיו מזדעזעים ממני" וכו'.

איזה תענוג שאדם מרגיש, שמלא כל הארץ כבודו, והוא נמצא אין בלעדיו נמצא, והוא יכול לדבר עמו יתברך פנים אל פנים, ואל מדרגה זו רבנו ז"ל רוצה להביא אותנו, וזה זוכים על-ידי תקוף השמחה, ולכן תמסרו את נפשכם להיות בשמחה, וזה יבנה את הבטחון העצמי שלכם. ואתם לא צריכים לפחד, תוכלו להיות הורים חמודים, ולגדל את ילדיכם.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתהיה לכם הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנו — תשפילו ותצליחו.

המאחל לך חנפה שמח...

א' שפב.

אני מקרב לברסלב כבר עשר שנים, אך בזמן האחרון אני שומע כל-כך הרבה מחלוקות, וזה מחליש אותי

שאלה:

מאת משה: שלום רב לצדיק מוהרא"ש שליט"א. אני מאוד מבקש מהרב הצדיק שיחזק אותי. אני מקרב אל חסידי ברסלב כבר עשר שנים, ואני נוסע בכל שנה בראש השנה לאומן, ומתפלל במגן שלכם. בחודשים האחרונים אני שומע הרבה התנגדות וחלוקי דעות בכלליות חסידי ברסלב, ובפרטיות על הנסיעה לראש השנה באומן. אשמח אם תחזקו אותי, כדי שלא יהיו לי בלבולים.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מקץ, כ"ו כסלו (ב' דחנכה) ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל משה, נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, מי שמרגיל את עצמו ללמד בכל יום בספרי רבנו ז"ל, אזי אותו לא יכולים לבלבל עם שום דבר בעולם, וצריך שתדע, שעקר חסידות ברסלב תלוי כפי שאדם מתמיד בשקיפה רבה בספרי רבנו ז"ל מדי יום ביומו, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קצב), אשר פניו שכלו ונשמתו נמצאים בתוך הספר.

שו"ת א' שפב ברסלב קעה

וְלִכְּנֵן אֲשֶׁרֵי מִי שְׁקוֹבֵעַ אֶת עֲצָמוֹ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם שְׁעוֹר
 בְּסִפְרוֹ שֶׁל רַבְּנוֹ ז"ל "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, אֲשֶׁר אָמַר רַבְּנוֹ ז"ל
 (תִּי-מוֹהַר"ן, סִימָן שמו), שֶׁהַסֵּפֶר הַקְּדוֹשׁ שְׁלוֹ "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן
 שְׂיָצָא בְּעוֹלָם, הוּא אֶתְחַלְתָּא דְגַאֲלָה, וְאָמַר: מֵאַחַר שְׂיָצָא
 בְּעוֹלָם, אָנִי חֲפֵץ מְאֹד שְׂיִלְמְדוּ אוֹתוֹ, כִּי צְרִיכִים לְלַמֵּד אוֹתוֹ
 הַרְבֵּה, עַד שְׂיִהְיֶה שְׁגוּר בְּעַל-פֶּה, כִּי הוּא מְלֵא מוֹסֵר
 וְהַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד לְהַשֵּׁם יְתָבָרֵךְ, אֲשֶׁר אֵין עֲרֹךְ אֵלָיו.
 אַחֲרֵי-כֵן אָמַר בְּפִרוּשׁ, שֶׁהַלְמוּד בְּחִבּוּרָיו הַקְּדוֹשִׁים הוּא
 אֶתְחַלְתָּא דְגַאֲלָה. וּמִי שְׁקוֹבֵעַ עֲצָמוֹ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם בְּסִפְרוֹ
 "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, וּמַעֲמִיק בּוֹ, אוֹתוֹ כְּבָר לֹא יוּכַל לְבַלְבֵּל
 שׁוּם בְּלָבוּל שְׂבַעְעוֹלָם, וּמִכָּל שֶׁכֵּן כְּשֶׁאֲדָם קוֹבֵעַ גַּם שְׁעוֹר
 בְּכָל יוֹם בְּשִׂיחוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוֹ ז"ל, שְׂרַשְׁמָם
 מוֹהַר"נֵת ז"ל, שֶׁהֵם סִפְרֵי "שִׂיחוֹת-הַר"ן", "תִּי-מוֹהַר"ן",
 שְׂמָה יִרְאֶה בְּפִרוּשׁ מֶה רַבְּנוֹ ז"ל רָצָה מֵאַתָּנּוּ, וְאוֹתוֹ כְּבָר לֹא
 יוּכַל לְבַלְבֵּל, כִּי הַכֹּל כְּתוּב שֵׁם.

וּמוּבָא מֵה שְׂאֵמַר רַבְּנוֹ ז"ל (תִּי-מוֹהַר"ן, סִימָן שנת), שֶׁבְּכָל
 שִׂיחָה וְשִׂיחָה שֶׁהִיא מְשִׁיחַ וּמְדַבֵּר עִמּוֹ, יְכוּלִים לְהִיּוֹת עַל
 יָדָה אִישׁ כְּשֶׁר, וְאֶפְלוּ צְדִיק גָּמוּר כֹּל יְמֵי חַיָּיו, כְּמוֹ שְׂאֵנִי
 רוֹצֶה (אֲזוּי וְיֵא אֵיךְ מֵיִן אֵיִן גוֹטְעַר יְהוּד), אִם יִרְצֶה לִילֵךְ
 עִמָּה לְקַיֵּם כְּפִי שִׂיחָתוֹ הַקְּדוֹשָׁה [וְגַם אֶפְלוּ עֲכָשׁוּ כְּשֶׁלּוֹמְדִין
 דְּבָרָיו הַקְּדוֹשִׁים, יֵשׁ לָהֶם גַּם-כֵּן כַּח גְּדוּל לְעוֹרֵר לְהַשֵּׁם
 יְתָבָרֵךְ לְזִכּוֹת לְדַרְכֵי הַשֵּׁם בְּאַמְת, לְמִי שְׂיָשִׁים לְבוֹ הַיֵּטֵב
 לְדַבְּרָיו וְלְשִׂיחוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת הַנֶּאֱמָרוֹת בְּסִפְרָיו הַקְּדוֹשִׁים, כִּי
 כָּל שִׂיחָה שְׁלוֹ הִיא הַתְּעוֹרְרוֹת נִפְלְאָה וְנוֹרְאָה מְאֹד וְדָרָךְ
 יִשְׂרָה וְנִכּוֹנָה מְאֹד לְעַבּוֹדַת הַשֵּׁם יְתָבָרֵךְ לְכָל אֶחָד לְפִי
 מְדַרְגָּתוֹ, יְהִיָּה בְּאִיזוֹ מְדַרְגָּה שְׂיִהְיֶה. אֶפְלוּ מִי שֶׁהוּא בְּמְדַרְגָּה
 עֲלִיוֹנָה מְאֹד, יְכוּל לְקַבֵּל דְּרָךְ יִשְׂרָה וְעֲצוֹת נִפְלְאוֹת מִכָּל

שיחה ושיחה שלו. וכן להפך — מי שהוא בתכלית מדרגה התחתונה, חס ושלום, באיזה מקום שרק לא יהיה, יכול לקבל דרך ישרה ועצות נכונות מכל שיחה ושיחה שלו למלט נפשו מני שחת, ולשוב אל השם יתברך באמת, אם ישים לבו לדבריו היטב, ויקים אותם באמת ובתמימות בלי שום חכמות, אשרי מי שיאחז בהם].

ולכן אני לא יודע למה אתה צריך להתבלבל ממשישהו? !
 חסידות ברסלב תלויה אף ורק כפי ההתמדה שאדם מתמיד בספריו הקדושים, עד ששגורים על פיו, ולכן שמור על עצמך מאוד מאוד מאלו הנפולים וכו', וכבר כתב מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי הלכות, ראש חדש, הלכה ד', אות נב), אשר אדם צריך לקבוע בעצמו שיהיה אף על-פי-כן יהיה חזק בדעתו, שלא יהיה נסוג אחור לגמרי מהשם יתברך, ולא ייאש את עצמו לעולם, ולא יהיה מהחסידים הנפולים, שהם גרועים ממשמדים, רחמנא לצלן וכו', עין שם.

וכן הוא (לקוטי הלכות, שלחין, הלכה ה', אות יז): עקר התגרות והסתת הבעל-דבר, שמבקש תואנות ועלילות לשוב ולפל, חס ושלום, לזהמת המדמה, בפרט אחר הסתלקות הצדיק, שאומר הרי כבר אפס תקוה, חס ושלום, ועמלק מתגבר, שהוא בחינת עצם התגברות היצר הרע, שמתעורר בהתגברות עצום בכל פעם, ועתה מה נעשה עוד, והכסילים חוזרים לאחוריהם, שזהו בחינת מה שקורין חסידים נפולים, רחמנא לצלן, שזה גרוע מהפל, כמו ששמעתי מפיו הקדוש וכו', עין שם.

וכן הוא (לקוטי הלכות, נזיקין, הלכה ד', אות כה) קלפת נגה היא הקלפה הכי מסכנת, כי משם נמשך גפש הבהמיות של

ישראל, שמשם באים החכמות רעות של העולם, ויש שמכונים עצמן בשם חסידים, ואומרים חכמות של שטות והבל המרחקים מהשם יתברך ומתורתו ומצדיקי אמת, ואלו הם קלפת נגה ממש, שמערב טוב ורע, כי באמת יש בהם טוב הרבה, כי אינם פורקין על, חס ושלום, וקצתם הם אנשים כשרים קצת, ולפעמים אומרים דברי אמת, אך מערב בהם גם רע הרבה, דהינו החכמות שלהם שנדמה להם לחכמות, ובאמת הם שטותים גדולים, ואלו מזיקים גם-כן הרבה, ומונעים מאד מלהתקרב לצדיקי אמת ואנשיהם הממשיכים השגת אלקותו בעולם, ובאפן אחד הם מזיקים יותר מהעכו"ם והאפיקורסים, כי מעכו"ם ואפיקורסים רב ישראל מרחקים עצמן מהם בתכלית הרחוק כראוי להתרחק מהם יותר מן בעלי ראתן, אך מאלו הפשרים קצת אין מתרחקים מחכמתם כל-כף, ובאמת הם מזיקים הרבה על-ידי חכמתם וליצנות שלהם, שמתלוצצים מפמה דרכי התמימות האמתיות וכו' (וכמבאר שיחה זאת במקום אחר, ששמעתי מפיו הקדוש, שחסיד שנפל גרוע ממשמד, כי ממשמד כל אחד נזהר, אבל מחסיד אף אחד לא נזהר, כי אף אחד לא יודע שהוא נפל ונתקרר מההתלהבות שלו וכו'), עין שם.

אני מאד מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שתכניס את הדבורים האלו לתוך לבך, ולא תבלבל את עצמך משום ברירה שבעולם, ומי יתן, שתזכה להתמיד בספרו "לקוטי-הלכות" כסדרן, ותסיימם פמה וכמה פעמים, ואז תהיה לך הארה אחרת לגמרי בדברי רבנו ז"ל. ותלעג ותצחק מכל אלו החסידים הנפולים, שמחלישים את דעתך, ובפרט בענין ראש השנה, שזו סתם חצפה ועזות מכמה פרחחים לעשות תעמולה נגד ראש השנה לנסע לאומן, וזה מראה שהם אף

קעה שו"ת א' שפג ברסלב

פעם לא היו מקרבים אל רבנו ז"ל, וכמו שאמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות צדיק, סימן קנג): מי שמקרב את עצמו להצדיק, וקרבתו אינו בתמימות, על-ידי-זה נתהפך אחר-כך לרודף; הקדוש-ברוך-הוא ישמר אותנו מהם ומהמוניהם, ונזכה להיות כל ראש השנה באומן, ונתבודד כל יום עמו יתברך, ונתמיד בלמוד שלחן ערוך, כי כך אמר מוהרנ"ת ז"ל: שלשה דברים יש לנו ברור מרבנו ז"ל: א. ללמד בכל יום שלחן ערוך. ב. להתבודד בכל יום עמו יתברך. ג. להיות בראש השנה אצל רבנו ז"ל באומן.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך חנכה שמח...

א' שפג.

שמעתי שפבדו אוסר לנשים בקהלתו ללכת עם פאה ארבה. האם זה נכון?

שאלה:

מאת חוה: לכבוד הצדיק מוהרא"ש שליט"א. אני חדשה בקהלה שלכם ביבנאל, ובאתי ממקום חרדי מאוד. שם הייתי רגילה ללכת עם פאה ארבה מאוד, וכשהגעתי ליבנאל, אמרו לי בשמכם, שאסור ללכת עם פאה ארבה. רציתי לדעת האם זה אמת? ומה הנהגתכם לנשות הקהלה לגבי בגדים?

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר מִקֵּץ, כ"ו כֶּסֶלּוֹ (ב' דְּחִנְכָה) ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל חוּהַ תְּחִינָה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֵת שׁוֹאֵלֹת שְׂאֵלָה שְׁמִפְרָסְמַת כְּבָר בְּכָל הָעוֹלָם הַחֲרָדִי וְהַחֲסִידִי, שְׂאָם אִשָּׁה הוֹלֵכֶת כְּבָר עִם פֶּאֶה, שְׁתִּתְּהִי הַפֶּאֶה צְנוּעָה מְאֹד, הֵינּוּ לֹא אֲרָכָה, וְלֹא צְמָה וְכו', וְכֵן הַבְּגָדִים שְׁלֹא יִהְיוּ, חֵס וְשְׁלוֹם, שְׁקוּפִים וְצְמוּדִים וְכו', כִּי זֶה מִגְדְּרֵי הַצְּנִיעוּת, וְאִשָּׁה שֶׁהוֹלֵכֶת בְּצְנִיעוּת, הִיא הַגּוֹרְמַת לְקְרוֹב הַגְּאֻלָּה.

וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקָשׁ אוֹתָךְ, שְׁתִּלְכִי בְּצְנִיעוּת הַכִּי גְדוֹלָה, וְאַף שְׂאֲנִי נוֹטָה לְאֵלּוֹ שְׁמִקְלִים לְלֶכֶת בְּפֶאֶה וְכו', אֲפֹלוּ בֵּין חֲכָמֵי הַסְּפָרְדִים, כְּמוֹ רַבִּי שְׁלוֹם מְשֹׁאשׁ, זָכָר צַדִּיק לְבָרְכָה, שְׁכָתַב בְּשׁו"ת "שְׁמֵשׁ וּמִגֵּן" (חֶלֶק ב', אָבֹן הַעֲזָרָה. סִימָן טו) "רַבְּנֵי וְדִינֵי הַסְּפָרְדִים וְאִבּוֹת בְּתֵי הַדִּין בְּאֶרֶץ וּבְחוּץ לְאֶרֶץ, כָּלֵם נְשִׂיהֶם יוֹצְאוֹת בְּפֶאֶה נְכָרִית, וְרַק מְעַט מְזַעֵיר מִהֶאֱבָרְכִים הַסְּפָרְדִים שֶׁל הַיּוֹם, אוֹ מִחֲמַת עֲנִיָּם אוֹ מִחֲמַת תְּמִימוּתָם, קִימוּ: "וַיֹּאמֶר לְאוֹסְרִים ה' עִמָּכֶם", וְנִמְנְעוּ מִזֶּה, וּמִבְּטַחְנִי שְׁעוֹד זְמַן, גַּם הֵם יִפְקָחוּ עֵינֵיהֶם וְדַעְתָּם, וַיִּחְזְרוּ לְלִבָּשׁ פֶּאֶה נְכָרִית, עֵינֵי שָׁם.

הַגְּאוֹן הַסְּפָרְדִי רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בְּעֵז בְּרוּךְ, זָכָר צַדִּיק לְבָרְכָה, בְּעַל "עֵינֵי מְשֹׁפֵט" עַל הַש"ס, בְּסִפְרוֹ "שְׁלֹטֵי הַגְּבוּרִים" עַל הַר"ף (שְׁבֵת כ"ט: מִדְּפִי הַר"ף), הַתִּיר לְבִישַׁת פֶּאֶה נְכָרִית לְנָשִׁים נְשׁוּאוֹת, וְכָתַב שְׁשַׁעַר תְּלוּשׁ אֵינּוּ עָרוּהָ, וְאֵין בּוֹ מִשׁוּם

פריעת ראש: "שער המכסה שערה אין כאן משום שער באשה ערוה, וגם לא משום פרועת ראש וכו', לא שנא שערות דידה לא שנא שערות של חברתה, כל עוד דעבידי לכסוי השער והן תלושות, אך על פי דקשוט הוא לה, כדי שתראה בעלת שער, אין בכך כלום ושפיר דמי", עין שם.

עם כל זאת אני תמיד מעורר, שהפאה תהיה פאה צנועה וכו', לא ארפה כמו שדה וכו', ולא עם צמות וכו', שזה באמת לא צנוע, וראוי לבת ישראל להתרחק מזה, ואני מאד מבקש אותך, שתשמרי על דבר זה מאד מאד, ודעי לך שהסמ"ק מצוה נ"ז כותב, שהצניעות בהאשה היא מצוה דאורייתא, וזה לא רק חמרא.

ולכן תשמרי מאד מאד לא ללכת עם בגדים קצרים או צמודים או שקופים וכו' וכו', וכבר אמרו חכמינו הקדושים (תנחומא וישלח) על הפסוק (תהלים מה): "כל כבודך בת מלך פנימה", אמר רבי יוסי, פשהאשה מצנעת את עצמה בתוך הבית, ראויה להנשא לכהן גדול, ותעמיד פהנים גדולים, שנאמר: "כל כבודך וגו', אם תכבד עצמה בתוך הבית, ממשבצות זהב לבושה", תנשא למי שכתוב בהן: "ושבצת הכתנת שש", אמר רבי פנחס הכהן בר חמא, בזמן שהיא צנועה בתוך הבית, כשם שהמזבח מכפר, כך היא מכפרת על ביתה, שנאמר (תהלים קכח): "אשתך כגפן פוריה בירכתי ביתך", ואין ירכתי אלא מזבח, שנאמר (ויקרא א'): "ושחט אותו על ירך המזבח", דבר אחר: "אשתך כגפן פוריה", אימתי היא כגפן פוריה, בזמן שהיא בירכתי ביתך, ואם עשתה כן, בניך פשתילי זיתים, תעמיד בנים נמשחין בשמן המשחה "סביב".

וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקֵשׁ אוֹתָךְ, שְׁתַּצִּיטֵי אוֹתִי בְּזֶה, כִּי עָכְשׁוּ הַדּוֹר מְאֹד מְאֹד פְּרוּץ, וְאִשָּׁה שֶׁהוֹלֶכֶת בְּצַנִּיעוּת, דִּיקָא בְּזוֹכוֹתָהּ נִגְאָל, וְלִכֵּן אֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְחַנֵּן אֵלֶיךָ, הַקַּמְתִּי קֵהֳלָה בְּיַזְע וּבְכֶדֶם, תִּרְאִי שִׁיקִים בְּד' אֲמוֹת שְׁלֵנוּ מֵה שְׁפָתוֹב (דְּבָרִים כג): "כִּי הִנְנִי אֶלְקִיךָ מִתְהַלֵּךְ בְּקֶרֶב מִחֲנֶךָ לְהַצִּילְךָ וְלִתֵּת אוֹיְבֶיךָ לְפָנֶיךָ, וְהָיָה מִחֲנֶיךָ קְדוֹשׁ, וְלֹא יֵרָאֶה בְּךָ עֲרוֹת דְּבָר, וְשָׁב מֵאַחֲרֶיךָ", אֶת צְרִיכָה לְזָכֵר, שֶׁהִקְהֵלָה שְׁלֵנוּ הִיא קֵהֳלָה קְדוֹשָׁה, קְדֵשׁ הַקְּדָשִׁים, חֲמֻמָּה שֶׁל אֲמוּנָה, יְסוֹד שֶׁל חֶסֶד.

וְתִהְיֶה לָּאֵל, נִכְנָסוֹת מְשֻׁפָּחוֹת חֲדָשׁוֹת, וְלִכֵּן אֲנִי מִכְרַח לְחִזּוֹר עַל דְּבָרִים אֵלּוּ כַּמָּה וְכַמָּה פְּעָמִים פֶּן וְאוּלַי שִׁיפְנִס בְּנָשִׁים, כִּי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם רוֹצֶה רַק לְהַכְנִיס בְּנוֹ הַפְּקוּרוֹת וְכוּ', וּפְרִיצוֹת וְכוּ', וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מִתְחַנֵּן אֵלֶיךָ, חוֹסֵי וְחִמְלֵי עֲלַי, כִּי כָּל הַבְּרִיאוֹת שְׁלֵי תְלוּיָהּ בְּזֶה, שִׁיְהִיו צְנִיעוּת וְחֶסֶד בְּקֵהֳלָתָנוּ, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שְׁתַּקְיָמִי אֶת רְצוֹנִי, וְתִהְיֶי הַכִּי מְאֻשְׁרַת בְּחַיֶּיךָ, וְתַעֲזְרֵי לִי לְבָנוֹת אֶת הַקְּהֵלָה שִׁיְהִיָּה כַּח הַמוֹשֶׁף לְעוֹד מְאוֹת וְאַלְפֵי נָשִׁים צְנוּעוֹת, שִׁיבֹאוּ לְגוֹר בִּיבְנֵי אֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", שְׁנִקְרָאת עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל. וְלִכֵּן רְאֵי לֹא לְהַגְזִים עִם הַפְּאָה, כִּי אִם כְּבָר הוֹלְכִים עִם פְּאָה, זֹו צְרִיכָה לְהִיֹּת פְּאָה צְנוּעָה מְאֹד, וְלֹא אֶרְפָּה כִּמוֹ שְׁדָה וְכוּ'.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִתִּי שְׁאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּהִיָּה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֵבָה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנִי — תִּשְׁפִּילִי וְתִצְלִיחִי.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ חֲנֻפָה שְׂמֵחַ...

א' שפד.

**מה עדיף: להפיץ כמות גדולה של ספרים
בזריזות מבלי לדבר עם אנשים, או להפיץ כמות
קטנה, ולחזק את האנשים?**

שאלה:

מאת ששון: ברוך השם, שזכיתי להתקרב אליכם, ובוזכותכם אני יוצא בכל יום להפצה. רציתי לשאל מה עדיף: להפיץ בבתים — שאז אני מפיץ כמות קטנה יותר של קונטרסים, אבל גם מדבר עם אנשים תוך כדי ההפצה, ומחזק אותם ועונה להם על שאלות, או להפיץ במרכזי ערים — שאז אני מפיץ יותר ספרים, אף פחות מדבר עם אנשים?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מקץ, כ"ו כסלו (ב' דחנכה) ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל ששון, נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין לתאר ואין לשער את הזכות של אדם, שזוכה להפיץ את ספרי רבנו ז"ל, ולקרוב אנשים אל הקדוש-ברוך-הוא, שזכותו גדולה בשמים, ובוודאי כשיכולים לדבר עם בני-אדם — זה יותר מהכל, כי אם מקרבים מישהו אליו יתברך זכותו גדולה בשמים, וזה היה הרצון של רבנו ז"ל, שזוכה לדבר עם בני-אדם ולקרובם אליו יתברך, ולגלות להם את הענין של תפלה והתבודדות, ומי שמרגיש שהוא יותר

רחוק ממנו יתברך וכו', וכו', עליו להתעסק בעסק הפצה יותר ויותר.

כמו שספר רבנו ז"ל משל למה צריכים לקרב אנשים (חי"מ מוה"ר"ן, סימן תמו): פעם אחת היה עשיר גדול, שהיו לו כמה אלפים ורובבות וכו' וכו', ויהי היום עשה העשיר כרוז ואמר: כל מי שצריך ללוות כסף, יבוא אצלו והוא ילוהו, מסתמא היו על זה קופצים רבים, ובאו אצלו הרבה אנשים, ולוו אצלו כסף, והעשיר הזה היה אצלו פנקס עם כל החובות וכו', מי שלוה אצלו, ומי שחייב לו וכו'. פעם אחת לקח את הפנקס בידו והתחיל לעיין בו, וראה שהוציא הרבה כסף על עסק ההלוואות, שהלוה לכל-כף הרבה אנשים וכו', ואין איש שם על לב, שיבוא להחזיר ולפרע לו מה שלוה ממנו. וחרה לו על זה, והיתה לו עגמת נפש ויסורים גדולים.

בתוך הלוחים היה איש אחד, שלוה גם-כן אצל העשיר, ואבד והפסיד את הכסף שלוה באיזה משא ומתן וכו', עד שלא היה לו ממה לפרע חובו, והיו לו יסורים גדולים מזה, הינו שהאיש הזה שאבד את הכסף באיזה עסק שעשה ולא הצליח וכו', היו לו יסורים גדולים מזה, שאין לו לפרע חובו, והתישב האיש הזה בדעתו, שעל-כל-פנים צריך להתראות פנים עם העשיר, ולספר לו כל לבו, באשר שהוא אנוס בדבר, ואבד את הכסף, ואין לו מאיפה לשלם וכו'. ובא אצל העשיר, והתחיל לספר לפניו לבו באשר שאיך שקבל אצלו כסף בהלוואה, והגיע זמן פרעון, ואין לו ממה לשלם, כי הפסיד את כל הכסף וכו', ואינו יודע כלל לשית עצות בנפשו מה לעשות בזה וכו', ענה העשיר ואמר לו: מה אכפת לי הכסף שאתה חייב לי וכו', כי מה כבר נחשב אצלי סך קטן כזה, שאתה חייב לי, כשתחזיר לי את זה, או

להפך נגד סף הפולל מההלואות, אשר עולה לאלפים ולרבבות וכו', על-פן רצוני שתלך אצל כל הלויים שלי, ותתבע אותם, ותזכיר אותם שהם חייבים לי כל-כף הרבה כסף, ולמה לא משלמים לי חזרה מה שלוו אצלי?! ואפלו אם לא יפרעו ויחזירו את הכל, רק כל אחד יתן ויחזיר אפלו מעט מחובו וכו', גם-פן יעלה אלפים פעמים כמו הסך כל החוב והלואה שלך.

הינו כשאדם חוטא וכו', ובא לבכות להקדוש-ברוך-הוא, שהוא מאד מתחרט למה חטא ולמה עשה שטיות בחיים, ורוצה לחזור בתשובה, אבל קשה לו, פי הרע מתגבר עליו וכו', אומר לו הקדוש-ברוך-הוא: לך תגבה את החובות אצל שאר אנשים, הינו תעורר אותם בתשובה שלמה שיחזרו אלי וכו', ואפלו שלא יחזרו בשלמות, רק כל אחד יקים כמה מצוות, זה כבר שוה אצלי פי מליונים ממה שאתה חייב לי וכו', ואם תגבה לי חובות אחרים, אז אני אמחל גם את החוב שלך, הינו אם תחזיר בני-אדם בתשובה, אזי אני אמחל גם את העוונות שלך. רואים מזה את גדל המעלה של מי שהולך להפיץ את אור רבנו ז"ל בעולם, ולקרב רחוקים.

ולכן אשרי מי שזוכה להפיץ בכל יום את ספרי רבנו ז"ל, אשר אין עוד מעלה יותר גדולה מזו בתקון הברית, וכמו שאמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות נאוף, סימן מא): תקון להוצאת זרע לבטלה, שישתדל להחזיר בני אדם בתשובה; ומי יכול להתפאר שהוא נקי מהחטא הזה, פי מובא בספר "ראשית חכמה" (שער התשובה, פרק ג', סימן י'): ומתדברים שצריך השב לתקן, הוא לתקן אות ברית הפגום בהוצאת זרע לבטלה, שאין אדם בזמננו נצל ממנו בבחירתו, עין שם. ואם כתב את זה לפני ארבע-מאות וארבעים שנה, פי הוא היה

שו"ת א' שפה ברסלב קפה

תלמיד הרמ"ק ז"ל, שהיה בדורו של האריז"ל, וכבר אז כתב "שאין אדם בזמננו נצל ממנו בבחירותו", מה נאמר אנחנו בדור הזה, שהכל פתוח, והכל פרוץ, ובני הנעורים נכשלים בגדול בחטא המגנה והמרור הזה, ורק אלו הספרים והקונטרסים והחברות, שהם תמצית דברי רבנו ז"ל ומוהרנ"ת ז"ל, מצילים את האדם מאבדון ומהתאבדות, ומחזירים אותו בתשובה, כְּאִשֶּׁר יְעִידוּ כָּל הַמְּפִיצִים. וְלִכֵּן מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, שְׁכָל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו יַעֲסֹק בְּהַפְצַת מַעֲיָנוֹת הַחֻמָּה חוּצָה, וּשְׁכָרוּ גְדוֹל בְּשָׂמִים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך חנפה שמח...

א' שפה.

**אני לא רואה שום נקדה של אור ושל טוב
בחיים שלי, ותמיד אני בעצבות**

שאלה:

מאת יהושע: שלום לכבוד האדמו"ר.
אני נמצא תמיד בעצבות, ואין לי במה לחזק את עצמי.
אני לא רואה שום נקדה של אור ושל טוב בחיים שלי.
אשמח שהצדיק יתן לי עצה לשמחה.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשָּׁמַיִם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר מַקְצֵן, כ"ו כֶּסֶלּוֹ (ב' דְּחִנּוּכָה) ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְהוֹשֻׁעַ, נִרוֹ נְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְזוֹ לֹא סֶתֶם עֲצָה שְׂאֵחָד נוֹתֵן לְזוּלָת — "רְאֵה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה", אֲלֵא רַבְּנּוּ ו"ל אֹמֵר (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כד): מְצוּה גְּדוּלָה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, וּלְהִתְגַּבֵּר לְהִרְחִיק הָעֲצָבוֹת וְהַמְרָה שְׁחוּרָה בְּכָל כּוֹף, זֶה מְצוּה שְׁבֵה כְּלוּלוֹת כָּל הַמְצוּוֹת, כִּי בְּזֶה שְׂאָדָם תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, בְּזֶה מֵרָאָה שְׂיֵשׁ לוֹ אֲמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי לָמָּה אֲנִי שֹׂמֵחַ? מִפְּנֵי "שְׂלֵא עֲשֵׂנִי גוֹי כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת", וְסֶתֶם גוֹי הוּא רְשַׁע אֲכֹר, שְׂאֲצֵלוֹ מְצוּה לְהִרְגַּ יְהוּדִי, כְּמוֹ שְׂרָאִינוּ בְּמִשְׁךְ כָּל הַדּוֹרוֹת, אֵילוֹ רְצִיחוֹת וְהִרְיָגוֹת וּמִיתוֹת מְשֻׁנוֹת בְּעֵצוֹ עַל עַם יִשְׂרָאֵל, בְּאֲכֹרִיּוֹת כְּזוֹ, שְׂחִיָּה רָעָה אֵין לָהּ, וְזֶה מָה שְׂמֵלְמָדִים אוֹתָם, כִּי הָעֲבוּדָה זְרָה שְׂלָהֶם סֶתֶם דְּמִיּוֹן מְצוּץ מֵהָאֲצָבַע, הֵן מֵהַנּוֹצְרֵי וְכוּ', וְהֵן מֵהִישְׁמָעֵאלִי וְכוּ', וְדַבֵּר שְׂקָר לֹא יָכוֹל לְסַבֵּל שְׂאֵין מִסְפִּימִים עִמוֹ, וְלִכְּן הוֹרֵג וּמְמִית בְּמִיתוֹת מְשֻׁנוֹת אֶת מִי שְׂלֵא מוֹדָה לוֹ.

וְלִכְּן בֵּר יִשְׂרָאֵל כְּשִׁזְזוּכָה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עִם נִקְדַּת יְהוּדוּתוֹ, בְּזֶה מֵרָאָה לְדַעַת, שְׂיֵשׁ לוֹ אֲמוּנָה בְּכוּרָא כָּל הָעוֹלָמִים, וְכֵן אָמַר רַבְּנּוּ ו"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת שְׂמָחָה, סִימָן א'): כְּשִׂאָדָם עוֹשֶׂה מְצוּה בְּשִׂמְחָה, בְּזֶה מֵרָאָה שְׂלִבּוֹ שְׁלֵם עִם אֱלֹקָיו, וְלִכְּן תַּעֲשֶׂה כָּל מָה שְׂבִיכְלָתְךָ רַק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְעַקֵּר הַשְׂמָחָה צְרִיכָה לְהִיּוֹת עַל פְּנִיָּה, שְׂתַּמִּיד תִּלְךָ עִם אֲנַפִּין נְהוּרִין, פְּנִים שְׂמַחוֹת, חִיוּף עַל הַפְּנִים, וְהַפְּנִים הוּא הַסִּימָן

הכי אמת, רואים ומכירים את האדם על פניו, אם יש לו פנים שמחות ועליזות, סימן שגם בתוך תוך לבו הוא שש ושמח עם נקדת יהדותו, אף העולם חושבים אחרת, כי מי שיש על פניו עשרה קבין מרה שחורה, בודאי האדם הזה הוא צדיק וכו'.

ידוע, שהרב הקדוש בעל "ישמח משה" זי"ע, כשבא בפעם הראשונה אל החוזה מלבלין זי"ע, וראה אותו עם פנים שמחות, התפלא מאד והרהר אחריו, הלא האדם צריך להתאבל על חרבן-בית המקדש וצרות וגלות ישראל, ואיך הצדיק הזה יש לו פנים שמחות? ואיך שהוא מהרהר כן, עונה לו החוזה זי"ע: "חסיד אכלו בלבו ופניו שמחות", ובזה קרבו אליו, כי הבין שהוא יודע ממשבות, וכן למד אז אצלו, שהצדיקים בפניהם הם שמחים ועליזים, אבל בתוך תוכם הם שבורים ורצוצים וכו', ומחזיקים עצמם ללא כלום ממש מרב שפלותם.

על-כל-פנים בר ישראל צריך תמיד לילה עם פנים שוחקות, אנפין גהורין, חיוף על הפנים, ובזה מראה שיש לו לב אמת, לב נכון עמו יתברך. ובאמת כבר אמרו חכמינו הקדושים (שפת צד): וגליא קמי קדשא בריך הוא דמהימני ישראל, עם ישראל הם מאמינים בני מאמינים. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן פ'), שראו במשך כל הדורות, שאפלו פושעי ישראל המיתו עצמם על קדוש השם, ולא המירו את דתם, וכל זמן שנקרא פושעי ישראל, עדין ישראל הוא, רק מתגבר עליו הסמ"ך-מ"ם בהעלמת והסתרת אמתת מציאותו יתברך, מחמת פגעי ומקרי הזמן שעובר עליו, מחמת החברים והסביבה שבו נמצא. ולכן אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב), שצריכים לדון לכף זכות אפלו

קפח שו"ת א' שפו ברסלב

רשע גמור, ולחפש ולבקש אצלו את הנקדה טובה שנמצאת בו עדין.

הכלל שצריכים להיות תמיד בשמחה עם נקדת יהדותו, שהשמחה הזו עולה על כל השמחות.

המאחל לה חנכה שמח...

א' שפו.

התארחנו בקהלה הקדושה שלכם בזמן
ההפגזות בדרום, התרשמנו מאד, והחלטנו
שאנחנו רוצים לעבור ליבנאל

שאלה:

מאת נתנאל ושרה: שלום רב.
אני רוצה בשמי ובשם בעלי והילדים, לברך את
הקהלה הקדושה ביבנאל.
לפני שבועים בשיא המלחמה וההפגזות בדרום הארץ,
הגענו לצפון, וחפשנו מוסדות לילדים, שיוכלו להכנס
למסגרת בזמן הקשה הזה. מוסדות הרב קבלו את
ילדינו בשמחה ובאהבה, ופשוט מלאו את החסר שהיה
להם גם מבחינה חברתית וגם מבחינה רוחנית
ותורנית.

אנחנו משפחה שמחפשת את מקומנו בארץ כבר כמה
שנים, ועכשו החלטנו שאנחנו רוצים להצטרף לקהלה
הנפלאה שלכם. הגענו לאשידוד הישר מארצות-הברית
לפני ארבע וחצי שנים, בדקנו בכמה וכמה מקומות
בחדשים האחרונים, וכמעט חתמנו על חוזה לעוד שנה
בשכירות כאן בדרום. וממש משמים ה' סבב את

שׁו"ת א' שפּו בְּרִסְלָב קפּט

הסבות עם המלחמה הזאת, ושם אותנו בצפון. וכינו להתקרב לרבי נחמן כבר מלפני הנשואין, בעלי נוסע לרבי נחמן כבר עשר שנים בראש השנה, ואנחנו חיים בהשקפה הזאת, ומעולם לא הפרנו מקום שבו יש בזאת אחדות, וכלם באותה השקפה, ודבוקים באמת של החיים.

כלי מתרגשת מהמחשבה הזאת, שאזכה לגדל את בני ובנותי בחברה ובקהלה שדבוקה באמת ובצדיקי אמת. אנו מחפיים לברכתו של הרב, כדי לקבל סיעתא דשמיא בתהליך הזה.

תודה רבה שהרב הקים את המקום הנפלא הזה, אשריכם ישראל ואשרינו שזכינו לטעם מזה. הלואי שזנכה להקים שם את ביתנו לדורי דורות, ולקבל את ברכת הרב על הצטרפותנו לקהלה, בעזרת ה' יתברך. נתנאל ושרה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מקץ, כ"ו כסלו (ב' דחנכה) ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל נתנאל ושרה שיחיו נצח.

לנכון קבלתי את מכתבכם רק עכשו.

בענין לבוא לגור ביבנאל, זה תלוי בבחירה שלכם, כי לא יכולים ליעץ לאדם תבוא לגור במקום פלוני או אלמוני, כי כף אמרו חכמינו הקדושים (סוטה מז): 'חן מקום על יושביו', כל אחד מושך אותו לגור במקום ששיף לשרש נשמתו, או שאוהב את החברה.

ולכן אני אף פעם לא ממליץ לאדם לגור באיזה שהוא מקום וכו', כי הבחירה ביד כל אחד ואחד, ובפרט ביבנאל אני לא משכנע, כי זה לנו פה חצי יובל שנה, ויתהלה לאל,

בְּנֵינוּ קִהְלָה לְתַפְאֶרֶת פְּלֵאֵי פְּלֵאוֹת, וְצָרִיכִים לְבֹא וּלְהַתְרַשֵּׁם לְבַד, וְלֹא שֵׁיף לְהַגִּיד דְּבַר כְּזֶה — "אַתֶּם צָרִיכִים לְבֹא לְגֹור וְכוּ', הַמָּקוֹם הַזֶּה מֵיַעַד רַק בְּשִׁבְלֵכֶם" וְכוּ', צָרִיכִים לְבֹא וּלְרֹאוֹת בְּעֵצְמָם מַה קֹּרָה פֶּה, וּבִאֲמַת מִי שֶׁרַק רוֹאֶה אֶת הַקְּהֵלָה, לֹא יְכוֹל לְהֶאֱמִין — אִיךָ יְכוֹל לִהְיוֹת מְקוֹם שֶׁהִיא עַד עַכְשָׁו מְדַבֵּר שְׂמֵם מִהֵיְהוּדוֹת, וּמֵאֲזוּ שֵׁיִסְדּוּ אֶת יְבִנְאֵל בְּשֵׁנַת תְּרַס"א עַד שֶׁבֵּאֵנוּ לְשֵׁם בְּשֵׁנַת תְּשַׁמ"ח, לֹא הָיָה זִכָּר שֶׁל יְהוּדוֹת כָּלֵל וְכוּ', וְאֲדַרְבֵּה, פֶּה הָיָה הַמָּקוֹם שֶׁהֵעֵבִירוּ עַל הַדָּת אֶת עֲדַת הַתּוֹנִיטְסָאִים וְאֶת עֲדַת הַתִּימָנִים וְכוּ' וְכוּ', וּמִמֶּשׁ הַמָּקוֹם הָיָה שְׂמֵם לְגַמְרֵי מִיְהוּדוֹת וְכוּ', וּתְהִלָּה לְאֵל, הַיּוֹם הַמָּקוֹם פּוֹרַח בְּרוּחַ חַיִּימוּת.

מִי שֶׁרַק נִכְנָס שָׁמָּה לֹא יְכוֹל לְהֶאֱמִין מַה שֶׁרוֹאֶה לְפָנָיו מְרֹאֶה עֵינָיו, חוֹשֵׁב שֶׁהוּא נִמְצָא בִירוּשָׁלַיִם, אוֹ בְּבִנְיָ בְּרַק, אוֹ בְּבִרוּקְלִין, בְּלֵי שׁוּם הַגְּזֻמָּא, קֶדֶם — יֵשׁ מְנַגִּינִים מְוֹתִיקִין עַד חֲצוֹת לַיְלָה, שִׁחְרִית, מְנַחֵה, עֶרְבִית, מְנַיֵן אַחַר מְנַיֵן, שֶׁדְּבַר כְּזֶה אֵין רַק בְּעִירוֹת הַגְּדוֹלוֹת, אֲבָל לֹא בְּאֵיזוֹ מוֹשְׁבָה גְּדוּחַת, שְׁלֹא יִדְעוּ אִי פֶּעַם אֵיפֹה הִיא עַל הַמִּפְּהָ וְכוּ'.

אַחֲר־כֵּן יֵשׁ לָנוּ מְקוֹה מְפֹאֵר עֲנָקִי לְגַבְרִים עִם שְׁלֹשָׁה בִּוְרוֹת לְטְבִילָה, וְכֵן יֵשׁ לָנוּ מְקוֹה טְהוֹרָה מְפֹאֵר לְנָשִׁים (אֲגַב שְׁמִסְגָּל מְאֹד לְפִקִּידַת עֲקָרוֹת, כִּי נִבְנָה בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָה בְּמַחְתָּרַת, כְּמוֹ בְּרוּסְיָה לְפָנָי שְׁבַעִים שָׁנָה, כִּי זֶה שֶׁצָּרִיף לִהְיוֹת מְמַנֶּה עַל הַדָּת, הוּא אֲשֶׁר עֲפַב אֶת בְּנֵי הַמְּקוֹה בְּכָל מִינֵי מְסִירוֹת, אֲשֶׁר לֹא יֵאָמֵן כִּי יִסְפֹּר וְכוּ').

וְכֵן יֵשׁ לָנוּ מְעֻרְכַת חֲנוּף שְׁלֵמָה, הֵינּוּ שֵׁיִשׁ לָנוּ פְּעוּטוֹנִים, גְּנִים לְבָנִים וּלְבָנוֹת, בֵּית-סֵפֶר לְבָנוֹת, וְסִמְיָנָר לְבָנוֹת, תְּלִמוּד-תּוֹרָה לְבָנִים, וְיִשִּׁבָה קְטָנָה וְיִשִּׁבָה גְדוּלָה

לְבַחֲוֵרִים מְצִינִים, וְכֵן יֵשׁ לָנוּ יְשִׁיבָה שֶׁל בְּעָלֵי תְשׁוּבָה, וּמְדַרְשֵׁיהֶם לְבַעֲלוֹת תְשׁוּבָה, אֲשֶׁרֵי עֵינַי רְאִיתָהּ זֹאת בְּמוֹ עֵינָיו, מְלַבֵּד זֹאת, יֵשׁ לָנוּ כּוֹלָל לְבַעֲלֵי בָתִּים "אוֹר הַמְּאִיר", שְׁלוֹמְדִים שְׁמָה קְרוֹב לְמֵאָה אַבְרָכִים, וְכֵן כּוֹלָל לְהוֹרָאָה "תְּפָאֶרֶת בְּנֵימִין", שְׁלוֹמְדִים שְׁמָה חֲמִשִּׁים אַבְרָכִים אֶת הַהוֹרָאָה, וְתִהְיֶה לְאֵל, יֵשׁ לָנוּ "בֵּית הוֹרָאָה" עִם גָּאֹב"ד וְעִם שְׁלֹשָׁה דִּינִים, שֶׁהֵם פּוֹסְקֵי הַלְכוֹת הַמְצוּיּוֹת וְכוּ', וְשׂוֹאֲלִים אוֹתָם אֶת כָּל הַשְּׁאֵלוֹת שֶׁיֵּשׁ לְכָל אֶחָד, וְהַמְקוֹם שׂוֹקֵק בִּיְהוּדוּת.

וְעַל כָּלֵם יֵשׁ לָנוּ בֵּית הַתְּבַשִּׁיל — "אֶהֱלֵ אַבְרָהָם", שְׁמַחֲלֵק אֶכֶל בְּחֻנָּם לְכָל מִי שֶׁרָק רָעַב, וּבְכָל יוֹם מִתְּפַלֵּת וְתִיקֵין עַד עֶשֶׂר בְּעָרֵב זֶה פְּתוּחַ לְכָלֵם, גְּבָרִים, נָשִׁים וְיֻלְדִים, וּבְכָל יוֹם מְחַלְקִים קְרוֹב לְאֵלֶּף מְנוֹת אֶכֶל טָרֵי וְטָעִים.

יֵשׁ לָנוּ בְּמִשְׁךְ הַיּוֹם שֶׁשָּׂה שְׁעוֹרִים נִפְרָדִים בְּדֶף הַיּוֹמִי, וּפֶה מְדַבְּרִים מְאִיזוּ מוֹשְׁבָה נְדַחַת, שְׂאֵף אֶחָד לֹא יִדַע אֵי פַעַם אֵיפֶה הִיא נִמְצָאת וְכוּ', וְעַכְשָׁו תִּהְיֶה לְאֵל, יֵשׁ כְּבָר לְמַעַלָּה מְאַרְבַּע-מֵאוֹת מְשֻׁפְּחוֹת חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב, כֵּן יִרְבוּ, וְעַכְשָׁו בּוֹנִים אֶלֶף דִּירוֹת חֲדָשׁוֹת בְּשִׁבְלֵי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ.

וְזֶה שָׁנָה שֶׁפְּתַחְנוּ פֶה חֲנוּת יוֹדְאִיקָה "בְּרֶסֶלֶב סְנָטֵר", כָּל מֵה שֶׁיְהוּדֵי צָרִיף בְּנִקְדָּה אַחַת, וְתִהְיֶה לְאֵל, יֵשׁ מֵהַפְּכָה בְּיִבְנָאֵל בִּיְהוּדוּת, זֶה אַרְבָּעִים שָׁנָה שְׁמוֹנְעִים מִתּוֹשְׁבֵי הַמְקוֹם לְהַכְעִים וּבְרִשְׁעוֹת כָּל הַקְּשׁוֹר לִיְהוּדוּת וְכוּ', וְתִהְיֶה לְאֵל, מִהֶרְגֵעַ שְׁנִפְתָּחָה הַחֲנוּת, הַתְּחִילוּ תוֹשְׁבֵי הַמְקוֹם לְהַכְנִס, וְכָל אֶחָד קוֹנֶה — זֶה מְזוּזָה, זֶה צִיּוּת, זֶה תְּפִלִּין, זֶה טְלִית, זֶה כְּפוֹת וְכוּ' וְכוּ', מִי כְּעַמְךָ יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בְּאַרְצֵךְ, לֹא יֵאָמֵן כִּי יִסְפֵּר קְדָשְׁתְּ כָל בַּר יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁרֵי עֵינַי רְאִיתָהּ זֹאת.

קצב שו"ת א' שפו ברסלב

וכן רואים איך שיש דו קיום בין תושבי המקום, חסידים ברסלב לא מפריעים לאף אחד וכו', הם קהלה פתוחה וכו', בבחינת חיה ותן לחיות וכו', לא מתערבים בחיי אף אחד וכו', ובנאל תהיה דגמא ומודל מה קמץ קטן של יהודים עם מסירות נפש יכולים — להפך מדבר שמים מיהדות וכו' למקום פורח, ועוד רבות יספרו על זה, אחר חצי יובל שנים של רדיפות ומסירות וכו' וכו', שרודף ומוסר אותנו מי שרודף ומוסר וכו' וכו', ושם מקלות בגלגלים וכו', ומונע ומעכב כל דבר השיף לקדשה, ואף-על-פי-כן בכח הרצון החזק שהכניס בנו רבנו ז"ל, הצלחנו להקים אימפריה כזו, ולא בחנם שרבנו ז"ל אמר (ת"י-מוהר"ן, סימן ריח): "בעזרת השם, איך האב אויס גיפירט אין וועל אויס פירן", "נצחתי ונאנצח", ותהלה לאל, אור הקדשה רק עולה, וחשף הטמאה רק נעלם, עד שיתבטל לגמרי, ויקים (זכריה יג, ב): "ואת רוח הטמאה אעביר מן הארץ".

ולכן אם אתם רוצים לבוא לגור ביבנאל, הייתי מיעץ לכם קדם כל לבוא ולהתושם מהמקום, והקדוש-ברוך-הוא יוליך אתכם אל המקום שתוכלו להתאקלם שם בקלות.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתהיה לכם הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנו — תשכילו ותצליחו.

המאחל לכם חנכה שמח...

א' שפז.

האם זה נכון שמי שמטאטא את הרצפה, דוקא הוא צריך להרים את הלכלוך, אחרת יש בזה סכנה?

שאלה:

מאת אבנר: לכבוד הצדיק שליט"א.
אני משתדל לעזור לאשתי בבית, לטאטא את הרצפה ועוד דברים שאני יכול. אשתי אומרת, שאמא שלה אמרה לה, שדוקא אותו אחד שמטאטא את הבית, הוא צריך להרים את האשפה ולא מישהו אחר, כי יש בכך סכנה. האם יש דברים בגו?
תודה רבה!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מקץ, כ"ו בסלו (ב' דחנכה) ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אבנר, נרו נאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין עוד דבר יותר גדול מזה — לחיות ביחד עם האשה בשלום ואהבה, כי בבית כזה שורה השכינה, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (סוטה יז): איש ואשה זכו שכינה ביניהן; ואמרו (ירושלמי ברכות, פרק ט', הלכה ח'): אי אפשר לאיש בלא אשה, ואי אפשר לאשה בלא איש, ואי אפשר לשניהן בלא שכינה, ובמקום שהשכינה נמצאת — שם הברכה מצויה; רק שיהיה ביניהם שלום ואהבה גדולה מאד, כי שלום, אמרו

חכמינו הקדושים (שפת י.) זה שמו של הקדוש-ברוך-הוא.

ולכן אם מכניסים את הקדוש-ברוך-הוא בתוך הבית, זה נקרא שלום-בית, הינו שמו של הקדוש-ברוך-הוא בתוך הבית. ורבנו ז"ל הקפיד מאד מאד על שלום-בית, והזהיר לכבד את אשתו, ואמר (שיחות-הר"ן, סימן רסד): הלא הנשים הם סובלים צער ויסורים גדולים מאד מאד מילדיהם — צער העבור והלדה והגדול, כּאשר ידוע לכל עצם מכאובם וצערם ויסוריהם בכמה אפנים הקשים וכבדים מאד מאד וכו' וכו', על-כן ראוי לרחם עליהם ולקרבם ולכבדם. וכן אמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא נט.): 'אוקירו לנשיכו פי היכי דתתעתרו' [תכבדו ותיקרו את נשותיכם, כּדי שתהיו עשירים]. וכן אמרו (במזות סג.): 'דינו שמגדלות את בנינו ומצללות אותנו מן החטא', ולכן צריכים לכבד ולקרב אותם מאד מאד, וזה יסוד גדול בחסידות ברסלב, שהבעל מכרח לעזר לאשתו, ואם הוא רוצה להיות מקרב אל רבנו ז"ל ולצית אותו, עליו הדבר הראשון לעזר לאשתו בכל המובנים.

ולכן אני מאד מאד שמח שאטה עוזר לאשתך, וכך צריך להיות, אבל זה שחמותך אומרת וכו', זה סתם דמיון, אין על זה מקור, אלא היא מתפונת לטובת בטה, אם כּבר טאטאת — תגביה גם את הזבל... אבל אין על זה שום מקור, ולא צריכים לחשש על דמיונות כּאלו.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שיהיה לכם שלום-בית אמת, ואחד יעזר להשני, וכך יהיה ביניכם תבנה הדדית ואהבה גדולה מאד.

המאחל לך חנפה שמח...

א' שפח.

**אני רוצה להתפלל בבית-פנסת אחר, בו יש לי
התעלות רוחנית, אך רב בית-הפנסת שלי
מתנגד**

שאלה:

מאת דניאל: לכבוד הרב.
אני גר באמריקה בעיר שנמצאים בה שלשה בתי
פנסת. עד עכשו הייתי מתפלל באחד מהם, משום
שהוא הכי קרוב לביתי, והמנגן מתחיל בשעה מאחרת.
לאחרונה עברתי להתפלל בבתי הפנסת השניים, בגלל
שהם יותר מקפידים בזמנים, לא מדברים בשעת
קריאה ותפלה, ואוכלים סעדה שלישית בשבת.
היום בא אלי הרב של בית-הפנסת, שבו הייתי רגיל
להתפלל עד עכשו, ואמר לי שהוא לא רוצה שאתפלל
בשום מקום חוץ מבית-הפנסת שלו. אני מבין שהוא
חושב שאני חלק מקהלתו, ואינני רוצה להתחיל
במחלוקת, אבל אני מרגיש שאני צריך לעלות בקדשה.
אני מאוד מבלבב ולא יודע מה לעשות.
תודה רבה ורפואה שלמה.

תשובה:

בעזרת השם ותפריך, יום שני לסדר מקץ, כ"ו כסלו (ב' דחנפה)
ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל דניאל, גרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אדם צריך להתפלל איפה שמושך אותו, ואם יש

בית-הכנסת שמתפללים יותר מקדם, וזה יותר טוב בשבילו, אז הוא צריך להסתכל על הטובה שלו, ולא מה שאחרים אומרים לו.

ולכן לדעתי, אתה לא צריך להתבלבל מזה, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שתזכה להתפלל את השלש תפלות שחרית, מנחה, ערבית במנין דיקא, שאין למעלה מזה, כי כף אמרו חכמינו הקדושים (ברכות ט.) : מאי דכתיב (תהלים טו) : "ואני תפילתי לך הוי"ה עת רצון", אימתי עת רצון? בשעה שהצבור מתפללין; ומעלת האדם שמתפלל במנין, אין לתאר ואין לשער כלל, כי הוא ממשיך על עצמו השגחה פרטית, כי כף אמרו חכמינו הקדושים (ברכות ו.) : כל הרגיל לבא לבית-הכנסת ולא בא יום אחד, הקדוש-ברוך-הוא משאיל בו; הינו בזה שאדם רגיל לבוא להתפלל את השלש תפלות מדי יום ביומו, על-ידי-זה הוא ממשיך על עצמו השגחתו הפרטי פרטית, שהקדוש-ברוך-הוא משגיח עליו, ואם יום אחד הוא לא בא, כבר הקדוש-ברוך-הוא מתענג, כביכול למה הוא לא בא, ומשלים לו את חסרונו וכו'; הרי שמשתלם להתפלל במנין, שעל-ידי-זה ממשיך על עצמו השגחה עליונה. ולכן אמרו חכמינו הקדושים (שם) : כל הקובע מקום לתפלתו, אלהי אברהם בעזרו.

ועל-כן תראה לקבע מקומך להתפלל באיזה בית-הכנסת שהכי נוח לך.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בערך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה תשפיל ותצלית.

המאחל לך חנכה שמח...

א' שפט.

העסק שלנו לא מצליח, ואני חוששת שזה בגלל
עין הרע. מה אפשר לעשות?

שאלה:

מיאת מלכה: שלום.

יש לנו עסק בבת-ים של גלידריה ואכל חלבי. העסק
לא מתפתח כל-כך, ואנחנו לא יודעים מה לעשות.
נראה לנו שיש קטרוג ועין הרע על המקום, מפני
שאנשים לא מבינים איך בעלי שהוא אברהם, הצליח
לפתח עסק.

ברצוני שהרב יברך אותנו, ויגיד לנו מה לעשות.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מקץ, כ"ו כסלו (ב' דחנכה)
ה'תשע"ג.

שלום רב אל מלכה תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

הדבר הראשון תבדקו את המזוזות על החנות אם הן
כשרות, כי הצלחת חנות זה פשיש מזוזות כשרות, וכן
שתהיה קפת צדקה בתוך החנות. ועל כלם — אתם צריכים
שתהיה לכם השגחה טובה מבד"ץ יראי השם, ואז תראו
שהמקום ישגשג, ותהיה לכם פרנסה בשפע.

העקר את צריכה לחזק ולעודד ולשמח את בעלך, שלא
יעזב את העסק בשום פנים ואפן, ותראי לשמחו ולעודדו
ולחזקו, כי השמחה זה סוד ההצלחה, ובפרט בפרנסה,

קצח שו"ת א' שצ ברסלב

ההצלחה תלויה רק כפי מדת השמחה שיש בין הבעל והאשה, כי השם של פרנסה שהוא חת"ך היוצא מפסוק (תהלים קמה): "פותח את ידיך", יוצא גם מפסוק (דברים טו, טו): "והיית' אף שמח", יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתוכלו לקיים את זה, והמקום יתחיל לשגשג, ותהיה הצלחה בתוך החנות.

המאחל לך חנפה שמח...

א' שצ.

**בעלי החליט שהוא רוצה להתגרש ממני,
ולמרות שאני יודעת שהפל לטובה, זה מאד
כואב לי**

שאלה:

מאת רחל שמחה: שלום וברכה לכבוד הרב, חנכה שמח!

בעלי רוצה להתגרש ממני וכמה שיותר מהר. נסינו כל מיני סוגים של עזרה בשלום-בית, וכמוכן שהתפללתי על כך מעמקא דלבא. אלו נשואים שניים שלנו, ויש לנו ילדים, וזה מאד קשה וכואב. נסיתי לדבר על לבו, שפדאי לנסות כיונים שעוד לא נסינו, והוא פשוט לא מעגן, וטוען שאני לא אשתנה לעולם, ושאני אשה רעה ואמא רעה.

הוא פגע בי מאד בנשואים שלנו, והייתי מוכנה להמשיך למען הילדים למרות הכל, בתנאי שבאמת יהיה שנוי איתי.

הייתי רוצה לדעת מה כבוד הרב ממליץ לי לעשות,

שו"ת א' שצ ברסלב קצט

וגם לשאל למה זה קורה לי בפעם השנייה. אני משתדלת להתחזק באמונה שכל מה שה' עושה אתי — זו הטובה הכי גדולה שיכולה להיות לי, ובכל זאת זה מאד כואב. מודה לכבוד הרב על דברי החזק המועילים והמשמחים. בשורות טובות וכל טוב.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מקץ, כ"ו כסלו (ב' דחגכה) ה'תשע"ג.

שלום רב אל רחל שמחה תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מכרחת להיות סבה שבעליך רוצה להתגרש ממך, ומה שיותר מהר וכו', אף את לא פותקת את הסבה וכו', וזה כבר פעם השנייה וכו', הלא יש דבר בזה.

אני מכרח להגיד לך, כמו שיש גברים שתלטנים, שרק רוצים להשתלט על האשה, והבית צריך להתנהג רק כמו שהם מגדירים וכו' וכו', כך להפך יש נשים שתלטניות, שרק רוצות להשתלט על הבעל, והבית צריך להתנהג רק כמו שהן מגדירות וכו' וכו', ונותנות פקדות לבעל כאלו הוא חתיכת סמרטוט וכו', ומזה יוצא אחר-כך מריבות עד כדי גרושין, ובדרך כלל זה נמצא רק אצל הגברים שהם בטבעם שתלטנים, והאשה צריכה לעמד על זכותה וכו' וכו'.

אבל כשהאשה משתלטת בבית, והיא שתלטנית, זה כבר גרוע מאד מאד, כי היא עושה מבעלה כאלו אין לו שכל וכו', היא משפילה ומדכאת אותו בדבורה ובמעשיה וכו',

והיא אפלו לא שמה לב אל מה שהיא עושה, היא כל-כף נכנסה בתוך עצמה, ובנתה לעצמה בטחון עצמי כל-כף גדול, עד שהיא חושבת שרק היא הבעל שכל וכו', ורק היא יודעת מה שצריכים לעשות וכו', והבעל הוא לא יצ"ח וכו', ולא מצ"ח בכלום וכו', ואז היא יורדת לחייו, ואשה כזו מתנהגת בדיוק כמו מכשפה, משתלטת על בעלה עם קללות ובזיונות וכו', והיא אפלו לא יודעת מה היא עושה, מרב שהיא נכנסה בשתלטנות וכו', היא חושבת שהיא הצודקת ורק היא החכמה, ומזה יוצא אחר-כך גרושין.

ויען שאת לא כותבת מה הופיח והמריבות שלך עם בעלך, עד שהוא רוצה כבר להתגרש מה שיותר מהר וכו', וזה אצלך כבר הפעם השניה, אז אני מניח שיש לך טבע רע של שתלטנות, ואת רוצה להיות הבוסית, ואת יורדת לחיי הבעל וכו', אז מה את רוצה שהבעל ישאר אפלו רגע אחד בבית?! הוא יברח כמו הרוח וכו', וזה מוסר השפל שצריכים ללמד — הן הגברים והן הנשים, אין דבר כזה להשתלט על הזולת בכח, אם צריכים משהו וכו', ואם רוצים משהו וכו', יכולים לבקש יפה, ולדבר יפה, ולהסביר יפה, להיות שתלטן — זה השטן, שנקרא סמ"ך-מ"ם, שחושב שכלם צריכים להיות העבדים שלו וכו' וכו', וזה לא הולך ככה, אנשים לא טפשים וכו', אנשים לא אוהבים שאחד משתלט עליהם בצורה ברוטלית, פאלו מי יודע מי אתה וכו' וכו', ולכן, לדעתי, תעשי חשבון הנפש, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שעל-ידי חרטה על ההתנהגות שלך, תוכלי לשנות את הכל.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפני — תשפילי ותצליחי.

המאחל לך חנפה שמח...

א' שצא.

גלו לי שתי צייסטות בשחלה. האם להתחיל
בטיפול טבעי, או לעשות נתוח פעצת הרופאים?

שאלה:

מאת שרה: לכבוד כבוד הרב מוהרא"ש שליט"א.
ראשית כל עלי להודות לרב על הפקסים הנדהרים
שמסוגלים אותי מאד מאד, כלנו תפלה לבריאותו,
ולחיים טובים של כבוד הרב.

בשבוע שעבר גלו לי שתי צייסטות בשחלה הימנית,
כל אחת בגודל של שנים וחצי סנטימטר, ואמרו לי
לעשות נתוח קטן להוציא אותם. זה לא פשוט עבורי,
כי אני אמא לשבעה ילדים קטנים, שיהיו בריאים, ואני
קצת דואגת.

האם כדאי לי להתחיל בטיפולים טבעיים להקטין
אותם, או להמשיך עם עצת הרופאים, ולעשות את
הנתוח? רציתי את עצתו של הרב בענין.
בשורות טובות.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מקץ, כ"ו כסלו (ב' דחנוכה)
ה'תשע"ג.

שלום רב אל שרה תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

לדעתי, בעניני רפואות ורופאים, כדאי להתייעץ עם הרב פירר, גרו יאיר, שהוא בקי ברופאים ממחים, ולא רצים תכף-ומיד לעשות נתיח, מפני שרופא אחד אמר, תמיד צריכים לשאל שלשה רופאים ממחים, כדי לעשות נתיח, אבל לא לסמוך כשרופא אחד אומר שמכרחים לעשות נתיח.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתהיה לך רפואה שלמה רפואת הנפש ורפואת הגוף גם יחד, ותהיי אמא בריאה וסבתא בריאה, ותרוי רב נחת דקדשה מכל יוצאי חלציה, וזכרי היטב — מה שתפלה פועלת, שום דבר בעולם אינו פועל. ולכן תרבי להתפלל להקדוש-ברוך-הוא, והוא יתברך יבריא אותך לגמרי.

המאחל לך חנכה שמח...

א' שצב.

יש לי יסורים מהמחשבה שאשתי בגדה בי
בעבר, למרות שאין לי הוכחות לכך

שאלה:

מאת אליוט: כבוד הרב.

אני ואשתי כבני ששים, ומנסרת אותי המחשבה,
שבעבר, למרות שאין לי הוכחות, אשתי בגדה בי.
בוכוח שהיה לנו לאחרונה אמרתי לה, שהיא בגדה בי,
והיא לא ענתה לי.

מה אני אמור לעשות? תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מקץ, כ"ו כסלו (ב' דחגכה)
ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אליוט, נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מאחר שאתה בעצמך אומר, שאין לך הוכחות על
אשתך וכו', אני מכרח להגיד לך, שהדמיון עובד אצל
בני־אדם הרבה מאד שעות נוספות, ויש בני־אדם שהדמיון
הורס אותם לגמרי, והם כל־כך קנאים, עד שלא נותנים
לאשה אפלו לנשם וכו', ומכל שכן שאסור לה ללכת פה או
שם, ומרב קנאתם הם ממררים את החיים של נשותיהם וכו',
ומסכנה האשה, שהיא קרובן של בעל קנאי פזה, מה היא
יכולה לעשות יותר מלשתק?! כי אם תענה לו, אזי הוא
יתפרץ עליה, אזי היא שותקת, ואותו דבר יש גם להפך,

נשים שהדמיון עובד אצלן שעות נוספות, והן כל-כף קנאיות, שלא נותנות לבעל אפלו לנשם וכו', ומכל שפן שאסור להם ללכת פה או שם, ומרב הקנאה שמקנאים וכו', הן ממררות את החיים של בעליהן וכו', והדמיון זה פשוט מחלה שצריכים להתרפאות מזה.

אני מכרח להגיד לך, כשאדם חוטא, על-ידי-זה נדבקים בו כל מיני דמיונות, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (ירושלמי שבת, פרק יד, הלכה ג) על הפסוק (דברים ז): "והסיר הו"ה ממך כל חלי" — זה הרעיון, דאמר רבי אליעזר (שם כח): "ונתן על ברזל על צוארך" — זה רעיון, הינו מה זה העל הכי קשה של האדם? זה הרעיונות והדמיונות שמסבבים אותו, כי מרב עוונותיו ובפרט של פגם הברית, הוא נמצא בלחץ תדירי, ומדמין לעצמו כל מיני מחשבות של הבל וכו', ושל פחדים וכו', מה יעשה לו זה? ומה יעשה לו ההוא? ובאמת אדם רודף את עצמו יותר ממה שאחרים רודפים אותו, כי מי שתמיד רק חושב ממנו יתברך, ומשתדל להכניס את הקדוש-ברוך-הוא בתוך מחשבתו, אזי מתפטר מפל אלו הרעיונות והדמיונות, ונעשה בן חורין אמת, ואין עליו שום על.

ולכן עצתי, שאתה תלך להעזר אצל פסיכיאטר וכו', כי אם אתה מתיסר כל-כף וכו', ואם המחשבות מטרידות אותך כל-כף בחשדות וכו', אז אתה מכרח לקחת עזרה תכף-ומיד, כי הדמיון יכול להרס את החיים של האדם לגמרי, עד מחשבות של התאבדות, רחמנא לצלן.

אשרי מי שזוכה לחיות חיי תורה ומצוות, שאז הבית שלו נעשה גן-עדן, והוא אף פעם אינו רב עם אשתו, ואינו

שו"ת א' שצג ברסלב רה

מתוכח עמה, ואינו חושד בה חשדות של הכל, אז ממילא הם הכי מאשרים בחייהם.

המאחל לה חנפה שמח...

א' שצג.

האם מעלת התבודדות בקברי צדיקים גדולה יותר מהתבודדות בבית או בשדה?

שאלה:

מאת חיים: לכבוד הצדיק. האם המעלה של שעת התבודדות בקברי צדיקים גדולה יותר משעת התבודדות בבית או בשדה? והאם יש ענין לעשות את ההתבודדות בקברי צדיקים?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מקץ, כ"ו כסלו (ב' ו' חנפה) ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל חיים, נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ו"ל למד אותנו את הענין של התבודדות, ואמר (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כה): ההתבודדות היא מעלה עליונה וגדולה מן הכל, דהינו לקבץ לו על-כל-פנים שעה או יותר להתבודד לבדו באיזה חדר או בשדה, ולפרש שיחתו בינו לבין קונו בטענות ואמתלאות בדברי חזן ורצוי ופיוס, לבקש ולהתחנן מלפניו יתברך, שיקרבו אליו לעבודתו באמת.

ותפלה ושיחה זו יהיה בלשון שמדברים בו וכו', והנהגה זו היא גדולה במעלה מאד מאד, והיא דרך ועצה טובה מאד להתקרב אליו יתברך, כי זאת היא עצה פלילית, שפוללת הכל. כי על כל מה שיחסר לו בעבודת השם, או אם הוא רחוק לגמרי מכל וכל מעבודתו יתברך, על הכל יפרש שיחתו ויבקש מאתו יתברך, ואפלו אם לפעמים נסתתמין דבריו, ואינו יכול לפתח פיו לדבר לפניו יתברך כלל, יעשה מזה בעצמו תפלה, ויבקש את הקדוש-ברוך-הוא שיפתח לו את הלב והפה לדבר אליו יתברך.

כי מי שיש לו אמונה פשוטה בו יתברך, שמלא כל הארץ כבודו, ואיהו ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין וכתוף כל עלמין, לית אתר פנוי מגיה, אזי הוא יכול להתבודד להקדוש-ברוך-הוא בכל מקום, כי ההתבודדות לא תלויה בשום מקום, איפה שרק עומד יכול לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, זו עקר השלמות שרבנו ז"ל רוצה להביא אותנו, אבל עד שמגיעים לזה, צריכים ללכת במקום שאין שמה בני אדם, כגון: בשדה או ביער או בחדר שאף אחד לא נמצא שם, שאז יותר קל לו לשית ולספר את כל אשר עם לבבו אליו יתברך, ובפרט כשהמחין אצלו בשנה, אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן כא, וסימן לו), שצריכים לצעק בתפלתו, וזה הכי טוב במקום שאין שמה בני-אדם — באיזה שדה מבדד, או באיזה יער, ששם יכולים לצעק ע' קלין, ולבקש ולהתחנן על נפשו, עד שיזכה שמחו יזדכך לגמרי.

להתפלל אצל קברי צדיקים זה דבר אחר לגמרי, ועל זה אמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות צדיק, סימן קעג): על-ידי השתטחות על קברי הצדיקים, הקדוש-ברוך-הוא עושה לו טובות, אף-על-פי שאינו ראוי לכך.

הַפֶּלֶל, שְׁלֵהֲתַבּוּדָד יְכוּלִים לְהִתְבּוּדָד בְּכָל מְקוֹם, וְאֵין עוֹד יַעֲזֶה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה כְּמוֹ שִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, וְאֵת הַמַּתָּנָה הַזֹּאת קִבְּלֵנוּ מִרְבֵּנוּ ו'ל', וּמְשִׁיחַ צְדָקָנוּ יְכַנִּיס אֶת זֶה בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (צִפְנִיָּה ג, ט): "כִּי אֲזֹ אֶהְפֶּךָ אֶל עַמִּים שְׁפָה בְּרוּרָה, לְקָרָא כָּלֵם בְּשֵׁם הַוְיָ"ה, לְעַבְדוֹ שְׁכֵם אֶחָד."

הַמֵּאחֵל לָךְ חֲנֻכָּה שְׂמַח...

א' שצד.

בְּכָל פַּעַם שְׂאֵנִי הוֹלֵךְ לְהִתְבּוּדָדוֹת, פְּתֹאֵם נַעֲלָם לִי הַחֶשֶׁק לְגַמְרִי

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת רַז: כְּבוֹד מוֹהֲרָא"ש שְׁלוֹם רַב וְחַג חֲנֻכָּה שְׂמַח. אֲנִי מֵאחֵל לָךְ הַרְבֵּה בְּרִיאוֹת וְשִׂמְחָה, וְשִׁתְּמִשִּׁיךְ לְהִשְׁקוֹת אוֹתְנוּ מִמִּימֵי הַנַּחֵל.

רְצִינִי לְשָׂאֵל מֵהַלְעֲשׂוֹת, כְּדִי לְהִתְגַּבֵּר עַל הַמְּנִיעוֹת שֵׁישׁ לִי עַל הַהִתְבּוּדָדוֹת. מֵצַד אֶחָד אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁזֶּה הַדְּבָר הַיְחִידִי שֶׁיְכוּל לְהוֹצִיא אוֹתִי מִהַקְּלָפוֹת, וְלִקְרֹב אוֹתִי לְאֲבָא שְׁבַשְׂמִים, וּכְשֶׁאֲנִי מִתְבּוּדָד אֲנִי מְרַגֵּישׁ שֶׁפֶה לִי, אֲבָל לִפְנֵי שְׂאֵנִי יוֹצֵא לְהִתְבּוּדָדוֹת, אֲנִי מְרַגֵּישׁ שְׂאֵין לִי חֶשֶׁק לְהִתְבּוּדָד.

מֵהַ אֶפְשֵׁר לְעֲשׂוֹת, כְּדִי לְבַטֵּל אֶת הַהִרְגָּשׁוֹת הָאֵלֶּה? תּוֹדָה רַבָּה עַל הַמְּכַתְּבִים הַקּוֹדְמִים, וְשִׂאֲתָה מְקַדֵּישׁ לִי מִזְמַנְךָ הַיְקָר.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשָּׁמַיִם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר מַקְצֵן, כ"ו כֶּסֶלּוֹ (ב' דְּחִנּוּכָה) ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל רִז, נְרוֹ וְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אֵתָה צָרִיךְ לְדַעַת, שֶׁקִּבְּלָנוּ מֵרַבְּנֵנוּ ז"ל מִתְּנָה כְּזוֹ, שְׂאִי אֶפְשָׁר לְתַאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, וְהִיא שִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ — תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדָדוּת, עַד שְׂאֵמֵר רַבְּנֵנוּ ז"ל (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ק'), שֶׁמִּקְטָן וְעַד גְּדוֹל אֵי אֶפְשָׁר לְהִיּוֹת אִישׁ כְּשֶׁר בְּאַמֶּת, כִּי אִם עַל-יַדֵּי הִתְבּוֹדָדוּת. וְהִנֵּה מְזִכִּיר כַּמָּה וְכַמָּה צְדִיקִים מִפְּרָסְמִים אֲמִתִּיִּים, וְאָמֵר, שֶׁכֻּלָּם לֹא בָּאוּ לְמִדְרָגָתָם, כִּי אִם עַל-יַדֵּי הִתְבּוֹדָדוּת וְשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ.

וְאָמֵר רַבְּנֵנוּ ז"ל (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סב): וּבְאַמֶּת אִם הִנֵּה יוֹדֵעַ הָאָדָם יְדִיעָה בְּלִב שְׁלֹם, 'שְׂמֵלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ' (שְׂעִיָּה ר'), וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹמֵד בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה, וְשׁוֹמֵעַ הַתְּפִלָּה, וְדַאי הִנֵּה מִתְּפַלֵּל בְּהִתְלַהְבוֹת גְּדוּלָּה, וְהִנֵּה מְדַקְדֵּק מְאֹד לְכַוֵּן אֶת דְּבָרָיו. וּבְשִׁבִיל שֶׁהָאָדָם אֵינוֹ יוֹדֵעַ זֹאת יְדִיעָה בְּלִב שְׁלֹם, בְּשִׁבִיל זֶה אֵינוֹ מִתְּלַהֵב כָּל-כָּף, וְאֵינוֹ מְדַקְדֵּק כָּל כָּף. וְכֵן אֶחָד לְפִי מַעוּט שֶׁכָּלוּ וַיְדִיעֵתוּ, כֵּן הִתְלַהְבוּתוֹ וְדַקְדוּקוֹ. וְהַיְדִיעָה הִיא מֵהֵיטֵר הַטּוֹב שְׁבִלֵב, וְהַסְתַּרְת הַיְדִיעָה הִיא מֵהֵיטֵר הָרַע שְׁבִלֵב. וְהַסְתַּרְת הַיְדִיעָה, הֵן הֵן אֶפִּיקוֹרְסוּת וְקִשְׁיוֹת, שֶׁהֵיטֵר הָרַע מִקְשָׁה אֶת לְבוֹ לְפַל בְּרָעָה; כִּי אִם יֵשׁ לְאָדָם אֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, שְׂמֵלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְהוּא יִתְבָּרֵךְ מְנַהֵג אֶת עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, בְּצַדֵּק וּבְמִשְׁפָּט, וְדַבֵּר גְּדוֹל וְדַבֵּר קָטָן אֵינוֹ נֶעֱשֶׂה מַעֲצָמוֹ אֶלֶּא בְּהַשְׁגַּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיוֹן, עַד כַּדִּי כָּף שְׂאֵמֵרוֹ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (חֵלֶן

ז: אֵין אָדָם נוֹקֵף אֶצְבְּעוֹ מִלְמָטָה, אֲלֵא אִם כֵּן מְכַרְיִזִין עֲלֵיו מִלְמַעְלָה; שְׁאָדָם אֵינוֹ מְקַבֵּל מִפֶּה קִטְנָה בְּאֶצְבַּע קִטְנָה, אִם לֹא מְכַרְיִזִין עַל זֶה קִדָּם מִלְמַעְלָה, אֲזִי לֹא הָיָה לוֹ שׁוּם נִסְיֹון תְּמִיד לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

וְאִם קָשָׁה לוֹ לִפְתַּח אֶת הַפֶּה לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, עוֹשֶׂה מְזָה בְּעֶצְמוֹ שִׂיחָה: "רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי כָּל-כֶּף רְחוּק מִמֶּךָ, עַד שֶׁקָּשָׂה לִי אֶפְלוֹ לִפְתַּח אֶת הַפֶּה לְדַבֵּר אֵלֶיךָ, בְּשִׂעָה שְׂאֵתָה נִמְצָא פֶה עַל יָדִי". וְכִבֵּר סִפֵּר רַבְּנוֹ ז"ל (שִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רלב): גְּבוּר אֶחָד חָגַר מִתְּנִיו לְכַבֵּשׁ חוֹמָה חֲזָקָה, וְאַחֲר־כֶּף כְּשָׂבָא אֶל הַשַּׁעַר, הָיָה אָרוּג עַל הַשַּׁעַר מִטְּוֵה מְקוּרֵי עַכְבִּישׁ שְׁסַתָּם הַשַּׁעַר. וְכִי יָשׁ שְׁטוּת מְזוֹ, שִׂיחָהּ חוֹזֵר מִמְּלַחְמָתוֹ, מִחֲמַת הַסְּתִימָה שֶׁל הַקּוּרֵי עַכְבִּישׁ! (וְהִנְמִשָּׁל מוֹבָן). וְאַחֲר־כֶּף אָמַר רַבְּנוֹ ז"ל: הַעֲקָר הוּא הַדְּבוּר, שֶׁעַל-יָדֵי הַדְּבוּר יְכוּלִין לְכַבֵּשׁ הַכֹּל וְלִנְצַח כָּל הַמְּלַחְמוֹת. וְאָמַר: אֶף-עַל-פִּי שִׂיכּוּלִין לְהַתְּבוּדָד בְּמַחְשָׁבָה, אֲבָל הַעֲקָר הוּא הַדְּבוּר. וּמִבְּאֵר הַנִּמְשָׁל מִמִּילָא לְעִנְיָן מַה שֶׁקָּשָׂה עַל הָאָדָם לְדַבֵּר לִפְנֵי הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ אוֹ לִפְנֵי הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים מַה שֶּׁיִּכְלָפוּ. וְכֹל זֶה מִחֲמַת בּוֹשָׁה וְכִבְדוֹת שָׁלוֹ, שְׂאִין לוֹ עֲזוֹת דִּקְדוּשָׁה, בְּוֹדָא הוּא שְׁטוּת גְּדוֹל. כִּי הֵלֵא הוּא רוֹצֵה לְכַבֵּשׁ בְּדְבוּרוֹ מְלַחְמָה חֲזָקָה, שֶׁהֵיא מְלַחְמַת הַיָּצָר, וְעַכְשָׁו כְּשֶׁהוּא סְמוּךְ לְדַבֵּר, וְלַכְּבֵשׁ וְלַשְׁבֵּר חוֹמוֹת וְלִפְתַּח שְׁעָרִים עַל-יָדֵי הַדְּבוּר, וּבְשִׁבִיל מְנִיעָה קָלָה מִחֲלִישׁוֹת דַּעְתוֹ וְכִיּוּצָא, יִמְנַע, חֵס וְשָׁלוֹם, מִלְּדַבֵּר! כִּי הֵלֵא הַמְּנִיעָה הַזֹּאת נִחְשָׁבֶת לְסְתִימָה שֶׁל קוּרֵי עַכְבִּישׁ כִּנְגַד הַחוֹמוֹת שְׁרוּצָה לְשִׁבֵר בְּדְבוּרוֹ.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקוּהָ לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּכְנִיס אֶת הַדְּבוּרִים הָאֵלוֹ בְּתוֹךְ לְבָבִי, וְתוּכַל תְּמִיד לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר אֵין עוֹד נֶעַם וְאוֹר וְזִיו וְחַיּוּת כְּמוֹ מִי

שְׁמֵרָגִיל אֶת עֲצֻמוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁאֵז מְרָגִישׁ עוֹלָם הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה.

וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ שְׁתִּהְיֶה בְּשִׂמְחָה, וּתְכַרִּיחַ אֶת עֲצֻמְךָ רַק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְׂמֵחָה זֶה רְפוּאָה בֵּין בְּגִשְׁמֵי בֵּין בְּרוּחָנִי, וּכְשֶׁאֲדָם שְׂמֵחַ, מִתְרַחֶבֶת דַּעְתּוֹ, וַיְכוּל לְהַחֲדִיר בְּעֲצָמוֹ אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וּבְכָרְגַע שְׁחִזַק בְּאֱמוּנָה, שְׂאִין בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרְךָ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, עַל-יְדֵי-זֶה נִפְתַּח פִּיו לְדַבֵּר אֶל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, אֲשֶׁר זֶה הִתְעַנּוּג הַכִּי גְדוֹל, וְטוֹעֵם טַעַם עוֹלָם הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְכִמּוֹ שְׂכַתוּב (ויקרא כו, יב): "וְהִתְהַלַּכְתִּי בְּתוֹכְכֶם וְהִיִּיתִי לְכֶם לְאֱלֹקִים, וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי לְעַם", וּפְרַשׁ רַש"י: "אֲטִיל עִמְכֶם בְּגֵן-עֵדֶן כְּאֶחָד מִכֶּם, וְלֹא תִהְיוּ מְזִדְעָזְעִים מִמֶּנִּי" וְכוּ', אִיזָה תְעַנּוּג שְׂאֲדָם מְרָגִישׁ שְׂמֵלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְהוּא נִמְצָא וְאִין בְּלַעֲדָיו נִמְצָא, וְהוּא יְכוּל לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרְךָ פְּנִים אֶל פְּנִים. וְאֵל מְדַרְגָּה זו רַבְּנוּ ז"ל רוֹצֵה לְהִבְיֵא אוֹתָנוּ, וְזֶה זוֹכִים עַל-יְדֵי תַקָּף הַשְׂמֵחָה, וְלָכֵן תִּמְסַר אֶת נַפְשְׁךָ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדְךָ, שְׁתִּהְיֶה לְךָ הַצְּלָחָה מְרַבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁפִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ חֲנֻכָּה שְׂמֵחַ...

א' שצה.

מובא בספר 'פעלת הצדיק', שרבנו ז"ל היה אוכל תשעה בייגלף בכל סעדה. איך זה יתכן?

שאלה:

מאת אברהם: מובא בספר 'פעלת הצדיק', שרבנו ז"ל היה אוכל בכל יום תשעה בייגלף בכל סעדה. איך זה יכול להיות? הלא אפלו איש גדול מאד יכול לאכל לכל היותר ארבעה או חמשה בייגלף ליום, ואיך יתכן שרבנו ז"ל אכל "בכל סעדה" הינו ג' פעמים ביום תשעה בייגלף?

תשובה:

פעורת השם יתברך, יום שני לסדר מקץ, כ"ו כסלו (ב' דחנכה) ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אברהם, נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין זו קשיה כלל, כי רבנו ז"ל רצה אז בעבודתו להכניס את כל התאוות בתאוות אכילה, והראה את זה, כמו שהראה דבר שקשה להבין בשכל, איך אדם מסגל לצום שמונה-עשר שבועות בשנה אחת ממוצאי-שבת עד ליל שבת? וזה עוד יותר פלא מאשר לאכל תשעה בייגלף בסעדה אחת, ובפרט שרבנו ז"ל עוד לא היה בגיל עשרים כשצם כל-כף הרבה,

מלבד שצמם שלשה ימים רצופים או שני ימים רצופים, אלא יש בשנה שמונה-עשר שבועות, שאין בהם לא חגים ולא ראש-חודש, שאז אסור לצום, ורבנו ז"ל צם משבת לשבת, לדעתי, זה יותר פליאה.

אגב על-פי התורה, אדם צריך לאכל רק שתי סעודות, כמו שפתיב (שמות טז, יב): "בין הערבים תאכלו בשר ובבקר תשבֵעו לחם".

על-כל-פנים איך שהוא רבנו ז"ל עשה בימי נערותו עבודות כאלו, שאי אפשר בשום פנים ואפן לחקות אותו, אם היה מסגל לצום משבת לשבת בלי לשנות אפלו טפת מים, אזי לדעתי, באכילת תשעה בייגלך בסעדה אחת — זה כלום.

ידוע, שרבנו ז"ל הזהירנו שאנחנו לא נחקה אותו בענינים אלו, ולא לקחת על עצמנו שום תעניות ושום סגופים, ובפרוש גלה לנו, מאחר שיש לנו את ענין התבודדות, אזי שנכניס את עצמנו רק בזה, לשיח ולספר את כל אשר עם לבנו אליו יתברך, שזה עולה על הכל, עד כדי כך שהתבטא ואמר, שאם היה יודע בימי נעוריו אל מה יכולים לזכות על-ידי תפלה והתבודדות ושיחה בינו לבין קונו, לא היה מסגף את הגוף שלו כל-כך, כי שיחה בינו לבין קונו עולה על הכל. ואמר (לקוטי-מורה"ן, חלק ב', סימן צט): הלא כשהשם יתברך עוזר בהתבודדות, אזי ההתבודדות היא כאשר ידבר איש אל רעהו, וזה מדביק את האדם אליו יתברך.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע

שו"ת א' שצו ברסלב ריג

בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה
מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך חנפה שמח...

א' שצו.

אני חושש שאשתי תסתכל על גברים אחרים,
ולכן אני מונע ממנה לצאת מהבית

שאלה:

מאת גבריאל: לכבוד הצידיק מיבנאל.
יש לי בעיה רצינית, ואני מודע אליה, אך לא יודע איך
לצאת ממנה. אני חושש כל הזמן, שאשתי תסתכל על
גברים אחרים, ולכן אני לא מסכים לה כמעט לצאת
מהבית וללכת עם חברות. היא אומרת לי כל הזמן,
וגם אני יודע שאני מאוד קנאי. אני כל הזמן מקפיד
עליה, גם על דברים קטנים, וזה גורם לה לבכות.
כשאני רואה אותה בוכה, אני מצטער ומפסיק ללחץ
עליה, אבל אחרי שעובר קצת זמן, שוב עולים בי
חששות שהיא תראה גברים אחרים, ואני גורם לה
צער.

אני לא יודע איך להשתחרר מזה, למרות שאני מבין
שזה לא טוב. אנא צדיק תעזר לי.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר מקץ, כ"ז כסלו (ג' דחגכה)
ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל גבריאל, נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

לדעתי, אתה לא קנאי, אלא סובל ממחלה קשה מאד, שדוחקת אותך להשתלט על אשתך בצורה מפרזת, המחלה הזו גובלת גם עם רשעות ואכזריות, כי מי שסובל ממחלת הגנפש הזו, הוא תמיד מפחד אולי אשתו יותר ממנו, אולי אשתו תעזב אותו, אולי היא צוברת פח נגדו וכו', וכדומה כל מיני דמיונות שרק נכנסים בך וכו', ובאמת יש למחלה הזו שם מודרני מהפסיכולוגים, אבל אני קורא אותה פשוט: שגעון, אתה משגע, פשוטו כמשמעו, ומשגע אינו יודע מה הוא עושה, כי הוא לא אחראי על מעשיו, משגע מאבד את השכל שלו, עד שהוא נעשה אלים, ואז הוא מסכן מאד. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן א'): משגע — מכניעים את השגעונות שלו כשהוא מתפרע רק עם מקל.

ולכן דע לך, שאתה פשוט משגע ואכזר גדול, ואל תספר שאתה קנאי, אלא מרב פגמי הברית שלך, נתקלקל המוח שלך, ואתה מפעיל טרור על אשתך, ומסכנה אשתך, שנפלה בפח עם משגע כמודך, ומה שיך שאני אעזר לך, בשעה שממילא לא תקבל דברי, כי רבינו ז"ל אמר (שיחות הר"ן, סימן סז): יכולים לרפאות את כלם, אבל לא את משגע, כי הוא אומר: אתה משגע ולא אני, אתה צריך רופא אבל לא אני וכו'.

ולכן איצף, שתקח תרופות נגד מחלת הפאנויה וכו', ותשתדל לעזוב את אשתך, כי אחרת היא תתגרש ממך ובצדך, וחבל שהיא לא ברחה לך כבר אחר הנשואין, כי אתה פשוט אכזר ורשע גדול מלבד השגעונות שלך וכו', אל תספר שאתה קנאי, אתה משגע ומפרע מאד מאד. אם לא תשתנה עם גישתך לגבי אשתך, יהיה שם גרושין ובצדך.

בעל צריך להבין, שהאשה יש לה גם-כן את הדרישות שלה, וגם לה מגיע לצאת עם נשים אחרות, לבלות ולהתאורר מהלחץ שיש להם עם הילדים, אשה היא גם-כן בן אדם שמגיע לה כמה שעות ביום חפשה מהמעצר וכו', ומי שסוגר את אשתו, הוא רשע ואכזר גדול, ואל תלביש את זה במצוות וכו', אלא אתה פשוט משגע, וסובל מאד מאד על העצבים, ואם לא תשנה את הגישה שלך לגבי אשתך, היא תברח לך ובצדך.

המאחל לך רפואה שלמה...

א' שצז.

האם פדאי לטוס לאומן פעת פשהפל משלג, או שיותר טוב לטוס בתקופת האביב?

שאלה:

מאת עדינה: רבנו, תודה על התשובות המפלאות שלך, אשרינו שזכינו! ה' נאריך ימיה בטוב ובנעימים. בכל יום בשאני קוראת תהלים, אני מתפללת לשלומך ורפואתך השלמה, בעזרת ה' יתברך. אני רוצה לטוס לאומן לרבנו נחמן, ולקברי הצדיקים

שְׁבָאוֹר, וְגַם לְצִיּוּנוֹ שֶׁל 'בַּעַל הַתְּנִיא' הַקְּדוֹשׁ. מִסַּע זֶה אֲמוֹר לְצֵאת בְּכ"א בְּטַבַּת בְּשֵׂיא הַחֶרֶף, וְאֲנִי דִי חוֹשֶׁשֶׁת מִהַטִּיסָה. יֵשׁ לִי מְנִיעוֹת לֹא פְּשוּטוֹת וּמִחֻשְׁבוֹת שֶׁמְטַרִידוֹת אוֹתִי, כְּגוֹן: פֶּחַד מְטִיסָה, וּמִהַדְרָכִים הַמְשֻׁלְּגוֹת שֶׁם וְעוֹד.

זוֹ הַפַּעַם הַשְּׁלִישִׁית שֶׁאֲנִי אֲמוֹרָה לְצֵאת לְשֵׁם, אוֹלָם אֲנִי מִתְּלַבֵּט, שְׂאוּלִי בְּדַאי לְדַחוֹת זֹאת לְאָבִיב, אֶף אִז לֹא בְּטוֹחַ שִׁיהִיָּה אֶת הַמְסַלּוֹל הַזֶּה, שֶׁבּוֹ בְּלוּל גַּם צִיּוּנוֹ שֶׁל 'בַּעַל הַתְּנִיא', וְאֲנִי מְאֹד רוֹצֵה לְזַפּוֹת לְהַגִּיעַ גַּם אֵלָיו, כִּי עֲדִין אֶף פַּעַם לֹא הִיִּיתִי אֶצְלוֹ. אֲנִי מְבַקֶּשֶׁת אֶת עֲצַתְךָ וּבְרַכְתְּךָ. בְּתוֹדָה מְרֵאֶשׁ.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מַקֵּץ, כ"ז כְּסֵלוֹ (ג' דַּחֲנֻכָּה) ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל עֲדִינָה תַחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אֲנִי הִיִּיתִי מִמְּלִיץ לְךָ לְנִסֵּעַ בְּאָבִיב, כִּי בְּשֵׂיא הַחֶרֶף כָּל הַדְרָכִים מְשֻׁלְּגוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְזֶה לֹא כָּל-כָּף פְּשׁוּט, וְצָרִיךְ לְקַחַת בְּחֻשְׁבוֹן, שֵׁישׁ הַרְבֵּה תְּאֵנוֹת דְרָכִים, לֹא עֲלִינוּ.

אֶת צְרִיכָה לְהַבִּין שֶׁהַצִּיּוֹן הַקְּדוֹשׁ שֶׁל ה'בַּעַל הַתְּנִיא' זי"ע, הוּא בְּהַאֲדִיטָשׁ, שֶׁהוּא כּוּוֹן אַחַר לְגַמְרֵי מְאוּמָן, כִּי אוּמָן נִמְצָאת בְּכַבִּישׁ הָרֵאשִׁי בֵּין קִיב לְאוֹדֶסָה, וְאֵל הַאֲדִיטָשׁ צְרִיכִים לְנִסֵּעַ מִקִּיב בְּעֶרְךָ אַרְבַּע-חֲמֵשׁ שָׁעוֹת לְכוּוֹן אַחַר לְגַמְרֵי, וְלִכְּן זֶה טוֹב יוֹתֵר לְנִסֵּעַ בְּאָבִיב.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא זָכְנִי, שֶׁהִיִּיתִי כְּבָר בְּהַאֲדִיטָשׁ שֶׁלֹּשׁ פַּעַמִּים, וּבְאִמְצַע הַדֶּרֶךְ אַחֲרֵי גְסִיעָה שֶׁל שְׁלֹשׁ אוֹ אַרְבַּע שָׁעוֹת, יוֹצְאִים מִהַדֶּרֶךְ, וְיֵשׁ עֵיר בְּשֵׁם גִּיעִזִּין, שֶׁשֵּׁם הַצִּיּוֹן שֶׁל

הַאֲדָמוּר הַאֲמָצְעִי, בְּנוֹ שֶׁל הַבַּעַל הַתְּנִי'א זי"ע, וְאִם כָּבֵר
 נוֹסְעִים מְקִיב יֵשֶׁר לְהַאֲדִיטֵשׁ, אִזּוֹ יְכוּלִים לְפָנוֹת מִהַדְרֵךְ
 נִסְיָעָה שֶׁל בַּעֲרָךְ שְׁעָה וְחֻצִי, וְשֵׁם הִיא נִיעוּזִין, וְאִם כָּבֵר
 נוֹסְעִים אֶל הָאָבָא, כְּדַאי לְנִסְעָ גַם אֶל הַבֵּן, שֶׁהוּא הָיָה אִישׁ
 אֶלְקֵי גְדוֹל מְאֹד.

על-פל-פנים איך שהוא להיות בקברי צדיקים זה דבר
 גדול מאד מאד, כמו שאמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות צדיק, סימן
 קעג): על-ידי השתטחות על קברי הצדיקים, הקדוש-ברוך-
 הוא עושה לו טובות, אף-על-פי שאינו ראוי לכך; והעולה
 על הכל — להיות אצל ציון רבנו ז"ל, שהוא בקש שנהיה
 אצלו, וגם הבטיח הבטחה כזו, ששום צדיק בעולם לא
 הבטיח, ומובא (שיחות-הרב"ן, סימן קנו): כשהיה רבנו ז"ל באומן,
 שמע בביתו קול של הצועקים על הבית עלמין על קברי
 אבותם, שדרךם לצעק ולהתפלל שם בקול מר כנהוג, ופעם
 אחת שמע אשה אחת, שהיתה צועקת שם על קבר אביה:
 אבי, אבי, בקול מר מאד וכו' וכו', ובתו אדל תחיה, היתה
 עומדת אצלו אז, ענה ואמר לה רבנו ז"ל: האשה הזאת
 צועקת בכונה היטב אבי, אבי, אבל אביה אינו בכאן כלל
 וכו', ואמר אז, שטוב כשבאים על קברי אבות לומר להמתים
 השוכנים סביב סביב לקבר אביהם ואמם, וכיוצא שבאים
 אליו, לבקש מהם שיודיעו לו, שבא בנם או בתם אליו. פי
 בודאי לא כל המתים נסתלקים ממקום קבורתם למקום
 שנוטרדים, פי הרבה שרויים על קברם. על-כן טוב להודיעם,
 כדי שהם יודיעו לאביהם וכו', ואמר אז: אבל אצל הצדיק
 אין צריכים לחשש על זה, שמא אינו שם, פי מיתת הצדיק
 הוא רק כמו מי שיוצא מחדר לחדר אחר. והמשיל אז לבתו
 על עצמו: כמו שאני עתה בחדר זה, ואחר-כך אני יוצא

מחדר זה ונכנס לחדר השני, וסוגר הדלת אחרי. אם את תבואי אצל הדלת, ותצעקי: אבי, אבי וכו', לא אשמע דבריו? [פדברים האלה נשמע מפיו הקדוש כמה פעמים, שרמו לכול אחד ואחד גדולה המעלה של מי שיזכה לבוא על קברו הקדוש והנורא. כי בודאי ישמע דבריו ויעזר, ויושיע לו בכל מה דאפשר].

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפני — תשפילי ותצליחי.

המאחל לך חנפה שמח...

א' שצח.

פיצד יתכן שאליהו הנביא אמר לרב ברוקא, שאין בשוק אפלו מישהו אחד שהוא בן העולם הבא?

שאלה:

מאת יהודה אריה: ברוך השם בזכות האדמו"ר אני לומד מסכת תענית, כי קראתי בשמכם שזו סגולה גדולה ללמד מסכת תענית מאה ואחת פעמים, וברוך השם, כבר למדתי כמה פעמים.

ראיתי בגמרא, שרב ברוקא שאל את אליהו הנביא, כששניהם היו בשוק: מי כאן בן עולם הבא? וענה לו אליהו הנביא, שאין פה אפלו אחד. ואחר כך אמר, שהנה יש פה כמה שהם בני עולם הבא. רציתי לשאל — איך יכול להיות שוק שלם של אנשים, ואין בהם

אָחד שֶׁהוא בֶּן עוֹלָם הֲבֵא? זֹאת אוֹמֶרֶת אִם הַיּוֹם אֲנִי הוֹלֵךְ בְּשׂוּק מַחְנֵה יְהוּדָה, אֵיךְ יִתְכַן שָׁלֵא יִהְיוּ שֵׁם אֶפְלוּ בְּמָה אֲנֻשִׁים שֶׁהֵם בְּנֵי עוֹלָם הֲבֵא? זֶה מִפְּחִיד. מַה תְּשׁוּבָתוֹ שֶׁל הָאֲדַמוֹר בּוֹזֵה? וַיִּישַׁר כַּחֲכָם, וַתִּזְכּוּ תַמִּיד לַעֲשׂוֹת עֲבוּר עִם יִשְׂרָאֵל.

תשובה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מַקָּץ, כ"ז כְּסֵלוֹ (ג' דְּחִנְכָּה) ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְהוּדָה אַרְיָה, נְרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אֲשַׁרְיָךְ וְאֲשַׁרֵי חֲלָקֶךָ, שֶׁהִתְחַלַּת לְלַמֵּד מִסֵּכַת תְּעֵנִית, וְאִתָּה רוֹצֵה לְסַיֵּם אֶת זֶה מֵאַה פְּעָמִים וְאַחַת, שְׁנֵה דָבָר גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה הוּא מוֹרִיד מַעֲצָמוֹ אֶת כָּל הַגְּזֵרוֹת רְעוֹת שֶׁנִּגְזְרוּ עָלָיו, וְכֵךְ הוּא פּוֹטֵר מַעֲצָמוֹ תְּעֵנִיּוֹת שֶׁהִיא צָרִיךְ לְהִתְעַנּוֹת. וְחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (מְנַחוֹת קי.): כָּל הָעוֹסֵק בְּתוֹרַת עוֹלָה כְּאֵלוֹ הַקְּרִיב עוֹלָה, וְלִכְּן גַּם הָעוֹסֵק בְּלַמּוּד מִסֵּכַת תְּעֵנִית, זֶה בְּמִקּוֹם תְּעֵנִית, כֵּךְ מוֹבָא בְּשֵׁם צִדִּיקִים, וְאָמְרוּ, שֶׁמִּסֵּכַת תְּעֵנִית הִיא מִסֵּכַת מוֹסֵר בְּחִסְדִּיּוֹת, כִּי רוֹאִים מִשֵּׁם הַנְּהַגְתָּם וְכַחֲם שֶׁל הַתְּנָאִים וְהָאֲמוֹרָאִים אֵיךְ שֶׁפָּעְלוּ הַכֹּל רַק בְּתַפְּלָה.

מַה שֶׁשָּׂאֵלְתָּ מֵה שְׁמוּבָא (תְּעֵנִית כב.): רַבִּי בְרוּקָא חוּזָא הָוָה שְׁכִיחַ בְּשׂוּקָא דְבִי לְפִט, הָוָה שְׁכִיחַ אֵלָיְהוּ גְבִיָּה. אָמַר לִיה: אֵיכָא בְּהַאי שׂוּקָא בַר עֲלָמָא דְאַתִּי? אָמַר לִיה: לֹא וְכוּ' אֲדַהְכִי וְהַכִּי אֲתוּ הַנָּךְ תְּרִי אֲתִי. אָמַר לִיה: הַנָּךְ נָמִי בְּנִי עֲלָמָא דְאַתִּי נִינְהוּ. אֲזַל לְגַבְיָהּ. אָמַר לְהוּ: מַאי עוֹבְדִיכוּ? אָמְרוּ

ליה: אינשי ברוחי אגן, מבדחינן עציבי. אי נמי, פי חזינן בי תרי דאית להו תיגרא בהדייהו טרחינן ועבדינן להו שלמא.

איך יכול להיות שבכל השוק לא היה אדם בן עולם הבא, איך זה יכול להיות? לצערנו הרב, זה יכול להיות, או איך זה יכול להיות, מה אתה יודע מי היו האנשים האלו וכו' וכו', ומה שעברו, רחמנא לצלן, זה לא כל-כך פשוט כמו שאדם חושב, צריכים הרבה רחמים, שלא יטעה את עצמו בזה העולם, יכולים להיות את השבעים שמונים שנה עם טעיות, שיחשב שהוא בן עולם הבא, ולבסוף רמה את עצמו מאד, כי יש הרבה עברות שחכמינו הקדושים אומרים, שאם עוברים על זה, אינו בן עולם הבא, ולכן זה לא קשה כלום.

מה שכן יכולים ללמד מהספור הזה, מעלת האדם שזוכה לשמח אחרים, ולהשלים בין אנשים, שרק בזכות זה יהיה בן עולם הבא, ולכן אשרי מי שמשמח את הזולת, ומשלים בין אנשים יריבים, שבנדאי יזכה על-ידי-זה להיות בן עולם הבא.

המאחל לה חנכה שמח...

א' שצט.

האם מתר לכהן להפגס לציון רבנו ז"ל, ולעמד
סמוך לקבר?

שאלה:

מיאת רפאל: לכבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א.
רפואה שלמה ובריאות איתנה, שפע ברוחני ובגשמי,
ושתזכה לרוות רב נחת מכל יוצאי חלציה, ושתזכה
להאריך ימים ושנים על ממלכתך. הקדוש ברוך הוא
יעזר לך לעזר לנו. אני אוהב אותך, אתה כמו אבא
בשבילי, תודה על הכל.

יש לי שאלה: מאחר ואני כהן, האם מתר לי להפגס
לציון רבנו ז"ל, ולעמד סמוך לקבר? אני יודע שלצדיק
שקביר לבד מתר להפגס, אף מאחר ורבנו נקבר סמוך
מאד לקדושים שנספו על קדוש השם, המקום נחשב
כמו בית קברות. שמעתי מאנשים שאמרת שאפשר
להפגס, אבל אמרתי בדעתך, שמאחר ויש נגישות
לכתב לצדיק, אז אשאל את הצדיק בעצמו, כי לא
ראיתי זאת כתוב.

חשוב לצין, שהייתי בציון רבנו ארבע פעמים, ותמיד
נכנסתי. איך לנהג מעתה?
אני מתחנן לצדיק שייענה לי בשבילי ולדורות הבאים.
מצפה לתשובה.

תשובה:

בצורת השם יתברך, יום שלישי לסדר מקץ, כ"ז כסלו (ג' דחגכה)
ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל רפאל, גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

תשואות חן על התפלות ועל הברכות, וכל המברך מתברך מפי אל עליון.

אצל ציון רבנו ז"ל כן נכנסו כהנים, וזה המקום היחידי ששמה נכנסו כהנים, ואנשי שלומנו אף פעם לא העירו לכהנים שאסור להכנס.

היה רב גדול מעיר חרקוב, ששא אל ציון רבנו ז"ל על ראש השנה, ויען שהיה כהן, אז שאל את כל אחד מאנשי שלומנו: האם מתר לו להכנס לציין ונאז ראו בחוש שזה בית עלמין, כי על רבנו ז"ל היה אהל כפי שרואים בתמונה הישנה], ואף אחד מאנשי שלומנו לא ענה לו, פי אצלנו לא אמרו דעות להזילת, אזי הוא לא נכנס, כששא בשנה השניה בראש השנה, הוא כבר לא שאל את אף אחד, אלא נכנס והתערב בין כל הקהל, והענין הוא מה שכתוב בזהר (שלא קנח): מאן דאיהו בדוחקא לא אסתפל מדי, כף פלב בן יפנה, בגין דהנה בדוחקא לא אסתפל מדי, ואתא לצלאה על קברי אברהן לאשתזבא מעיטא דא.

ודבר זה לא יכולים להגיד על שום ציון של צדיק, רק על הציין של רבנו ז"ל, שהוא הבטיח הבטחה כזו עם שני עדים, שמי שיבוא אל הציין שלו, יוציאו מהשאל תחתית וכו' וכו', אזי כל אחד עושה לעצמו את החשבון — מה אני לא אעשה בשביל להציל את עצמי וכו'.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרובה, ובכל אשר תפנה — תשכיל ותצליח.

המאחל לך חנכה שמח...

א' ת.

יֵשׁ לִי עֶכּוּב בְּשִׂדּוּף, וְאֲנִי חוֹשֶׁשֶׁת שְׁזָה בְּגִלְל
שְׁבַעְבָּר מִיִּשְׁהוּ שֵׁם לִי טִבַּעַת עַל הָאֶצְבַּע, וְאָמַר
לִי: 'הֲרִי אֶת מְקַדְשֵׁת'

שאלה:

מיאת שני: שלום וחסנה שמח למוהרא"ש היקר.
אני חוזרת בתשובה, וזכיתי להיות באומן. יש לי עכוב
בשדוכים, ואולי זה בגלל שדוף שהיה לי לפני כמה
שנים. בזמנו הבחור שם לי טבעת על האצבע בלי
רשות, ואמר: 'הרי את מקדשת לי'. זה היה ממשי
מפחיד, ומיד זרקתי את הטבעת, ואמרתי שזו שטות.
בבית דין בבני-ברק אמרו לי שאין חשש לקדושין אלו,
כי לא היו עדים באותו רגע ברחוב, וגם בגלל שזרקתי
אותה מיד, ואמרתי שזו שטות, ועוד כמה דברים שהם
הסבירו לי.

עברו שנתים מהמקרה המצער, אבל אני חוששת
שאולי יש לי עכוב בגלל זה. אולי בכל זאת הייתה שם
התקשרות רוחנית? מה הרב חושב?
תודה לכם על זמנכם והרצון לעזור. שה' ישלח לכם
שמחה ממעונו. ואני מבקשת מהרב אם אפשר ברכה
לזיווג הגון.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר מקץ, כ"ז כסלו (ג' דחנכה)
ה'תשע"ג.

שלום רב אל שני תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

יען שלא היו עדים, ובפרט שזרקת תכף-ומיד את הטבעת, כי אמרת שזה שטיות, אז זה כלום, כמו שפסקו בבית-דין בבני ברק, ולכן אין לך מה לחשש בשום פנים ואפן, ושלא יהיה לך שום מצפון, ומכל שכן שלא תגיד, שבשביל זה את לא מוצאת את הבן זוג שלך.

הקדוש-ברוך-הוא זמין לך זוג טוב מן השמים, רק אל תהיי ברגנית, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (במות ג.ס): נחות דרגא ונסיב איתתא; את צריכה לרדת מדרגה, ואז תמצאי את הזוג שלך, כי בדרך כלל בחורה היא גאותנית וכו', ולא מתאים לה לקחת את זה או את זה וכו', אני הכי חכמה והכי יפה וכו', אקח את זה? או אני הכי חכמה והכי יפה והכי משפלת וכו', אקח את זה? והיא מסתובבת ומחפשת את הבן-זוג שלה כפי הדמיון שנוכנס בה, כאלו מי יודע מה היא? והיא רוצה שיבא אליה זוג משהו שעדין לא נברא וכו', ועל-ידי-זה מחפשת וכו', ומסתובבת ויוצאת לפגישות, פן ואולי אמצא את בחיר לבבי שיבוא אלי על סוס לבן עם שקים מלאין כסף וכו', ובשביל זה הבחורה מחכה, עד שיולד זוג כזה, ובין כך היא לא קולטת שהזמן לא מחכה, כמאמר החכם: "הזהר מן הזמן, כי הוא אויב רע מאד", עד שתפסות את עצמה ורואה, שהיא כבר בגיל שלשים, ומה עושים עכשו? על זה באים חכמינו הקדושים, ונותנים לנו עצה (במות ג.ס): נחות דרגא ונסיב איתתא — תרדי מדרגה, ואל תחזיקי מעצמך כל-כף גדולה וכו', ואז תמצאי בקלות בן זוג מה שיתאים לך.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע

שו"ת א' תא ברסלב רכה

בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה
מרבה, ובכל אשר תפני — תשפילי ותצליחי.

המאחל לך חנפה שמח...

א' תא.

מה עלי לעשות, כדי שתלמידי לא יצאו לתרבות
רעה? ומה הנקדה העקרית שצריכים להשריש
בהם?

שאלה:

מאת נחמן: אני מלמד, ואני מתפלל הרבה עם הילדים
לשלום הצדיק.
הילדים בכתה שלי הם בגילאים שבע-שמונה. שמעתי
הרבה ממוהרא"ש, איך מדבר על המלמד שלו — ר'
יעקב מלמד ז"ל. מה היתה הנקדה והשרש שזכה
לתלמידים כאלו, אשר מוהרא"ש אמר, שאף אחד
מתלמידיו לא יצא לתרבות רעה? ומהי הנקדה
העקרית שצריכים להשריש בילדים בגיל זה?
אהיה אסיר תודה, אם ידריך אותי בעבודתי עבודת
הקדש.

תשובה:

בצורת השם יתברך, יום חמישי לסדר מקץ, כ"ט כסלו (ה' דחנפה)
ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל נחמן, נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת, שאין דבר כל-כך חשוב כמו להיות מלמד תינוקות של בית רבן, שזכותו גדולה מאד בשמים, כמאמרם ז"ל (בבא בתרא ח:): על הפסוק (דניאל יב): "וימצדיקי הרבים בפוכבים לעולם ועד" — אלו מלמדי תינוקות; והפרוש הפשוט הוא, כמו שלא יכולים לספור את הכוכבים, כי הם לאין ספר, כך אי אפשר להסביר את גדל השכר של מלמדי תינוקות, שמחזירים בהם אמונה פשוטה בו יתברך, ויראת שמים שלמה, ובפרט עכשו, שהערב-רב לקחו את עצמם לעקר את האמונה פשוטה מנערי ומבנות ישראל, ולכן אשרי מי שהוא עכשו מלמד תינוקות של בית רבן, ומחזיר בהם אמונה פשוטה בו יתברך, וזכותו גדולה בשמים, עד שאין יכולין לספור את הזכיות שלו, כמו שאי אפשר לספור את הכוכבים.

מלמד שרוצה להצליח עם הילדים, צריך להכניס בכתה רק אוירה של שמחה ורגיעה וכו', ולא של מתח, אז התלמידים יקבלו בקלות את החומר שלומדים, מלמד צריך להראות אהבה גדולה להתלמידים, העקר לספור להם הרבה ספורי צדיקים, כי כך אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן רמח): דע, שספורי מעשיות מצדיקים, הוא דבר גדול מאד, כי על-ידי ספורים מצדיקים, נתעורר ונתלהב הלב בהתעוררות גדולה להשם יתברך בחשק נמרץ מאד, כי הרשימו שעשה אותו הצדיק שמספרין ממנו, על-ידי עבודתו את השם יתברך, זאת הרשימו נתעוררת בעת שמספרין מהצדיק, והיא מעוררת להשם יתברך בהתעוררות גדולה.

ולכן מה טוב ומה נעים להיות רגיל ולספור ספורים להתלמידים, שזה מושך את הלב אליו יתברך. ואמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות צדיק, סימן קנז): על-ידי ספורי מעשיות

שו"ת א' תא ברסלב רכז

מצדיקים, על-ידי-זה זוכים להתקרב אליהם. ואמר (שם, אות בגדים, חלק ב', סימן א'): על-ידי ספורי מעשיות של צדיקים, ממשיכין אורו של משיח בעולם, ודוחה הרבה חשף וצרות מן העולם, גם זוכה לבגדים נאים.

מלמד טוב יש לו רשימה של שמות התלמידים שלו, ובכל יום מתפלל עליהם על כל אחד בנפרד, שיצליחו בחייהם, וזה מראה שהוא באמת אוהב את התלמידים, והם כמו הילדים שלו. וכך אמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין ט:): כל המלמד בן חברו תורה, מעלה עליו הכתוב כאלו ילדו.

העקר להחדיר בתלמידים אמונה פשוטה בו יתברך, ולהרגיל אותם להתפלל אל הקדוש-ברוך-הוא, ובזה התלמידים יהיו חזקים כל ימי חייהם, כי מה שלומדים בימי הילדות לא נשכח על כל החיים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך חנפה שמח...

א' תב.

האם פדאי לפנות לשדכנים, פדי למצא שדוך,
או רק להמשיך להתפלל עד שהישועה תבוא?

שאלה:

מאת רז: לכבוד מוה"רא"ש, שלום רב.
אני מאחל לך המון בריאות, אשר ושמחה, אריכות
ימים ושנים, ושתמשיך להשקות אותנו ממימי הנחל.
רציתי לשאל בנוגע לשדוכים: יש לי חבר, שכל הזמן
מציע לי טלפון של שדכנים ושדכניות. האם פדאי
לפנות אליהם, או שרק להמשיך להתפלל בלי לפנות
לשדכנים?

נ.ב: חבר שלי השיג דף של הרבה מספרי טלפון של
שדכנים, האם פדאי להפיץ אותו בבתי כנסיות? תודה
מראש על זמנך.

תשובה:

בעזרת השם ותפריך, יום חמישי לסדר מקץ, כ"ט פסלו (ה' דחגכה)
ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל רז, נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

השדכנים והשדכניות הם סתם מבלבלים את הדעת וכו',
מהם לא תצא הישועה וכו', תשיג קונטרס "מציאת-הזיווג",
ותאמר את התפלות המוכאות שם ארבעים יום, ותראה
שתמצא את בת זוגך.

חכמינו הקדושים אמרו (סוטה ב.): ארבעים יום קדם

יְצִירַת הַיְלֹד, בַּת קוֹל יוֹצֵאת וְאוֹמֶרֶת: בַּת פְּלוֹנִי לְפְלוֹנִי, בְּיָדָאִי גַם לָךְ הַכְרִיזוּ אֶת זְוִיגְךָ מִן הַשָּׁמַיִם, אֲבָל תִּרְאֶה לֹא לְכֹסֶפֶס אֶת הַזְּוִיג שְׁלֹךְ, כִּי עַל-פִּי-רַב בַּחֹר הוּא בָרָרָן, וְכֵן בַּחֹרָה הִיא בָרָרְנִית וְכו', וְכֹף הֵם מְאֹבְדִים אֶת בְּנֵי זְוִיגָם, וְלִכֵּן צְרִיכִים לְהִתְחַתֵּן לְשֵׁם שָׁמַיִם, כְּדֵי לְהַנְצִיל מִחֲטָאִים וְעוֹנוֹת, וְלִבְנוֹת בֵּית גְּאֻמָּן בְּיִשְׂרָאֵל.

הַעֲקָר שֶׁתִּשְׁרָה אֶהְבָּה, אַחֲרָה וְרַעוּת בֵּין הַזְּוִיג, וְאִם מִתְנַהֲגִים עַל-פִּי הַתּוֹרָה, יְכוּלִים לְעֹבֵר אֶת כָּל הַחַיִּים בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, וְלְהִתְעַנֵּג בְּזִיו הַשְּׂכִינָה.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלְתִּי שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּהִיָּה לָךְ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְגֹּה — תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ חֲנֻכָּה שְׂמֵחַ...

א' תג.

יְבוֹא הַיּוֹם, שְׁאֲצַטְרֹךְ לְהִתְנַצֵּב לְפָנַי בֵּית-דִּין שֶׁל מַעֲלָה. מָה עָלַי לַעֲשׂוֹת כְּדֵי שְׁאֲזַכֶּה בְּדִין?

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת אֲבִנֵּר: יְבוֹא הַיּוֹם שְׁאֲצַטְרֹךְ לְהִתְנַצֵּב לְפָנַי הַבֵּית-דִּין שֶׁל מַעֲלָה, מָה הַעֲקָר לַעֲשׂוֹת, כְּדֵי לְזַכּוֹת בְּדִין? יֵשׁ לְצַיֵּן, שְׂאֲנִי לוֹמֵד בְּכָל יוֹם דָּף גְּמָרָא, ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵינִי, יוֹם תְּהִלִּים, אֲנִי מְנַסֶּה לַעֲשׂוֹת חֶסֶד, וְאֲנִי מְשַׁתְּדֵל לַעֲשׂוֹת הַתְּבוּדוֹת מִה שְׂיוֹתֵר, וְלִסְוֹק אַחֲרֵיהֶם בְּנוֹשָׂא.

רל שו"ת א' תג ברסלב

האם אני עושה די כְּדֵי שְׁאֲנִי יְכוּל לְהִיּוֹת רְגוּעַ בְּלִבִּי,
וְלֹא אֶתְבַּזֶּה לְאַחַר מוֹתִי?

תשובה:

בְּצוּרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר מַקְזָן, כ"ט פְּסָלו (ה' דְּחִנְנָה)
ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל אֲבִנָּה, גְּרוּ וְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אֶתָּה צְרִיף לְזָכֹר, שְׁבַכְל יוֹם וּבְכַל שְׁעָה אֶתָּה עוֹמֵד לְפָנַי
בֵּית-דִּין שֶׁל מַעְלָה, וְלִכְּנ מָה לָּךְ לְדָאג? ! אִם תִּרְגִּיל אֶת
עֲצָמְךָ לְשַׁפֵּט עֵת עֲצָמְךָ עַל כָּל דְּבָר מָה שְׁאֶתָּה עוֹשֶׂה,
עַל-יְדֵי-זֶה לֹא יִהְיֶה עָלֶיךָ שׁוֹם דִּין וּמִשְׁפָּט, כִּי כָּךְ אָמְרוּ
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סְפָרֵי שׁוֹפְטִים): כְּשֵׁישׁ דִּין לְמַטָּה אֵין דִּין
לְמַעְלָה; וְלִכְּנ מָה אֶתָּה צְרִיף לְדָאג? ! אֶתָּה צְרִיף לְהִיּוֹת רַק
בְּשִׁמְחָה, שְׁאֶתָּה זֹכֶה לְחַטֵּף בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנְיּוֹת,
וְדָךְ גְּמָרָא, וְאֶתָּה אוֹמֵר יוֹם תְּהִלִּים, וְאֶתָּה עוֹשֶׂה צְדָקָה וְחֶסֶד
עִם אַחֲרִים, וּמְחַזֵּק אֶת הַזּוּלָּת, לְמָה אֶתָּה צְרִיף לְדָאג, אֶתָּה
לֹא קוֹלֵט שְׁהַדָּאוֹת הֵם הַסְטָרָא אַחֲרָא וְהַקְּלָפוֹת, שְׁרוּצִים
לְהַתְּלַבֵּשׁ בָּךְ. וְאָמַר רַבְּנּוּ ו"ל (סְפָר-הַמִּדּוֹת, אוֹת פַּחַד, סִימָן לֵא):
עַל-יְדֵי דְאָגָה וּפַחַד נַעֲשֶׂה הַלֵּב אֹטוּם.

וְלִכְּנ תַּפְסִיק לְדָאג, וְתַחֲיָה אֶת עֲצָמְךָ בְּנִקְדוּת הַטּוֹבוֹת
שֵׁישׁ בָּךְ, וְתַהֲיֶה רַק שֵׁשׁ וְשִׁמְחַת תָּמִיד, כִּי תַהֲלֶה לְאֵל, אֶתָּה
יְהוּדִי מְאֻמֵּן בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבִיּוֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים
אֶתָּה מְקַיֵּם בְּקִבְיַעוֹת בְּכָל יוֹם מְאֶה מְצוּוֹת, כְּמֵאֲמָרָם ו"ל
(רוֹשְׁלֵמִי בְּרִכּוֹת, פְּרָק ט', הַלְכָה ה'): תְּנִי בְּשֵׁם רַבִּי מְאִיר, אֵין לָךְ
אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל שְׁאֵינוֹ עוֹשֶׂה מְאֶה מְצוּוֹת בְּכָל יוֹם — קוֹרָא
אֶת שְׁמַע וּמְבַרֵךְ לְפָנֶיךָ וּלְאַחֲרֶיךָ, וְאוֹכֵל אֶת פֶּתוֹ, וּמְבַרֵךְ

שו"ת א' תג ברסלב רלא

לפניה ולאחריה, ומתפלל שלש פעמים של שמונה-עשרה, וחוזר ועושה שאר מצוות ומברך עליהן. וכן היה רבי מאיר אומר: אין לך אדם בישראל, שאין המצוות מקיפות אותו: תפלין בראשו ותפלין בזרועו, ומזוזה בפתחו, מילה בבשרו, ארבע ציציות בטליתו מקיפין אותו. הוא שדוד אמר (תהלים קיט): "שבע ביום הללתיך על משפטי צדקך". וכן הוא אומר (תהלים לד): "חנה מלאך הו'ה סביב ליראיו ויחלצם".

ולכן תוציא את כל הדאגות ממך, ותעשה מהעולם הזה עולם הבא, על-ידי שתרגיל את עצמך לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא בשפת האם שלך, שזו נקראת התבודדות ושיחה בינו לבין קונו, ואתה שופט את עצמך על כל מה שאתה עושה, ומתודה אם נכשלת במשהו וכו', על-ידי-זה הקדוש-ברוך-הוא מוחל לך תכף-ומיד, ואתה חי בעולם הזה כדגמת העולם הבא, ומשתעשע בשעשוע רוחני, אשרי מי שחי את חייו בצורה כזו, ואז עולמו יראה בחייו.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשכיל ותצלח.

המאחל לך חנכה שמח...

א' תד.

**בעלי מלוה בסוף לאנשים עם התר עסקה, וטוען
שזה מתר. מה דעתו של הצדיק בענין?**

שאלה:

מאת חן: לצדיק מוהרא"ש שליט"א שלום.
רציתי שתעזור לי ויתבון אותי מה עלי לעשות. בעלי
לעתיד, בעזרת ה', מתעסק ונותן הלוואות לאנשים
בהתר עסקה. זה מטריד אותי, ואני לא בעד זה, ולכן
נוצרים מזה ריבים. אני מעדיפה שהוא יכניס פרנסה
ממקור אחר, ואני דואגת, האם זה מתר? הוא טוען
שזה עוד הכנסה בספית לבית, והיא מתרת מבחינה
הלכתית.
מה דעתו של הצדיק?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר מקץ, כ"ט כסלו (ה' דחגכה)
ה'תשע"ג.

שלום רב אל חן תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

לא כדאי להתעסק בעסק הזה, כי זה רק מסבך את
האדם, בסופו של דבר הוא מסתבך עם השוק האפור וכו',
ועם העולם התחתון וכו', וזוהי תאנה כמו כל התאוות וכו',
בהתחלה העסק קטן וכו', ואחר-כך מגדילים את זה וכו',
ובכל פעם נדמה שמרויחים וכו', ולבסוף נופלים בפח כזה
שלא חלמו על זה, ועל-פי-רב מסתבכים בעסק הזה, וגומרים
בבית-סוהר, ולמה צריכים להכנס בצרה כזו?

אני מיעץ לכם, שתתחננו מה שיותר מהר, כי רבנו ז"ל הקפיד מאד מאד מהרגע שעושים ארוסין, שפבר יתכנונו על חתנה, הוא לא רצה שיעשו הפסק גדול בין הארוסין לחתנה, ומכל שכן וכל שכן שבחור ובחורה לא יסתובבו כל-כף הרבה זמן בלי ארוסין ובלי נשואין, כי הסמ"ך-מ"ם יעשה כל מיני פעלות שבכולם להפריד בין הזוג, ובפרט כשיש משיכה אחד להשני, צריכים לדעת שזה בן זוגי, או זאת בת זוגי, ותכף-ומיד לקבץ זמן על חתנה, ויתחננו ויחיו חיים באשר, וזו הדרך האמתית של יהודי מאמין בהקדוש-ברוך-הוא וכו', ומתנהג על-פי התורה וכו'.

אבל מה עשו אלו שהלכו ועזבו את הקדוש-ברוך-הוא ואת התורה וכו', שהם מסתובבים ככה כמה שנים וכו', וחיים ביחד באסור וכו', ולבסוף נכנסת עין רעה ביניהם וכו', ונפרדים וכו', ולכן אשרי מי שהולך בדרך התורה, שתכף-ומיד כשיש משיכה בין הבחור והבחורה, ומכירים אחד את השני וכו', שפבר יעשו ארוסין וידברו על נשואין, ויקבצו זמן הכי קצר לנשואין, ולא לחכות עד שיהיה כסף וכו', עד שתהיה חכמה וכו', כי פבר אמר החכם מכל האדם (קהלת א, יח): "כי ברב חכמה רוב פֶּעַס, ויוסיף דעת יוסיף מכאוב", ודרשו על זה חכמינו הקדושים (קהלת רבה, פרשה א, סימן לו): "ברב חכמה רוב פֶּעַס", כל זמן שאדם מרבה בחכמה — מרבה בכעס, וכל זמן שהוא מרבה בדעת — מרבה ביסורין, אמר שלמה: על-ידי שהרביתי בחכמה — הרביתי בכעס, ועל-ידי שהרביתי בדעת — הרביתי ביסורין; הרי שלף לפניה, אם אדם חושב שהוא חכם ובר דעת, ומושך את הזמן וכו', על-ידי-זה לבסוף מתפוצץ הכל וכו', ונעשה ביניהם ריב וכעס ונפרדים.

רלד שו"ת א' תה ברסלב

ולכן אשרי הבחור או הבחורה שמוצאים אחד את השני, ויש ביניהם משיכה והבנה הדדית, שפבר יראו לסגור את הפל, והפלל הזה טוב לכל אחד ואחת, אשרי מי שיצית ויקים את כל זה, ואז יהיו להם חיים מאשרים מאד.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפני — תשפילי ותצליחי.

המאחל לך חנכה שמח...

א' תה.

האם האשה צריכה לכבד את בעלה יותר מאשר הוא אותה?

שאלה:

מאת שרון: לכבוד הצדיק מוהרא"ש היקר. רציתי להתנעץ אתך: אני חושבת שבביתנו צריכים להיות יחסים שווים והדדיים בין הבעל והאשה, זאת אומרת שיהיה כבוד הדדי. האם זה נכון, שהאשה מחיבת לכבד את הבעל יותר מאשר שהבעל צריך לכבד את האשה?

תשובה:

בצורת השם יתברך, יום חמישי לסדר מקץ, כ"ט פסלו (ה' דחנכה) ה'תשע"ג.

שלום רב אל שרון תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

שו"ת א' תה ברסלב רלה

את צריכה לדעת, כי נשואין זו שתפות מלאה, וכמו בעסק, אם השתפים נאמנים אחד להשני יצליחו בעסק, וההפך מובן ממילא, כמו-כן הוא הנשואין, הווג כשמתחננים צריכים לדעת, שהם שתפים בהכל — בין לזכות ובין לחובה וכו' וכו', ולכן צריך לשרות ביניהם אהבה והבנה הדדית, ואחד יכבד את השני, ואז יצליחו בחיי נשואיהם.

חכמינו הקדושים אמרו (סוטה יז.): איש ואשה זכו — שכינה ביניהן; ואמרו (ירושלמי ברכות, פרק ט', הלכה ח'): אי אפשר לאיש בלא אשה, ואי אפשר לאשה בלא איש, ואי אפשר לשניהן בלא שכינה, ובמקום שהשכינה נמצאת — שם הברכה מצויה; רק שיהיה ביניהם שלום ואהבה גדולה מאד, כי שלום, אמרו חכמינו הקדושים (שבת י.) זה שמו של הקדוש-ברוך-הוא; ולכן אם מכניסים את הקדוש-ברוך-הוא בתוך הבית, זה נקרא שלום-בית, הינו שמו של הקדוש-ברוך-הוא בתוך הבית.

הבעל והאשה הם כמו גוף אחד, וכמו שחלק אחד מהגוף אינו יכול ואי אפשר שישתלט על החלק השני וכו', כמו-כן אי אפשר שאחד ישתלט על בת או בן זוגו וכו'.

בנדאי אמרו חכמינו הקדושים (פנא דבי אליהו רבה, פרק י', סימן ה'): אין אשה כשרה — אלא העושה רצון בעלה; וזה מדבר על עניני רוחניות, כשהבעל מבקש את אשתו להתנהג בצניעות, ולקיים את מצוות התורה הקדושה, שהם רצונו יתברך, בנדאי אשה כזו היא אשה כשרה העושה רצון בעלה, בנדאי אם הבעל עוסק בתורה, והוא עובד השם וכו' וכו', זה בא כבר טבעי שהאשה מכבדת אותו, כי בשעה שהבעל

לומד תורה, אִזי התורה מְזַכֶּכֶת אוֹתוֹ וְכוּ', וְהוּא תָּמִיד רְגוּעַ, וְאִף פֶּעַם אִינוֹ מוֹצִיא אֶת הָעֲצָבִים שְׁלוֹ עַל אִשְׁתּוֹ וְכוּ', אֲדַרְבָּה, הוּא עוֹזֵר לְאִשְׁתּוֹ בְּכָל מָה שֶׁהִיא צְרִיכָה, הֵן עִם הַיְלָדִים, וְהֵן עִם הַפְּרָנְסָה, אִזִּי זֶה טְבָעִי, שֶׁהָאִשָּׁה מְכַבֶּדֶת אוֹתוֹ יוֹתֵר וְיוֹתֵר, אֲבָל עֲקָרוּנִית הַצְּלָחַת נִשְׂוֹאִין זֶה כְּשִׁשְׁנֵיהֶם שׂוֹיִם, וְעוֹזְרִים אֶחָד לְהַשְׁנִי.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתַי שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדָף, שֶׁתְּהִיָּה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנִי — תִּשְׁפִּילִי וְתִצְלִיחִי.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ חֲנֻכָּה שְׂמֵחָ...

א' תו.

**אֲנִי רוֹצֶה לְהוֹדוֹת לְצַדִּיק עַל כָּל הַדְּבָרִים
הַנִּפְלְאִים שֶׁקִּבַּלְתִּי מִמֶּנּוּ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׂמִיּוֹת**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת אֲשֶׁר זָלַג: שְׁלוֹם לְכָבוֹד קְדֻשָׁת אֲדָמוֹ"ר מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א. הַשֵּׁם יִשְׁלַח לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם וּבְרִיאוֹת אֵיתָנָה, שֶׁתּוּכַל לְהַמְשִׁיךְ וּלְהַדְרִיף וּלְהַנְהִיג אֶת עִם יִשְׂרָאֵל עוֹד הַרְבֵּה שָׁנִים. רְצִיתִי פְּשׁוּט לְהוֹדוֹת לְכָבוֹדוֹ עַל כָּל הַהֲדַרְכוֹת וְהַעֲצוֹת הַטּוֹבוֹת שֶׁאַתָּה נוֹתֵן לָנוּ, אִם זֶה בְּאַתֵּר, וְאִם זֶה בְּסִפֵּר "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", אִילּוֹ דְבוּרִים קְדוּשִׁים יֵשׁ שָׁם, לֹא הִיָּה בְּעוֹלָם עוֹד סִפֵּר כְּזֶה עִם סְדֵרָה אֲרָפָה שֶׁל מִכְּתָבִים. אֲנִי בְּגִיל עֲשָׂרִים וְחֲמֵשׁ, וְלוֹמֵד בִּישִׁיבַת שְׁעֵלְבִים, וּמְכִיר אֶת הָאֲדָמוֹ"ר כְּבָר עֶשֶׂר שָׁנִים תּוֹדָה לְאֵל. מְגִיל

חֲמֵשׁ-עֶשְׂרֵה בְּעֶרְךָ יֵשׁ לִי אֶת הַסְדִּיור שְׁלָכֶם 'עַת רְצוֹן'
וְאֲנִי מִתְפַּלֵּל בּוֹ עַד עַכְשָׁיו. כַּמָּה תַּפְלוֹת עָבְרוּ עָלַי עִם
הַסְדִּיור הַזֶּה — אֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר, תַּפְלוֹת בְּנֶץ
וְתִקּוֹן חֲצוֹת וּקְרִיאַת שְׁמַע עַל הַמְּטָה, וְגַם פְּגִשְׁתִּי אֶת
הָעֶגְנֹן שֶׁל "אֵל יַחְסֵר הַמְּזוּג", שְׁצָרִיכִים לְלַמֵּד מִקְרָא,
מִשְׁנָה, גְּמָרָא וְזוֹהַר, וְלַעֲשׂוֹת הַתְּבוּדוֹת לִפְנֵי הַתַּפְּלָה,
וְזוֹה עֲשָׂה עָלַי רָשָׁם גְּדוֹל.

גַּם נִפְגַּשְׁתִּי בְּאוֹתָם שְׁנַיִם עִם הַסֵּפֶר 'מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ'
וְ'לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵיץ', וַיְדַעְתִּי שֶׁיֵּשׁ פֹּה הַרְבֵּה אוֹצְרוֹת
שְׁמֹחִים לִי...

הַתְּקַרְבָּתִי לַחֲסִידוֹת מְסִימָת, לְמַדְתִּי שָׁם חֲסִידוֹת,
וְאֶהְבֵּתִי אֶת זֶה, אֲבָל עִם זֹאת עָבְרוּ עָלַי הַרְבֵּה צְרוֹת
וְיִסּוּרִים. אַחֲרֵיכֶּךָ חֲזַרְתִּי לִישִׁיבַת שְׁעֵלְבִים, וְשָׁם
הַחֲזַרְתִּי לַעֲצָמִי עֲטָרָה לְיִשְׁנָה וְאֶמְרָתִי לַעֲצָמִי —
בְּרִסְלָב! רַק לִבִּי-בָשָׂר זֶה כָּל הָעוֹלָם שְׁלִי וְהַחַיִּים שְׁלִי,
בְּלִי רַבְּנוּ אֵין כְּלוּם.

יֵשׁ לָנוּ בְּיִשְׁבִּיבָה לְפַעְמַיִם שְׁעוּרִים בְּדַבְרֵי רַבֵּי נֶתָן. יֵשׁ
לִי חֵבֶר בְּיִשְׁבִּיבָה שֶׁהוּא מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְהוּא בָּא לְאוּמָן
בְּכָל שָׁנָה בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, הוּא מְדַבֵּר הַמוֹן מִמוֹהֲרָא"ש,
וְשִׁנְיָנוּ מִשְׁתַּדְּלִים לְקַיֵּם אֶת הָעֲצוֹת שֶׁל רַבְּנוּ וְשֶׁל כְּבוֹד
קְדוּשַׁת הָאֲדָמוֹר בְּשִׁמְחָה וּבְטוֹב לֵבָב, מְחַזְּקִים אֶחָד אֶת
הַשֵּׁנִי, וְהוּא מַעֲבִיר גַּם שְׁעוּרִים בְּדַבְרֵי רַבֵּי נֶתָן, וּבְרוּךְ
הַשֵּׁם, יֵשׁ לָנוּ מְקוֹה וְהַתְּבוּדוֹת וּסְפָרִים שְׁלָכֶם.

אֵין לְתַאֵר אֶת גְּדֹל הַשְּׁמִיחָה שְׁלִי בְּסִדְרֵי הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ
וְ"ל, אֵיזוֹ זְכוּת זֹאת לְקַיֵּם אֶת זֶה — מִקְרָא וְתַנְ"ךְ וְח"י
פְּרָקִים, מִשְׁנָה וְש"ס בְּבָלִי וְשִׁלְחָן עָרוּף. בְּרוּךְ הַשֵּׁם
אַחֲרֵי שְׁסִימָתִי חֲצִי ש"ס בְּבָלִי וְיִוְתָר בְּלְמוּד רְצִינִי,
זְכִיתִי גַּם לְסַיֵּם בְּגֵרְסָא אֶת מְסַכְתוֹת עֵרוּבִין, פְּסָחִים,
יוֹמָא, סְבָה, רֵאשׁ הַשָּׁנָה, תַּעֲנִית, מְגִלָּה, בִּיצָה, בְּרֻכּוֹת,
יְבָמוֹת, כְּתוּבוֹת, נְדָרִים וְתַמִּיד, וּבְעֶזְרַת הַשֵּׁם, אֲנִי
מַבְטִיחַ לְכְבוֹד קְדוּשַׁת הָאֲדָמוֹר לְסַיֵּם בְּמַהְרָה ש"ס
בְּבָלִי, שְׁלֹפְחוֹת יִהְיֶה לִי צֶלֶם אֱלֹקִים. גַּם בְּתַנְ"ךְ לְמַדְתִּי

רלח שו"ת א' תו ברסלב

המון ספרים, ובמיוחד שיר השירים, משלי, קהלת, איוב, תהלים.

רציתי עוד פעם להודות לך מעמק הלב על כל העדוד והנחמה והדבורים הנפלאים שאתה כותב לנו לעמך ישראל, איזה דבר נפלא הוא ענין ההתחדשות, שצריכים להתחדש בכל פעם בעבודת הבורא בכל יום ובכל רגע, ולא משנה מה קרה, אנחנו עם רבנו, והענין שאין לי בזה העולם אלא רק את היום הזה של עכשו, ולהתמיד בתורה הקדושה ושיחה בינו לבין קונו!

הלואי ונלך עם העצות האלו עד גיל מאה ועשרים, ונחיה עשרים וארבע שעות עם מוהרא"ש בתוך הגן של רבנו בספורי-מעשיות משנים קדמוניות, והעקר להוציא את הבת המלך משביה במהרה.

ונזכה לחזות בנעם השם ולבקר בהיכלו, ונעלה לציון ברננה אל קרית מלך, קרית דוד חנה בירושלים הבנויה, בהר הקדש בבית-המקדש השלישי בקדש הקדשים, אמן ואמן.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר מקץ, כ"ט פסלו (ה' דחגכה)
ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אשר זליג, גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

תשואות חן על התפלות ועל הברכות לרפואתי, וכל המברך מתברך מפי אל עליון.

אתה צריך להיות מאד מאד שמח, שזכית להתקרב אל רבנו ז"ל, וכך אמר (שיחות הר"ן, סימן קעז), שראוי לכם לשמח בהשם יתברך, ואף-על-פי שאין אתם יודעים מגדלת השם יתברך, ראוי לכם לסמך עלי, כי אני יודע מגדלתו יתברך,

שו"ת א' תו ברסלב רלט

והזכיר אז הפסוק (תהלים קלה, ה): "כי אני ידעתי כי גדול הוי"ה וגו', גם ראוי לכם לשמח בי, מה שזכיתם שיהיה לכם רבי כזה.

הייתי מיעץ לה, שתראה שמהתקרבות שלך תהיה בהצנע, כדי שלא לעורר מחלוקת או ופוחים עם אחרים וכו'.

דע לה, כל זמן שתחזיק בספרי שו"ת "אשר בנחל", תלך על דרך המלך, ולא תכשל, רק תעלה מעלה מעלה תמיד.

בענין סדר דרך הלמוד, ידוע שרבנו ז"ל רצה, שגלמוד כסדרן מסכתא אחר מסכתא וכו', העקר תהיה תמיד שמח, ועל-ידי-זה יתרחב לבך, ותוכל לפרש את כל שיחתך אליו יתברך, פי זה תלוי בזה, פי כשאדם שש ושמח, על-ידי-זה זוכה לישוב הדעת, ויכול לדבר עמו יתברך, אשר אין טוב מזה, ויכמו שפתיב (ויקרא כו, יב): "והתהלכתי בתוככם, והייתי לכם לאלקים, ואתם תהיו לי לעם", ופרש רש"י: "אטיל עמכם בגן-עדן כאחד מכם, ולא תהיו מזדעזעים ממני" וכו', איזה תענוג שאדם מרגיש, שמלא כל הארץ כבודו, והוא נמצא ואין בלעדיו נמצא, והוא יכול לדבר עמו יתברך פנים אל פנים, ואל מדרגה זו רבנו ז"ל רוצה להביא אותנו, וזה זוכים על-ידי תקף השמחה, ולכן תמסר את נפשך להיות בשמחה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לה הצלחה מרובה, ובכל אשר תפנה — תשכיל ותצליח.

המאחל לה חנכה שמח...

א' תז.

**רַבְּנוּ אָמַר, שֵׁישׁ עֹון שְׁגוּרִים לְאָדָם לְהִיּוֹת בְּעַל
חֹב. הָאֵם יְדוּעַ אֵיזָה עֹון זֶה?**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת אוֹרְנָה: שְׁלוֹם וּבִרְכָּה לְכַבוֹד הַצַּדִּיק.
בְּרִשׁוֹת הָרַב בְּרַצוֹנִי לְשֵׂאוֹל שְׂאֵלָה: יְדוּעַ, כִּי רַבְּנוּ אָמַר,
וְאֵינְנִי זוֹכֵרֶת אֶת הַלְּשׁוֹן הַמְדִּיקָתָּ, כִּי אָדָם נַעֲשֶׂה בְּעַל
חֹב, בְּגַלְלֵי שֵׁישׁ לוֹ עֹון מְסִיִּם הַגּוֹרֵם לוֹ לְהִיּוֹת בְּעַל
חֹב, וְכָל זְמַן שֶׁהוּא לֹא עֹשֶׂה תְּשׁוּבָה עַל אוֹתוֹ עֹון,
תְּמִיד יִהְיֶה בְּעַל חֹב. הָאֵם רַבְּנוּ אָמַר מֵהוּ אוֹתוֹ עֹון
שְׁגוּרִים לְאָדָם לְהִיּוֹת בְּעַל חֹב? וְאֵם לֹא, הָאֵם יֵשׁ דֶּרֶךְ
לְדַעַת מֵהוּ הָעֹון הַגּוֹרֵר עִמּוֹ חוֹבוֹת?
אֲשַׁמַּח לְקַבֵּל אֶת תְּשׁוּבַת הַצַּדִּיק, בְּבִרְכַּת רְפוּאָה
שְׁלָמָה וְתוֹדָה מְרֹאֵשׁ.

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר מַקְצֵן, כ"ט פְּסָלוֹ (ה' דַּחֲנֻכָּה)
ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל אוֹרְנָה תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רַבְּנוּ ו'ל אָמַר (שיחות-הַר"ן, סימָן קִיב): יֵשׁ עֲבָרָה שֶׁעֲנִשָּׁהּ
שֶׁל עֲבָרָה הִיא שְׂיָהָא בְּעַל חֹב תְּמִיד, וְאֶפְלוּ יַעֲשֶׂה כָּל
טַעֲדָקִי וּפְעֻלוֹת הָאֶפְשָׁר לֹא יוֹעִיל כָּלֵל, וְיִהְיֶה בְּעַל חֹב תְּמִיד.
וְלַפְעָמִים גּוֹרֵם הָעֲבָרָה שְׂמִפִּיל גַּם אַחֲרָיִם לְהִיּוֹתָם בְּעַלֵּי
חוֹבוֹת. וְלָזֶה יֵשׁ עֵת שְׁנַעֲשׂוּ כַּמָּה בְּעַלֵּי חוֹבוֹת בְּעוֹלָם, זֶהוּ
מַחֲמַת הָעֲבָרָה הַזֹּאת שְׁנִתְגַּבְּרָה בְּעוֹלָם, חֵס וְשְׁלוֹם וְנִהְעֲבָרָה

הזאת, רחמנא לישזבן, היא הוצאת זרע לבטלה, שמי שנכשל בחטא המגנה הזה, ומוציא זרעו לבטלה, הוא נופל לקטנות המחין וכו', וחי בצמצום הדעת והשכל, עד שלא רואה עצמה אחרת רק ללוות כספים, והוא מכניס בפח עוד אנשים, שנעשים בעלי חובות בשבילו, כי החטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, מטמטם את הדעת ומעקם את הלב, ומכניס בו ספקות ובלבולים וכו', והוא נעשה מתסכל לגמרי וכו', וככל שלוה יותר כספים, יותר הוא נכנס בקטנות המחין ובתסכול וביאוש גדול מאד].

ועצה על זה — לשוב בתשובה בכלליות, ולהתחנן לפני השם יתברך להצילו מעברה זו, ולהתחרט בכלליות על עברה זו. ועת לשוב על זה הוא כשהוא במחין דגדלות, אזי טוב להתחרט ולבקש מאת הבורא יתברך שמו על זה ולשוב בתשובה, כי מחין דקטנות הוא בחינת בעל חוב. כי אמרו חכמינו הקדושים (קדושין מט): "עשרה קבין שנה ירדו לעולם, תשעה נטלו עבדים". שנה היא בחינת מחין דקטנות, עבדים הוא בחינת (משלי כב, ז): "עבד לזה לאיש מלוה", ולפי זה כשהוא במחין דגדלות, אזי העת לשוב על החטא המגנה הזה, ולבטל את הענש של בעל חוב, שהוא בחינת מחין דקטנות; כי באמת את צריכה לדעת, מי שלוה כספים, והוא בעל חוב לכל אחד, זה בעצמו ענש גדול מאד.

ולכן צריכים לבקש הרבה את הקדוש-ברוך-הוא, שיזכה להגיע לגדלות המחין, ואז פשיש לו גדלות המחין, שיתפלל להקדוש-ברוך-הוא, שיוציא אותו מהפח הזה, והלואי שכל מי שנפל בחובות וכו' וכו', שישתדל לומר בכל יום את התפלה הזו, וזה יועיל לו מאד מאד:

רבונו של עולם, חוס וחמל עלי, ותוציאני מהקטנות
 והדחקות, שגַרמתי לעצמי על-ידי חטאי המרבים,
 שחטאתי, עויתי פשעתי לפְּנֵיךָ, ובפרט בחטא המגנה של
 הוצאת זרע לבטלה, שהוא חטא חמור מאד, עד שחכמינו
 הקדושים אמרו: כָּל הַמוֹצִיא זֵרַעוֹ לַבִּטְלָה — חַיֵּב מִיָּתֵהּ;
 מֵה אָמַר, מֵה אָדַבַּר, מֵה אֶצְטַדֵּק, הָאֱלֹהִים מֵצֵא אֶת עוֹנֵי,
 מִפְּנֵי חֲטָא הַמַּגְנָה הַזֶּה נִתְעַכֵּר דְּמֵי בֵי, וְנִתְבַּלְבַּל דְּעֵתִי,
 וְנִתְעַקַּם לְבָבִי בְּקִשּׁוֹת וּסְפָקוֹת עֲלֶיךָ, עַד שֶׁנִּפְלַתִּי בְּקִטְנוֹת
 הַמַּחִין, שֶׁאֲבַדְתִּי אֶת שְׁכָלִי לְגַמְרִי, וְנַעֲשִׂיתִי עֶבֶד לְיֹצְרֵי
 הָרַע, עַד שֶׁהוּא מוֹשֵׁל בִּי, וְנִתְקִים אֲצִלִּי: "עֶבֶד פִּי יִמְלוֹךְ,
 וְנָבֵל פִּי יִשְׁבַּע לָחֶם", שְׁעַל-יְדֵי-זֶה נִפְלַתִּי בַּעֲנִיּוֹת גְּדוּלָה
 מְאֹד, עַד כְּדֵי כֶּה, שֶׁאֲנִי מִכְרָח לְלוֹוֹת כֶּסֶף לַקְּנוֹת לָחֶם,
 וְכַל-כֶּה נִפְלַתִּי בַּעֲנִיּוֹת עֲצָמִי בִּיאוֹשׁ עִמָּךְ מְאֹד, עַד שֶׁאֲנִי לֹא
 רוֹאֶה שׁוֹם דֶּרֶךְ אֵיךְ יוֹצֵאִים מִזֶּה. אֲנִי, רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם,
 חִמַּל עַל נַפְשׁ אֲמַלְלָה כְּמוֹנִי, וְתוֹצִיאֲנִי מִקְּטָנוֹת הַמַּחִין,
 וְאֶזְכֶּה לְהַגִּיעַ לְגַדְלוֹת הַמַּחִין, בְּאֶפֶן שֶׁאֶהְיֶה חֹזֵק לְהִתְפַּלֵּל
 אֲלֶיךָ תָּמִיד, וּלְהִתְחַנֵּן וּלְבַקֵּשׁ עַל נַפְשִׁי, עַד שֶׁאֶזְכֶּה לְצֵאת
 מִהַקְּטָנוֹת, וּלְבוֹא אֶל הַגְּדֻלוֹת, וְאַתָּה הוֹדַעְתָּנִי עַל-יְדֵי רֹאשׁ
 צִדִּיקָךְ, שֶׁאֵין שׁוֹם יְאוֹשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, אֲפִלּוֹ שֶׁאָדָם כָּבֵר עֶבֶר
 עַל כָּל הָעוֹנוֹת בְּכִלְיוֹת, וּבִפְרָטִיּוֹת עַל הָעוֹן הַחֲמוֹר הַזֶּה
 שֶׁל הוֹצֵאת זֵרַע לַבִּטְלָה, גַּם-כֵּן מוֹעִילָה תְּשׁוּבָה, עַל-יְדֵי
 שֶׁאֲתַחַרֵּט עַל מַעֲשֵׂי הַמַּגְנִים שֶׁעֲשִׂיתִי עַד עַכְשָׁו, וְאֶזְכֶּה
 לְקַבֵּל עָלַי קַבְלָה חֲזָקָה לֹא לְחֹזֵר אֶל הָעוֹן הַחֲמוֹר הַזֶּה,
 וְגַלִּיתָ לְנוּ, אֲשֶׁר עָקַר הַתְּשׁוּבָה, שֶׁמֵּהִיּוֹם וְהִלָּאָה לֹא
 לְהִמְשִׁיךְ בְּזִהְמַת הַחֲטָא הַמַּגְנָה הַזֶּה. אֲנִי מִמָּה, רְבוּנוֹ שֶׁל
 עוֹלָם, חוֹס וְחִמַּל עָלַי, שֶׁאֶזְכֶּה לְהִיּוֹת חֹזֵק בְּדַעְתִּי, לֹא לְחֹזֵר
 אֶל הָעוֹן הַחֲמוֹר הַזֶּה, וְאֶזְכֶּה לְתַקֵּן אֶת מֵה שֶׁקִּלְקַלְתִּי, עַד
 שֶׁאֲצֵא לְגַמְרֵי מֵהַחֻבוֹת, וְיִקְיָם בִּי מִקְרָא שְׁפָתוֹב: בִּצְלוֹ

שו"ת א' תח ברסלב רמג

ח'מדתי ו'ישבתי, ופריזו מתזק לחפי, ומעתה אֶזְכֶּה להחדייר
בעצמי אמונתך הפשוטה, שאתה מלא כל הארץ כבודו,
ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ובתוף כל עלמין, ולא
אסיח דעת ממך פרגע, ואזכה להכליל בך מעתה ועד עולם
אמן סלה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע
בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה
מרבה, ובכל אשר תפני — תשפילי ותצליחי.

המאחל לך חנכה שמח...

א' תח.

**אני מרגיש שהמניעות על התפלה משתטחות
פנגדי, ומונעות ממני להתפלל**

שאלה:

מאת עודד: אני מרגיש שיש לי כח בתפלה, כלומר
סיעתא דשמיא, אבל המניעות משתטחות נגדי לארץ
ולרחב, ואני לא מצליח להוציא את התפלות מהכח
אל הפעל. מה העצה בענין הזה? תודה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר מקץ, כ"ט פסלו (ה' דחנכה)
ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל עודד, נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל הפליג במעלת התמימות והפשיטות, ואמר (שיחות-הר"ן, סימן קד), שעקר מה שהגיע למדרגתו, הוא רק על-ידי ענין פראסטיק (פשיטות), שהיה מדבר הרבה ומשיח הרבה בינו לבין קונו, ואמר תהלים הרבה בפשיטות, ועל-ידי-זה דיקא הגיע למה שהגיע. ואמר: אם הייתי יודע, שהשם יתברך יעשה ממני מה שאני עתה, דהינו חדוש כזה, הייתי עושה ביום אחד מה שעשיתי בשנה כלה (כלומר שהיה מזדרז כל-כף בעבודתו, עד שמה שהיה עושה ועובד השם יתברך בשנה כלה, היה עושה ביום אחד), והיה מתגעגע מאד אחר מעלת העבודה של פראסטיק (פשיטות) באמת, ואמר: איי, איי פראסטיק. גם אמר, שדבר עם כמה צדיקים גדולים, ואמרו גם-כן, שלא הגיעו למדרגתם, כי אם על-ידי ענין פראסטיק, שעסקו בעבודתם עבודת השם יתברך בפשיטות גמורה בהתבודדות ושיחה בינו לבין קונו וכו', ועל-ידי-זה דיקא הגיעו למה שהגיעו.

בודאי מי שיש לו אמונה ברוה ומזפכת, שאין בלעדיו יתברך כלל, והוא נמצא ובלעדיו אין שום נמצא, לו יותר קל להתבודד ולהתפלל אל הקדוש-ברוך-הוא, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סב): ובאמת אם היה יודע האדם ידיעה בלב שלם, 'שמלא כל הארץ כבודו' (ישעיה ו'), והקדוש-ברוך-הוא עומד בשעת התפלה, ושומע התפלה, ודאי היה מתפלל בהתלהבות גדולה, והיה מדקדק מאד לבון את דבריו. ובשביל שהאדם אינו יודע זאת ידיעה בלב שלם, בשביל זה אינו מתלהב כל-כף, ואינו מדקדק כל-כף. וכל אחד לפי מעוט שכלו וידיעתו, פן התלהבותו ודקדוקו. והידיעה היא מהיצר הטוב שבלב, והסתרת הידיעה היא מהיצר הרע שבלב. והסתרת הידיעה, הן הן אפיקורסות

וְקַשְׁיוֹת, שֶׁהַיֵּצֵר הֵרַע מִקֶּשֶׁה אֶת לְבוֹ לִפְלֵ בְרָעָה; וְלִכְּנֵן אֶתְּהָ צְרִיף לְהִתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, שֶׁמֵּלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְהוּא נִמְצָא אֶתְּהָ, עִמָּךְ וְאַצְלָךְ.

וּכְכֹר סֵפֶר רַבְּנוּ ז"ל (שיחות-הַר"ן, סימן רלב): גְּבוּר אֶחָד חָגַר מִתְּנִיּוֹ לְכַבֵּשׁ חוֹמָה חֲזָקָה. וְאַחַר-כֵּן כָּשָׁבָא אֶל הַשַּׁעַר, הִיָּה אָרוּג עַל הַשַּׁעַר מִטּוֹה מְקוּרֵי עַכְבִּישׁ שֶׁסֶתֵּם הַשַּׁעַר. וְכִי יֵשׁ שְׁטוֹת מִזּוֹ, שֶׁיְהִיָּה חוֹזֵר מִמְּלַחְמָתוֹ, מִחֲמַת הַסְּתִימָה שֶׁל הַקּוּרֵי עַכְבִּישׁ? ! (וְהַנִּמְשָׁל מוֹבֵן), וְאַחַר-כֵּן אָמַר רַבְּנוּ ז"ל: הָעֵקֶר הוּא הַדְּבוּר, שֶׁעַל-יְדֵי הַדְּבוּר יְכוּלִין לְכַבֵּשׁ הַכּל, וְלִנְצַח כָּל הַמְּלַחְמוֹת. וְאָמַר: אֶף-עַל-פִּי שֶׁיְכוּלִין לְהִתְבּוֹדֵד בְּמַחְשָׁבָה, אֲבָל הָעֵקֶר הוּא הַדְּבוּר. וּמִבָּאֵר הַנִּמְשָׁל מִמֵּילָא לְעִנְיָן מַה שֶׁקֶּשֶׁה עַל הָאָדָם לְדַבֵּר לְפָנָי הַשָּׁם יִתְבַּרֵּךְ, אוֹ לְפָנָי הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים מַה שֶׁבִּלְבוֹ, וְכֵן זֶה מִחֲמַת בּוֹשָׁה וּכְבוֹדוֹת שָׁלוֹ, שֶׁאֵין לוֹ עֲזוֹת דְּקוּדְשָׁה, בּוֹדָאֵי הוּא שְׁטוֹת גְּדוֹל, כִּי הֵלֵא הוּא רוֹצֵה לְכַבֵּשׁ בְּדְבוּרוֹ מְלַחְמָה חֲזָקָה, שֶׁהִיא מְלַחְמַת הַיֵּצֵר, וְעַכְשָׁו כְּשֶׁהוּא סְמוּךְ לְדָבָר, וְלְכַבֵּשׁ וְלִשְׁבֹּר חוֹמוֹת וְלִפְתּוֹחַ שַׁעֲרִים, עַל-יְדֵי הַדְּבוּר, וּבִשְׂבִיל מְנִיעָה קָלָה מִחֲלִישוֹת דַּעְתּוֹ וְכִיּוֹצֵא, יִמְנַע, חֵס וְשְׁלוֹם, מִלְּדַבֵּר? ! כִּי הֵלֵא הַמְּנִיעָה הַזֹּאת נִחַשְׁבֶּת לְסְתִימָה שֶׁל קוּרֵי עַכְבִּישׁ כְּנֻגַּד הַחוֹמוֹת שֶׁרוֹצֵה לְשִׁבֹּר בְּדְבוּרוֹ, הֲרִי שְׁלֵף לְפָנָיְךָ — הַבְּעֵיָה שְׁלֵף.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלֵי שְׁאֵנֵי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּהִיָּה לְךָ הַצְּלָחָה מְרַבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁפִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאחַל לְךָ חֲנֻכָּה שְׂמֵחַ...

א' תט.

מדוע יצאתם בצורה פל-כף חריפה נגד אותו
אחד, שאמר שלא צריכים יותר להגיע לאומן
בראש השנה?

שאלה:

מאת מאיר: שלום לכבוד הצדיק.
רציתי לדעת: מדוע יצאתם בצורה פל-כף חריפה נגד
אותו אחד שאמר לאחרונה, שרבנו כבר לא נמצא
באומן, ושלא צריכים יותר להגיע לאומן בראש
השנה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר מקץ, כ"ט פסלו (ה' דחגכה)
ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל מאיר, גרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

תשמענה אונן מה שפיה מדבר וכו', איך אדם יכול
להיות בדמיון כזה? איך אדם יכול להגיד על יום שהוא
לילה, ועל אור שהוא חשך, ועל טוב שהוא רע וכו' וכו'?!
הרי זה מראה שהוא סתם פסיל ופתי, שאינו יודע בין מינו
לשמאלו וכו', וכל ההשגות, כביכול, שלו — זה דמיון אחד
גדול וכו', וכבר אמר הנביא (ישעיה ה, ט): "הוי האמרים לרע
טוב ולטוב רע, שמים חשך לאור ואור לחשך, שמים מר
למתוק ומתוק למר", איך אדם יכול להמציא מדעותו דמיונות
כאלו?! הרי מאז שרבנו ז"ל נטמן במקום שבחר בו בחיים

חיותו, עוד שמונה וחצי שנים לפני ההסתלקות שלו, ואחר-כך כשנסתלק נטמן במקום הזה, ומאז ועד עתה אנשי שלומנו חסידי ברסלב לא מפסיקים מלבקר את הצייון הקדוש של רבנו ז"ל באומן, ואפלו בשליטת הקומוניסטים, באו אנשי שלומנו מרוסיה בהצנע אל ציון רבנו ז"ל.

וכשאני הגעתי בליל 'זכור ברית' ערב ראש השנה בשנת תשל"ח במסירות נפש הכי גדולה באמצע הלילה, מצאתי שם כמה מאנשי שלומנו מרוסיה, שאמרו אז את ה'תקון הכללי', ונס בתוך נס, שאחר שגמרו את אמירת ה'תקון הכללי' — ברחו משם, כי תכף-וימיד באו המשטרה ועצרו אותי, ועוד כמה מאנשי שלומנו שהיו אתי וכו', וכו', אזי רואים שאת ציון רבנו ז"ל אף פעם לא עזבו אנשי שלומנו אפלו בצוק העתים, ואחר-כך כשנפתח כבר מסך הברזל בנפילת הקומוניסטים, לא מפסיקים אנשי שלומנו מלהיות בקביעות אצל ציון רבנו ז"ל (הן אמת שהיה פעם, כשכמה מטרפים חפרו ורצו להוציא את רבנו ז"ל משם וכו', אבל תפסו אותם בזמן, ומאז אף אחד לא ראה ולא שמע דבר זה), ואיך יכול לבוא אברך, ולהגיד שפבר לא צריכים לנסע בראש השנה לאומן, כי רבנו ז"ל כבר לא נמצא שם?! הרי גם הוא בעצמו עוד היה בערב ראש השנה שם, ותכף-וימיד נסע חזרה, האם הוא לקח את רבנו ז"ל עמו...?! הרי אין ליצנות יותר גדולה מזו, ורואים איך שיכולים לעבד על בני אדם בדמיונות, שבאים ממחלת עצבים וכו' וכו'.

ולמה אני יצאתי כל-כך חזק נגד זה? כי זה לי יותר מחמשים שנה, שאני עוסק לגלות ולפרסם את דעת רבנו ז"ל בעולם, כשהטפש הזה עדין לא נולד כבר הדפסתי את ספרי רבנו ז"ל, ומסרתי את נפשי להפיץ את זה במסירות נפש הכי

גְדוּלָה, וּכְבֹד הַקָּמְתִי בְמִשְׁפַּח יוֹתֵר מִיּוֹבֵל שְׁנַיִם שְׁלֹשֶׁה דוֹרוֹת חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב. וְיִדְוַע אֵיךְ שָׂרְבָנוּ ז"ל הַזֶּהִיר מְאֹד, וְאָמַר (חֲזוֹנוֹת הַר"ן, סִימָן תג): הָרֹאשׁ הַשָּׁנָה שְׁלִי עוֹלָה עַל הַכֹּל, וְהִיא פְּלֵא אֲצִלִי מֵאַחַר שֶׁהַמְקַרְבִּים שְׁלִי מֵאֲמִינִים לִי, וְלָמָּה לֹא יִזְהָרוּ כָּל הָאֲנָשִׁים הַמְקַרְבִּים אֵלַי, שְׂיִהְיוּ כָּלָם עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, אִישׁ לֹא יַעֲדֵר, כִּי כָּל עֲנִיָּן שְׁלִי הוּא רַק רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְהַזֶּהִיר לַעֲשׂוֹת כְּרוֹז, שְׁכָּל מִי שֶׁסָּר אֶל מִשְׁמַעְתּוֹ וּמְקַרְבֵּי אֵלָיו, יִהְיֶה עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה אֲצִלוֹ, לֹא יַחֲסֵר אִישׁ, וּמִי שְׂזוֹכָה לְהִיּוֹת עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, רְאוּי לוֹ לְשַׂמַּח מְאֹד מְאֹד, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (נְחֻמָּה ח'): "אֲכָלוּ מִעֲדָנִים וּשְׂתוּ מִמִּתְקִים, כִּי חֲדוֹת הַיָּיִ"ה הוּא מְעֻזָּכֶם", וְזֶה נֹאמַר עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְאָמַר (חֲזוֹנוֹת הַר"ן, סִימָן תה): הָרֹאשׁ הַשָּׁנָה שְׁלִי הוּא חֲדוּשׁ גְּדוּל, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹדֵעַ שְׂאִין הַדְּבָר הַזֶּה בִּירְשָׁה מְאֹבּוֹתֵי, רַק הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נֹתֵן לִי זֹאת בְּמִתְנָה, שְׂאִנִּי יוֹדֵעַ מֵהוּ רֹאשׁ הַשָּׁנָה, לֹא מִבְּעֵינֵי אַתֶּם כָּלְכֶם, בּוֹדְאֵי תְלוּיִן בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה שְׁלִי, אֲלֵא אִפְלוּ כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ תְלוּי בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה שְׁלִי.

וּמוֹהַרְנ"ת ז"ל מְרַבֵּה בְּהַמּוֹן דְּרוּשִׁים בְּלִקְוִטֵי-הַלְכוֹת/ מִמַּעַלְת הַזּוֹכָה לְבוֹא אֶל הַצְּדִיק הַקְּדוֹשׁ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְהִנֵּה בָּא צְעִירִצִיק וְכו', שֶׁהוּא אֲגַב נִתְקַרֵב עַל יְדֵי, וְהִיא אֲצִלִי כִּמְהָ שְׁנַיִם וְכו', וְעַכְשָׁו נִתְעַלָּה בְּהַשְׂגוֹת... וּבְדַמְיוֹנוֹת... שְׁכָּבֵר רַבְנוּ ז"ל לֹא נִמְצָא שֵׁם, וּכְדִי לְהוֹצִיא אֶת הַדְּמִיוֹן הַזֶּה, בְּוֹדְאֵי אֲנִי יוֹצֵא בְּכָל הַפְּחוֹת נֶגֶד הַדְּמִיוֹן הַזֶּה, אַחֲרַי עֲבוּדָה וּיְגִיעָה מְפָרְכֵת שֶׁל חֲמָשִׁים שָׁנָה, שְׂאֲנַחְנוּ מְפִיצִים אֶת סִפְרֵי רַבְנוּ ז"ל יוֹם יוֹם, שְׁבוּעַ שְׁבוּעַ, חֲדָשׁ חֲדָשׁ, שָׁנָה שָׁנָה, זֶה לְמַעַלָּה מִחֲמָשִׁים שָׁנָה, אֲזִי נֹתֵן שְׂאֲבָרָה צְעִיר בְּעַל דְּמִיוֹן בְּמַחֲי יָד יִבְטֵל אֶת כָּל הָעֲנִיָּן שֶׁל הַקְּבוּץ הַקְּדוֹשׁ שְׁלָנוּ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה?

שו"ת א' תי ברסלב רמט

מה לעשות, הבחירה כל-כף גדולה, עד שרבי נחמן טולטשינער ז"ל בא פעם אל מוהרנ"ת ז"ל, והוא מצא אותו בוכה, ונבהל מאד, ושאל: מה זה ועל מה זה הבכיה? ענה ואמר מוהרנ"ת ז"ל בזו הלשון: "לך תתאר לעצמך שימסרו כל-כף הרבה כחות לסמ"ך-מ"ם, שיוכל להעלים ולהסתיר את אור רבנו ז"ל מהעולם", עם כל זאת עלינו לזכור מה שאמר רבנו ז"ל קדם הסתלקותו (ת"י-מוהר"ן, סימן רכט): גמירתי ואגמר.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שנזכה לגלות ולפרסם את אור רבנו ז"ל בכל העולם כלו, ולהוסיף שכנים אל בית התפלה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ח'), שעוד אנשים יצטרפו אל מעגל האנשים שמתבודדים בכל יום עמו יתברך, שעל-ידי-זה הם גורמים שעשועים גדולים למעלה בכל העולמות, ולתקן עולם במלכות שד"י.

המאחל לך חנפה שמח...

א' תי.

**ראיתי שהצדיק אומר בעת הזמון משהו בלחש,
האם תוכלו לגלות לי מה אתם אומרים?**

שאלה:

מאת אליהו: שלום לרבי הקדוש.
רציתי לשאל על מה שאתם אומרים בעת הזמון בלחש. ראיתי שאתם אומרים "ברשות", ואחר-כך אתם מוסיפים משהו בלחש, ובוודאי לא תקפידו על

השאלה, כי תורה היא, וללמוד אני צריך. וה' ישפיע עליכם רק נחת ושמחה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר מקץ, כ"ט פסלו (ה' דחגכה)
ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אליהו, גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

חכמינו הקדושים מספרים (איכה רבה, פרשה א', סימן יט), שרבי יהושע הפליג במעלת ילדי ירושלים, שהם מאד חכמים, והנה הוא הולך ברחובות ירושלים, ומצא תינוק אחד ובקדו פלי מכסה, אמר לו: מה בידך מכסה בכלי זה? אמר: אלו בעית אמא דתדע מה דאית עמי, לא הות אמרי לי פסיתיה; [אם האמא שלי היתה רוצה שתדע מה יש בהפלי, לא הייתי מכסה את זה].

עדיף שתקיים מה שאתה שומע ממני בקול רם, ולא חוקר על כל דבר האם זה ככה וכי, או האם זה ככה וכי, תהלה לאל, אני לא אומר שום דבר בלי הקדמות של רבנו ז"ל, ומה שאני אומר, יש לי פסוי מספרי רבנו ז"ל, ולכן עדיף ויותר טוב שתקיים מה שאני פן אומר בגלוי, ומפרסם לכל מה שאני תמיד מדבר, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך נמצא ואין בלעדיו נמצא, ולכן אשרי אדם שזוכה לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, ולספר לו את כל לבו, ואז ידבר מחו מהחטאת נעורים שלו, כי כל זמן שאדם מלא חטאת נעורים, רחמנא לצלן, המח והראש שלו מבהל ומבלבל, והלב שלו מלא בעקממיות וקשיות וספקות על הקדוש-ברוך-הוא ועל הצדיקים.

וְלִכֵּן אֲשַׁרְי מִי שְׁמַרְבָּה בְּתַחֲנָה וּבִקְשָׁה לְבַקֵּשׁ אֶת
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִנְקָה לוֹ אֶת הַמַּחַ מִחֻשְׁבָּה מִכָּל מִינֵי
טְנוּף וְצוּאָה שְׁיֵשׁ שָׁמָּה, כִּי כִּף אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן,
חֶלֶק א', סִימָן סא), שֶׁעַל-יְדֵי פָגַם אֲמוּנַת חֲכָמִים, הֵרָאשׁ שָׁלוֹ מְלֵא
מִוְתָרוֹת, וּמִכָּל שֶׁכֵּן כְּשֶׁגַם חוֹלֵק עַל דְּבָרֵי רַבּוֹ, אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים (סִנְהֶדְרִין קי): כָּל הַחוֹלֵק עַל רַבּוֹ כְּחוֹלֵק עַל הַשְּׂכִינָה;
אִם חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל אָמְרוּ שְׁלֹא לְקַנּוֹת בְּמָקוֹם שֶׁמְחַלְלִים שַׁבֵּת,
כְּדִי לֹא לָתֵת לָהֶם שׁוּם כֹּחַ, וְשְׁלֹא תִהְיֶה אִתָּם שׁוּם שְׁתַּפּוֹת
אֲפֹלוּ בִימֵי הַחֹל וְכוּ', צְרִיכִים לְלַכֵּת אַחֲרֵי דַעַת חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל,
כִּי אֲסוּר לִהְיוֹת שְׂתַף לְדַבֵּר עֲבֵרָה, וּמִי שְׂחוֹלֵק עַל זֶה, סִימָן
שְׁהֵרָאשׁ שָׁלוֹ מְלֵא טְנוּף וְצוּאָה, שֶׁעֲדוֹן לֹא נִקָּה אֶת עֲצָמוֹ
מֵהַחֻטָּאת נְעוּרִים, שְׁעוֹלִים לוֹ עֲשָׂנִים סְרוּחִים בַּמַּח.

הַעֲקָר לְהַכְנִיס בְּהַתְּלַמִּידִים חֶשֶׁק לְלַמֵּד תּוֹרַת הַקְּדוּשָׁה,
שְׁלֹא יַחֲסוּ לָהֶם יוֹם אֶחָד מִבְּלֵי לַמּוֹד מִקְרָא: חֶמֶשׁ וְרִש"י
עַם הַתַּרְגוּם מִפְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ. מִשָּׁנָה: שְׁיִתְּמִידוֹ מְאֹד בְּלַמּוֹד
מִשְׁנֵיאוֹת, וַיִּגְרְסוּ הַרְבֵּה פְּרָקִים פְּרָק אַחַר פְּרָק, עַד שְׁיִזְכּוּ לְסִיִּם
שְׁשֵׁה סְדְרֵי מִשָּׁנָה פַּעַם אַחַר פַּעַם, שְׁזֶה מְזַכֵּף אֶת הַנֶּפֶשׁ.
גְּמָרָא: שְׁיִתְּזוּרוּ הַרְבֵּה דְּפִים גְּמָרָא כְּסִדְרָן דִּיקָא, וְאֵת זֶה מְחַנְּף
צְרִיף לְהַכְנִיס בְּהַתְּלַמִּידִים שָׁלוֹ, וְלֹא לְשַׁלַּח תְּלַמִּידִים שְׁיַעֲשׂוּ
נִזְקִים לְהַשְׁכֵּן וְכוּ', כִּי מִי שְׁעוֹשֶׂה דְּבַר כְּזֶה, הוּא בְּכֻלָּל לֹא
שִׁיף לְחַנוּף כְּלָל וְכוּ', וְכָל זֶה וְיוֹתֵר מִזֶּה אֲנִי מְדַבֵּר בְּקוֹל רָם
וְכוּ', וְלִכֵּן עֲדִיף שְׁתַּחֲקַר מֶה אֲנִי אוֹמֵר בְּגִלּוּי וּבְקוֹל רָם,
מֵאַשֵּׁר אֲנִי אוֹמֵר בְּלַחֵשׁ וְכוּ'.

אֲקוּהָ שְׁתַּכִּיֵּן הֵיטֵב הֵיטֵב מֶה אֲנִי מְכוּן, וְכֵן אַחֲרֵים
שְׁיִקְרְאוּ אֶת זֶה, שְׁיִכְיֵנוּ שְׁטוּב לְצִיַּת מַה שְׁשׁוּמְעִים בְּקוֹל רָם,
וְלֹא לְחַקֵּר מַה שְׁשׁוּמְעִים בְּלַחֵשׁ.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך חנכה שמח...

א' תיא.

מהי דעתו של הצדיק לגבי הדרך הממלצת
לארח חיים בריא?

שאלה:

מאת עזרא: שלום וברכה למורנו הצדיק שליט"א, תודה רבה על החזקים וההכונה. רצינו לברר ולבקש משנה סדורה בנושא תזונה נכונה ובריאה, כי רבו הדעות והבלבולים בנושא. ראיתי שהצדיק מדבר על זה בספרי 'אשר בנחל', איך אפשר להתנהג בארח חיים בריא, ומהי הדרך הממלצת, אף מחמת שיש הרבה דעות, נשמח לשמע את דעתו הברורה של הצדיק בנושא.

תשובה:

בעזרת השם ותבון, יום חמישי לסדר מקץ, כ"ט פסלו (ה' דחנכה) ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל עזרא, גרו נאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אם אתה רוצה בדיוק לדעת מה התזונה הנכונה והבריאה, ראה לעין וללמד היטב את הרמב"ם, פ'ק ד'

מהלכות דעות, ושם תמצא מרגוע לנפשך, ואעתיק לך רק כמה מהם, אבל הכי טוב שתעבר על כל הפרק, ותקיים מה שכתוב שם, שהרמב"ם מבטיח (שם הלכה כ): פל המנהיג עצמו בדרךים אלו שהורנו, אני ערב לו, שאינו בא לידי חלי כל ימיו, עד שיזקין הרבה וימות, ואינו צריך לרופא, ויהיה גופו שלם ועומד על בוריו כל ימיו.

א. לעולם לא יאכל אדם אלא כשהוא רעב, ולא ישתה אלא כשהוא צמא, ואל ישהא נקביו אפלו רגע אחד, אלא כל זמן שצריך להשתין או להסך את רגליו — יעמד מיד.

ב. לא יאכל אדם עד שתתמלא פרסו, אלא יפחות כמו רביע משבעתו, ולא ישתה מים בתוך המזון, אלא מעט ומזוג ביין, וכשיתחיל המזון להתעכל במעיו שותה מה שהוא צריך לשתות, ולא ירבה לשתות מים, ואפלו כשיתעכל המזון, ולא יאכל עד שיכבדק עצמו יפה יפה, שפא יהיה צריך לנקביו. לא יאכל אדם עד שילך קדם אכילה, עד שיתחיל גופו לחם, או יעשה מלאכתו, או יתיגע ביגע אחר. פללו של דבר, יענה גופו וייגע כל יום בבקר עד שיתחיל גופו לחם, וישקט מעט, עד שתתישב נפשו.

ג. כל מי שהוא יושב לבטח, ואינו מתעמל, או מי שמשעה נקביו, או מי שמעיו קשין, אפלו אכל מאכלות טובים, ושמר עצמו על-פי הרפואה, כל ימיו יהיו מכאובים וכחו תשש, ואכילה גסה לגוף כל אדם כמו סם המות, והוא עקר לכל החלאים, ורב החלאים שבאים על האדם אינם אלא או מפני מאכלים רעים, או מפני שהוא ממלא בטנו, ואוכל אכילה גסה אפלו ממאכלים טובים, הוא ששלמה אמר בחקמתו (משלי כא, כג): "שומר פיו ולשונו שמר מצרות נפשו",

רנד שו"ת א' תיב ברסלב

כלומר שומר פיו מלאכל מאכל רע או מלשבץ ולשנונו
מלדבר אלא בצרכיו.

ולכן ראה לחזור הרבה על כל הפרק הזה, ושם תמצא
עצות נכונות לכל פרט ופרט לבריאות הגוף.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע
בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה
מרובה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך חנכה שמח...

א' תיב.

האם כדאי לעשות 'בטוח דירה', או שזה נחשב
חסר באמונה ובטחון?

שאלה:

מאת אפרים: רצינו לשאל את האדמו"ר.
אני ואשתי חלוקים בנוגע לבטוח הדירה. אני אומר
שלא צריך, כי שמעתי בשם ה'חזון-איש', שאמר לא
לעשות בטוח דירה, וגם ממש אין לי כסף לזה. לעמת
זאת, אשתי בן רוצה, וסכמנו שנשאל את עצת הצדיק
ונעשה כעצתו, ולמרות שאין לי מאיפה לשלם את זה,
אמונה ובטחון יש לי, ברוך השם הרבה.
תודה על העזרה שלכם.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר מקץ, כ"ט פסלו (ה' דחגכה)
ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אפרים, נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

יש דברים שאדם צריך לעשות אותם, וזה לא סותר את האמונה והבטחון, כגון: לעשות בטוח דירה, זה ענין הכרחי, כי חס ושלום, אם תהיה שרפה, יאבד את כל הונו ברגע אחד, ויהיה מהצועקים ואינם נענים, ולכן בטוח על הבית ועל התכולה שבתוכו, מכרחים לעשות, וזה בכלל לא נגד האמונה והבטחון, אדם צריך להיות מעשי, הוא יעשה את שלו, והקדוש-ברוך-הוא ישמר אותו מכל רע.

אותו דבר עם בטוח רפואי, כי אם, חס ושלום, הוא צריך להיות בבית-חולים, או לקחת רופאים ממחים, ואם אין לו בטוח רפואי, יעלה לו הון תועפות, ולכן אנחנו צריכים לעשות את שלנו, ולבקש מהקדוש-ברוך-הוא כל יום שנהיה בריאים, ולא נצטרך להגיע לרופאים, וכן שלא יהיו שום שרפות בבית.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרובה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך חגכה שמח...

א' תיג.

מה הפונה בדברי רבנו ז"ל שאמר, שצריכים לראות את החיות אלקות שיש בכל דבר?

שאלה:

מאת רז: לכבוד מוה"רא"ש שלום רב.
אני מאחל לך המון בריאות, אשר ושמחה, ומתפלל שתמשיך להשקות אותנו ממימי הנחל. תודה רבה שאתה מקדיש לי מזמנה, ומשיב לי על מכתבי. רציתי לשאל את הצדיק, מה הפונה שרבנו אומר לראות את החיות אלקות שבכל דבר? האם הפונה לדמיון בכל דבר את הקדוש-ברוך-הוא, עד שאזכה לראות אותו באמת בכל דבר?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר מקץ, כ"ט פסלו (ה' דחגכה) ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל רז, גרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן א'): איש הישראלי צריך להסתכל תמיד בהשכל שיש בכל דבר, הינו בהחיות אלקות המטיה ומתנה את הדבר הזה, ואדם צריך להגיע לאמונה ברוחה ומזככת כזו, עד שיראה בעיניו איך שדומם, צומח, חי, מדבר, הם לבוש לגבי האין סוף ברוך הוא, ועל זה צריכים הרבה לבקש את הקדוש-ברוך-הוא, שיזכה לעינים קדושות, שיגיש את אמתת מציאותו יתברך מכל

פֶּרֶט וּפְרֵט, עַד שִׁירָאָה אֶת זֶה בְּעֵינָיו. וּכְבָר אָמַר רַבְּנוּ ז"ל
 (לְקוּטֵי-מוֹתֵרֵן, חֶלֶק א', סִימָן רנז): עֵינַיִם הֵם דְּבָרִים עֲלִיוֹנִים
 וּגְבוּהִים מְאֹד, וְהֵם רוֹאִים תָּמִיד דְּבָרִים גְּדוּלִים וְנוֹרְאִים, וְאִם
 הִיָּה הָאָדָם זוֹכֵה לְעֵינַיִם כְּשֵׁרוֹת, הִיָּה יוֹדֵעַ דְּבָרִים גְּדוּלִים רַק
 מִמָּה שֶׁעֵינָיו רוֹאוֹת, כִּי הֵם רוֹאוֹת תָּמִיד, אִף שָׂאִין יוֹדֵעַ מָה
 רוֹאֵה. כְּמוֹ לְמַשָּׁל כְּשֶׁמַּעֲבִירִין דְּבָר לִפְנֵי עֵינֵי הָאָדָם בְּהַעֲבָרָה
 וּבְמַהֲרָה גְּדוּלָּה, וְאִזִּי אֵין הָאָדָם יוֹדֵעַ מָה רָאָה, וְהִנֵּה אִף
 שֶׁבִשְׂעָה שֶׁהַעֲבִירוּ הַדְּבָר לִפְנֵי עֵינָיו, בּוֹדָאֵי רָאָה אוֹתוֹ בְּרֵאֵיָה
 גְּמוּרָה, עִם כָּל זֶה אֵין יוֹדֵעַ מָה רָאָה, כִּי אִף שֶׁעֵינָיו רְאוּ
 הַדְּבָר בְּשִׁלְמוֹת, עִם כָּל זֶה מִחֲמַת הַמַּהֲרָה, לֹא הִיָּה פְּנֵאֵי
 כְּדֵי שְׂיָבִיא הָרְאוֹת לְהַדְעַת שְׂיַדַע מָה רָאָה, כִּי לִידַע הַדְּבָר
 שֶׁרָאָה זֶה תְּלוּי בְּדַעַת, וְלִזְה צְרִיךְ קִצָּת זְמַן, שִׁשְׁשָׁה קִצָּת
 הַדְּבָר הַנִּרְאָה לִפְנֵי עֵינָיו, בְּכַדֵּי שְׂיָבֹוא וְיוֹשִׁיט כַּח הָרְאוֹת
 לְהַדְעַת אֶת הַדְּבָר הַנִּרְאָה, כְּדֵי שְׂיַדַע בְּהַדְעַת מָה רָאָה,
 וּמִחֲמַת הַמַּהֲרָה לֹא רָאָה הַדְּבָר רַק בְּכַח הָרְאוֹת, אֲבָל לֹא
 הִיָּה זְמַן לְהוֹשִׁיט הַדְּבָר לְהַדְעַת, וְעַל-כֵּן אֵינוֹ יוֹדֵעַ מָה רָאָה
 וְכוּ', עֵינֵי שָׁם.

הָרִי שֶׁלֶף לִפְנֵיָהּ, אִם אָדָם זוֹכֵה לְעֵינַיִם מְזַכָּוֹת, אָז הוּא
 רוֹאֵה אִיךְ שֶׁכָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה זֶה לְבוֹשׁ לְגַבֵּי אֵין סוּף בְּרוּף
 הוּא, כִּי בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרֵךְ לֹא הִיָּה מִתְקַיֵּם הַבְּרִיאָה כְּלָל, וְהִיָּה
 חוֹזֵר לְתַהוּ וְבַהוּ וְכוּ' וְכוּ', וְאִם אָדָם מְזַכָּף אֶת הָעֵינַיִם שְׁלוֹ,
 אָז הוּא רוֹאֵה אֶת הָאֱלֻקוֹת שֶׁכָּל דְּבָר, וּכְמוֹ-כֵן אָמַר רַבְּנוּ
 ז"ל (שִׁיחוֹת-הָרֵן, סִימָן נב): מְכַל הַדְּבָרִים צוֹעֵק כְּבוֹד הַשָּׁם
 יִתְבַּרֵךְ, כִּי מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאִפְלוּ מִסְּפוּרֵי הַגּוֹיִים צוֹעֵק
 גַּם-כֵּן כְּבוֹד הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים צו, ג): "סִפְרוּ
 בְּגוֹיִם כְּבוֹדוֹ", שֶׁאִפְלוּ בְּסְפוּרֵי הַגּוֹיִים צוֹעֵק כְּבוֹד הַשָּׁם
 יִתְבַּרֵךְ, כִּי כְּבוֹדוֹ יִתְבַּרֵךְ צוֹעֵק תָּמִיד, וְקוֹרֵא וּמְרַמֵּז לְהָאָדָם

שיתקרב אליו ותברך, והוא יתברך יקרב אותו ברחמים, באהבה ובחבה גדולה וכו', עין שם.

ולכן אשרי האדם שמזכך את עיניו לראות את אלקותו יתברך, וכן מזכך את אזניו לשמע בקולו יתברך שקורא אותו, ואז יחיה חיים טובים ונעימים בעולם הזה ובעולם הבא.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך חנפה שמח...

א' תיד.

רבנו אמר, שאפשר להשיג כל דבר דרך המחשבה. האם אין זו סתירה לכך שצריכים להתפלל על כל דבר?

שאלה:

מאת מרדכי: לכבוד קדשת האדמו"ר שליט"א. בתורה קצ"ג אומר רבנו ז"ל: "דע, שהמחשבה יש לה תקף גדול, ואם יחזק ויגביר מחשבתו על איזה דבר שבעולם, יוכל לפעל שיהיה כה, ואפלו אם יחזק מחשבתו מאד שיהיה לו ממון, בודאי יהיה לו. וכן בכל דבר, רק שהמחשבה תהיה בבטול כל ההרגשות והמחשבה תקיפה כל-כך".

אמירה זו נראית לי תואמת לשיטה שנתפרסמה מאד

בעולם, על-ידי גוויים, בעזרת סרט בשם: "הסוד" —
 ולשטתם אדם יכול להשיג כל אשר נחפץ, על-ידי
 תכנות התת מודע שלו. מאידך גיסא ולעניות דעתי,
 הקאמונה הקדושה שלנו גורסת, שהכל מאת ה' יתברך,
 והתפלה היא כלי זינו של איש הישראלי.
 שאלתי: נראה לכאורה שדברי רבנו ז"ל תואמים
 ותומכים באותה שיטה שאדם יכול להשיג את מבקשו
 דרך המחשבה, וזה מבלבל אותי...
 אשמח שכתוב קדשת האדמו"ר יאמר דעת תורה
 בנושא. ברכות וחולו על ראשך.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר מקץ, כ"ט כסלו (ה' דחנכה)
 ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל מרדכי, נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

דע לך, שעקר התכלית בנה העולם הוא רק להתבודד
 להקדוש-ברוך-הוא, וכמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק
 א', סימן ב'), שעקר כלי זינו של משיח, הוא תפלה, הינו משיח
 יכניס בעולם את הענין של תפלה, שאדם ירגיל את עצמו
 לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא בשפת האם שלו, ולבקש ממנו
 יתברך כל מה שהוא צריך בגשמיות וברוחניות, ובזה תלויה
 כל הגאולה של האדם, והנה אם אדם מתפלל על איזה דבר,
 הוא צריך להכניס את כל המח ואת כל החושים שלו לדבר
 הנה, כגון: אחד רוצה לקנות בית או רכב או שאר דברים
 וכו', אזי בשעה שמתבודד ומתפלל להקדוש-ברוך-הוא,
 שישגי את הדבר הנה, הוא צריך להכניס את כל המח

מחשבה שלו רק לדבר זה, עד שפבר יראה בעיני השכל שלו שהנה זה שלו.

ולכן דברי רבנו ז"ל לא סותרים את עצמם כלל, אדרבה, אחד מחזק את השני, אדם צריך כל-כף להתפלל להקדוש-ברוך-הוא על הדבר שהוא רוצה להשיג, עד שכל המחשבה שלו יהיה לקבל את הדבר הזה שהוא רוצה, וכך יש להמח-מחשבה כח להמשיך לו כל מה שהוא רוצה, כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קצג): המחשבה יש לה תקף גדול, ואם יחזק ויגביר מחשבתו על איזה דבר שבעולם, יוכל לפעל שיהיה כף, ואפלו אם יחזק מחשבתו מאד שיהיה לו ממון, בודאי יהיה לו, וכן בכל דבר. רק שהמחשבה תהיה בבטול כל ההרגשות. והמחשבה תקיפה כל-כף, עד שאפשר למסר נפשו במחשבתו ממש, דהינו שירגיש צער המיתה ממש, על-ידי שיקבל על עצמו בדעתו שהוא מרצה למסר נפשו על קדוש השם באיזו מיתה שתהיה. ואפשר לחזק ולגבר המחשבה כל-כף, עד שבשעה שמקבל במחשבתו שהוא מרצה למסר נפשו למות על קדוש השם, אזי ירגיש צער המיתה ממש; וזה הולך ביחד עם התפלה, כשאדם מחזק ומגביר את מחשבתו על איזה דבר שרוצה, ומתפלל להקדוש-ברוך-הוא להשיג את הדבר הזה, וכל מח מחשבתו זה רק על דבר זה, הוא ישיג את זה, ולכן אני לא רואה פה סתירה בדברי רבנו ז"ל.

מכל זה תבין ותשכיל את גדל מעלת הצדיקים הגדולים במעלה עליונה מאד, שמסתוכבים בינינו, ואנחנו אפלו לא שמים לב מי הם וכו' וכו', שמתפללים להקדוש-ברוך-הוא רק על דבר אחד, שמוכנים להשרף על קדוש השם, והם רוצים למסר נפשם עבורו יתברך, וזה כל התפלות שלהם,

הם כְּבֵר לֹא צְרִיכִים שׁוּם דְּבָר, רַק לְהִיּוֹת נִכְלָלִים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְהֵם מוּכְנָיִם לְהַשְׁרֵף עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם בְּכָל רִגַע וְכָל שְׁנֵיָה וְכוּ', הָאֵם יֵשׁ לָךְ מִשְׁגַּח מַה זֶה שְׂאָדָם כְּבֵר לֹא צְרִיף שׁוּם דְּבָר — רַק לְהִיּוֹת נִכְלָל בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּמִצָּפָה וּמִחֲכָה כָּל שְׁנֵיָה אֵיף זֻכִּים לְהַשְׁרֵף עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם! אֲשֶׁרִי מִי שְׂמַגִּיעַ לְמַדְרָגָה זוּ.

עַל-כֵּל-פָּנִים אִם אָדָם צְרִיף מִשְׁהוּ, צְרִיף לְהַכְנִיס אֶת כָּל מַח מַחֲשַׁבְתּוֹ בְּתַפְלָתוֹ, וַיִּקְשֶׁר אֶת הַמַּחֲשָׁבָה אֶל הַדְּבוּר, שְׂיִחָשֵׁב מַה הוּא אוֹמֵר, וְאָז הוּא יִקְבַּל אֶת זֶה בְּקִלּוֹת.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּהִיָּה לָךְ הַצְּלָחָה מְרֵבָה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁפִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ חֲנֻכָּה שְׂמֵחַ...

א' תטו.

שְׂמַעְתִּי שְׂעַד חֲנֻכָּה עֲדִין אֶפְשֶׁר לְשַׁנּוֹת אֶת מַה שְׁנִגְזַר בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה. הָאֵם זֶה נִכּוֹן?

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת אֵיל: לְמַדְתִּי שֶׁבְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה נִגְזַר עַל הָאָדָם מַה יְהִיָּה אִתּוֹ כָּל הַשָּׁנָה, וְאָז יֵשׁ אֶת יוֹם כְּפוּר שְׁנֵיָה לָנוּ מֵה' יִתְבָּרֵךְ לְכַפֵּר עַל עֲוֹנוֹתֵינוּ, וְתַפְלַת נְעִילָה חוֹתֶמֶת אֶת גִּזְרֵי הַדִּין.

שְׂמַעְתִּי שֶׁיֵּשׁ בְּאֵלּוֹ שְׂאוּמְרִים שְׂעַד הוֹשַׁעְנָא רַבָּא וְאֶפְלוּ עַד חֲנֻכָּה נִתֵּן לְשַׁנּוֹת אֶת גִּזְרֵי הַדִּין, שְׁכֵן הַחֲתִימָה הַסּוֹפִית הִיא בְּחֲנֻכָּה.

האם כבוד הרב יכול להסביר לי את הענין? האם יש לכהן מקור בספרים? אשמח לקבל תשובה בהקדם.

תשובה:

בצורת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת קדש לסדר מקץ, ראש-החדש טבת (ו' דחנכה) ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל איל, נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בראש השנה דנים את האדם על כל מה שיקרה אתו פל השנה, ונותנים לאדם הזדמנות עד יום הכפורים, שאז נחתמים על מה שדנו אותו בראש השנה, כי עשרת ימי תשובה אמרו חכמינו הקדושים (במות מט): על הפסוק (ישעיה נה, ו): "דרשו הני"ה בהמצאו קראוהו בהיותו קרוב", אמר רב נחמן, אמר רבה בר אבוה, אלו עשרה ימים שבין ראש השנה ליום הכפורים; הינו שעכשו בעשרת ימי תשובה יכולים לתקן את כל מה שפגמנו כל השנה, כי בראש השנה כתבו את התקציב של האדם על כל השנה, וכן מה שיקרה אתו כל השנה וכו', וביום הכפורים חותמים על זה, אבל בעשרת ימי תשובה עדין יכולים לבטל את כל מה שגזרו עליו, וביום הושענא רבה אז יוצאים הפתקאין לעולם, ולכן עוד עד אז יכולים לעצר את אלו הרצים שיוצאין דחופין בדבר הפולק עם הפתקאין, כמובא בזהר הקדוש, ומוסיף על זה בספר הקדוש "בני יששכר" בשם צדיקים, שעדין יכולים לתקן עד "זאת חנכה", שאז הוא עת רצון גדול בשמים.

על-פל-פנים איך שהוא אנחנו יודעים ומאמינים בכחו הגדול של רבנו ז"ל, שהזהירנו להיות אצלו בראש השנה, ואמר (ת"י-מוהר"ן, סימן תה): הראש השנה שלי הוא חדוש גדול,

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹדֵעַ שְׂאִין הַדְּבָר הַזֶּה בִּירְשָׁה מְאֹבֹתִי, רַק
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נָתַן לִי זֹאת בְּמִתְנָה, שְׂאִנִּי יוֹדֵעַ מִהוּ רֹאשׁ הַשָּׁנָה,
לֹא מִבְּעֵינָא אַתֶּם פְּלֹכֶם, בּוֹדְאֵי תְלוּיִן בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה שְׁלִי,
אֵלֹא אֶפְלוּ כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ תְלוּי בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה שְׁלִי; וְאָמַר
רַבְּנוּ ז"ל לְעֵנִין רֹאשׁ הַשָּׁנָה שְׁלוֹ (תַּיִּי-מוֹהַר"ן, סִימָן תו), שְׂיִכּוֹלִין
אֲז אֲנָשִׁים לְקַבֵּל תְּקוּנִים מִה שְׂבֻכָּל הַשָּׁנָה לֹא הִיָּה בְּאֶפְשָׁר
שְׂיִהִיָּה לְהֵם תְּקוּן בְּשׁוּם אֶפֶן, אֶף-עַל-פִּי-כֵן בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה
יְכוּלִין אֶפְלוּ הֵם לְקַבֵּל תְּקוּן. אֶף-עַל-פִּי שְׂבֻכָּל הַשָּׁנָה אֶפְלוּ
הוּא בְּעֶצְמוֹ, זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָּה, לֹא הִיָּה יְכוּל לְתַקְּנֵם, אֲבָל בְּרֹאשׁ
הַשָּׁנָה גַּם הֵם יְכוּלִים לְקַבֵּל תְּקוּנִים. פִּי אָמַר שֶׁהוּא עוֹשֶׂה
בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה עֲנִינִים וְתְקוּנִים מִה שְׂבֻכָּל הַשָּׁנָה גַּם הוּא אֵינוֹ
יְכוּל לַעֲשׂוֹת.

וְלִכֵּן אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (תַּיִּי-מוֹהַר"ן, סִימָן תג): מִי שְׂזוּכָה לְהִיּוֹת
עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, רְאוּי לוֹ לְשַׂמַּח מְאֹד מְאֹד, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (נַחֲמִיָּה
ח): "אֲכָלוּ מִעֲדָנִים וּשְׂתוּ מִמִּתְקִים, פִּי חֲדוֹת הַיּוֹי" הוּא
מְעֻזָּכֶם", וְזֶה נֶאמַר עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה.

יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂכָל אֶחָד וְאֶחָד מִי שְׂרוּצָה
לְזָכוֹת לְשָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה, וְשְׂיִמְתְּקוּ מִמֶּנּוּ כָּל הַדִּינִים,
עַל-יַדֵּי פְּלֵא עֲלִיּוֹן, שְׂיִהִיָּה אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה
בְּאוּמָן.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שְׂבַת שְׁלוֹם וְחִנּוּכָה שְׂמַח...

א' תטז.

שְׁמַעְתִּי הַרְבֵּה דְבוּרִים נֶגֶד הַהֲפָצָה, וּמֵאֵז
הַפְּסָקְתִּי לְהַפִּיץ לְגַמְרִי, אֲשַׁמַּח לְדַבְרֵי חֲזוּק
מֵהַצְדִּיק

שְׁאַלָה:

מֵאֵת עוֹדֵד: לְכַבוֹד מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א.
בְּעֵבֶר עִסְקָתִי שְׁנַיִם בַּהֲפָצָה, אַךְ שְׁמַעְתִּי הַרְבֵּה דְבוּרִים
שְׁלִילִים נֶגֶד הַהֲפָצָה וְהַתְּקַנְרָתִי, יָרַד לִי הַבְּטָחוֹן
וְהַפְּסָקְתִּי לְגַמְרִי.
אוּדָה לָךְ מְאֹד אִם תִּסְזַק אוֹתִי בְּבִקְשָׁה בְּנוֹשָׂא הַהֲפָצָה,
וְתִסְבִּיר לִי אִיךָ פְּגַם-הַבְּרִית מִתְקַן עַל-יַד הַהֲפָצָה.
תוֹדָה וְחִנּוּכָה שְׁמַח!

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר מַקָּץ, רֵאשִׁי-חֹדֶשׁ
טַבַּת (ו' דְּחִנּוּכָה) ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל עוֹדֵד, נְרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אֵתָּה צְרִיף לְדַעַת, שְׁהַסְמ"ך-מ"ם מְאֹד מְאֹד מִפְּחַד
מִרְבְּנוֹ ז"ל, וְכִמּוֹ שְׁסַפֵּר (סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיֹת, מַעֲשֵׂה ז' מֵהַזְּבוּב וְהַעֲכָבִישׁ),
שְׁקָדִים שְׁיִרְדָּה נִשְׁמָתוֹ, צָעַק הַסְמ"ך-מ"ם בְּכָל הָעוֹלָמוֹת: אִם
הַנְּשֻׁמָּה הַזֹּאת תִּרְד, אֵין לִי כָּבֵד מֵהַ לַעֲשׂוֹת יוֹתֵר בְּעוֹלָם. וְאָמְרוּ
לוֹ: הַנְּשֻׁמָּה הַזֹּאת מְכַרַחַת לְרַדָּת, כִּי קָץ בָּא הַקָּץ, וְאֵתָּה תִצָּא
וְתִמָּצָא לְעֲצָמְךָ עֲצָה, וְחֲזוֹר עִם זְקָן וְכוּ', שְׁצַחֵק וְכוּ', וְאָמְרוּ
אֲנִשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁזוֹ עֲצַת הַסְמ"ך-מ"ם, שְׁכָל דְּבַר רְבֵנוּ ז"ל

יהיה לצחוק בעיני העולם וכו', עם כל זאת אנשי שלומנו היקרים מסרו את נפשם בכל דור ודור להפיץ את אור רבנו ז"ל בעולם, ולא הסתכלו על שום דבר.

והנה כשאדם חטא, ובפרט בפגם-הברית הוצאת זרע לבטלה, שעל-ידי-זה הרג את ילדיו, כי מכל טפה וטפה יכול להוצר ולד וכו', והוא הלך והרג אותם, והוא בכלל רוצח וכו', עד פדי כף, שבזהר הקדוש (וישב קפת. ויחי ריט): אומר בפרוש, שעל פגם-הברית הוצאת זרע לבטלה אין שום תשובה. ואמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן עא), שאף אחד לא מבין את הזהר הזה, וכן יש תשובה על זה, ועקר התשובה — ללכת ולהחזיר בנאי-אדם בתשובה, שעל-ידי-זה גם הוא יזכה שימחלו לו על כל עוונותיו. ולכן ככל שאדם יודע שהוא פגם יותר בפגם-הברית, עליו למסר את נפשו, פשוטו כמשמעו, לילך להפיץ את אור רבנו ז"ל בעולם, ולא להסתכל על החלישות הדעת שהסמ"ך-מ"ם מכניס בו.

ולכן אשרי מי שזוכה להפיץ בכל יום את ספרי רבנו ז"ל, אשר אין עוד מעלה יותר גדולה מזו בתקון הברית, וכמו שאמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות נאוף, סימן מא): תקון להוצאת זרע לבטלה, שישתדל להחזיר בנאי-אדם בתשובה; ומי יכול להתפאר שהוא נקי מחטא הזה, כי מובא בספר "ראשית חכמה" (שער התשובה, פרק ג', סימן י'): ומתדברים שצריך השב לתקן, הוא לתקן אות ברית הפגום בהוצאת זרע לבטלה, שאין אדם בזמננו נצל ממנו בבחירתו, עין שם. ואם כתב את זה לפני ארבע-מאות וארבעים שנה, כי הוא היה תלמיד הרמ"ק ז"ל, שהיה בדורו של האריז"ל, וכבר אז כתב "שאין אדם בזמננו נצל ממנו בבחירתו", מה נאמר אנחנו בדור הזה, שהכל פתוח, והכל פרוץ, ובני הנעורים נכשלים

בגדול בחטא המגנה והמרור הזה, ורק אלו הספרים והקונטרסים והחזרות, שהם תמצית דברי רבנו ז"ל ומוהרנ"ת ז"ל, מצילים את האדם מאבודן ומהתאבדותו, ומחזירים אותו בתשובה, כְּאִשֶּׁר יַעֲיֵדוּ כָּל הַמְּפִיָּצִים.

וְלִכֵּן אַתָּה צְרִיף לַחֲקֹק הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב בְּדַעְתְּךָ, אֲשֶׁר קִבְּלָנוּ מֵרַבְּנוּ ז"ל מִתְּנָה שְׁנוּקְרֵאת הַפְּצָה, לְהַפִּיץ אֶת סִפְרֵיו הַקְּדוּשִׁים בְּתוֹךְ שִׁכְבוֹת הָעַם, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלוּה לָנוּ (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יד) שְׁעַל-יְדֵי שְׁמֻקְרָבִים בְּנֵי-אָדָם לְעִבּוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מְעַלִּים אֶת כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְשֵׁרְשׁוֹ, וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּבֹא מְצִיעַא פּת). עַל פְּסוּק (יְרֵמְיָה טו): "אִם תּוֹצִיא יָקָר מִזּוּלָּל" — אֵלּוּ שְׁמֻקְרָבִים בְּנֵי-אָדָם לְעִבּוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי זֶה נִקְרָא מוֹצִיא יָקָר מִזּוּלָּל, הֵינּוּ מִזִּילוּתָא דְּגְלוּתָא; וְלִכֵּן כָּל מִי שֶׁיִּלְךָ לְהַפִּיץ, תָּמִיד יִהְיֶה לוֹ כֶּסֶף בְּכִיס, וְזֶה בְּדוּק וּמְנֹסָה, כִּי מִי שֶׁזוֹרַע רוּחַנִיּוֹת — צוּמַחַת לוֹ גְּשָׁמִיוֹת, הַלּוֹאֵי שְׁהִיִּת מְצִיַּת אֶת מוֹהֲרֵנ"ת ז"ל, שֶׁהִנִּיחַ לָנוּ צוּאָה אַרְבָּעָה יָמִים לִפְנֵי הַסֵּתְלָקוֹתוֹ, וְאָמַר אֵז לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ: "הַעֲבֹדָה שְׁלָכֶם יִהְיֶה — יְפוּצוּ מְעִינֹתֶיךָ חוּצָה", וְאֵז אֵף פְּעַם לֹא הָיָה חֶסֶר לָךְ כֶּסֶף בְּכִיס, וְהִיִּת צוּחֵק מִכָּל הַמִּתְנַגְּדִים וְהַלִּיצָנִים שֶׁמִּתְלוֹצְצִים מִזֶּה.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׂאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּהִיָּה לָךְ הַצְּלָחָה מְרֵבָה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְגֹּה — תִּשְׁפִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שֶׁבַת שְׁלוֹם וְחִנּוּכָה שְׂמַח...

א' תיז.

**אַבְקֵשׁ לְהַבִּין מַעַט מֵעֵמֶק הַסְּפוּר שֶׁל 'הַמְּלָךְ
הַעֲנֹו' שֶׁבִּסְפָר "סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת"**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת אֶלְגֵד: לְכַבֹּד מוֹהֲרָא"שׁ שְׁלִיט"א, חֲנֻכָּה שְׁמַח.
אַבְקֵשׁ לְהַבִּין מַעַט מִהֶבְנֵת וְעֵמֶק הַסְּפוּר עַל 'הַמְּלָךְ
הַעֲנֹו' שֶׁבִּסְפָר "סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת". תוֹדָה רַבָּה.

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר מַקְיָן, רֵאשִׁי-חֹדֶשׁ
טַבַּת (ו' דְּחֻנְפָּה) ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל אֶלְגֵד, גֵּרוּ וְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

עַל הַסְּפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת יֵשׁ כְּבֹר רְמִזִּים רַבִּים, וְהֵם בְּסֵפֶר
"רְמִזֵּי מַעֲשִׂיּוֹת" מִהֶרֶב הַקְּדוּשׁ מִטְּשָׁעֲרִין זי"ע, וְכֵן תִּמְצָא
נִפְלְאוֹת רַבּוֹת בְּסֵפֶר הַנִּפְלָא "נִהְרֵי אֶפְרָסְמוֹן", וְתוֹצִיא
לְעֶצְמָךְ רְמִזִּים מֵשֵׁם, וְתִמְצֵית הַסְּפוּר שִׁיכּוּלִים לְלַמֵּד מִזֶּה,
שְׁמִי שֶׁבְּטַל לְגַמְרֵי לְאִין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְרַחוּק מִכָּל הַשְּׁקָרִים
שֶׁל הַבְּלִי הָעוֹלָם הַזֶּה, הוּא נִמְצָא תַּחַת וִילּוֹן וְכוּ', וְאֵף אֶחָד
לֹא יִכּוֹל לְהַפִּיר אוֹתוֹ, כִּי מֵרַב הַעֲלָמָתוֹ וְהַסְתַּרְתּוֹ מִן הָעוֹלָם,
אִין לְאֵף אֶחָד שׁוֹם הַשְּׂגָה בּוֹ, שְׂגָה כָּלֵל הַצְּדִיקֵי אָמֶת,
הַנִּכְלָלִים לְגַמְרֵי בְּאִין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, בְּבִטּוּל כָּל יִשׁוּתָם,

קשה מאד מאד להשיג אותם, ואדרבה נופלים עליהם קשיות וספקות רבות, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר, חלק ב', סימן נב): מה שקשה קשיות על הצדיקים, זהו מכרח להיות, כי הצדיקים מתדמים ליוצרים, וכמו שקשה קשיות על השם יתברך, כמו־כן בהכרח שיהיה קשה קשיות על הצדיק, כי הוא מתדמה אליו יתברך. ובענין הקשיות שקשה על השם יתברך, מרגלא בפומיה רבנו ז"ל לומר: אדרבה, כף ראוי להיות דיקא, שיהיו קשיות על השם יתברך, וכף נאה ויפה לו יתברך לפי גדלתו ורוממותו. כי מעצם גדלתו ורוממותו, שהוא מרומם מאד מדעתנו, על־פן בודאי אי אפשר שנבין ונשיג בשכלנו הנהגתו יתברך. ועל־פן בהכרח שיהיו עליו יתברך קשיות, כי כף נאה ויפה להבורא יתברך, שיהיה מרומם ונשא מדעתנו, שעל־ידי־זה קשה קשיות, ואם היה הנהגתו כפי חיוב דעתנו, אם כן היה, חס ושלום, דעתו כדעתנו.

וידוע אשר וילון זה אחד מהשבעה רקיעין וכו'. ולכן כל מי שנוכלל יותר ויותר בו יתברך, הרי הוא ענו בתכלית העניויות, עד שהוא בעיני עצמו כלום וכו', ובכלום אין לאף אחד השגה וכו', כמו ברוחניות חיות אלקות, שאין לאף אחד השגה וכו', ומכל זה יכולים לראות מעלת הצדיקים הקדושים, שזוכים להתנגע עשרות שנים בתפלה ושיחה בינו לבין קונו, ולדבק את עצמו בו יתברך, עד שנעשים בטלים ומבטלים באין סוף ברוך הוא, עד שאין לאף אחד שום השגה בהם.

אשרי מי שמצית את רבנו ז"ל הן בענין שיחה בינו לבין קונו, שהיא התבודדות, והן בענין למוד סדר דרך הלמוד,

שו"ת א' תיח ברסלב רסט

ויתנהג ככה ימים ושנים, ועל-ידי-זה גם אצלו תתבטל כל
ישותו וכו' וכו', ויהיה נכלל באין סוף ברוך הוא, אשרי לו.

המאחל לך שבת שלום וחנכה שמח...

א' תיח.

**איך אפשר לנצל את ימי חנכה בצורה הטובה
ביותר, ולהרגיש את האור שלהם?**

שאלה:

מאת רז: לכבוד מוהרא"ש שלום רב. אני מאחל לך
אך ימים ושנות סיים ובריאות שמחה ואשר,
ושתמשיך להשקות אותנו מממימי הנחל.
אמנם השאלה קצת באחור, אך רציתי לדעת איך אני
יכול לנצל את ימי החנכה ואת אור החנכה בצורה
המרבית?
תודה שאתה עונה לי על המכתבים.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר מקץ, ראש-חודש
טבת (ו' דחנכה) ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל רז, נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מוהרנ"ת ז"ל מסביר, שכל ענין חנכה הוא לעשות
התחלה חדשה, ואת זה יכולים לקחת על כל השנה, הינו
רואים שבלילה הראשון מדליקים רק נר אחד, ובלילה השני

מדליקים אֶחָד שְׁנַיִם, וּבְלִילָהּ הַשְּׁלִישִׁי מְדַלְּקִים אֶחָד שְׁנַיִם
שְׁלֹשָׁה וְכוּ' וְכוּ', הֵינּוּ שֶׁבְכָל פְּעַם חוֹזְרִים אֶל הַהִתְחַלָּה, כִּי
בְכָל פְּעַם כְּשֹׁמוֹסִיפִים גַּר, מִתְחִילִים מֵהַהִתְחַלָּה וְכוּ', כִּף אָדָם
צָרִיף תָּמִיד לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה בַּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.
וְאָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סב), שֶׁכֵּן בְּהִתְקַרְבוֹת
אֶל הַצַּדִּיק צָרִיכִים תָּמִיד לָבוֹא בְּהִתְקַרְבוֹת חֲדָשָׁה, וְלֹא כְּאֵלוֹ
כָּבֵר הָיָה מְקַרֵּב, אֲלֵא בְכָל פְּעַם שֶׁבָּאִים אֶל הַצַּדִּיק, צָרִיכִים
לָבוֹא בְּהִתְחַלָּה חֲדָשָׁה, וְדִיקָא בְּאַפֵּן כִּזֶּה יְכוּלִים לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ
הַרְבֵּה מְאֹד, כִּי רַב בְּנֵי-אָדָם שֶׁמִּתְרַחֲקִים מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
הוּא רַק מִחֲמַת שְׁנַעֲשֶׂה בְּעֵינֵיהֶם יִשָּׁן הַעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
וְקִיּוּם מְצוּוֹת מְעֻשְׂיוֹת שֶׁמְקִימִים כָּל יוֹם, אֲבָל אִם אָדָם הָיָה
תָּמִיד עוֹשֶׂה הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, כְּאֵלוֹ הַיּוֹם הַזֶּה הוּא מִתְעַטֵּף
בְּצִיצִית, וּמְנִיחַ תְּפִלִּין וְכוּ' וְכוּ', כְּמוֹ שֶׁזֶּה הַפְּעַם הָרִאשׁוֹנָה,
אִז תָּמִיד הָיָה שֵׁשׁ וְשֵׁמֶחַ, וְלֹא הָיָה מִסְתַּכֵּל עַל שׁוּם דְּבָר,
וְכֵן הוּא בְּעֵינָיו הַתְּקַרְבוֹת אֶל הַצַּדִּיק, לְמָה אָדָם מִתְרַחֵק
מִהַצַּדִּיק? כִּי גִדְמָה לוֹ שֶׁכָּבֵר יוֹדֵעַ וּמְכִיר אֶת הַצַּדִּיק, וְיוֹדֵעַ
מַה שְׂיִדְבֵּר אֵלָיו וְכוּ', אֲבָל אִם תָּמִיד הָיָה בָּא כְּמוֹ שֶׁבָּא
בַּפְּעַם הָרִאשׁוֹנָה וְכוּ', כְּשֶׁהָיָה מְלֵא לְכֹלּוֹף זִזְהֵמָא וְכוּ', וְכָל
הַמְדוּת רְעוֹת וְהַתְּאוּוֹת רְעוֹת הָיוּ דְבוּקוֹת בּוֹ וְכוּ', וְהַצַּדִּיק
כִּבֵּס וְרַחֵץ אוֹתוֹ, וְהִלְבִּישׁ אוֹתוֹ בְּכַבְּדִים יָפִים וְכוּ', וְאִז
כְּשֶׁהָיָה בָּא בְכָל פְּעַם אֶל הַצַּדִּיק, הָיָה מְחִיָּה אֶת עַצְמוֹ,
וְהִרְגִישׁ כָּל מִינֵי אוֹרוֹת וּנְעִימוֹת וְהַתְּחַזְּקוֹת בְּחַיּוֹ וְכוּ', אֲבָל
כְּשֶׁעוֹבֵר זְמַן, וְהוּא כָּבֵר מְכַבֵּס וְנָקִי וְכוּ', וּכְבֵר מְלַבֵּשׁ
בְּלָבוּשִׁים וּבְכַבְּדִים יָפִים וְכוּ', שֶׁכָּבֵר לוֹמֵד מֵעַצְמוֹ מְקַרָּא,
מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא, מְדַרְּשׁ וְכוּ' וְכוּ', אֲזִי הוּא מִפְסִיק לָבוֹא אֶל
הַצַּדִּיק, כִּי גִדְמָה לוֹ כִּי כָּבֵר יוֹדֵעַ מַה הַצַּדִּיק יִלְמַד אֹתוֹ וְכוּ'
וְכוּ', וְלֹאט לֹאט מִתְרַשֵּׁל לְגַמְרִי, עַד שֶׁלְּבַסּוֹף הוּא יִפֵּל נְפִילָה
אֲחֵר נְפִילָה וְכוּ'.

שו"ת ת' תיט ברסלב רעא

וְלִכֵּן אִם אָדָם הֵיָה לּוֹקֵחַ אֶת הַלְמוּד הַזֶּה שֶׁל חֲנֻכָּה עַל כָּל הַשָּׁנָה, שֶׁתְּמִיד צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וּבְכָל יוֹם יוֹם יִהְיוּ בְּעֵינַיִךְ כְּחֻדָּשִׁים מִמֶּשׁ, אִז תְּמִיד הֵיָה מִתְעַלָּה עַד אֵין סוּף וְכוּ' וְכוּ'.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שֶׁנִּזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ עַל עַצְמָנוּ אֶת אור הַחֲנֻכָּה הַזֶּה, אור הַגְּנוּז עַל כָּל הַשָּׁנָה, שֶׁנִּזְכָּה לַעֲשׂוֹת בְּכָל יוֹם, בְּכָל שָׁעָה וּבְכָל רִגַע הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְלִשְׂכַח אֶת הָעֶבֶר, וְכֵף נוֹכַח לְהִתְקַרֵּב בְּיָתֵר שְׂאֵת וּבְיָתֵר עֵז אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֶל הַצְּדִיקִים הָאֱמִתִּיִּים, שֶׁקָּרְבוּ אוֹתוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתַי שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּהִיָּה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁפִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמְּאַחַל לְךָ שֶׁבַת שְׁלוֹם וְחֲנֻכָּה שְׂמֵחַ...

ת' תיט.

אֲנִי בְּקִשׁוֹר עִם גָּבֵר מִדְּהִים כָּבֵר שְׂמוֹנֵה חֻדָּשִׁים,
וְלִמְרוֹת שְׂאֵנִי מְאֹד אוֹהֲבִים, הוּא לֹא רוֹצֵה
לְהִתְחַתֵּן

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת סִיּוֹן לְאֵה: שְׁלוֹם לְכַבוֹד הַרְבֵּי.
אֶפְתַּח בְּבִרְכַּת חֲנֻכָּה שְׂמֵחַ, אור וּמְאוּר לְךָ וּלְבִנֵי בֵיתְךָ.
כָּבֵר שְׂמוֹנֵה חֻדָּשִׁים שְׂאֵנִי יוֹצֵאת עִם גָּבֵר מִדְּהִים,
וְלֹא-חֲרוֹנָה עֲבַרְנוּ לְגוֹר יְחִיד. הוּא מוֹדֵעַ לְמַצְבִּי, מְכַלְכֵּל

אוֹתִי וְדוֹאג לְצָרְכֵי, וּמְכַבֵּד אוֹתִי.
אֲנִי אוֹהֲבִים מְאֹד, אֲךָ לְצַעֲרֵי הוּא אֵינוֹ מַעֲנִין לְהִתְחַתֵּן,
מִתּוֹךְ כִּי שְׂאִינוֹ מִבֵּין מִדּוּעַ עָלָיו לְהִכְנִיס צַד ג', כְּלוּמֹר
הֶרְבֵּנוֹת, לְזוּגִיּוֹת שְׁלֵנוֹ. הוּא סְבוּר שְׁעֵצֶם כְּבִילָתוֹ
לְמוֹסֵד זֶה יְכוּל לְהַעֲכִיר וּלְפַגֵּעַ בְּקֶשֶׁר הַקִּנּוּם. כֹּל טַעֲנָה
שֶׁהִבֵּאתִי, הוּא הִבִּיא טַעֲנָה מִהַצַּד שְׁלוֹ.

כֹּל אֶחָד מֵאֲתָנּוּ מִחֻזֵּק בְּדַעַה אַחֲרֵת, וְאֵין זֶה יִהְיֶה הוֹגֵן
כְּלַפֵּי שְׁנֵנו "לְאַלְפִי" אֶת הַשְּׂנִי לְשֵׁנוֹת אֶת דַּעְתּוֹ, מִפְּאֵת
הַכְּבוֹד שְׂאֵנו רּוֹכְשִׁים הָאֶחָד לְשֵׁנִי. אֲנִי רּוֹצִים יְלָדִים
וְהִיִּיתִי שְׂמִיחָה לְדַעַת שְׂאֵבִיא אוֹתָם בְּמִסְגֶּרֶת נִשְׂוֹאִין,
אֲךָ אֵינִי רּוֹצֶה לְאַלְצוֹ לְהִתְחַתֵּן. אֲנִי מְאֹד מְאֻשְׂרִים כְּמוֹ
שְׂאֵנִי, וְאֵנִי חוֹשֶׁשֶׁת שְׁלֵא נִגִיעַ לְהִסְכָּמָה מִשְׂתַּפֵּת. אֲנִי
יּוֹדַעַת שְׁנִשְׂוֹאִין הַנֶּם חֲשׁוּבִים, אֲךָ הָאֵם הֵם יוֹתֵר
חֲשׁוּבִים מִהָאֲשֶׁר שְׂאֵנִי חוֹלְקֵת אֹתוֹ בַּעַת, עַד כְּדֵי
סְכוּנָם?

אֲשַׁמַּח בָּאֵם תְּשִׁיב לִי, כִּי אֲנִי אוֹבְדַת עֲצוֹת. כֹּל טוֹב
וּבְרִיאוֹת.

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר מַקֵּץ, רֵאשִׁי־חֹדֶשׁ
טֵבַת (ו' דַּחֲנֻכָּה) ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל סִיּוֹן לְאַה תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לָךְ! הַחֲכָם מְכַל הָאָדָם אָמַר (מְשָׁלִי כו, כב): "אֵם
תִּכְתּוֹשׁ אֶת הָאָוִיל בְּמִכְתָּשׁ בְּתוֹךְ הָרִיפּוֹת בְּעֵלִי, לֹא תִסּוּר
מִעָלָיו אוֹלָתוֹ", בְּמַלִּים פְּשׁוּטוֹת נִסְבִּיר אֶת הַפְּסוּק הַזֶּה, הוּא
כֵּן: "כִּמָּה מִכּוֹת אָדָם צָרִיף לְקַבֵּל עַד שְׂיַחֲפָם?" "כִּמָּה
אֲכַזְבוֹת אָדָם צָרִיף לְקַבֵּל עַד שְׂיַתְעוֹרֵר"?! הֲרִי אֶת עוֹבְרַת

על הטעויות שלך כמה וכמה פעמים, ועדין לא למדת כלום
מנפיון החיים.

הרי לפני הרבה שנים כשהיית עוד בחורה צעירה,
עוררתי אותך להתחתן כדת משה וישראל, ולהקים בית נאמן
בישראל, ותהיי הכי מאשרת בחיך, ואת ענית לי כמו החכם
בספורי מעשיות (ספורי מעשיות, מעשה ט' מהחכם ותם), שעדין יש
לי זמן, אני צריך לשוטט בעולם, ולראות איך העולם נראה
וכו' וכו', בין כך הכרת מישהו ונפלת בפח וכו', ובין כך
הכרת עוד מישהו, והסתבכת בסבוכים וכו', עד שנפלת בפח
עם שקרן וגנב וכו', שסבך אותך בחובות של קרוב למליון
ש"ח וכו', והנה העולם חשך בעדך וכו', איך מאהב יכול
לעשות את זה לאהובתו? ! ובכית במר נפשך על גורלך הרע
וכו', והנה עכשו את שואלת עוד פעם אותה שאלה וכו',
וכותבת אותם דברים — הגבר הוא מדהים... אנו אוהבים
אחד את השני מאד... אבל הוא אינו מענין להתחתן... כך
היה בכל פעם ופעם לפני שנפלת בפח וכו', לדעתי, את עדין
נאיבית מאד מאד, ולא למדת מהנפיון המר של החיים, את
לא רואה איך שמנצלים אותך טוב טוב, והכל במתק שפתים
וכו', וקונים אותך עם מלים יפות וכו', ובין כך ובין כך את
מתבגרת וכו', ולא יקח הרבה זמן שגם המאהב הזה יתן לך
בעיטה שתעופי וכו', ואז כבר יהיה מאחר מאד, כי תהיי
כבר בת חמשים וכו', ואז תתחילי לבפות על ימי נעוריך
שהלכו בבובוז וכו', רק הלכת אחר הרגש ולא אחר השכל
וכו', אחר התאנה ולא אחר המציאות וכו'.

הרי את בת יהודית, למה שלא תתחתני כדת משה
וישראל, ולהקים בית נאמן בישראל? ! הרי אדם הזה שלא

רוצה להתחתן אתך, הוא מנצל את התמימות שלך טוב טוב, הוא מנצל את הנאיביות שלך וכו', במתק לשונו וכו'.

ולכן תתחילי לעשות חשבון הנפש איך את מבזבזת את חייך וכו', הנה יום והנה לילה, והנה שבוע והנה חודש, והנה שנה אחר שנה וכו' וכו', ואת רחוקה מאבינו שבשמים, לא שומרת שבת, לא אוכלת פשר, לא מתנהגת כבת ישראל וכו' וכו', ולבסוף תמצאי את עצמך אשה זקנה, שבזבזה רב השנים בהבל וריק, ומאומה אין בידיך וכו'.

ולכן מתי תתעוררי כבר?! מתי תתחילי להתישב בדעתך מה הלאה?!; מה התכלית שלי בעולם הזה?!; סתם להסתובב רוקה וכו', ולהסתבך בכל פעם עם סבוכים אחרים?!

הגיע הזמן, שתחזרי בתשובה שלמה אליו? תברך, פי אצלו יתברך מאד מאד חשובה תשובה, עד כדי כך שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות לד.): במקום שבועלי תשובה עומדים, שם אין צדיקים גמורים יכולים לעמד; ואמרו חכמינו הקדושים (פסיקתא רב פתא): גדול כחה של תשובה, שפיון שאדם מהרהר בלבו לעשות תשובה, מייד היא עולה לא עד עשרה ימים ולא עד עשרים ולא עד מאה, אלא עד מהלך חמש-מאות שנים, ולא עד רקיע ראשון ושני, אלא שהיא עומדת לפני פסא הכבוד, והסמ"ך-מ"ם מאד מאד מפחד מן אדם שחוזר בתשובה, כי פיון שאדם בא אל הקדוש-ברוך-הוא, אפלו שהוא עשה עד עכשו מה שהוא עשה, ומתנודה ומתחרט על כל מה שעשה, הקדוש-ברוך-הוא פבר מקבלו. ואמרו חכמינו הקדושים (במדבר רבה, פרשה כ', סימן יג): בלעם היה רשע ערום, וידע שאין עומד בפני הפרענות אלא

שו"ת א' תכ ברסלב ערה

תשובה, שכל מי שחוטא ואומר חטאתי, אין רשות למלאך לגע בו, בשביל זה הוא מסית את כל אדם — מה לך לחזור בתשובה?! ומה לך להתודות?! כי הוא יודע שמי שחזר בתשובה, ומתודה להקדוש-ברוך-הוא, אין רשות למלאך המות לגע בו. ואמרו חכמינו הקדושים (תנחומא נח): אין מכה בעולם שאין לה רפואה, רפואתו של יצר הרע — תשובה.

ואם תחזרי בתשובה, ותתחילי ללכת בדרך התורה, אז יהיו לך חיים נעימים, חיים טובים, חיים מאשרים, כי אין עוד חיים מאשרים כמו מי שמתנהג על-פי דרך התורה.

הקדוש-ברוך-הוא יפתח לך את הדעת והשכל, ותזכירי לעצמך אם זה לא הדבורים שדברתי אתך לפני למעלה מעשר שנים, ותראי איפה את עדין אוהזת.

המאחל לך שבת שלום וחנוכה שמח...

א' תכ.

**בשהייתי צעיר נכשלתי הרבה בחטאת נעורים.
מה אני יכול לעשות כדי לתקן את הכל?**

שאלה:

מאת שאלתיאל: לכבוד אדמו"ר שליט"א שלום רב.
בשהייתי צעיר נכשלתי הרבה בחטאת נעורים, כלומר באוננות, ועכשו אני מתחיל לראות ולהבין מהספרים, שזה עון חמור וקשה מאד. מה אני יכול לעשות כדי לתקן את כל מה שעשיתי?
אשמח אם תצדיק יתיחס אל מכתבי.

תשובה:

בְּצִוְרַת הַשָּׁם יתְבַרֵךְ, מוֹצְאֵי־שֵׁבֶת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר מִקֶּץ, ב' טבת (זאת חנכה) ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל שְׂאֵלְתֵיכֶם, נְרוּ וְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

עֲלִיד לְדַעַת, שְׂרַבְנוּ ז"ל בָּא לְזֶה הָעוֹלָם לְתַקֵּן אֶת חֲטָאֵי פְגָמֵי הַבְּרִית וְכוּ' וְכוּ', וְהוּא נִשְׁלַח אֶל דּוֹרוֹתֵינוּ אֵלּוּ כְּדֵי לְהַצִּילֵנוּ מֵהַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה, וְהַבְּטִיחַ בְּשָׁנֵי עֲדִים צְדִיקִים קְדוֹשִׁים, שְׁמִי שְׂיָבֹא אֶל הַצִּיּוֹן הַקְּדוֹשׁ שְׁלוֹ בְּאוֹמֵן, וְיִתֵּן פְּרוּטָה לְצִדְקָה, וְיֹאמֶר אֶת הָעֲשָׂרָה מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים הַנִּקְרָאִים "תִּקּוֹן הַכְּלָלִי", אֲזִי אֶפְלוּ אִם עֲצָמוּ וּגְבָהוּ חֲטָאֵיו וּפְשָׁעָיו וְכוּ', הוּא יוֹצִיא אוֹתוֹ מִהַשְּׂאוֹל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתָיו, וְלִכְּן אֲשָׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְנִסְעַ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְלִקְרִים אֶת בְּקִשְׁתּוֹ, וְאֲזִי נִכּוֹן לְבוֹ יְהִיָּה בְּטוֹחַ, שְׂיִזְכָּה לְתַקּוֹן נְצָחִי.

רַבְּנוּ ז"ל הֶעֱמִיד לָנוּ שְׁנֵי יְסוּדוֹת בְּחַיֵּינוּ, שֶׁהֵם עֲקָרִים גְּדוֹלִים לְעֵבֶר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשָׁלוֹם, וְנִזְכָּה לְתַקֵּן אֶת כָּל הָעֵבֶר וְאֶת כָּל הַהִיָּה וְאֶת כָּל הָעֲתִיד שְׁלָנוּ, וְהֵם:

א. לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, לְעֲשׂוֹת אֶת כָּל מַה שְׂבִיכְלָתָנוּ רַק לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְלְהַכְרִיחַ אֶת עֲצָמוּ רַק לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשְּׂמִחָה הִיא רְפוּאָה בֵּין בְּגִשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחָנִי, וְכָל הַצְּרוּת שְׂהָאֲדָם סוּבַל זֶה רַק מַחֲמַת פְּגָם־הַבְּרִית.

וְלִכְּן מִי שְׂרוּצָה לְתַקֵּן אֶת הַחֲטָא הַזֶּה, הוּא מְכַרְח לְקַחַת אֶת עֲצָמוּ בְּיָדוֹ בְּכָל הַפְּחוֹת — רַק לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי הַסֵּמֶ"ךְ־מ"ם עוֹבֵד עַל כָּל אָדָם כָּל־כָּף חֹזֵק לְהַפִּילוֹ בְּעֲצָבוֹת וּבְמִרְרוֹת וּבְדַכְּאוֹן וְכוּ', רַק עַל־יַדֵּי הַדְּמִיוֹנוֹת שְׂמִכְנִים בּוֹ

וכו' וכו', כִּל אֶחָד כְּפִי בְּחִינְתּוֹ וְעִנְיָנוּ, וְלִכֵּן אַתָּה מְכַרַח לַעֲשׂוֹת כֹּל מִיָּנִי פְעֻלוֹת שְׁבַע עוֹלָם רַק לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וּבְרַגְע שְׂתַהֲיֶה בְּשִׂמְחָה, זֶה יִרְחִיב לְךָ אֶת הַדַּעַת לְגַמְרִי, וְכִמּוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן י'): מַה שְׁבִנְי־אָדָם רְחוּקִים מִהֶקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, זֶה מִחֲמַת חֶסְרוֹן יִשׁוּב הַדַּעַת, וְלָמָּה אֵין יִשׁוּב הַדַּעַת? כִּי חָסַר מִהַשְׂמֵחָה.

וְלִכֵּן תִּמְסַר אֶת נַפְשְׁךָ לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וְאִז תִּזְכֶּה לְגַדְלוֹת הַמַּחֲיוֹן, וּכְבָר לֹא יִחְסַר לְךָ שׁוֹם דְּבָר, וְתִזְכֶּה לְתַקֵּן הַחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה, שֶׁהוֹרֵס אֶת הַחַיִּים לְגַמְרִי, כִּמּוֹ שֶׁפֶתַב הַרְמַב"ם (פָּרָק ד' מֵהַלְכוֹת דַּעוֹת, הֶלְכָה יט): שְׂכַבְתָּ זָרַע הֵיא הֵיא פֶתַח הַגּוֹף וְחַיָּיו וּמְאוּר הָעֵינַיִם, וְכֹל שֶׁתִּצָּא בְּיוֹתֵר הַגּוֹף כְּלָה, וְכֹחוֹ כְּלָה וְחַיָּיו אוֹבְדִים, הוּא שֶׁאָמַר שְׁלֵמָה בְּחֻכְמָתוֹ (מִשְׁלֵי לֵא, ג): "אֵל תִּתֵּן לְנָשִׁים חֵילֶךָ", כֹּל הַשְּׁטוּף בְּבַעֲיָלָה זְקֵנָה קוֹפֶצֶת עָלָיו, וְכֹחוֹ תִשָּׁשׁ, וְעֵינָיו פְּהוֹת, וְרִיחַ רַע נוֹדֵף מִפִּיו וּמִשְׁחָיו, וְשַׁעַר רֵאשׁוֹ וְגַבּוֹת עֵינָיו וְרִיסי עֵינָיו נוֹשְׂרִים, וְשַׁעַר זְקֵנוֹ וְשְׁחָיו וְשַׁעַר רַגְלָיו רַבָּה, שְׁנָיו נוֹפְלוֹת, וְהַרְבֵּה כְּאֲבִים חוּץ מֵאֵלוֹ בָּאִים עָלָיו, אֲמָרוּ חֻכְמֵי הַרוֹפְאִים אֶחָד מֵאֵלֶּף מֵת בְּשָׂאֵר חֲלָאִים, וְהָאֵלֶּף מֵרַב הַתְּשֻׁמִּישׁ, לְפִיכֶךָ צְרִיךְ אָדָם לְהִזְהַר בְּדְבָר זֶה מְאֹד וְכו', עַיֵן שָׁם.

וְכֵן מוֹבָא בְּשִׁלְחַן עֲרוּף (אֲבֵן הַעֲזָר, סִימָן כג, סַעֲיָף א'): אֲסוּר לְהוֹצִיא שְׂכַבְתָּ זָרַע לְבַטְלָה, וְעוֹן זֶה חֲמוּר מִכֹּל עֲבֻרוֹת שְׂפִתוֹרָה וְכו', אֵלוֹ שְׁמֵנָא פִים בִּיד, וּמְוִצִיאִים שְׂכַבְתָּ זָרַע, לֹא דִי לָהֶם שְׂאֵסוּר גְּדוֹל הוּא, אֶלָּא שֶׁהַעוֹשֶׂה זֶה בְּנִדְוֵי הוּא יוֹשֵׁב, וְעֲלֵיהֶם נֹאמַר (וְשַׁעֲיָה א, טו): "יְדִיכֶם דְּמִים מִלְּאוֹ", וְכֵאלוֹ הָרַג הַנֶּפֶשׁ וְכו', עַיֵן שָׁם; וְהַחֲטָא הַזֶּה בָּא רַק עַל-יְדֵי עֲצָבוֹת וּמְרָה שְׁחוּרָה שְׁנֹדְבָקִים בְּאָדָם, כִּי כֹּל שֶׁהָאָדָם שׁוֹרָה בְּעֲצָבוֹת וּבְמְרָה שְׁחוּרָה וּבְדַפְאוֹן פְּנִימִי, עַל-יְדֵי-זֶה אֵין לוֹ

מה לעשות, והוא בא לידי החטא המגנה הנה וכו', וכן להפך ככל שאדם חוטא בחטא המגנה הנה, הוא נעשה יותר עצוב וממרמר ומדכא וכו', וקשה לו מאד לצאת מזה אחר-כך, ולכן התקוין הראשון רק להיות בשמחה, ולהכריח את עצמו בכל הכחות להיות בשמחה, והשמחה שורפת את כל הקלפות והמשחיתים שברא מחמת החטא המגנה הנה.

ב. להרגיל את עצמו לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא בשפת האם שלו, שזו נקראת התבודדות, כי עקר התשובה זה ודוי דברים, להתודות להקדוש-ברוך-הוא, וכמו שכתב הרמב"ם (פרק א' מהלכות תשובה, הלכה א'): כל מצוות שבתורה בין עשה בין לא תעשה, אם עבר אדם על אחת מהן — בין בודון בין בשגגה, כשיעשה תשובה וישוב מחטאו, חייב להתודות לפני האל ברוך הוא, שנאמר (במדבר ה'): "איש או אשה כי יעשו וגו' והתודו את חטאתם אשר עשו" — זה ודוי דברים. ודוי זו מצות עשה, כיצד מתודין? אומר: "אנא השם, חטאתי עויתי פשעתי לפניך, ועשיתי כך וכך, והרי נחמתי ובשתי במעשי, ולעולם איני חוזר לדבר זה". וזהו עקרו של ודוי, וכל המרבה להתודות, ומאריך בענין זה — הרי זה משבח.

ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר, חלק ב', סימן כה): ההתבודדות הוא מעלה עליונה וגדולה מן הכל, דהינו לקבע לו על-כל-פנים שעה או יותר להתבודד לבדו באיזה חדר או בשדה, ולפרש שיחתו בינו לבין קונו בטענות ואמתלאות בדברי חזן ורצוי ופיוס, לבקש ולהתחנן מלפניו יתברך, שיקרבו אליו לעבודתו באמת. ותפלה ושיחה זו תהיה בלשון שמדברים בה וכו', והנהגה זו היא גדולה במעלה מאד מאד, והוא דרך ועצה טובה מאד להתקרב אליו יתברך, כי זאת

היא עצה פלילית, שכוללת הכל. כי על כל מה שיחסר לו בעבודת השם, או אם הוא רחוק לגמרי מפל וכל מעבודתו יתברך, על הכל יפרש שיחתו, ויבקש מאתו יתברך, ואפלו אם לפעמים נסתמין דבריו, ואינו יכול לפתח פיו לדבר לפניו יתברך כלל, אף על-פי-כן זה בעצמו טוב מאד, דהינו ההכנה שהוא מוכן ועומד לפניו יתברך, וחספז ומשתוקק לדבר, אף שאינו יכול, זה בעצמו גם-כן טוב מאד, וגם יוכל לעשות לו שיחה ותפלה מזה בעצמו. ועל זה בעצמו יצעק ויתחנן לפניו יתברך, שנתרחק כל-כף, עד שאינו יכול אפלו לדבר. ויבקש מאתו יתברך רחמים ותחנונים, שיחמל עליו ויפתח פיו, שיוכל לפרש שיחתו לפניו.

נמצא, ששני הדברים האלו "שמחה" "התבודדות", הם שני העקרין בחיי האדם, והם התקונים הכי גדולים לתקון הברית, מצד אחד רק להיות בשמחה, ומצד שני להתבודד להקדוש-ברוך-הוא, ולבנות ולהתחרט על עוונותיו, ולקבל על עצמו קבלות חזקות מהיום והלאה רק לעשות טוב.

וכתב האיש אלקי החת"ם סופר זי"ע (דרשות ד' אב):
 שמעתי מפי קדוש מורי הפלאה, זכר צדיק לברכה, פרוש (תהלים קכו, ה): "הזורעים בדמעה ברנה יקצורו, הלוף ילף ויבכה נושא מִשֶׁךְ הָרָע, בא יבוא ברנה נושא אלמותיו", דב' תקונים יש על חטא זה, א. לבנות במר נפשו, ודמעות עיניו מכפרין טפין נגד טפין. ב. לעבד השם בשמחה ושירים וזמירות, מלשון (ישעיה כה, ה): "זמיר עריצים", שקוצר הקלפות כזמר פנים על-ידי זמירות. ואותיות קדם נח"ש אותיות זמ"ר דוק ותשפח; ומננות על זה נשמות ב' צדיקים: יוסף הצדיק, וכנגדו הוא השמחה והשיר (ישעיה לג, יז): "מלך בפי תחזינה". והשני פלטי בן ליש, דכתיב גביה (שמואל-ב'

ג, טז): "הלוף ובכה", כשלקחו ממנו את מיכל בת שאול, ואמרו חכמינו, זכרונם לברכה (סנהדרין יט:), שהלף ובכה על מצנה דאזדא מגיה, שהיה נועץ חרב בינו ובינה. והינו דרמז קרא: הזרעיים — הנכשלים בחטא זרע, אותם יתקנו בשני אלו: "בדמעה, ברנה", "יקצורו" — ויזמרו כל החוחים על-ידי שני אלו — דמעה ורנה. ומפרש והלף "הלוף ילף ובכה", הינו פלטי בן ליש, הוא "נושא" ומכפר "משך הזרע", על-ידי תקון הדמעה, "ובוא יבוא ברנה" ושירות ותשבחות, הוא נגד "נושא אלמותיו", הינו יוסף מאלמים אלמים, אלו דברי מורי, זכר צדיק לברכה, ושפתים ישק, עין שם; הרי שלף לפניו, שעקר התקון לפגם הברית הוצאת זרע לבטלה — להיות בשמחה עצומה, ולא להניח בעצמו את העצבות פגוע, אלא ימסר את נפשו על מדת השמחה. וכן על-ידי תפלה והתבודדות בכביה עצומה, ועל-ידי-זה יכולים לצאת מהפח היקוש הזה שנפל אליו.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשכיל ותצלח.

המאחל לך שבוע טוב וחנפה שמח...

א' תכא.

**אֲשֶׁתִּי נִמְצְאת בְּשָׁבוּעַ ה־38 לַהֲרִיִּון, וְהַעֲבֹר נִמְצָא
בְּמִצַּב עֲפוּז. מַה הָרַב מְצִיעַ לַעֲשׂוֹת?**

שְׂאֵלָה:

מאת מרדכי: לכבוד הרב הצדיק שלום וברכה.
ראשית כל, ברצוני להודות לרב על כל הדרך הישרה
והבהירה בעבודת ה', שהרב מראה לנו ומלמד אותנו,
על-ידי העצות הקדושות והמכתבים והספרים
הקדושים, שמש מחיים את נפשות עם ישראל!
רצוני לקבל עצה מהרב: אשתי שתחיה בשבוע ה-38
להריון וכרגע העבר נמצא במצב עפוז. קבעו לה תור
בבית-חולים על מנת שרופא ממחה יבדק האם צריך
ונתן להפוך את העבר לפני שיגיעו חבלי לדה. בדקנו
את כל הספרים בבית, שהם אינם הפוכים.
מה הרב מציע לנו לעשות? בתודה מראש וברכת
חנכה שמח!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר מקץ, ב' טבת (זאת חנכה)
ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל מרדכי, נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

כלל גדול צריכים כל בני זוג לדעת בשעה שהרופא
אומר, שהתינוק במצב עפוז וכו', לא צריכים להפגס בלחץ,
כי רבנו ז"ל אמר: "יש ענין שהכל יתהפך לטובה", העקר

להתפלל אל הקדוש-ברוך-הוא שהולך יתהפך, ותהיה ההולדה בקלות, ולא צריכים לפחד כלל.

מה טוב ומה נעים, אם האשה יכולה להיות רגילה לומר שמות הצדיקים, שמאד מסגל ללדה קלה, אשר רבנו ז"ל אמר (ספר-המדות, אות צדיק, חלק ב', סימן כ'): על-ידי הזכרת שמות הצדיקים יכולין להביא שנוי במעשה בראשית, פלומו לשנות הטבע; ולכן טוב שתאמר בכל פעם את כל השמות של הצדיקים שהיא יודעת בעל-פה, כגון: אברהם, יצחק, יעקב, משה, אהרן, יוסף, דוד, שלמה, רבי שמעון בר יוחאי, רבי יצחק לוריא אשכנזי, רבי ישראל בעל-שם-טוב, רבי נחמן בן פיגא מברסלב, רבי נתן מברסלב וכו' וכו', ועוד כל מיני שמות של הצדיקים שהיא רק זוכרת, תהיה רגילה לומר את זה מדי פעם, ואחר-כך תאמר את התפלה הזאת, ותראה שתלד בקלות:

יהי רצון מלפניך, אבי שבשמים, שבזכות הזכרת שמות הצדיקים שהזכרתי לפניך, בזכות צדקתם ותורתם ומסירות נפשם שהיתה להם בשבילך, שתעזור לי להוליד בקלות ולד בריא בחושיו ובאיבריו, ואזכה לעבור את ההריון בקלות, ותסיר ממני כל מיני עין הרע, שלא יפגע בי משום אדם בזה העולם, ואזכה להוליד בנים ובנות חיים וקיימים, שיעשו את רצונך, ואזכה להיות בריאה כל ימי חיי, ולעשות נחת רוח לפניך, יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך, יי צורי וגואלי, אמן פן יהי רצון.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שתבשרו לי בשורות משמחות, העקר לא לפחד ולא להפנס בלחץ.

המאחל לך שבוע טוב וחנוכה שמח...

א' תכב.

**אָנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ מִהַצְדִּיק, שְׂיִתֵּן לִי עֲצָה
לְשָׁלוֹם-בַּיִת אִמְתִּי, כִּי אֲנַחְנוּ לֹא מְסַתְּדְרִים**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת חַיִּים: שְׁלוֹם לְכַבוֹד הַצְדִּיק.
אָנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ מִהַצְדִּיק, שְׂיִתֵּן לִי עֲצָה לְשָׁלוֹם-בַּיִת
אִמְתִּי עִם אִשְׁתִּי, כִּי אֲנַחְנוּ לֹא מְסַתְּדְרִים, וְיֵשׁ לִי הַרְבֵּה
מְאֹד צָעַר מִהַמְצַב הַזֶּה. תּוֹדָה.

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת-קִדָּשׁ לְסֹדֵר מַקְזָן, ב' טֵבֵת (זֹאת חֲנֻכָּה)
ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל חַיִּים, נְרוּ וְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אָנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׂאֵל תְּהִיָּה בְּטָלָן, וְתִרְאֶה לְדוֹן
אֶת אִשְׁתְּךָ לְכַף זְכוּת, וְתִרְאֶה שְׂתִּהְיֶה רַק שְׂמִיחָה בְּבֵיתְךָ,
תַּעֲקֹר מֵעֲצֻמְךָ אֶת הַמְּדָה הַרְעָה שֶׁל כְּעַס וּקְפָדוּת וְכוּ',
וְתִשְׁמַר מְאֹד לֹא לְהַכְנִיס אֶת אִשְׁתְּךָ בְּלַחֲץ וְכוּ', וְאֵל
תִּלְחִיץ אוֹתָהּ, וְאֵל תִּתְפָּרֵץ עָלֶיהָ וְכוּ', אֶלָּא תִּדוֹן אוֹתָהּ לְכַף
זְכוּת וְכוּ'. וְאִמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (גִּיטִין ו:): אָמַר רַב חֲסִדָּא,
לְעוֹלָם אֵל יִטִּיל אָדָם אֵימָה יִתְרָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ, שְׂהָרִי פִּילְגֵּשׁ
בְּגִבְעָה, הִטִּיל עָלֶיהָ בַּעֲלָהּ אֵימָה יִתְרָה, וְהַפִּילָה כְּמָה רְבֻבוֹת
מִיִּשְׂרָאֵל. אָמַר רַב יְהוּדָה אָמַר רַב: כָּל הַמְטִיל אֵימָה יִתְרָה
בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ, סוּף הוּא בָּא לִידֵי שָׁלֹשׁ עֲבָרוֹת: גְּלוּי עֲרִיוֹת,

ושפיעות דמים, וחלול שבת. ולכן ראה מה לפניה, פי הכל תלוי בבעל, אם הוא כעסן ועצבני וכו', הוא מוציא את הכעס והעצבים שלו על אשתו וכו', ועל ידי זה ומזה נשבר השלום בית.

ולכן הגיע הזמן שתפסיק להתפרע בבית בכעס וברציחה, שפא מחמת פגם הברית הוצאת זרע לבטלה, פי כף אמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן, סימן רמט), שמי שפגם בברית בחטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה, הרי הוא תמיד כעסן.

ולכן אני מאד מאד מבקש אותך, שתפסיק עם הכעס שלך, פי לבסוף תאבד את אשתך וכו', היא תברח לך וכו', אשתך היא לא שק חבטות שלך, מתי שיהיו לך עצבים תוציא אותם עליה וכו', זה לא הולך ככה.

ולכן אני מאד מבקש אותך, שתעשה כל מה שבידך להשלים עם אשתך וכו', פי זוג שרבים ביניהם, גורמים פרוד בכל העולמות, ולכן תראה לעשות כל מה שבידך תכף ומיד להתפייס עמה, פי לא יאבה הקדוש ברוך הוא לסלח לך אם תריב עם אשתך. ואמרו חכמינו הקדושים (שבת קטז): לעשות שלום בין איש לאשתו אמרה תורה, שמי שגכתב בקדשה ימחה על המים; ואם הקדוש ברוך הוא כבר מספיק שימחק, כפיכול, שמו שמחזיק את כל העולם, העקר שיהיה שלום בין איש לאשתו וכו', בודאי אתה צריך להשלים עם אשתך.

יש טבע רע של גברים, שהמח שלהם פגום מאד, שמוציאים את העצבים שלהם על האשה, ובכל פעם שיש להם איזה צער וכו', או איזו עגמת נפש וכו', או הפסד כסף וכו', מי הכפרה הראשונה שמוציאים עליה את העצבים? זו

שו"ת א' תכג ברסלב רפה

האשה. וזה טבע מגנה מאד אצל גברים שמתנהגים כך, כי סוף כל סוף האשה היא עצם מעצמך וכו', והאמא של הילדים שלך, אזי למה אתה צריך להוציא את העצבים שלך עליה?! בזה אתה מראה את גריעות מדותיך וכו', שאתה מתנהג כמו חיה ופרא אדם.

ולכן ראה לחזור בתשובה שלמה, ואז הכל יסתדר על הצד הכי טוב.

המאחל לך שבוע טוב וחנוכה שמח...

א' תכג.

מדוע בפאדס הראשון אמר: "האשה אשר נתת עמדי", נחשב לכפוי טובה, הרי אמר את האמת?

שאלה:

מאת אבי: לכבוד קדשת אדמו"ר שליט"א. שמעתי מה שמוה"רא"ש דבר בדרשתו במעמד קבלת הפנים על אדם הראשון, שלאחר שחטא בחטא עץ הדעת, הקדוש-ברוך-הוא פנה אליו ושאלו: מדוע עבר על הצווי שנצטווה? וענה אדם הראשון: "האשה אשר נתת עמדי", כלומר אשתי אשמה, כי היא הכשילה אותי. רש"י במקום אומר: "כאן כפר בטובה". נשאלת השאלה: מה אמר אדם הראשון שלא בהגון, הרי באמת האשה הכשילה אותו בחטא עץ הדעת, ולמה רש"י אומר שהוא כפר בטובה, הרי הוא אמר את האמת?

תשובה:

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שִׁפְתֵי-קִדְּשׁ לְסֹדֵר מִקֶּץ, ב' טבת (זאת חֲנֻכָּה) ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל אָבִי, נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הַמְּפָרְשִׁים שׁוֹאֲלִים אֶת הַשְּׂאֵלָה שְׁלֶךְ, וְהֵם מְפָרְשִׁים, שֶׁהַפֶּגֶם שְׁלוֹ הָיָה שְׂאֵמֵר: "אֲשֶׁר נִתְּתָה עִמָּדִי", הוּא הָיָה צְרִיף לְהִגִּיד: הָאִשָּׁה נִתְּנָה לִי, לְמָה אָמַר בְּלִשׁוֹן הַזֶּה: "אֲשֶׁר נִתְּתָה עִמָּדִי", הָרִי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עָשָׂה אִתּוֹ טוֹבָה, וְנָתַן לוֹ מִתְּנָה אִשָּׁה, כְּדֵי שֶׁתַּעֲזֹר לוֹ, "כִּי לֹא טוֹב הָיִיתָ הָאָדָם לְבַדּוֹ", אִזִּי לְמָה אָמַר: "אֲשֶׁר נִתְּתָה עִמָּדִי", הָיָה צְרִיף לְהִגִּיד סֹתָם הָאִשָּׁה, וְרַש"י פֵּרֵשׁ (עֲבוּדָה וְנָה ה:): לְשׁוֹן גְּנָאִי הוּא, שֶׁתּוֹלָה הַקְּלָקְלָה בְּמִתְנַתּוֹ שֶׁל מְקוֹם, וְהוּא עֲשָׂאָה לוֹ לְעִזֹר, שֶׁכִּפַּר אֶת הַטּוֹבָה.

וּבִאֲמַת אִם נִתְּבוֹנֵן, הוּא בְּעֵצְמוֹ חַיֵּב, כִּי אִם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אָמַר לֹא לְאָכַל מֵעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, וְאִשְׁתּוֹ נִתְּנָה לוֹ לְאָכַל וְהוּא אָכַל, הָיָה צְרִיף לוֹמַר: "רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, חֲטָאִי וְנִכְשָׁלְתִי וְעִבְרָתִי עַל הַצּוּוֵי וְאָכַלְתִּי" וְכוּ', וְכוּ', לְמָה הָיָה צְרִיף לְעַרְבֵי אֶת אִשְׁתּוֹ? אֶפְלוֹ שָׂזוּ הָיְתָה אֲמַת, אָדָם אֲסוּר לוֹ לְזַרְק אֶת הָאִשְׁמָה עַל הַזּוּלָת וְכוּ', חֲטָאֵת — תִּתְּנָה וְתֵאמַר: "חֲטָאִי, עוֹיִתִי, פִּשְׁעֵתִי, וְהִרְעָ בְּעִינֶיךָ עֲשִׂיתִי" וְכוּ' וְכוּ', אִף פַּעַם לֹא נִזְרַק אֶת הָאִשְׁמָה עַל הַזּוּלָת, וּבִפְרָט לֹא עַל הָאִשָּׁה, וְזוֹ כְּפִיּוֹת טוֹבָה כְּשֶׁאָדָם זֹרֵק אֶת זֶה עַל הַזּוּלָת אֶפְלוֹ שָׂזוּ אֲמַת, מִי אוֹמֵר לָךְ, שֶׁצְרִיכִים לְצִיַּת אֶת הַזּוּלָת?!

אָדָם אֵינּוּ יָכוֹל לְתַאֵר אֶת הַמִּתְנָה שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא

נותן לו — אשה, ולכן צריך להחזיק מאד מאד חשוב את המתנה הזו, ולכבד וליקר אותה מאד, וידוע מה שרבנו ז"ל (שיחות הר"ן, סימן רסד) הזהיר לכבד וליקר את אשתו, פי אמר: הלא הנשים הן סובלות צער ויסורים גדולים מאד מאד מילדיהם, צער העבור והלדה והגדול, כאשר ידוע לכל עצם מכאובם וצערם ויסוריהם בכמה אפנים הקשים וכבדים מאד מאד וכו' וכו', על-כן ראוי לרחם עליהם וליקרם, ולכבדם. וכן אמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא נט.): 'אוקירו לנשיכו פי היכי דתתעתרו' [תכבדו ותיקרו את נשותיכם, כדי שתהיו עשירים], וכן אמרו (יבמות סג.): 'דינו שמגדלות את בנינו ומצלות אותנו מן החטא'.

ולכן צריכים לכבד וליקר אותן מאד מאד, וזה יסוד גדול בחסידות ברסלב, שהבעל מכרח לעזר לאשתו, ואם הוא רוצה להיות מקרב אל רבנו ז"ל ולצית אותו, עליו הדבר הראשון לעזר לאשתו בכל המובנים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשכיל ותצליח.

המאחל לך שבוע טוב וחנוכה שמח...

א' תכד.

**אשתי שקועה בעניינה כל הזמן, ולא אכפת לה
מהבית מהילדים וממני**

שאלה:

מיאת אברהם: אני ואשתי נשואים שש שנים. אנו בני עשרים ותשע, ויש לנו שני ילדים בגילאי שנתים וקמחש. אני חוזר בתשובה כבר שנתים, ומתקרב מאד לרבנו ז"ל. השנה הייתי באומן לאחר שרבנו בא אלי בחלום ובקש ממני לבוא. אנו פרגע במצב כספי לא טוב, למרות ששנינו עובדים ולומדים, אך בעזרת ה' יהיה בסדר.

הבעיה היא, שאשתי שקועה בעניינה, ולא אכפת לה מהבית, מהילדים וממני. היא חוזרת כל יום בשעה מאחרת, וגם בבית היא כל הזמן מול המחשב והאיפון, או שהיא צופה בטלוויזיה. אני עושה הכל בבית, והילדים כבר התרגלו שיש רק אבא ואין אמא, וגם בשבת היא ישנה כל היום. אנחנו מנסים הכל, אך כלום לא עוזר, אנחנו מבקשים ממנה רק קצת יחס לילדים ולא יותר, אך היא תמיד עיפה או תוקפנית. מה לעשות, אני ממש נקרע שאני שומע את הילדים. אני תמיד מחפש אצלי מה לתקן, אך כלום לא עוזר, אני צריך עזרה דחופה, כי אנחנו על סף פצוץ.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת קדש לסדר מקץ, ב' טבת (זאת חנכה) ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אברהם, נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני חושב, שאם היית משקיע באשתך ועוזר לה עם המון אהבה, ונותן לה הרבה תשומת לב וכו' וכו', היא הייתה יותר שקועה בך, והייתה באה הביתה מקדם, כדי להיות אתך, ולא הייתה חוזרת בשעה מאחרת, ולא הייתה בורחת אל המחשב או אל הטלוויזיה וכו' וכו', כנראה שאתה לא מפסיק לעשות עליה בקרת וכו' ויורד לה לחיים וכו', ואתה לא מפסיק להשפיל אותה וכו', אזי מה אתה רוצה שאשתך תעשה?! האם אתה נותן לה יחס?! האם אתה נותן לה אהבה וחם?! האם אתה נותן לה מחמאות? תבדק את כל זה בעצמך וכו', ותתקן את זה וכו', ותראה שתהיה לך אשה נהדרת ונפלאה מאד. גבר צריך לתת מעצמו לאשתו, ולא הפוך, כי אם הגבר מחפש את התשומת-לב מאשתו, אזי הוא האשה והיא הגבר. הקדוש-ברוך-הוא הטביע בטבע, שהאשה היא המקבלת והבעל הוא הנותן וכו', וזה טבע העולם, ואם זה הפוך, אזי מתחילות להיות בעיות בבית.

ולכן עליך לדעת, כי (סוטה יז.): איש ואשה זכו — שכינה ביניהן; ואמרו (ירושלמי ברכות, פרק ט', הלכה ח'): אי אפשר לאיש בלא אשה ואי אפשר לאשה בלא איש, ואי אפשר לשניהן בלא שכינה, ובמקום שהשכינה נמצאת — שם הברכה מצויה, רק שיהיה ביניהם שלום ואהבה גדולה מאד; כי שלום, אמרו חכמינו הקדושים (שבת י'): זה שמו של הקדוש-ברוך-הוא; ולכן אם מכניסים את הקדוש-ברוך-הוא בתוך הבית, זה נקרא שלום-בית, הינו שמו של הקדוש-ברוך-הוא בתוך הבית. ותתחיל להשקיע הרבה באשתך, ואף פעם לא לעשות עליה בקרת.

אני מאד מאד מבקש אותך, שתתאזר במדת הסבלנות, ואפלו שזה בא לך מאד מאד קשה, זכר מה שאמר התנא

רצ שו"ת א' תכה ברסלב

הקדוש (אבות פ'ק ה'): לפנים צַעֲרָא אַגְרָא; וְדַע לָךְ, כְּשֶׁאַדָּם עוֹצֵר אֶת עֲצָמוֹ לֹא לְכַעַס, בְּזֶה אֶפְלוּ שְׁנִמְצָא בְּמִדּוֹר הַקְּלָפוֹת וְכוּ', הוּא עוֹלָה עַד עוֹלָם הָאֲצִילוֹת, שֶׁהוּא בָטֵל וּמְבַטֵּל אֶל הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, כִּי הַכֹּל תְּלוּי כָּפִי מִדַּת הַסְּבָלָנוֹת, וְלֹא לְהַכְנִס בְּכַעַס, שֶׁבְּדַרְךָ כָּלֵל בָּא מַגָּאוֹת וַיִּשׁוֹת. אָדָם צָרִיךְ לְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ וְכֹל כְּלוֹ אֱלֹו יִתְבַּרְךָ, וְשֶׁלֹּא יִהְיֶה לוֹ אֶפְלוֹ מִשֶּׁהוּ תְרַעַמֵּת עַל אֲשֶׁתּוֹ וְכוּ', כִּי הָאִשָּׁה הִיא חֵלֶק מִבְּעֻלָּהּ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרֵאשִׁית ב, כג): "עֲצָם מְעַצְמִי וּבָשָׂר מִבָּשָׂרִי לְזֹאת יִקְרָא אִשָּׁה, כִּי מֵאִישׁ לִקְחָה זֹאת".

הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שתצית אותי, ואז תראה שהכל יתהפך לטובה.

המאחל לך שבוע טוב וחנוכה שמח...

א' תכה.

איך יתכן שאחרי הפטירה מרגישים את צער הגוף, הרי הנשמה עולה לשמים?

שאלה:

מיאת עמרם: לכבוד הצדיק.
איך יכול להיות שאחרי הפטירה מרגישים את כל צער הקבון הגוף, הרי ידוע שעולים לשמים?

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיִּגַּשׁ, ג' טבת ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה אֶל עַמְרָם, נְרוּ וְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

חֲכַמֵּינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (שְׁבַת יג): קָשָׁה רַמָּה לִמַּת כְּמַחַט
 בְּבֶשֶׁר הַחַי, שְׁנֵאמַר (אִיּוֹב יד, כב): "אֵף בִּשְׂרוֹ עָלָיו יִכָּאֵב, וְנִפְשׁוּ
 עָלָיו תִּאָּבֵל", וּמוּבָא בַּזֶּהֱר (לף-לף פא.), שְׁעַד שְׁנֵדוֹן הָאָדָם
 לְמַעֲלָה, גּוּפוֹ בְּקָבֵר מְרַגֵּישׁ אֶת הַכּל, וְכֵן מוּבָא בַּזֶּהֱר (חיי-שְׂרָה
 קכא): עַל הַפְּסוּק (מְשַׁלֵּי יא, י): "וּבְאָבֹד רְשָׁעִים רְנָה", וְהַפְּתִיב
 (יחזקאל יח, כג): "הַחֲפֹץ אַחֲפֹץ מוֹת רָשָׁע", דִּהָא לִית נִיחָא קָמִי
 קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא פִּד אֲתַעְבִּיד דִּינָא בְּרִשְׁעֵינָא, אֲלֵא פֶּאן קָדָם
 דְּאֲשַׁתְּלִים קִיסְטָא, פֶּאן לְבַתֵּר דְּאֲשַׁתְּלִים קִיסְטָא אִית לִיה
 נִיחָא וְכו' [פְּתוּב: "וּבְאָבֹד רְשָׁעִים רְנָה", וּבְפְסוּק אַחַר פְּתוּב:
 "הַחֲפֹץ אַחֲפֹץ מוֹת רָשָׁע", שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא רוֹצֵה
 לְהַעֲנִישׁ אֶת הַרְשָׁעִים, הֲרִי שְׁנֵי הַפְּסוּקִים הָאֵלוֹ סוֹתְרִים אֶחָד
 אֶת הַשְּׁנַי וְכו', אֲלֵא כָּל זְמַן שְׁדַנִּים אֶת הָאָדָם בְּקָבֵר, אֲזִי יֵשׁ
 לוֹ קִיסְטָא דְּחַיּוּתָא, הַרְגֵּשׁת הַחַיִּים, שֶׁהַגּוֹף גַּם-כֵּן מְרַגֵּישׁ מַה
 שְׁקוֹרָה עִמּוֹ וְכו', וְתַכְף-וּמְיָד כְּשִׁגּוֹמְרִים לְדוֹן אוֹתוֹ אַחַר י"ב
 חֲדָשׁ, אִם הוּא זוֹכֵה, אֲזִי נִפְסְקַת הַרְגֵּשׁת הַחַיִּים שֶׁל הַגּוֹף,
 וְנִדְבַף לְגַמְרֵי וְכו'], עֵינ שָׁם; הֲרִי שְׁלֵף לְפָנֶיךָ, שְׁפָל זְמַן
 שְׁמַגִּיעִים לְתַקּוּנּוֹ, אֲזִי הַגּוֹף מְרַגֵּישׁ אֶת הַכּל, וְסוּבַל מַה
 שְׁסוּבַל וְכו'.

בְּנֵי-אָדָם לֹא מַתִּישְׁבִּים בְּדַעְתָּם מַה קוֹרָה לְאַחַר הַמּוֹת,
 וְלְאַחַר הַקְּבוּרָה וְכו' וְכו', אֵף אֶחָד לֹא רוֹצֵה לְחַשֵּׁב מְזָה, פִּי
 הוּא מְפַחַד מְאֹד מְאֹד וְכו', אֲפֵלוֹ לְדַבֵּר מְזָה, וּמְכַל שְׁפָן
 לְחַשֵּׁב מְזָה, וּבְזָה תִּרְאֶה אִיךָ שְׁנוֹטְבַע בְּטַבַּע הָאָדָם כְּשִׁרְוֹאָה

עכבר, הוא מפחד ממנו מאד מאד, ונגעל עד מאד, ולא רוצה להסתפל על זה, ויש שצועקים בקולי קולות וכו' וכו', מה קרה?! הרי עכבר זה שרץ קטן וכו', שרק שומע הזזה מן-אדם, וכבר בורח אל חורו וכו', והוא לא יכול לעשות לאדם כלום וכו', ולמה בני-אדם כל כך מפחדים ממנו, ונגעלים ממנו? אלא חכמינו הקדושים אמרו (מגלה ג): אף על גב דאיהו לא חזי מזליה חזי; כי אחר שקוברים את האדם ומכסים אותו עם עפר, השרץ הראשון שבא אל האדם זה עכברי שדה, ולכן נטבע בנטבע האדם כשרק רואה עכבר וכו', אף שהוא לא יכול לעשות לו שום דבר, אבל הנפש שלו נגעלת ומפחדת ממנו מאד מאד.

ולכן אשרי אדם שמרגיל את עצמו בחיים חיותו לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא בתמימות ובפשיטות בלי שום חכמות כלל, והוא בעצמו דן את עצמו, ומספר את כל מה שעובר עליו אליו יתברך, ועל-ידי-זה אין עליו שום דין, כמאמרם ז"ל (ספרי שופטים): כשיש דין למטה אין דין למעלה, מי שמרגיל את עצמו לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, ולשפט את עצמו, אזי אין עליו שום דין למעלה בשמים, אדרבה מאחר שהוא דן ושפט את עצמו, על-ידי-זה נצול מכל מיני דינים, ובחיים חיותו עוד מהפך את הגוף הגשמי שלו שיהיה רוחני וכו', וכשקוברים אותו, העכברים והתולעים והעקרבים והנחשים וכו' וכו', מפחדים להתקרב אליו, כי השיחה בינו לבין קונו מזככת כל-כף את האדם, עד שגם הגוף שלו מאיר באור רוחני.

ולכן אשרי מי שמרגיל את עצמו לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא בכל יום, שאז אינו מפחד משום דבר, וכבר אמרו חכמינו הקדושים (תנא דבי אליהו רבה, פרק טו): לפי שכל המרבה

שיחות ותפלות, הם המלוים אותו עד שַׁיגֵעַ לְבֵית עוֹלָמוֹ; אין עוד דְּבַר שְׁמֵלוֹהָ אֶת הָאָדָם עַד הֶרְגַע הָאֲחֵרוֹן כְּמוֹ הַשִּׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ; הַלְוֹאֵי הַלְוֹאֵי שֶׁהָיוּ בְּנֵי-אָדָם מְכַנְיָסִים דְּבַר זֶה בְּתוֹךְ לַבָּם, וְהָיוּ מְרַגְלִים אֶת עֲצָמָם לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-יְדֵי-זֶה הָיוּ נִצּוּלִים מִכָּל מִינֵי עֲנָשִׁים קָשִׁים וּמְרִים עוֹד בְּזֶה הָעוֹלָם, וּמִכָּל שֶׁכֵּן לְאַחַר הַמִּיתָה וְהַקְּבוּרָה, כִּי אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר אֶת מַעְלַת הָאָדָם הַזּוֹכֶה לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמַדְבָּרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ — זֶה הַצְּלָחָה נִצְחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, אֲשֶׁר אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, אֲפֹלוּ דְבוּר אֶחָד זֶה מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב בְּעֵינָיו יִתְבָּרַךְ, וְאֵל יִקַּל בְּעֵינֶיךָ דְּבַר זֶה.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּהֲיֶה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' תכו.

**מָה הָעֵינָן בְּזֶה שֶׁהֲרֵבָה אֲנָשִׁים מְקַוְּבִים
לְאֲדַמּוּרִי"ם וּלְצַדִּיקִים?**

שְׁאֵלָה:

מֵאֵת אַבִּישִׁי: שְׁלוֹם לְכַבוֹד הַצַּדִּיק.
יֵשׁ לִי שְׁאֵלָה וְקִשְׁנָה גְדוּלָה, וְאֵנִי מְקוּהָ שֶׁלֹּא תִקְפִּידוּ עָלַי שְׁאֵנִי שׂוֹאֵל אֶת הַשְּׁאֵלָה הַזֹּאת. אֵנִי רוֹאֶה הֲרֵבָה אֲנָשִׁים, אֲלָפִים וּרְבֻבוֹת שֶׁהוֹלְכִים אַחֲרֵי אֲדַמּוּרִי"ם, וְאֵנִי לֹא מִבִּין לָמָּה צְרִיכִים לְלַקֵּת אַחֲרֵי רַבָּנִים

ואדמורי"ם? מה זה מוסיף או מועיל לאותם אלו
 שהולכים אחריהם?
 אקוה שתענו לי בלי לביש אותי.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויגש, ג' טבת ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אבישי, גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר בראש השנה האחרון בחייו בעלמא הדין
 תקע"א, שמונה-עשר ימים לפני ההסתלקות שלו, תורה
 ארבה מאד, והיא נדפסה בלקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ח',
 ששמה רבנו ז"ל מאריך מאד מאד מעלת ההתקרבות אל
 הצדיק האמת, שיש בכחו לזכך את מח האדם וכו', שהוא
 נמצא בדמיונות, כי פח המדמה מתגבר ומתפשט על כל אחד
 ואחד בזה העולם, וכל אחד חושב שהגיע כבר אל השלמות
 וכו', ולצערנו הרב, הוא מטעה את עצמו מאד, וחי את
 השבעים שמונים שנה שלו בזה העולם בדמיון אחד גדול,
 ותמיד ממרמר ועצוב ומדכא וכו' וכו', ואינו עושה אפלו מה
 שיכול לעשות מרב יאוש שמנח בו וכו', והצדיק האמת יכול
 לנקות אותו מכל אלו הדמיונות, אבל זה לא קל למצא צדיק
 כזה, כי צריכים לבקש ולחפש אחר צדיק אמתי להתקרב
 אליו, וצריך לבקש מאד מהשם יתברך, שיזכה להתקרב אל
 צדיק אמתי, כדי שיזכה לאמונה אמיתית בשלמות, שיאמין
 בחדוש העולם, איך שהקדוש-ברוך-הוא מחדש את הבריאה
 בכל יום ובכל שעה ובכל רגע ממש, ויהיה חזק באמונה בו
 יתברך, עד שיראה כביכול, בעיני שכלו את אמתת מציאותו
 יתברך, איך שהוא מחיה ומנהיג את כל הבריאה כלה, כי
 כשמתקרבים, חס ושלום, למנהיג של שקר, על-ידי-זה

באים, חס ושלום, לאמונות פזביות וכו'. והאר"ף בזה מוהר"נ"ת ז"ל בלקוטי-הלכות, שלוחין, הלכה ה', מה זה נקרא לחפש אחר הצדיק האמתי.

ולכן פדי שיהיה לך איזה משג זה להתקרב אל צדיק אמתי וכו', ולהפך — להזהר לא להתקרב אל מנהיג של שקר וכו', פדאי לך ללמד את כל התורה הארפה הזו, ולומר עליה את התפלה ב"לקוטי-תפלות", וללמד את כל ההלכות ש"בלקוטי-הלכות" השיכות לתורה זו, ובפרט הלכה המפרסמת אצלנו, שמדברת ממעלת חפוש אחר הצדיק וכו', ולא להטעות את עצמו, והוא בלקוטי-הלכות, שלוחין, הלכה ה', שמרבה לבאר את גדל נחיצות החפוש אחר הצדיק האמתי, שיכול לעשות לו טובה נצחית.

עם כל זאת אכתב לך בקצרה מאד מה התועלת להיות מקרב אל צדיק אמתי? ואיך יכולים לדעת מי הצדיק האמתי? פדי שלא אטעה את עצמי.

הנה חכמינו הקדושים אמרו (אבות פ"ק א'): 'עשה לך רב', שאדם מרחח שיהיה לו רב ומנהיג שינהיג אותו, כי לבד יכולים לחיות בדמיון גדול מאד מאד, כי כמו בנגלות התורה צריכים לבוא ולשאל את שאלותיו למי שיותר גדול ממנו וכו', וכמו-כן יותר מכן בנסתר שבתורה, והנהגות האדם בחיי יום יום, לדעת איך לעבר את זה העולם ולהחזיק מעמד בכל מה שעובר עליו, בודאי צריכים מנהיג אמתי, שיכול להדריך אותו בדרך אמת איך להחזיק מעמד, ואיך להתמודד עם חיי יום יום, וישאר באמונה ברורה ומזככת בו יתברך.

אבל אני מרחח להגיד לך, שצריכים לשמור מאד מאד מי הוא הרב והצדיק שאליו הוא רוצה להתקרב, כי כך אמר

רבנו ו"ל (שיחות-הר"ן, סימן ו'): היצור הרע הומה כמו מי שהולך ורץ בין בני-אדם, וידו סגורה, ואין אדם יודע מה בתוכה. והוא מרמה בני-אדם, ושואל לכל אחד: מה אני אויזו? ולכל אחד נדמה כאלו הוא אויזו מה שהוא מתאוה. ועל-פן הכל רצים אחריו, כי כל אחד סובר שיש בידו מה שהוא חפץ וכו'. ואחר-כך הוא פותח את ידו, ואין בה כלום וכו', כמו-כן ממש היצור הרע, שהוא מרמה כל העולם כלו, והכל רצים אחריו, ומרמה לכל אחד ואחד, עד שנדמה לכל אחד ואחד כאלו יש בידו מה שהוא חפץ, כל אחד כפי שטותו ותאוותו, ואחר-כך בסוף הוא פותח את ידו ואין בה כלום, כי אין מי שימלא תאוותו אצלו.

וכן הוא אצל רבנים, ומפרסמים, אדמו"רים, מקבלים, נותני תקונים וכו' וכו', אדם רץ אחר מלשהו ימים ושנים וכו', והוא מכור אליו לגמרי וכו', ונדמה לו שישועתו תלויה ברב זה, או בצדיק זה, או באדמו"ר זה, או במקבל זה וכו', והוא עובד עליו ומוריק לו את הפיסים וכו', או מהפנט אותו לגמרי, ומוציא לו את השכל מהדעת וכו', ולבסוף ההוא פותח את היד, ורואה שהכל כלום וכו', וסתם בליתי את הימים והשבועות והחדשים והשנים הכי טובות שלי בימי חיי, ומאומה אין בידי וכו' וכו', אבל אז זה כבר מאחר וכו'.

ולכן כשאדם מתקרב אל איזה רב, או צדיק מפרסם, או אדמו"ר, או בעל מקבל וכו' וכו', יהיה מי שיהיה, צריך תמיד לזכור מה שאמר רבנו ו"ל (שיחות-הר"ן, סימן נא): את זה תקבלו ממני שלא יטעה אתכם העולם, כי העולם מטעה מאד מאד, אם לא מקבלים מהרב, או מהצדיק, או מהאדמו"ר וכו' וכו', תכף-ומיד מה שהוא צריך וכו', צריכים

לדעת שהוא חי בדמיון ובטעות גדולה וכו'. ומה צריך אדם?
 "שכל ודעת", ועקר הדעת והשכל הוא (דברים ד'): "אתה
 הראת לדעת, כי הוי"ה הוא האלקים אין עוד מלבדו",
 שיחדייר בו אמונה פשוטה בו יתברך, וילמד אותו איך
 מדברים אל הקדוש-ברוך-הוא בשפת האם שלו כדבר איש
 אל רעהו וכו', שזה יש לו תכף ומיד ביד, "ומה שביד
 בטוח", הינו כי למדתי אצל הרב, או אצל האדמו"ר, או אצל
 הצדיק הזה, איך לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, ולדעת שאני
 עצמאי, ואין לי אף אחד בזה העולם רק הקדוש-ברוך-הוא,
 ורק הוא יתברך יכול לעזור לי, אז אני יודע שאני הולך על
 הכוונ הנכון. כי תכף-ומיד פשוט ישאל מרגיל את עצמו
 לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, לאט לאט מזדבדב לו המח
 והדעת והשכל, ומתחיל לחשב — רגע, רגע, מי ברא את
 כל העולם פלו? ומה תכליתי בזה העולם? ולמה לי
 לבלות את ימי חיי בדאגות ובקטנות המחין? עלי לפנות אל
 הקדוש-ברוך-הוא, ולדבר עמו יתברך, ולספר רק לו יתברך
 את כל מה שמעיק ומציק לי, כי הוא אבי שבשמים, והוא
 ברא אותי, והוא מנהיג אותי בהשגחה נוראה ונפלאה מאד,
 וכך הוא מתחיל להשתנות לגמרי מהקצה אל הקצה, עד
 ששם מבטחו רק בו יתברך, שאז הוא האדם הכי מאשר
 ומברך בעולם, כמו שאמר הנביא (ירמיה יז): "ברוך הגבר
 אשר יבטח בהוי"ה, והיה הוי"ה מבטחו".

וכן הרב, או האדמו"ר, או הצדיק, צריך להכניס בו
 תשוקה עצומה ללמוד התורה הקדושה, וילמד אותו איך
 שגם הוא עם הראש הסתום שלו וכו', עם ההבנה המצמצמת
 שלו וכו', גם-כן יכול ללמד בכל יום מקרא, משנה, גמרא,
 מדרש וכו' וכו', שזה סדר-דרכי-הלמוד שנתן לנו רבנו ז"ל,
 המובא באריכות בדבריו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן עו).

ולכן אתה צריך לזכר — "מה שביד בטוח", אם אני התחלתי ללמד בכל יום מקרא, משנה, גמרא, מדרש וכו' וכו', בזכות הרב, או האדמו"ר, או הצדיק הזה שהתקרבותי אליו, ולא החסרתי יום אחד מלמוד התורה הקדושה וכו', אזי עלי לדעת — "מה שביד בטוח", וכן אם הרב, או האדמו"ר, או הצדיק, מוסר את נפשו שיהיה שלום-בית בינו לבין אשתו, ועושה כל מה שביכולתו שיהיה ביניהם שלום-בית אמתי, ויחיו יחד באהבה ובהבנה הדדית, ויהיה שלום ביניהם וכו', צריכים לזכר — "מה שביד בטוח", וזה סימן שהוא מקרב אל הרב, או האדמו"ר, או הצדיק הכי אמתי, כי אם היה יכול לקחת גוש עפר פמוני וכו', מגשם ומזהם פמוני וכו', המלא עברות וחסטאים וכו', אשר היה מיאש לגמרי מהחיים שלו וכו', והפיח בי רוח חיים, וקרב אותי אליו יתברך, שאוכל לדבר עמו יתברך בלשון נוכח וכו', וכן החדיר בי תשוקה עצומה ללמוד התורה הקדושה, שעורין פסדרן בכל יום, ולזפות לטייל בכל חלקי התורה הקדושה: מקרא, משנה, גמרא, מדרש, הלכות ואגדות וכו' וכו', זה סימן שאני מקרב אל הרב, או האדמו"ר, או הצדיק הכי אמתי שבדור הזה, אבל אם, חס ושלום, לא מקבלים את זה מהרב, או מהאדמו"ר, או מהצדיק המפרסם וכו', צריכים לדעת שהכל דמיון גדול מאד, ורץ אחר ההבל וכו', ומשטה את עצמו וכו', ומטעה את עצמו, ולבסוף יפתח את היד ויראה, שאין בידו כלום וכו', וסתם רצתי אחריו ימים ושנים, ואבדתי את שנותי היקרות, מפני שראיתי שגם אחרים רצים אחריו וכו' וכו', וזה פשוט מאד, ולא צריך יותר הסברים.

הפלא: הרב האמתי, האדמו"ר האמתי, הצדיק האמתי,

יכול להגביה את הכי ירוד והכי נבזה והכי רחוק והכי מיאש וכו' וכו', אל תכלית העליה, ולהביא אותו אל מדרגה פזו, שיוכל לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא בשפת האם שלו, שזו נקראת התבודדות, והעקר — שיוכל להחדיר בו חשק ותשוקה עצומה ללמד תורה הקדושה בהתמדה רבה מאד: מקרא, משנה, גמרא, מדרש, הלכה ואגדה וכו', אצלו ראוי להשאר, כי בודאי הוא נמצא אצל האמת, כי רק הקדוש-ברוך-הוא והתורה, הם אמת, ושאר הדברים הכל הבל ורעות-רוח וסתם דמיון אחד גדול.

ולכן אשרי אדם שמתקרב אל רב אמת, אדמו"ר אמת, צדיק אמת, שיוכל להחדיר בו גלוי אלקות במדרגה הכי עליונה, עד שגם הוא יפתח פיו לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, ועד שגם הוא יזכה לטיל ולהיות בכל חלקי התורה הקדושה. אבל צריכים לזכר שלבד אי אפשר להגיע לזה, כי על זה אמרו חכמינו הקדושים (אבות פ"ק א'): 'עשה לך רב', שאדם מכרח שיהיה לו רב ומנהיג שינהיג אותו, כי לבד יכולים לחיות בדמיון גדול מאד מאד.

אקנה שבשורותים אלו תהיה לך התמונה יותר ברוך, אבל תאמין לי, שעדין לא התחלתי להסביר לך מה זה להיות מקרב אל רב אמת, אדמו"ר אמת, צדיק אמת. יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שהדבורים האלו יעשו אצלך רשם, ותבין ותשפיל מה לפניה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תכז.

הנשואין שְׁלָנוּ לֹא מַצְלִיחִים בְּכָלֵל, וְהַגְעֵנוּ
לְמַסְקָנָה שְׁאַנְחָנוּ רוֹצִים לְהַתְגַּרֵּשׁ

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת יְהוּדָה וְדִינָה: לְכַבּוֹד הַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ מִיבְנֵי אֵל,
שְׁלוֹם.
הַתַּחֲתָנוּ לִפְנֵי כְּשֵׁנֵיכֶם, וְלַצַּעֲרָנוּ הַרַב הַנִּשְׁוֹאִין לֹא
מַצְלִיחִים בְּכָלֵל. הַגְעֵנוּ לְמַסְקָנָה, שְׁאַנְחָנוּ רוֹצִים
לְהַתְגַּרֵּשׁ, כִּי אֵינָנו רוֹאִים שֵׁשׁ בְּאַפֶּק מְשֻׁהוּ שְׂיִכּוֹל
לְהַצִּיל אֶת הַנִּשְׁוֹאִין הָאֵלּוּ. אָבֵל לִפְנֵי שְׁנַעֲשֵׂה אֶת
הַצַּעַר הַזֶּה, אָנוּ רוֹצִים לְשִׁמֵּעַ אֶת דַּעְתּוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק.

תְּשׁוּבָה:

בְּצוּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר וַיִּגַּשׁ, ד' טֵבֵת ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְהוּדָה וְדִינָה שְׂיִחִיו נֶצַח.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּכֶם.

אֲנִי מְכַרְח לְהַגִּיד לָכֶם, שֶׁהַמָּצָב לֹא כָּל-כֶּף גְּרוּעַ כְּמוֹ
שְׂאֵתֶם חוֹשְׁבִים, אֲנִי יוֹדֵעַ שְׂאֵתֶם אוֹהֲבִים אֶחָד אֶת הַשְּׁנֵי
מְאֹד מְאֹד, כִּי עָלִיו הָרְאָיָה שֶׁהַתַּחֲתָנִים יַחַד, וְהַכֵּל הָיָה מְרַב
אֲהָבָה שֶׁהֵיטָה בֵּינֵיכֶם וְכו', אָבֵל אֲנִי מְכַרְח לְהַגִּיד לָכֶם,
שֶׁהַרְבֵּה פְעָמִים דִּיקָא כְּשֵׁשׁ יוֹתֵר מִדִּי אֲהָבָה וְכו', אֲזִי
כְּשֶׁקוֹרָה אֵיזָה פְּצוּץ קֶטֶן בְּחַיֵּי הַנִּשְׁוֹאִין וְכו', כִּבְר חוֹשְׁבִים
שֶׁלֹּא הַצְּלָחָנוּ וְכו', וְחָבֵל שֶׁהַתַּחֲתָנוּ וְכו', וְכו', אֲשֶׁר בְּאֵמַת
הַכֵּל הֵבֵל וְרַעוּת-רוּחַ וְדַמְיוֹן אֶחָד גְּדוֹל, אַתֶּם לֹא מַתְגַּרְשִׁים
בְּשׁוּם פָּנִים וְאַפָּן, אֶלָּא מִשְׁלִימִים יַחַד.

וְאֵנִי מִכְרַח לְהַגִּיד לָכֶם, שְׁכָל זוּג צְרִיכִים לְזָכֵר הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב, אִם הֵם רוֹצִים לְבָנוֹת בֵּית נְאֻמָּן בְּיִשְׂרָאֵל, עֲלֵיהֶם לְכַתְּחֻלָּה לְהִיּוֹת וּתְרַנִּים, וְלוֹתֵר אֶחָד לְהַשְׁנִי, וְאִז אֶף פֶּעַם לֹא יִצְטָרְכוּ לְלָכֵת אֶל שׁוּם בֶּן-אָדָם שְׁעוֹסֵק בְּשָׁלוֹם-בֵּית וְכוּ', כִּדִּי שְׁהַשְׁלוֹם יִשְׁרָה בְּתוֹךְ בֵּיתָם, צְרִיכִים רַק שְׁכָל וְדַעַת אֵיךְ לְהַתְנַהֵג הַבְּעַל וְהָאִשָּׁה, לְהִיּוֹת רְגִילִים לוֹתֵר אֶחָד לְהַשְׁנִי, וְלֹא לְלָכֵת רֹאשׁ בְּרֹאשׁ וְכוּ' וְכוּ', אֲבָל עַל זֶה צְרִיכִים הַרְבֵּה שְׁכָל, לְדַעַת אֵיךְ לְלָכֵת בֵּין הַטְּפוֹת וְלֹא לְהִיּוֹת רְטֻבִים וְכוּ'.

לֹא מִכְרַחִים לְהַחְזִיק כְּמוֹ הַשְּׁנִי וְכוּ', אֲבָל לֹא צְרִיכִים לְרִיב בְּשִׁבִיל זֶה וְכוּ', אֲבָל עַל זֶה צְרִיכִים דַּעַת וְשְׁכָל לְדַעַת אֵיךְ לְהַתְנַהֵג הַבְּעַל וְהָאִשָּׁה, וְהִיּוֹת שְׁעֵדִין אֵין בֵּית-חֲרֻשֶׁת שְׁמִיּוֹצֵר שְׁכָל וְדַעַת וְכוּ', וְכֵן אֵין חֲנוּת אוֹ קִנְיוֹן וְכוּ', שְׁמוֹכְרִים שְׁמָה שְׁכָל וְדַעַת וְכוּ', וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְכוּן בְּכָל יוֹם שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּיּוֹם בְּעֵת שְׁמַת־פְּלִלִים אֶת הַבְּרָכָה: "אֲתָה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת וּמְלַמֵּד לְאַנּוֹשׁ בֵּינָה" וְכוּ', לְבַקֵּשׁ אִז עַל דַּעַת וְשְׁכָל, כִּי כָף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּדָרִים מ.א.): דַּעַת קִנְיַת — מָה חֲסֻרְתָּ, דַּעַת חֲסֻרְתָּ — מָה קִנְיַת; אִם יֵשׁ לְאָדָם דַּעַת — יֵשׁ לוֹ הַכֵּל, וְאִם אֵין לוֹ דַּעַת — אֵין לוֹ כְּלוּם.

וְלָכֵן כָּל זוּג צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ תְּבַרְךָ עַל דַּעַת וְשְׁכָל, אֲשֶׁר הַשְׁכָּל הֵיבֵשׁ אוֹמֵר, שְׁצְרִיכִים לְהִיּוֹת וּתְרַנִּים, וְאִז הַשְׁלוֹם שׁוֹרָה בְּבֵית.

וְלָכֵן אֵנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שְׁתַּעֲשׂוּ כָּל מָה שְׁבִיּוֹכֶם לְהַשְׁלִים בֵּינֵיכֶם וְכוּ', כִּי זוּג שְׂרָבִים בֵּינֵיהֶם, גּוֹרְמִים פְּרוּד בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְלָכֵן תַּעֲשׂוּ כָּל מָה שְׁבִיּוֹכְלָתְכֶם תַּכְּף-וּמְיָד לְהַתְפִּיֵס אֶחָד עִם הַשְּׁנִי, כִּי לֹא יֵאבָה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ הוּא סְלַח לָכֶם. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שְׁבֵת קטז): לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם בֵּין

שב שו"ת א' תכח ברסלב

איש לאשתו, אמרה תורה: שמי שנכתב בקדשה ימחה על המים; ואם הקדוש-ברוך-הוא כבר מספים שימחק, כביכול, שמו שמחזיק את כל העולם, העקר שיהיה שלום בין איש לאשתו וכו', בודאי אתם צריכים להשלים ביניכם, אתם זוג נחמד מאד, ואוהבים אחד את השני באמת, אלא נכנס בכם עין הרע וכו', ולכן תעשו כל מה שביכלתכם להשלים ביניכם, והשלום יחזר על מכונו וכו'.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתהיה לכם הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנו — תשכילו ותצליחו.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

א' תכח.

אני מרגישה צורך להוסיף לעצמי את השם 'אדל'. האם פדאי לי לעשות זאת?

שאלה:

מאת נופר: לכבוד קדשת הצדיק מוהרא"ש שליט"א. אני מודה לך על כל התשובות שענית לי עד פה, הם האירו לי דברים רבים העוזרים לי בדרךי כבעלת תשובה, הרוצה להדבק בצדיק האמת ודברי קדשו. רציתי לשאל: אני מרגישה שאני רוצה להוסיף לשמי את השם 'אדל', אף אני יודעת שזה לא כל-כך ממלץ להוסיף שם, ואם עושים זאת, יש להתנעץ עם תלמיד-חכם. אשמח אם הצדיק הנקר, יכול לנעץ לי ולומר לי האם פדאי לי להוסיף את השם, נוסף על שמי 'נופר'.

שג בְּרִסְלָב א' תכח שו"ת

תודה רבה וברכות עצומות לצדיק, שיזכה בהצלחה
בעבודת קדשו ופועליו הרבים.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויגש, ד' טבת ה'תשע"ג.

שלום רב אל נופר תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני מוכרח להגיד לך, שנופר זה לא שם, ולדעתי, אם
מושך אותך השם אדל — תוסיפי את השם הזה אל נופר.
אף פעם לא מוידים שם, רק מוסיפים.

צריכים מאוד מאוד לשמר איזה שם נותנים להבן או
לבת, כי השם של האדם יש לו משמעות רוחנית וכו', כי זה
לפי שרש הנשמה וכו', ולא כמו היום שנותנים כל מיני
שמות מצויצים מהאצבע וכו', ואז הילדים סובלים מה
שסובלים וכו'.

הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע פשנתן את השם לבתו אדל
— אמר, שלקח את השם מהפסוק (דברים לג, ב): א'ש ד'ת
ל'מו, ראשי תבות אדל, ולכן אם מושך אותך השם הזה,
תקחי את השם הזה, והקדוש-ברוך-הוא יצליח את דרכך
תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תכט.

**מובא במה פעמים בספר 'חיי-מוהר"ן', שקרה
משהו בבארדיטשוב, אך לא פתוב מה. במה
מדבר?**

שאלה:

מיאת אבי: לכבוד מוהרא"ש שליט"א.
מובא במה פעמים בספר "חיי מוהר"ן", שספרו לרבנו ממה
שקורה בבארדיטשוב, ולא פתוב מה ספרו לו. בנראה שהיה
שם משהו לא טוב. מה היה שמה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויגש, ד' טבת ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אבי, נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בעיר ברדיטשוב התאספו הרבה צדיקים, צדיקי אמת,
אצל הרב הקדוש רבי לוי יצחק מברדיטשוב זי"ע, שרצו
להחרים את הזקן וכו', שיצא לחלק על רבנו ז"ל בשפף קצף
וכו', וכלם היו מוכנים כבר לזה וכו', רק הרבנית הפריעה,
ולא נתנה שיתקיים בעירה וכו' וכו', ובזה יובן מה שמובא
(חיי-מוהר"ן, סימן קכג): קדם שנסע לברדיטשוב קבץ מנין עשרה
אנשים, וטען לפניהם עם הבעל-דבר ונכתב מוהרנ"ת ז"ל:
ואיני יודע היטב ענין זה על בריו וכו']. ואמר רבנו ז"ל,
שמאז והלאה כל מה שרוצה לעשות, מניח עצמו הבעל-דבר
לארכו ולרחבו לקלקלו, ומחמת זה כבר מאד לעשות מה
שהוא מצוה, אבל אף-על-פי-כן השם יתברך בעזרו. ומי

שזכה להתקרב אליו, הנה רואה קצת מענין זה. ולא היה לרבנו ז"ל שום מנוחה פל ימיו, אפלו רגע אחד, כי תמיד היה לוחם מלחמת השם בכל עת ובכל רגע וכו', ואמר אז רבנו ז"ל (חיי-מוהר"ן, סימן קכה), שעכשו התגלה לי מיהו וכו', ועכשו נודע לי כל ענינו ומהותו וכו', שאני זקן שבקדשה וכו'. כשהתחיל הזקן וכו' לחלק עליו, אמר רבנו ז"ל: ידעתי שיעמד עלי הסמ"ך-מ"ם וכו', אבל תמיהה לי על שמסרו זאת לידו. ואמר אז רבנו ז"ל דברי צחות, כי אמרו חכמינו הקדושים (מדרש אגדה): מוטב שיפיל אדם עצמו לגב האריות, ואל ימסר ביד שונאיו, אבל מה עושים כשהשונא בעצמו הוא אריה, כי כך היה שמו וכו'. אף רבות מחשבות בלב איש [בלייבש] ועצת השם היא תקום. ואמר, שלעתיד לבוא יהיה צחוק נאה עמו, אויף יענער וועלט וועט זיין אשיין שפילכען מיט איהם. אחר-כך אמר רבנו ז"ל כמה תורות הנוגעין לענין המחלקת של הזקן וכו', עין שם ותבין.

ברוך השם, אשר הצילנו ממנו, ולהיות בחלקו של רבנו ז"ל. ויש בזה אריכות גדולה מאד, שאין פאן המקום להאריך בזה, אבל יען ששאלת, רמזתי לך על ענין המחלקת שהיתה על רבנו ז"ל וכו', שהסמ"ך-מ"ם התלבש במי שהתלבש וכו'. וכן מובא (ספורי-מעשיות, מעשה ז' מהזבוב והעכביש), ששיף לכאן, כמובא בספר "רמזי המעשיות" מהרב הקדוש מטש"הרין זי"ע, ועד היום מי שרק עוסק בפרסום דבר רבנו ז"ל בעולם, ומקרב רחוקים לדעתו, על-ידי-זה הסמ"ך-מ"ם בעצמו מתלבש במי שמתלבש, וחולק ורודף אותו וכו'.

ולכן אשרי האדם שאינו מתפעל מהסמ"ך-מ"ם הרשע, שפל ענינו זה רק להעלים ולהסתיר ולכסות את רבנו ז"ל מן העולם וכו', ואשרי ואשרי מי שיש לו חלק בגלוי ופרסום

שו"ת א' תכט ברסלב

דעת רבנו ז"ל בעולם, שעל-ידי-זה מקרב את הגאולה, אשרי
לו!

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע
בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה
מרבה, ובכל אשר תפנה — תשכיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

תם ונשלם שבח לאל בורא עולם!

הספר הקדוש הזה נדפס
לרפואה שלמה ולהצלחת

חנה בת רחל תחי

ולזיווג הגון במהרה ולרפואה שלמה של

יצחק בן חנה נ"י

ולזכות דביר בן מיכל נ"י

להצלחה, לרפואה שלמה,

והתחזקות באמונה

ולזכות שולמית בת חנה, מזל בת חנה

לרפואה שלמה, זיווג הגון והצלחה

ולזכות יוסף בן טובה נ"י

שיזכה לברכה והצלחה ולפרנסה טובה

הספר הקדוש הזה
נדפס לזכות

דויד והדסה סויסה הי"ו

הקדוש ברוך הוא ישלח להם
ברכה שלמה בכל מעשה ידיהם,
הצלחה בכל אשר יפנו,
ופרנסה טובה ושפע גדול

הספר הקדוש הזה
נדפס לעילוי נשמת

חנה בת מזל ז"ל

רוח ה' תניחנה בגן עדן, היא
וכל בנות ישראל השוכבות עימה
בכלל הרחמים והסליחות

ת.נ.צ.ב.ה

תרומת הילדים

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות
כ"ק מוהרא"ש שליט"א
הקדוש ברוך הוא ישלח לו רפואה שלימה,
ויזכה להוציא כל רצונותיו מכח אל הפועל

הספר הקדוש
הזה נדפס לזכות

בועז בן יעקב גרמה נ"י
רויטל בת נעמי תחי

וילדיהם

נהוראי וב"ב, יסכה וב"ב,
מלכה, אליעזר שלמה,

חנה רות, אסתר

הקב"ה יעזור שיזכו לרפואת
הגוף והנפש, שהשמחה תמיד
תהיה בליבם, ויהיו מקושרים
לצדיק כל ימיהם

הספר הקדוש
הזה נדפס לזכות
נאור ויהודית חיה דהן

שיזכו לשלום בית
ושמחה תמידית,
הצלחה בחינוך הילדים,
פרנסה בנקל ובשפע,
בית ביבנאל בלי חובות

הספר הקדוש הזה הודפס לזכותם והצלחתם של התורמים היקרים שיזכו לשפע ברכה והצלחה בכל מעשי ידיהם

יהודה בן דינה
שרה בת מרגלית
רבקה בת לאה
יוסף בן סומבול
יצחק בן לאה
אסתר בת דונה דבורה
שפרה בת זיזל
יעקב בן נזימה תקוה
מנחם בן נחמיה
אברהם בן מזל
אסתר בת רינה
יעקב בן לאה
מעיון אדל בת גילה
אליהו בן מרים
אסתר מלכה בת אורה
לודמילה בת סופיה
דוד בן לודמילה
ודים בן גינדה
אנדרי בן בלה
שלום בן יעל
יעל בת ציביה
משפחת שלמה
יסכה בת אביגיל
עוז אפרים בן בלומה
רבקה בת לאה
מרדכי אליהו בן גילה
אסתר בת יפה
אליעזר שלמה בן אסתר
כהן אהרון ובי"ב
בר נתן אשר ובי"ב
חיים בן לאה
שושנה בת מרים
אסתר מלכה בת ליהי
ליהי בת ענת
עמוס בן גילה
דבורה בת רבקה
אדי בן רוגית לזיווג
שאלו בן עליה הצלחה ופרנסה
יעל בת שרה
אברהם בן דזי
אסתר בת זהבה לזיווג הגון
מלכה בת זהבה לזיווג הגון
טירן טוביה בן אביטל
מיכל מזי בת שושנה
יעקב עמרם בן שרה
אורלית בת שרה
עמית נועה בת ציפורה

גליה בת קולט
דוד רועי בן שרה אורית ובי"ב
יוסף חי בן אורלית
בת אל שמחה בת אסנת
דוד בן מרים
אריאל בן מרים
נתנאל בן מרים
רוז בן יעל
להצלחת משפחת אריאל
משה בן ברוריה
מיכל רוגית בת שרה
רמי חיים בן תקוה
יעקב בן אסתר
יונה בן שולמית
ספיר הודיה בת גלית
דן בן אסתר
יעל טובה בת עירית
שגב בן רחל
תהילה בת רחל לזרע בר
קיימא
ישראל בן פרידא פיגא
שרה בת שרה
שחר הדסה בת חוה
צוף ישעי בן תמר
בת שבע בת רוחמה
אסתר בת רוחמה
ניר בן רחל ויצחק
אפרת בת לאה וישראל
אופיר בן אילנה
אבישג בת דינה שמחה
אייל בן אסתר
גואל בן כורדה
גולן בן אסתר
כרמית בת מרים
מרים בת שרה
מיכאל דוד בן חנה
יואב בן שושנה
שמעון בן תרצה
יניב בן תקוה
אליעזר שלמה בן יניב
מלכה בת יניב
יעקב בן רחל
שלומית בת אורה
שפיקה בת מרים
תקוה בת שפיקה
רינה בת זיזל
חובב בן רינה

רפאל נועם מאיר בן חנה
גילה בת יעל
גיקי יצחק בן מרים
מורן בריג'ט
משה יהושע בן אסתר
מרים בת שרה ובי"ב
מעוז בן רחל
טל בת עדנה
יצחק ורות זרחיה ובי"ב
משפחת תפוחי
דורית בת שושנה
עומר רחמים בן סלימה
אליעזר שלמה שמעון בן מרים
מאיר אליהו בן דליה
צבי בן חנה טובה
רבקה בת חנה טובה
בנימין בן אהרון
הדסה בת תמר {נאנאג"אן}
נחמן ישראל בן אורלית
סימא בת ברכה
נתן בן רחל
מלכה בת אסתר
יאיר והודיה ימין ובי"ב
רוני בן מזל
אליעזר שלמה בן רות אביגיל
אריה בן רות
רוגית שפרה בת מינה
יעקב בן שרה קלוטילד
יפה בת חנה
אורן ורבקה תשובה ובי"ב
אמנון ורוחמה בסל
משה וגילה בשארי
יצחק בן ליאורה
מיכל בת שושנה
גרשון מנשרוב ובי"ב
ארוז בן סימונה
שרית בת מזל
טלי בת ורדה
איילה בת עדנה
מרים בת שירה יהודית
תהילה בת שירה יהודית
ניב בת לאה
רן בן לאה
יוסף הכהן בן עיישה
מאיר בן זינה
אלינור בת שמחה

הספר הקדוש הזה הודפס לזכותם והצלחתם של התורמים היקרים שיזכו לשפע ברכה והצלחה בכל מעשי ידיהם

שלום בן פרלה
יהודה בן פרסידה
איריס בת לולוקה
רבקה בת רחל
נורית נחמה בת יעקבתה
משה בן סוזנה

לרפואה שלמה

לביא יעקב בן רבקה
יחיאל מאיר בן אסתר
דינה בת גרסיה
הרצל טוביה בן לאה
מרים בת שרה
חיים יחזקאל בן אוריה
ליאת שרה בת צילה
נריה ורנגה בני ג'נט

לעילוי נשמת

אורלי בת עליזה
יורי בן סופיה
נורית נחמה בת יעקבתה
סופיה בת יודקה
מרים טבנסקי בת יודקה
איליה בן גינדה
פרץ בן יחזקאל
הלן בת דוד ואסתר
דנה בת אסתר ומאיר
אברהם בן משה
שלמה הכהן בן עיישה
רחל בת אליה
תומר עמוס בן רבקה
רחל בת שרה
יחזקאל בן עזרא מאיר
סעידה בת עזרא מאיר וחניני
טל מנשה בן יעקב וחנה ז'אן
נחום בן ששון ודיבה
שפרה בת מרים
נדרה נדיה בת נגיה
חניני בת פרחת
שלום בן פרלה

נועה רבקה בת ירדנה שמחה
ירדנה שמחה בת צ'ילה רחל
איתי אלימלך בן רבקה וגבריאל
לאה בת שימי שמחה
יוסף בן רבקה
הרבנית שפרה בת סאסיא
רחל אדלשטיין
ליבי אבוקארט
רעות שניאור
לאה כהן
כרמלה ביסמוט
יחזקאל בן שפרה
נחמן בן שפרה
דניאל בן אורטל חנה
אדיר ואורית סעדיה וב"ב
מנשה בן תמרה
אליהו בן תמרה
ציפורה בת שרה
רפאל אליעזר שלמה
בן ציפורה

גמ"ח רבי נחמן מברסלב
אשקלון
מסעוד אליהו אשר בן מזל
רחמים בן מולה ואברהם
מיכאל בן מרים
יגאל יוסף בן רבקה וחיים
רבקה בת רחל
רפאל בן קלרה
הרבנית שפרה בת סאסיא
אהרן בן רבקה
חיה בת רחל
יוסף בן רבקה
מנשה בן תמרה
ירמיהו אורי בן תמרה
יעקב בן תמרה
נפתלי בן רחל
רבקה בת מרים
רבקה בת רחל
גבריאל בן חנה
טולדנו מיכאל
דוד בן עליזה
מלכה בת חנה נחמה
אליעזר שלמה בן חנה נחמה
יאיר נחמן בן חנה נחמה
מלכה בת רינה
אורי רפאל בן שרי שרה
מלכה יהודית בת עמית נעה

ישראל בן אראלה
כרמית בת שרה
יעקב בן סילביה
אליהו ופית בת אילנה
ויצחק וב"ב
פינחס בן בוכבא
דבורה בת ציפורה
נתן בן רחל
פנינה חנה בת יהודית
עידו בן מיכל ליאור
שושנה בת אורלי
ישי בן שרה סווסה
חנה ברכה בת נחמה
לירן אליהו בן משה דוד
אורה בת אסתר
אברהם בן חדוה
יסכה בת רוטל
אליעזר שלמה בן יסכה
רחל בת יסכה
אסתר מלכה בת יסכה
פייגא בת יסכה
נחמן נתן בן שמחה
שרה בת מרים
ניסים רועי בן טובה
חיה מושקא בת רחמה
רחמונא
אברהם בן ורד
הודיה רחל בת ורד
נחמן בן אדל
שרה בת יפה
מאיר בן רחל וב"ב
דוד בן רחל
כרמלה בת שרה
אלון אהרון בן גילה
נורית בת נעמי
ליאור מאיר בן שמחה
לאה פיוני בת מלכה
חיה קלרה
אדיר אליעזר שלמה בן רותי
נחמן נתן בן רותי
נעמה נעמי בת ויקטוריה
עזרא בן נעמה נעמי
אליעזר שלמה בן
ירדנה שמחה
שרה רחל מלכה בת
ירדנה שמחה

סוד ה' לִירָאוּ וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעֵם
זֶה שְׁמוֹ נֶאֱמָה לוֹ

תִּקּוּן הַכֹּלֵל

תִּקּוּן נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד מְאֹד לְכָל־לִיּוֹת
הַחֲטָאִים וְהוּא פָּגַם הַבְּרִית, רַחֲמֵנָא לִיעֲלֵן

*

וּמִסְגָּל מְאֹד גַּם לְפִרְנֶסָה וּלְהַצְלָחָה
בְּכָל הָעֲנִינִים בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת
אֲשֶׁרֵי מִי שְׂיֵאמְרֵם בְּכָל יוֹם

*

יְסֹדוֹ, תִּקְנוֹ, גְּלוֹ וְצִוְיָה לְפִרְסְמוֹ לְכָל
יִשְׂרָאֵל, רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא,
אוֹר הַגְּנוּז וְהַצֶּפוּן, בּוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה,
אֲדוֹנֵנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ
רַבֵּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלַב, זְכוֹתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

*

הוֹבָא לְדָפוּס עַל-יְדֵי
חֲסִידֵי בְּרֶסְלַב
עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹכֵב"א

טוב לומר לפני אמירת העשרה מזמורים:

הריני מקשר עצמי באמירת העשרה מזמורים אלו לכל הצדיקים האמתיים שבדורנו, ולכל הצדיקים האמתיים שוכני עפר, קדושים אשר בארץ המה, ובפרט לרבנו הקדוש, צדיק יסוד עולם, נחל נובע מקור חכמה, רבנו נחמן בן פיגא, זכותו יגן עלינו, שגלה תקון זה.

לכו נרננה ליי נריעה לצור ישענו: נקדמה פניו בתודה, בזמרות נריע לו: כי אל גדול יי, ומלך גדול על כל אלהים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר:

הריני מזמן את פי להודות ולהלל ולשבח את בוראי, לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתה בדחילו ורחימו על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל:

טז * מכתם לדוד, שמרני אל פי חסיתי בך: ב אמרת ליי אדני אתה, טובתי בל עליך: ג לקדושים אשר בארץ המה, ואדירי כל חפצי-בם: ד ירבו עצבותם אחר מהרו בל אסיך נספיהם מדם, ובל אשא את שמותם על שפתי: ה יי מנת חלקי וכוסי, אתה תומיך גורלי: ו חבלים נפלו-לי בנעמים, אף נחלת שפרה עלי: ז אברך את יי אשר יעצני, אף לילות יסרוני כליותי: ח שויתי יי לנגדי תמיד, פי מימיני בל אמוט: ט לכן שמח לבי ויגל כבודי, אף בשרי ישכן לבטח: י כי לא תעזב נפשי לשאול, לא תתן חסידך לראות שחת: יא תודיעני ארח חיים שבע שמחות את פניך, נעמות בימינך נצח:

לב * לְדוֹד מִשְׁפִּיל אֲשֶׁרִי נִשְׁוִי פֶשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה : ב אֲשֶׁרִי אָדָם לֹא יִחַשֵׁב יִי לּוֹ עוֹן, וְאֵינְךָ בְּרוּחוֹ רְמִיָּה : ג כִּי הִחַרְשֵׁתִי בְּלוֹ עֲצָמִי, בְּשִׂאֲגָתִי כָּל הַיּוֹם : ד כִּי יוֹמָם וּלְיָלָה תִּכְבֵּד עָלַי יָדְךָ נְהַפֵּךְ לְשֹׁדִי, בְּחִרְבְּנֵי קִיץ סֵלָה : ה חֲטָאתִי אֹדִיעֶךָ וְעוֹנִי לֹא כִסִּיתִי, אֲמַרְתִּי אֹדָה עָלַי פֶּשַׁעִי לִּי, וְאַתָּה נִשְׂאֵת עוֹן חֲטָאתִי סֵלָה : ו עַל זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל חֹסֵד אֵלֶיךָ לְעַתְּ מִצּוּא רַק לְשִׁטָּף מִיָּם רַבִּים, אֲלֵיו לֹא יִגִּיעוּ : ז אַתָּה סֹתֵר לִי* מִצָּר תִּצְרַנִּי רְנִי פֶלֶט תִּסּוּבְּנֵי סֵלָה : ח אֲשִׁכִּילֶךָ וְאוֹרֶךָ בְּדֶרֶךְ זֹה תִלְךָ, אֵיעֲצָה עָלֶיךָ עֵינַי : ט אֵל תִּהְיוּ כְּסוּס כְּפָרָד אֵין הָבִין בְּמִתְגַּ וְרִסֵּן עֲדִיו לְבָלוֹם, בַּל קָרַב אֵלֶיךָ : י רַבִּים מִכְּאוּבִים לְרַשָּׁע וְהַבּוֹטֵחַ בִּי, חֹסֵד יִסּוּבְּנֵנוּ : יא שְׂמַחוּ בִּי וְגִילוּ צְדִיקִים וְהִרְנִינוּ כָּל יִשְׂרָאֵל לֵב :

מא * לְמַנְצַח מִזְמוֹר לְדוֹד : ב אֲשֶׁרִי מִשְׁפִּיל אֶל דָּל, בְּיוֹם רָעָה יִמְלֹטְהוּ יִי : ג יִי יִשְׁמְרֵהוּ וַיַּחֲיֵהוּ וְאֲשֶׁר בְּאָרֶץ, וְאֵל תִּתְּנֵהוּ בְּנַפְשׁ אֵיבָיו : ד יִי יִסְעֲדֵנוּ עַל עֶרֶשׁ דְּוִי, כָּל מִשְׁכָּבוֹ הִפְכֵת בְּחֵלּוֹ : ה אֲנִי אֲמַרְתִּי יִי חַנּוּנִי, רַפָּאָה נַפְשִׁי כִּי חֲטָאתִי לָךְ : ו אוֹיְבֵי יֵאמְרוּ רַע לִי, מָתִי יָמוּת וְאֶבֶד שְׁמוֹ : ז וְאִם בָּא לְרֹאשׁוֹת שְׁוֹא יְדַבֵּר, לְבוֹ יִקְבֹּץ-אֶוֹן לוֹ יֵצֵא לַחוּץ יְדַבֵּר : ח יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ כָּל שֹׁנְאֵי, עָלַי יִחַשְׁבוּ רָעָה לִי : ט דַּבֵּר בְּלִיעַל יִצּוּק בּוֹ, וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא יוֹסִיף לְקוֹם : י גַּם אִישׁ שְׁלוֹמִי אֲשֶׁר בְּטַחְתִּי בּוֹ אוֹכַל לַחֲמִי, הַגְּדִיל עָלַי עֶקֶב : יא וְאַתָּה יִי חַנּוּנִי וְהַקִּימֵנִי, וְאֲשַׁלְּמָה לָּהֶם : יב בּוֹזֵאת יַדְעֵתִי כִּי חִפְצָתְךָ בִּי, כִּי לֹא יָרִיעַ אֵיבֵי עָלַי : יג וְאֲנִי בְּתַמִּי תִּמְכֵת בִּי, וְתַצִּיבֵנִי לְפָנֶיךָ לְעוֹלָם : יד בְּרוּךְ יִי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן :

* אחר אתה סתר לי - צריך להפסיק מעט (עיין בלקו"מ ח"א סי' ריג)

מב * למנצח משכיל לבני קרח: ב כאיל תערג על אפיקי
 מים, כן נפשי תערג אליך אלהים: ג צמאה נפשי לאלהים
 לאל חי מתי אבוא, ואראה פני אלהים: ד היתה לי דמעתי
 לחם יומם ולילה, באמר אלי כל היום איה אלהיך: ה
 אלה אזכרה ואשפכה עלי נפשי פי אעבר בסף אדם עד
 בית אלהים בקול רנה ותודה המון חוגג: ו מה תשתוחחי
 נפשי ותהמי עלי הוחילי לאלהים פי עוד אודנו ישועות
 פניו: ז אלהי עלי נפשי תשתוחח על כן אזכרך מארץ
 ירדן, וחרמונים מהר מצער: ח תהום אל תהום קורא
 לקול צנוריה כל משבריה וגליה עלי עברו: ט יומם יצוה יי
 חסדו ובלילה שירה עמי, תפלה לאל חי: י אומרה לאל
 סלעי למה שכחתי למה קדר אלה בלחץ אויב: יא ברצח
 בעצמותי חרפוני צוררי, באמרם אלי כל היום איה אלהיך:
 יב מה תשתוחחי נפשי ומה תהמי עלי הוחילי לאלהים פי
 עוד אודנו ישועת פני ואלהי:

נט * למנצח אל תשחת לדוד מכתם בשלח שאול וישמרו
 את הבית להמיתו: ב הצילני מאיבי אלהי ממתקוממי
 תשגבני: ג הצילני מפעלי און, ומאנשי דמים הושיעני: ד
 פי הנה ארבו לנפשי יגורו עלי עזים, לא פשעי ולא חטאתי
 יי: ה בלי עון ירצון ויכוננו עורה לקראתי וראה: ו ואתה
 יי אלהים צבאות אלהי ישראל הקיצה לפקד כל הגוים אל
 תחן כל בגדי און סלה: ז ישובו לערב יהמו ככלב ויסוכבו
 עיר: ח הנה יביעון בפיהם חרבות בשפתותיהם, פי מי
 שמע: ט ואתה יי תשחק למו תלעג לכל גוים: י עזו אליך
 אשמרה פי אלהים משגבי: יא אלהי חסדי יקדמני, אלהים
 יראני בשררי: יב אל תהרגם פן ישפחו עמי הניעמו בחילך

והורידמו, מגננו אדני: יג חטאת פִּימוֹ דְּבַר שְׁפָתֵימוֹ וְיִלְכְּדוּ
 בְּגֹאוֹנָם וּמֵאֲלֵה וּמִכַּחַשׁ יִסְפְּרוּ: יד כִּלָּה בַּחֲמָה כִּלָּה וְאִינְמוֹ
 וַיִּדְעוּ כִּי אֱלֹהִים מִשַׁל בִּיעֶקֶב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סֵלָה: טו וַיִּשְׁבוּ
 לְעָרֵב יֵהֱמוּ כִּכְלָב וַיִּסּוּבְכוּ עִיר: טז הִמָּה יִנְיַעוֹן לְאָכֵל, אִם
 לֹא יִשְׁבְּעוּ וַיִּלְיֵנוּ: יז וְאֲנִי אֲשִׁיר עֲזָךְ וְאַרְנָן לְבַקֵּר חֲסֵדְךָ כִּי
 הָיִיתָ מִשְׁגָּב לִי וּמְנוּס בְּיוֹם צָר לִי: יח עֲזִי אֱלִיָּה אֲזַמְרָה, כִּי
 אֱלֹהִים מִשְׁגָּבֵי אֱלֹהֵי חֲסָדֵי:

עז א לְמִנְצַח עַל יְדוּתוֹן לְאַסְף מִזְמוֹר: ב קוֹלִי **אֵל אֱלֹהִים
 וְאַצְעָקָה, קוֹלִי אֵל אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין אֵלַי: ג בְּיוֹם צָרָתִי אֲדַנִּי
 דְרָשְׁתִּי יָדִי לִילָה נִגְרָה וְלֹא תִפּוּג, מֵאֲנָה הִנָּחַם נַפְשִׁי: ד
 אֲזַכָּרָה אֱלֹהִים וְאֶהְמִיָּה, אֲשִׁיחָה וְתִתְעַשֵּׂף רוּחִי סֵלָה: ה
 אֲחֻזַּת שְׁמֵרוֹת עֵינַי, נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר: ו חֲשַׁבְתִּי יָמִים
 מִקֶּדֶם, שָׁנוֹת עוֹלָמִים: ז אֲזַכָּרָה נְגִינָתִי בְּלִילָה עִם לִבִּי
 אֲשִׁיחָה, וַיִּחַפֵּשׂ רוּחִי: ח הִלְעוֹלָמִים יִזְנַח אֲדַנִּי, וְלֹא יִסְיָף
 לְרִצּוֹת עוֹד: ט הָאֶפֶס לְנֻצַח חֲסֵדוֹ, גָּמַר אֲמַר לְדָר וְדָר: י
 הַשְּׁכַח חֲנוּת אֵל אִם קִפְץ בְּאֶף רַחֲמָיו סֵלָה: יא וְאֲמַר חֲלוּתִי
 הִיא שָׁנוֹת יָמִין עֲלִיוֹן: יב אֲזַכּוֹר מַעֲלָלֵי יְהוָה כִּי אֲזַכָּרָה
 מִקֶּדֶם פְּלֶאֶף: יג וְהִגִּיתִי בְּכָל פְּעֻלָּךְ, וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה:
 יד אֱלֹהִים בְּקִדְשׁ דְּרָכְךָ מִי אֵל גָּדוֹל בְּאֱלֹהִים: טו אַתָּה הָאֵל
 עֹשֶׂה פֶלֶא, הוֹדַעְתָּ בְּעַמִּים עֲזָךְ: טז גֹּאֲלֵת בְּזָרוּעַ עֲמָךְ בְּנֵי
 יַעֲקֹב וַיּוֹסֶף סֵלָה: יז רְאוּךָ מִיָּם אֱלֹהִים רְאוּךָ מִיָּם יַחֲלוּ,
 אֶף יִרְגְּזוּ תַהֲמוֹת: יח זָרְמוּ מִיָּם עֲבוֹת קוֹל נִתְנוּ שְׁחָקִים, אֶף
 חֲצֻצֶיךָ יִתְהַלְכוּ: יט קוֹל רַעֲמָךְ בְּגִלְגָּל הָאִירוּ בְּרִקִּים תִּבְלֵל,
 רְגִזָּה וְתַרְעֵשׂ הָאָרֶץ: כ בֵּינָם דְּרָכְךָ וּשְׁבִילְךָ בְּמִים רַבִּים
 וְעַקְבוֹתֶיךָ לֹא נִדְּעוּ: כא נְחִית כְּצֹאן עֲמָךְ בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:

** באמרוך אל אלהים תכוון המילוי כזה: אלי"ף למ"ד אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם

צ * תפלה למשה איש האלהים אדני מעון אתה היית לנו בדר ודר: ב בטרם הרים ילדו ותחולל ארץ ותבל, ומעולם עד עולם אתה אל: ג תשב אנוש עד דפא, ותאמר שובו בני אדם: ד פי אלף שנים בעיניך פיום אתמול פי יעבר ואשמורה בלילה: ה זרמתם שנה יהיו, בבקר כחציר יחלף: ו בבקר יציץ וחלף, לערב ימולל ויבש: ז פי כלינו באפה, ובחמתך נבהלנו: ח שתה עונתינו לנגדה, עלמנו למאור פניך: ט פי כל ימינו פנו בעברתך, פלינו שנינו כמו הגה: י ימי שנותינו בהם שבעים שנה ואם בגבורת שמונים שנה ורהבם עמל ואון, פי גז חיש ונעפה: יא מי יודע עז אפה, וכיראתך עברתך: יב למנות ימינו פן הודע, ונבא לבב חכמה: יג שובה יי עד מתי, והנחם על עבדיך: יד שבענו בבקר חסדה, ונרננה ונשמחה בכל ימינו: טו שמתנו פימות עניתנו, שנות ראינו רעה: טז יראה אל עבדיך פעלה, והדרך על בניהם: יז ויהי נעם אדני אלהינו עלינו, ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו:

קה * הודו ליי קראו בשמו, הודיעו בעמים עלילותיו: ב שירו לו זמרו לו, שיחו בכל נפלאותיו: ג התהללו בשם קדשו, ישמח לב מבקשי יי: ד דרשו יי ועזו, בקשו פניו תמיד: ה זכרו נפלאותיו אשר עשה, מפתיו ומשפטי פיו: ו זרע אברהם עבדו, בני יעקב בחיריו: ז הוא יי אלהינו בכל הארץ משפטיו: ח זכר לעולם בריתו, דבר צוה לאלף דור: ט אשר פרת את אברהם, ושכועתו לישחק: י ויעמידה ליעקב לחק, לישראל ברית עולם: יא לאמר לה אתן את ארץ כנען, חבל נחלתכם: יב בהיותם מתי מספר, כמעט וגרים בה: יג ויתהלכו מגוי אל גוי, מממלכה אל

עם אחר: יד לא הניח אדם לעשקם, ויוכח עליהם מלכים: טו אל תגעו במשיחי, ולנביאי אל תרעו: טז ויקרא רעב על הארץ, כל מטה-לחם שבר: יז שלח לפניהם איש, לעבד נמפר יוסף: יח ענו בכבל רגלו, ברזל באה נפשו: יט עד עת בא דברו, אמרת יי צרפתהו: כ שלח מלך ויתירהו, משל עמים ויפתחהו: כא שמו אדון לביתו, ומשל בכל קנינו: כב לאסר שריו בנפשו, וזקניו יחכם: כג ויבא ישראל מצרים, ויעקב גר בארץ חם: כד ויפר את עמו מאד ויעצמהו מצריו: כה הפך לבם לשנא עמו, להתנכל בעבדיו: כו שלח משה עבדו, אהרן אשר בחר בו: כז שמו כם דברי אתותיו, ומפתים בארץ חם: כח שלח חשך ויחשך, ולא מרו את דברו: כט הפך את מימיהם לדם, וימת את דגתם: ל שרץ ארצם צפרדעים, בחדרי מלכיהם: לא אמר ויבא ערב, כנים בכל גבולם: לב נתן גשמיהם ברד, אש להכות בארצם: לג ויך גפנם ותאנתם, וישבר עץ גבולם: לד אמר ויבא ארבה, וילק ואין מספר: לה ויאכל כל עשב בארצם, ויאכל פרי אדמתם: לו ויך כל בכור בארצם, ראשית לכל אונם: לז ויוציאם בכסף וזהב, ואין בשבטיו כושל: לח שמח מצרים בצאתם, כי נפל פחדם עליהם: לט פרוש ענן למסך, ואש להאיר לילה: מ שאל ויבא שלו, ולחם שמים ושבועם: מא פתח צור ויזובו מים, הלכו בציות נהר: מב כי זכר את דבר קדשו, את אברהם עבדו: מג ויוצא עמו בששון ברנה את בחיריו: מד ויתן להם ארצות גוים, ועמל לאמים יירשו: מה בעבור ישמרו חקיו, ותורתיו ינצרו הללויה:

קלז א על נהרות בכל שם ישבנו גם בכינו, בזכרנו את ציון: ב על ערבים בתוכה תלינו כנרותינו: ג כי שם שאלונו שובינו דברי שיר ותוללינו שמחה, שירו לנו משיר ציון: ד

אִיךָ נָשִׂיר אֶת שִׁיר יְיָ עַל אֲדַמַּת נֹכַח : ה אִם אֲשַׁכַּח יְרוּשָׁלַם
 תִּשְׁכַּח יְמִינִי : ו תִּדְבַּק לְשׁוֹנֵי לֶחְכֵי אִם לֹא אֲזַכְּרֵי אִם לֹא
 אֲעֲלֶה אֶת יְרוּשָׁלַם עַל רֹאשׁ שְׂמֹחֲתִי : ז זְכֹר יְיָ לְבְנֵי אָדוּם
 אֶת יוֹם יְרוּשָׁלַם הָאֲמָרִים עָרוּ עָרוּ, עַד הַיְסוּד בָּה : ח בַּת
 בְּכַל הַשְׂדוּדָה אֲשֶׁרִי שִׁישַׁלֵם לָךְ, אֶת גְּמוּלָךְ שְׂגַמְלַת לָנוּ : ט
 אֲשֶׁרִי שִׁיאַחֲזוּ וְנַפֵּץ אֶת עַלְלִיךָ אֶל הַסֶּלַע :

קב * הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֶל בְּקֹדֶשׁוֹ, הַלְלוּהוּ בְּרִקִיעַ עֲזוֹ : ב
 הַלְלוּהוּ בַגְּבוּרָתוֹ, הַלְלוּהוּ כְּרֹב גְּדָלוֹ : ג הַלְלוּהוּ בְּתַקְעַת
 שׁוֹפָר, הַלְלוּהוּ בְּנִבְלָה וְכִנּוֹר : ד הַלְלוּהוּ בַתֶּף וּמְחוּל,
 הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעַגְב : ה הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי שְׁמַע, הַלְלוּהוּ
 בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה : ו כָּל הַנְּשָׂמָה תִהְלֵל יָהּ הַלְלוּיָהּ :

אחר שסיים תהלים יאמר זה :

מִי יִתֵּן מִצִּיּוֹן יִשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּב יְיָ שָׁבוֹת עִמּוֹ יִגַּל יַעֲקֹב יִשְׁמַח
 יִשְׂרָאֵל : וּתְשׁוּעַת צְדִיקִים מִיּוֹם מַעֲוָזָם בְּעַת צָרָה : וַיַּעְזְרֵם יְיָ וַיִּפְלְטֵם
 יִפְלְטֵם מִרְשָׁעִים וַיּוֹשִׁיעֵם כִּי חָסוּ בוֹ :